Shri Krishna Vilasom,
Malayinkil

വിഷയവിവരം

		പേജ്
മുഖചിത്രം—		
പൊലിഞ്ഞ ദീപം.	(കവിത)	1067
ഗാന്ധിസൂക്തമാല		1069
വനമഹോത്സവം		1071
ആഗസ്റ്റ് പതിനഞ്ച്		1071
മലരിന്റെ ഗാനം	(കവിത)	1073
ഇതെല്ലാം ആര്ക്ക് ?—എന്തിന്നു?		1074
മരപടി	(കവിത)	1076
വാഷ്കോപഹാരം	(ചെറുകഥ)	1077
പട്ടുട്ടപ്പിന്റെ പാട്ട്	(കവിത)	1081
ലീലാതിലകം	(ഉപന്യാസം)	1084
പ്രേമയാചകൻ	(കവിത)	1088
പ്രതിഫലം	(ചെറുകഥ)	1089
ചാരിത്രത്തിന്റെ പോർവിളി	(കവിത)	1095
അന്നദാതൃചരിതം	(ഉപന്യാസം)	1096
താഴുക! താഴുക!	(കവിത)	1100
കലയുടെ പിന്നിൽ	(ചെറുകഥ)	1101
തിരുമുമ്പിൽ	(കവിത)	1106
ശ്രീ. നാരായണമഹർഷി.		1107
ഒരു എസ്കിമ്പിസ്റ്റ് ഗാനം	(കവിത)	1110
പുഴക്കരയിൽ	(ചെറുകഥ)	1111
നല്ലാര്	(കവിത)	1121
ഹാരിയറ്റ് ബീച്ചർ സ്റ്റോവ്.	(ജീവചരിത്രം)	1122
പ്രതിജ്ഞ	(കവിത)	1124
സംതൃപ്തി	ടി	1124
ആ ചോദ്യം	(നാടകം)	1125
സൌഹൃദോപഹാരം	(കവിത)	1131
അതു വേണമോ?	(ഉപ)	1132
വൈപരീത്യം	(കവിത)	1134
നീങ്ങുന്ന നിമിഷങ്ങൾ	(ചെറുകഥ)	1135
ഹൃദയവീണ	(കവിത)	1140
സ്ത്രീയിൽ കാണുന്ന ആകർഷണം		1142
കൊതു	(കവിത)	1145
മരണമൊഴി	(ചെറുകഥ)	1146
കലാപംക്തി		1149
ബാലപംക്തി		1153
വിനോദപംക്തി		1155
ജാതകചിന്താമണി		1156

TO LET

Apply to:-

The Manager, 'Kalanidhi'
The Reddiar Press,
Trivandrum.

വരിസംഖ്യ.	ഉ.	ണ.	സ.
ഒരു വർഷത്തേക്ക്	6	0	0
ആറു മാസത്തേക്ക്	3	8	0
ഒറ്റ പ്രതിക്ക്	0	8	0
ഇൻഡ്യയ്ക്കു വെളിയിൽ	8	0	0

വരിസംഖ്യ എപ്പോഴും മുൻകൂർ.

മാനേജർ, കലാനിധി,

Tel: KALANIDHI Phone No. 554.

TO ENSURE
BUSINESS PROSPERITY

ADVERTISE
IN
KALANIDHI

POOJA SPECIAL

BEST RESULTS GUARANTEED

ADVERTISMENT RATES

Full Page	Rs. 35	Half Page	Rs. 20
Quarter page	,, 12	Cover Page 3rd	,, 40
Cover Page 4th	,, 60	Cover Page 4th	
,, Trible Colour	120	Double Colour	,, 90

Advertisement charges are to be paid in advance.

THE MANAGER,
"KALANIDHI"
THE REDDIAR PRESS,
Main Road, Trivandrum.

മലയിൻകീഴ്

യാവദാദിത്യസ്സംപതി യാവദ് ഭ്രാജതേ ചന്ദ്രമാഃ
യാവദ്ധരായുഃ പ്രവഹതി താവജ്ജീയാൽ കലാനിധിഃ

S.K.V

കലാനിധി

-കഥാമയ സാഹിത്യ മാസിക-

Chief Editor—R. NARAYANA PANIKKAR, B. A., L. T.

സമം ൧ } ഫാൽഗുന കന്നി { ൬ളം ഫാ൨

പൊലിഞ്ഞദീപം

ജീ. കെ. വാര്യർ, വെഞ്ഞാറമൂട്.

മാരികമേലും, ചെറുപ്പംഴ്ക്കടിലിലുമൊപ്പം
നീളുമേറ്റന കരസഹസ്രം ചേർത്തുചേർത്ത്,
നിർമ്മായം വിഹായസ്സിൽ തങ്ങിനിന്നൊരുസൂര്യൻ
കർമ്മബന്ധത്താലയ്യോ! ചരമാബ്ധിയിൽപ്പെട്ട.
പാരിനെപ്പുന്നായ് മാറിപ്പൊൻകതിരുകളാൽ
ക്രൂരിരുട്ടിനെപ്പശ്ചിമാബ്ധിക്കും,പുറത്താക്കി
ഭാരതത്തിന്റെ ജീവനാഡിയായ്പ്രശോഭിച്ച-
സുരനഗനഗരത്തിലിങ്ങനെയസ്തമിച്ചു!
തപ്തബാഷ്പങ്ങളാകസ്മികമായ്, പേമാരിയായ്
കൺപൂത്തവിട്ടു, ഭാരതമനി പൊഴിക്കുന്നു.
നിശ്ചലം തരുലതാപല്ലവാദ്യഖിലവും
അക്ഷികളുഖിലർക്കം കണ്ണുനീർച്ചാലായ്മാറി.
സർവ്വലോകം,വിറച്ചുപോയ്,ഭ്രമലംനടുങ്ങിപ്പോയ്
നിർവ്വാണമിൻഡ്യൻധാത്രി വാവിട്ടുകരഞ്ഞുപോയ്;
ബർലിനു,മിംഗ്ലണ്ടിനും, റഷ്യയ്ക്കും, ന്യൂയാർക്കിനു-
മുള്ളുരുകിപ്പോയാസ്ത്രിയായ്ക്കും, മാസ്ത്രേലിയായ്ക്കും.
ഉള്ളത്തിലാക്കമപ്പോൾ,കാണാറായ്, പരിശുദ്ധ-
'ബർലാമന്ദിരം' ഭാരതത്തിന്റെ ഹൃദയാബ്ജം
സ്വർല്ലോകരമ്യം, പ്രാർത്ഥനാവേദി, മഹനീയം.
ചൊല്ലുവാൻപണി;പിന്നെബ്ഭാരതീയനാണെ
അമ്മുറിയ്ക്കുള്ളിലൊരുകട്ടിലിൽ, രക്തരാങ്കിത- [ഞാൻ
ഗാത്രനായ്, തൊഴുകയ്യോട്ടുമക്ഷിപൂട്ടി
നിർമ്മലശുഭ്രാംബരധാരിയായ്, മലർന്നയ്യം-
ബ്രഹ്മദേവനായ്, ശയിച്ചീടുന്നിതൊരു ചന്ദ്രൻ.
അങ്ങരികിലായാളും ദുഃഖത്തിൽ നിമഗ്നരായ്-
പൊങ്ങിയ വെളിച്ചത്തിൽ കണ്ടിടാം പലരെയും.
തൂംശൈവൈകല്യംചേരാതെന്തഹോ ജഗത്തിന്റെ-
മംഗല്യമരത്താരിക്കട്ടിലിലേയ്ക്കുറിഞ്ഞു?

പൊട്ടിയ ഹൃത്തരം തെളിച്ചുകാട്ടീടിനാർ,
പട്ടേല്യം, ജവാഹരിലാല്യ, മുൽക്കണ്ണിതാസ്യർ
നഷ്ടചേഷ്ടരാം ജനലക്ഷത്തൊടൊപ്പം, കേണു
കട്ടിലിന്നരികിലമന്ത്രിമുഖ്യരും വാണു.
ആഷ്ടിരത്തിന്റെ കണ്ണുനീർ തുടയ്ക്കുവാൻ,
ഹർഷഭരായ് ത്യാഗസമ്പത്തുവിളയിച്ചോർ,
അവരും കരകയോ,കാരിരുമ്പഴിക്കുള്ളിൽ,
ചിരിയും, പുഞ്ചിരിയും പൂണ്ടു,പണ്ടണഞ്ഞവർ?
എന്തിന്റെ ഹേതുവെന്നോ? പയ്യങ്കുസ്ഥമായ് കണ്ട-
തിന്ത്യതൻ ജീവൻ മഹാത്മാഗാന്ധിയല്ലി? കഷ്ടം
ശാന്തിയാലാറടിംബാംബു തകർത്ത,യതിവയ്യൻ
പൂന്തിങ്കളുലകത്തി,നെങ്ങിനെയിതുണ്ടായി?
.....
എത്രയും പവിത്രകം, പാകിസ്ഥാൻ, ഹിന്ദുസ്ഥാൻ,
മുദ്ധാത്രികൾ,അല്ല രണ്ടിലും പൂമൊട്ടുകൾ [ഇവ-
പത്രിമാർ, അവരുടെ കണ്ണത്തിൽ കരപത്മം-
ചേർത്തു മന്ദിരത്തിനു വെളിയിൽ കടന്നഹോ!
പ്രാർത്ഥനായോഗവേളിചുകൂവാൻ, മന്ദം നട-
ന്നെത്തുമാ,മഹാത്മാവിലേയ്ക്കും ദൃഷ്ടിചേർത്തു.
നിസ്തരപ്പൊശാചികമാരണമൊഴിക്കുവാൻ
പട്ടിണിയജ്ഞം ചെയ്ത തന്നുകളേബരം
സ്പഷ്ടമായ്കണ്ടു, കരംകൂപ്പുവാൻ, ഹാ, സഭസ്യ-
രൊട്ടൊതുങ്ങിനിന്നരുളപ്പാടുകേട്ടീടുവാൻ;
തൽക്ഷണമൊരു നരഭീകരൻ കടന്നെത്തി,
വക്ഷസ്സിനോക്കിയൊഴിച്ചീടിനാൻ കൈത്തോ
ക്കായ്യാ!
അക്ഷികളടച്ചു, കൈകൂപ്പി.പുഞ്ചിരിപൂണ്ടോ-
രക്ഷരം "രാം,രാം" ഓതി വീണഹോ മഹാത്മജി.
സ്നേഹത്തിൻ പയ്യുംയമായ്, സത്യത്തിരുവ
ശേഹമായഹിംസ്ഥികരിക്കുക; കല്പകമായി [യായ്
രേതത്തിനു; ദേഹികൾക്കു ജീവനായ്, വാങ്മണാ-
രാ,രമണീയഭാസ്സി;നാരപഭ്രംശമേകി
നീ, നമസ്സരിച്ചുല്ലാ ഘാതകാ, തിരുമുമ്പി-
ലാനമിക്കാത്ത ശിരസ്സേതഹോ മനുഷ്യരിൽ?
എങ്ങിനെ കരംപൊങ്ങീ നിനക്കു നരാധമാ
മംഗല്യംവിതറുമപ്പൂവുടൽനേർക്കു മുണ്ടാൻ?
എങ്ങിനെ യന്ത്രത്തോക്കു ലക്ഷ്യത്തിലെഴിച്ചുനി
സംശതമാകും, വിധിരഹസ്യമാർക്കോത്തിടാം?
കാട്ടാളശരമേറ്റു, കാട്ടിലായരയാലിൻ-
ചോട്ടിലച്യുതൻ — അയർകുലത്തിൽപിറന്നവൻ
വിഷ്ണുപം പെന്ന പുരുഷോത്തമൻ, വീണയിരു-
വിട്ടിതോ ക്ഷത്രഭാവിവൃത്തമാനം കണ്ടവൻ
ഉലയപ്പെട്ടതികൾക്കുകൊട്ട, ശോപാംഗനാ-
മുലകൾകുക്കായിടട്ടെ, കഴിഞ്ഞീലതുമാറാൻ.
അത്ഥവത്തായിത്തീർന്നു; സാംബഗർഭിണിതന്റെ-
പുത്രനാം കാമുരയസമേരകയുപ്പിൻബീജം.
അതുകളോക്കുന്നതിനിപ്പോഴില്ലവസരം.
പുതിയതായിത്തോന്നാം വൃഥകരംചില പാതിൽ.
മതവിദ്വേഷസഭോരനിശ്ചയെ മാറ്റാം
ക്ഷിതിയിൽ കട്ടകെയ്യാന്നിതുപോലുണ്ടാകുമോ?
ചെന്നിണമണിഞ്ഞൊട്ടപിടയ്ക്കും ഭാരതത്തിൽ-
പൊന്നന്തിപ്പതക്കത്ത—യപ്പരമഹംസത്തെ
മുന്നിലായ്കണ്ടുറക്കെ വാവിട്ടുകരഞ്ഞയ്യോ-
ഹിന്ദുക്കൾ, മുസൽമാന്മാർ, കുഞ്ഞുങ്ങളുബാലമാർ
കണ്ണിനേരവും കളയാതെയക്കളേബരം
പാണിപത്മത്തിൽചേർത്തു പത്രിമാരൊരുവിധം
കേണഴലുന്ന മറ്റുള്ളോരൊത്തുമന്ദിരത്തിൽ
പേണിവച്ചിതേ, ഖദർവിരിപ്പിൽ,പയ്യുകത്തിൽ
.....
നിത്യനാമശോകവിനാശനിന്റെ ജനിയിത്രി,
ബുദ്ധനെപ്പെറ്റ പുണ്യധരിത്രി, നിനക്കിന്നും
പുത്രശോകത്താൽ കരൾനൊന്തിട്ടുണ്ടാം, നിന-
ക്കിത്തരം ചൊല്ലുവു പുത്രനായല്ല, ഭദ്രേ.
ഭൂത,ബാലഗംഗാധരതിലകൻ, നവരോജി
ആബാലവൃദ്ധമോക്കും, പണ്ഡിതമാളവ്യജി
കരളിലുറങ്ങും, വല്ലഭായ്പട്ടേൽ സുരേഷ്ചന്ദ്രൻ,
കാരവാക്കെയും, നിക്ഷ്ടീടിനൊരീ,മഹാത്മാ
.....
ആശ്വസിപ്പിക്കുമനന്തശിസ്സുലഭിച്ചുവർ,
ആശ്രയശങ്കുമാറാൻ തികച്ചും കെല്പുള്ളവർ
ആത്മരക്ഷണിയുണ്ടുകൊള്ളട്ടെയിപ്പിണ്ഡത്തെ;
ആശ്രമനീ കാൺക! നെഹ്രുതൊട്ടുള്ളോരിതാനില്പു.
യമുനാനദീതീരം, ശാന്തസുന്ദരം, നിത്യ-
കമനീയാരാമമായ്,തീർന്നിത, "രാജ്ഘട്ടം"
ക്ഷമതൻ കൊടിവിളക്കിന്റെ പൊൽത്തിരികത്തി-
ക്ഷമയിലടിഞ്ഞതിപ്പുണ്യഘട്ടത്തിലല്ലോ?

ഗാന്ധിസൂക്തമാല

അപ്രതിരോധത്തിന്റെ അർത്ഥം

ഏതു പര്യന്തം വിപ്ലവശബ്ദം അക്രമവുമായി സംബന്ധമായിരുന്നു; ആ നിലയിൽ സ്ഥാപിതാധികാരത്താൽ അതു വിദ്രോഹമായി ഗണിക്കപ്പെട്ടും ഇരുന്നു. എന്നാൽ നിസ്സഹകരണപ്രസ്ഥാനം—അതിനെ ഒരു വിപ്ലവമെന്നു ഗണിക്കാമെങ്കിൽ—ഒരു സായുധവിദ്രോഹമല്ല; അതു പരിണാമരൂപമായ സമൂല പരിവർത്തനം, രക്തരഹിതമായ ഒരു വിപ്ലവം, അതാണ്. ഈ അന്തോളനം ആത്മികമായ, അത്മികമായ ഒരു വിപ്ലവമത്രേ. നിസ്സഹകരണം ഒരു ശുദ്ധികർമ്മമാകുന്നു. ആ നിലയിൽ അതു ഒരുവന്റെ ആശയങ്ങളിൽ വിപ്ലവം വരുത്തുന്നു. അതിന്റെ പ്രമാണം അതുകൊണ്ടു ബലപ്രയോഗം വഴിക്കുണ്ടാകുന്ന സഹകരണത്തിനു തുല്യമാകുന്നു. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തെ നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനുള്ള ആജ്ഞകളും ചക്രപ്രചാരണത്തെ നശിപ്പിക്കുകയോ നിയന്ത്രിക്കുയോ ചെയ്യുന്നതിനും, മദ്യവ്യാപാരശാലകളെ പ്രതിപാലനം ചെയ്യുന്നതിനും നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നതിനുള്ള യത്നം അവരെ തീച്ചയായും പ്രകോപിപ്പിക്കും. എന്നാൽ ഈ പ്രകോപനത്തെയും പ്രേരണയേയും പ്രതിരോധിച്ചു നില്ക്കുമ്പോൾ ആണു നമ്മുടെ വിജയം അനിശ്ചിതമായിത്തീരുന്നതു്. എതദ്വിഷയകമായ നമ്മുടെ ആനുദ്യോഗം സക്കാരിന്റെ ഉന്മാദത്തെ നശിപ്പിക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അക്രമം, അക്രമകാരിയുടെ നിശ്ചയത്തിനു കീഴ്വഴങ്ങിയോ, അതിനെ പ്രത്യുദ്യോജിച്ചോ നമ്മിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രത്യുത്തരത്താലാണു പരിപുഷ്ടിയെ പ്രാപിക്കുന്നതു്. ഓരോ പ്രവർത്തകരോടും ഞാൻ ചെയ്യുന്ന ശക്തിയേറിയ ഉപദേശം, ഈ ദുഷിച്ച ഗവണ്മെണ്ടിനെ പ്പറ്റി സംസാരിക്കപോലും ചെയ്യാതെ, അതിന്റെ ദുഷ്ടസ്വഭാവം ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു സഹകരണം വഴിക്കു് അതിനെ സേവിക്കാതെ, പരിപൂർണ്ണനിസ്സഹരണദ്വാരാ അതിൽ നിന്നു അകന്നു നില്ക്കുണമെന്നാണു്. യങ്ങ് ഇൻഡ്യാ. 30 3. 21

സഹനരൂപമായ പ്രതിരോധം, അതു ദുഃഖാനുഭവത്താൽ അവകാശങ്ങൾ നേടുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതിയാകുന്നു; അതു സായുധപ്രതിരോധത്തിന്റെ വിപര്യയ

അപ്പൊഴേവിരിഞ്ഞുള്ള കല്പകപ്പൂമല-
രസ്സരസ്സകരംബരത്തിൽനിന്നപ്പിക്കയായ്
അപ്പഥം, പൂമലർമെത്തയായ്, പത്മവക്ത്ര-
മപ്പഥികരെച്ചുമന്നുല്ലസമ്മത്തോടെ
നിഷ്പലമെന്നാകിലു;മിൻഡ്യൻ കാത്തജ്ഞതൈ്യാ-
ലത്ഭുതം, ശവദാഹമെത്രയും പവിത്രം
കർപ്പൂരം, പത്മവിൻനെയ്യ്, ചന്ദനം, മലരിവ-
യപ്പിച്ചുഗന്ധാനലദായകം, ചിതാഭസ്മം
എപ്പോഴും ത്രിവേണിയിൽക്കിടക്കായ്കയന്നിട്ട-
മിപ പൃഥ്വിമാഹാത്മ്യകർക്കുള്ളപൊറാമയത്രേ

മാണു്. എന്റെ മനസ്സാക്ഷിക്കു നിന്ദ്യമായിത്തോന്നുന്ന ഒരു കാര്യം ചെയ്യാൻ ഞാൻ തയ്യാറാവാത്തപ്പോൾ, ഞാൻ ആത്മശക്തി ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഉദാഹരണമായി, ഇന്നത്തെ സർക്കാർ എന്നിൽ പ്രയോജ്യമായ ഒരു നിയമം പാസ്സാക്കുന്നു; ഞാൻ അതിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. അക്രമം വഴിക്കു് ഞാൻ ആ നിയമത്തെ റാദ്ധാകുന്നതിനു് ഗവണ്മെന്റിനെ നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നപക്ഷം. ഞാൻ കായികമെന്നു പറയുന്ന ഒരു ശക്തിയെ ആണു് പ്രയോഗിക്കുന്നതു് എന്നാൽ ഞാൻ ആ നിയമത്തെ അനുസരിക്കാതിരിക്കയും, തല്ലംഘനത്തിനുള്ള ശിക്ഷ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവെങ്കിൽ ആത്മികശക്തിയാണു പ്രയോഗിക്കുന്നതു് അതിൽ ആത്മത്യാഗം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

ആത്മബല അന്യബലിയേക്കാൾ അത്യന്തം ഉൽകൃഷ്ടമാണെന്നു് എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുന്നു. വിശേഷിച്ചു് ഈ മാതിരി അനീതിയായ ഒരു കാര്യത്തിലാണു് ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്നു വന്നാൽ തന്നെയും, പ്രയോക്താവു മാത്രമേ അതുകൊണ്ടു കഷ്ടപ്പെടുകയുള്ളൂ. തന്റെ തെറ്റുകൾക്കായി അവൻ അന്യരെ കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതേയില്ല. പിന്നീടു തെറ്റാണെന്നു തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ള പലതും മനുഷ്യർ ഇതിനു മുമ്പും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. താൻ ചെയ്യുന്നതു സർവ്വഥാ ശരിയാണെന്നോ, താൻ അങ്ങിനെ വിചാരിക്കുന്നതിനാൽ ഒരു കാര്യം തെറ്റാണെന്നോ, ഒരുവനും അവകാശപ്പെടാവുന്നതല്ല. എന്നാൽ അതു അയാൾ വിചാരപൂർവ്വകം ചെയ്ത തീർച്ചയായിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം അയാൾ തെറ്റുകാരനാണു്. അതിനാൽ ഒരുവനു് തെറ്റാണെന്നു അറിയാവുന്ന ഒരു കാര്യം അവൻ ചെയ്യാതിരുന്നിട്ടു്, അതിന്റെ ഫലം എന്തു തന്നെ ആയിരുന്നാലും അനുഭവിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതു ഉചിതമാണു്".

ഹിന്ദു് സ്വരാജ്.

അഹിംസാണു് സത്യാഗ്രഹമാർഗ്ഗം—തിന്മയുടെ അപ്രതിരോധപഥം. പ്രകൃതിശക്തികളെ എല്ലാം ഉദ്ദീപിച്ചു തൽപ്രവർത്തനത്താൽ വിഷത്തെ സപ്രയം ബഹിഷ്കൃതമാക്കുന്നതിനു വൈദ്യൻ അവലംബിക്കുന്ന വിഷപ്രതിഷേധമാർഗ്ഗമാണതു്.

ഹരിജൻ 9. 7. 38

അഹിംസ എന്നതു കേവലം ദോഷകാരിതയുടെ അഭാവരൂപമായ ഒരവസ്ഥയല്ലെന്നും, തിന്മചെയ്യുന്നവനും നന്മചെയ്തുകൊടുക്കുന്നപ്രവർത്തിരൂപമായ പ്രേമഭാവമാണെന്നും ഉള്ള വ്യാഖ്യാനത്തെ ഞാൻ സ്വീകരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ദുഷ്കൃത്തിനെ തിന്മചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ സഹായിക്കണമെന്നോ, മൌനസമ്മതത്താൽ അതിനോടു സഹിഷ്ണുത കാണിക്കണമെന്നോ, അതിനർത്ഥമില്ല. നേരേ മറിച്ചു, പ്രേമം, അഥവാ പ്രവൃത്തിരൂപമായ അഹിംസാഭാവം, തെറ്റു ചെയ്യുന്നവനിൽ നിന്നു അകന്നു നിൽക്കണമെന്നു നിങ്ങളോടു അവശ്യപ്പെടുന്നു; അതു നിമിത്തം അയാൾക്കു മാനസികമോ കായികമോ ആയ വേദന ഉണ്ടായാലും തരക്കേടില്ല.

യങ്ങ് ഇ. 25 8. 20

വനമഹോത്സവം.

ബഹുലക്ഷം രൂപ ചെലവിട്ട് നാട്ടു മുഴുവനും വനമഹോത്സവം കൊണ്ടാടിയിരിക്കുന്നു. വനം വെട്ടിനശിപ്പിക്കുന്നതു രാജ്യക്ഷേമകരമാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന കൊ. തി. സംസ്ഥാനവും ശ്രീ. കെ. എം. മുൻഷിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒട്ടുവളരെ മരക്കൊമ്പുകളും അവിടവിടെ കഴിച്ചുനിത്തിയിട്ടുണ്ട് എന്തിനാണീഗോഷ്ടി? ഈ കാട്ടുകോറും? വനസംരക്ഷണത്തിന്റെ ആവശ്യത്തെപ്പറ്റി ജനതാമദ്ധ്യത്തിൽ പരക്കെ ഒരു ബോധം ജനിപ്പിക്കാനാണെങ്കിൽ, ഇതു വ്യർത്ഥമായ ഒരു ഉദ്യമംതന്നെ. വനവിനാശനത്തിനു കാരണഭൂതന്മാർ സാമാന്യജനങ്ങളാരുമല്ല. മനോരമാപ്പത്രാധിപന്മാരേപ്പോലുള്ള നേതാക്കന്മാരും അവരുടെ ഇഷ്ടത്തിനു തുള്ളുന്ന ഭരണതന്ത്രജ്ഞകോവിദന്മാരും വനസംരക്ഷണത്തിൽ വിമുഖന്മാരായിരിക്കുമ്പോൾ, സാധാരണ ജനങ്ങൾ എന്തുചെയ്യാനാണ്? മുക്കിലും മൂലയിലും പാഴ്മരത്തൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടു വൃക്ഷസംരക്ഷാമത്തിനു പരിഹാരമുണ്ടാകുമെങ്കിൽ, അവർ അതിനു മനസ്സറവു ശ്രമിക്കേണ്ടതുതന്നെ. പക്ഷേ ഇതൊക്കെ ഇരുട്ടുകൊണ്ടു ഓട്ടയടക്കാനുള്ള വിദ്യയാണെന്ന് അവർക്ക് അനുഭവംകൊണ്ടുമനസ്സിലായിക്കഴിഞ്ഞു. ഇനിയിപ്പോൾ 'പാൽമരം' കൊണ്ടുവരാനുള്ള ശ്രമമാണെന്നു കേട്ടു. 'ജീ. എം. എഫ്' പദ്ധതിവഴിക്കു ഭാരതഖണ്ഡം മുഴുവനും നെല്ലുകൊണ്ടു മൂടിക്കഴിഞ്ഞു. ഇനിക്കുറെ പാൽക്കൂടി കിട്ടിയാൽ എല്ലാം ആയി. ഉടലോടെ സ്വർഗ്ഗത്തുപോകാം. പശുക്കളെ വളർത്താതെതന്നെ പാലിനു സൌലഭ്യമുണ്ടായാൽ ആരാണു സന്തോഷിക്കാത്തതു്. അമ്പോ! മനുഷ്യരുടെ മൂളപോകുന്ന പോക്കു്. വാസ്തവത്തിൽ നമ്മുടെ മന്ത്രിമാർ പ്രസംഗിക്കാതെ തങ്ങൾക്കു കിട്ടിയ പദവിയുംകൊണ്ടു് അടങ്ങിയൊതുങ്ങി ഇരുന്നെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു! അവർ പറയുന്നതിലൊന്നിലും ആത്മാർത്ഥതതൊട്ടുതെറിച്ചിട്ടില്ലെന്നു വരുത്തുന്നതു് ഈ മാതിരി പ്രസംഗങ്ങളാണു്. ബീഹാറിൽ ഭക്ഷ്യക്ഷാമം നിമിത്തം ആളുകൾ മരിക്കുന്നുവെന്നു് അവിടത്തെ ഭക്ഷ്യവകുപ്പു മന്ത്രി പ്രസ്താവിക്കുമ്പോൾ, കേന്ദ്രത്തിലെ മന്ത്രി സത്തമൻ പറയുന്നു, അങ്ങനെയൊന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു്! കൊ. തി. രാജ്യത്തിൽ എവിടെയൊക്കെയോ റേഷൻകിട്ടാതെ ചിലർ മരിച്ചുവെന്നോ ആത്മഹത്യചെയ്തുവെന്നോ പത്രത്തിൽ കണ്ടപ്പോൾ നിഷേധരൂപത്തിൽ ഒരു പ്രസ്സനോട്ട് ഇറങ്ങി. എന്താപോരേ? നാട്ടിൽ ഭക്ഷ്യക്ഷാമമുണ്ടെന്നു് പിന്നെ ആരു വിശ്വസിക്കും?

* * *

ആഗസ്റ്റ് പതിനഞ്ചു്

ആ സുദിനം പിന്നെയും വന്നു. പക്ഷേ ജനങ്ങളിൽ യാതൊരു ആഹ്ലാദചിഹ്നവും ഇക്കുറി കാണുകയുണ്ടായില്ല. സർക്കാരിന്റെ ഉത്സാഹത്തിൽ ചില പതാക ഉയർത്തലുകളും പൊടിപ്പൻ പ്രസംഗങ്ങളുമൊക്കെ ഉണ്ടായെങ്കിലും, ജനസമുദായം തങ്ങളുടെ ഒട്ടിയ വയറും, ഉന്തിയ നെഞ്ചുമായി മറ്റെല്ലാ ദിനങ്ങളെയെന്നപോലെ ആ

ദിനത്തെയും ശപിച്ചുകാണണം. ആഗസ്റ്റ് പതിനഞ്ചുകൊണ്ട് അവക്കെന്തു ഗുണം ലഭിച്ചു? ഓരോരുത്തനും ഒരു 'ഓട്ട' കിട്ടിയതാണോ? തിരഞ്ഞെടുപ്പുവരുന്ന കാലമാണെങ്കിൽ, ഓരോ 'ഓട്ടി'നും കഷ്ടിച്ച് ഒന്നോ രണ്ടോ ത്രുപാവീതം അവക്കു കിട്ടുമായിരുന്നു. അതെന്നും വരികയുമില്ല.

സാധുക്കൾക്കു് ഈശ്വരൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുമെങ്കിൽ അതു് ആഹാരത്തിന്റെ രൂപത്തിലായിരിക്കുമെന്നു മഹാത്മജി അരുളിച്ചെയ്തിട്ടുണ്ടു് ഭാരതഖണ്ഡത്തിൽ ആഹാരം റേഷൻ ചെയ്യുന്നതു് ആണ്ടോടാണ്ടു് ഈരണ്ടു് ഒൺസു് കുറച്ചായതിനാൽ, ഈശ്വരൻ അവരിൽ വിമുഖനാണെന്നു തീച്ചു്. കൊടുംകാറും ജലപ്രളയവും ഭ്രൂകമ്പവും വന്നു് ഉള്ള കഞ്ഞിയിൽക്കൂടി ചാറു വീഴിക്കുന്ന മട്ടാണു കാണുന്നതു്. ഈ നാട്ടിൽ നെല്ലില്ല? ക്രൂരമായ വില കൊടുത്താൽ എത്രനെല്ലും അരിയും വാങ്ങാൻ പ്രയാസമില്ല. പൂഴ്ത്തിവച്ചിരിക്കുന്ന നെല്ലെടുത്തു ന്യായമായ വിലയ്ക്കു ജനതാമദ്ധ്യേ വിതരണംചെയ്യാത്തതാണു പ്രധാന ന്യൂനത. അതിനു വേണ്ട രൂപയുടെയോ അഥവാ സൌമനസ്യത്തിന്റെയോ സക്കാരിനില്ലാത്തതാണു സങ്കടം. പക്ഷേ ഭരണധുരന്ധരന്മാർ അതിനൊരുമ്പെട്ടാലത്തെ കഥയും ഭീകരംതന്നെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവരെ അതാതു സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇരുത്തിയിരിക്കുന്നതു കോൺഗ്രസ്സുനേതാക്കന്മാർ പിണങ്ങും. മന്ത്രിമാരുടെ ചെയ്തികളെപ്പറ്റി മത്തങ്ങാക്കുറിപ്പുകൾ കാൺഗ്രസ്സുപത്രങ്ങളിൽ കണ്ടുതുടങ്ങും. അതുകൊണ്ടു് ആ തൊല്ലയ്ക്കാനും പോകാതിരുന്നാൽ, തങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെങ്കിലും ഭദ്രമായിരിക്കുമല്ലോ. ഇതിൽ മന്ത്രിമാരെ പഴിക്കാനുണ്ടോ?

> We are under intention to reserve 25 Columns in the Pooja special for everybody's purpose. For each Column the advertisement charge is Rs. 5 only. Those who wish to advertise in any one of these, kindly reserve the space by remitting the amount Rs. 5 in advance.
>
> KALANIDHI.

മഹാത്മാഗാന്ധി—ആ ശല്യം എന്നേ ഒഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിനെ ചുട്ടുകരിച്ച ചാമ്പൽപോലും അലയാഴികളിൽ ചെന്നടിഞ്ഞു കുഴിഞ്ഞു. ഇനി അദ്ദേഹത്തിന്റെ താക്കീതും ഭയപ്പെടാനില്ല. സുഖം! പരമ സുഖം!

പക്ഷേ ഒരു സംശയം. ഇക്കണക്കിനു് അടുത്ത ആഗസ്റ്റ് പതിനഞ്ചിനു നാലൊൺസു്; അതിനടുത്തതിനു് 2; അതിനടുത്തതിനു പൂജ്യം. അപ്പോഴോ?

മലരിന്റെ ഗാനം

നല്ലാണിക്കൽ, സുമം.

കരയുന്നുണ്ടാവാമവിടിരുന്നെന്റെ
കവിതാ കാമിനി കരംവിങ്ങി
വിരയുന്നുണ്ടാവാം, മവൾ പുറവും നോക്കി-
ത്തിരയുന്നുണ്ടാമെൻ ഹൃദയത്തെ.

* * *

പുതുമപെറ്റൊരു പുലരി പുഞ്ചിരി
ക്കുതിർകൊണ്ടുഴിയെത്തഴകമ്പോൾ,
കിളികളാനന്ദമുരളി നിസ്വന-
ത്തളിരുകൾ മീട്ടി വിലസുമ്പോൾ
അന്യതമെന്മിഴിക്കളരവങ്ങളും പൂ-
വനത്തിൽ മത്തോടി വിലസുമ്പോൾ
ഒളിവിലൊന്നു കണ്ടനംഗലീലയിൽ
'പുളകം പൂശുമപ്പുതുമലർ'

കണ്ണുങ്ങി മന്ദമായിളകിത്തെന്നലി-
ലിണങ്ങിനിന്നിട്ടുമതുലയാം
അതത! തന്മതികവിഞ്ഞൊഴുകിട്ടും
പുതിയ പുഞ്ചിരിക്കുതിർ വീശി.

ഒളിഞ്ഞൊളിഞ്ഞവളെറിഞ്ഞുമന്മഥ
ന്നിളകും ബാണങ്ങളും മിഴികളാൽ
പുളകിതാമോദസരളയാരാമം
'പുളകം പൂശുമപ്പുതുമലർ'

സഭയമെന്നുടെ നയനങ്ങളും ചെന്നാ
മൃദുലമേനിയിൽത്തഴകവെ,
പുതുമയേറിടും കളർമനേടിയോ-
രനഭ്രതിയതിലുലവായി.
ലളിതചിന്തകളനവധിയെന്നി-
ലലയടിക്കയാലവശനായ്
മതിമയങ്ങിനിന്നവിടെയങ്ങേതോ-
മധുരലോകത്തിന്മടി പൂകി.

രമണീവംശത്തിന്മണികൾ തങ്ങടെ
ശിരസ്സിൽച്ചൂടുമാസുമനസ്സും
സരസശാരദസമകാന്തിയുറവു
വിലസിയല്പനാളുവിടത്തിൽ.

ഒരുവക്കിന്നോളമൊരു തലയിലും
തിരുകാനെത്തിടാവിധമതിൽ
ഒരു മുഗ്ദ്ധപ്രേമം തളിരിട്ടു, വാച്ച
തഴച്ചു, മൊട്ടിട്ടു, വികസിച്ചു.
കളിർകാറും ഞങ്ങൾക്കനുരൂപമായി-
ത്തഴകി മന്ദമായവിടത്തിൽ.
കളകളാരവംമുഴക്കി മീതേ പൈ-
ങ്കിളികൾ പാടിയും രസിപ്പിച്ചു.
ഒരുന്നൂറായിരം പ്രണയഗീതങ്ങൾ
തുരുതുരെത്തുകിച്ചിരിതൂകി
അണഞ്ഞു പുൽകിയാവദനത്തിൽ മോദാ-
ലണിഞ്ഞു ചുംബനസഹസ്രം ഞാൻ
ദിനങ്ങളങ്ങിനെ നിറഞ്ഞസന്തോഷ-
പ്പുളിനത്തിൽക്രൂടെയൊഴുകയായ്.

* * * *

ഒരുകരമവിടെവിടുന്നോ വന്നു
കരിപൂശാൻ, കരം കരളുവാൻ
ഉലകത്തിന്നീതിയവിടെക്കാട്ടുവാൻ,
വിമലചിത്തങ്ങൾ തകരുവാൻ.
പ്രകൃതിയും മാറിപ്പരിഹസിയ്ക്കുയായ്
പരിസരത്തിന്റെ വികൃതിയിൽ.
അതിനെവിറകൊണ്ടുപോയ്; കരുണയറ്റൊരു
മനുജകീടത്തിനധികൃതർ.

കരയുകല്ലാതെ ഗതിയെന്തിന്നിമൽ
കരയാമെൻ കരളുരുകി ഞാൻ

ഇതെല്ലാം ആർക്കു്?—എന്തിനു്?

സി. എൻ. മംഗലം.

മനുഷ്യനായി പ്പിറന്നു്, 78 വഷ്ങ്ങളി ലധികം കാലം മനുഷ്യനായി ജീവിച്ചു്, മനുഷ്യനായിത്തന്നെ മനുഷ്യജീവിതം അവസാനിപ്പിച്ച ഒരു മഹാശക്തി, അസ്മാദൃശക്കു് അവാച്യമായ ഒരു ദിവ്യചൈതന്യം, മാതൃകാമനുഷ്യൻ—മഹാത്മാ ഗാന്ധി! ആ പുണ്യപുരുഷന്റെ സ്മാരകമായി എന്തെങ്കിലും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനാഗ്രഹിക്കാത്തവരോ, ആ മഹാനെ സ്മരിക്കാത്തവരോ മനുഷ്യരിലുണ്ടായെന്നു സംശയമാകുന്നു.

കുന്നും കുണ്ടുമായിക്കിടക്കുന്ന, മാനവസമുദായമാകുന്ന, ഭൂതലത്തെ സമനിരപ്പാക്കി, സൌഹാർദ്ദം വിതച്ചു ജീവിതസുഖം വിളയിക്കുവാൻ—ലോകത്തെ ഒരു നന്ദനോദ്യാനമാക്കുവാൻ—ആജീവനാന്തം വേലചെയ്ത ആ ലോകപിതാവിനെ എത്ര പൂജിച്ചാലും, എത്ര സ്മരിച്ചാലും, എത്ര അനുകരിച്ചാലും അതധികമാകയില്ല. പക്ഷേ—ആ പാവനനാമത്തെ, ആ ഉന്നതാദർശത്തെ മൂലധനമാക്കി, സ്മരണാസ്മാരകങ്ങളുടെ ഇരയാക്കിക്കൊണ്ടു് മനുഷ്യമത്സ്യങ്ങളെ കുടുക്കി കഴുത്തു ഞെരിച്ചുകൊന്നു് ഉദരപൂരണം നിർവഹിക്കുന്ന ചില ഗാന്ധിശിഷ്യമുക്കുവപ്പരിഷകളുടെ ഹീനകൃത്യങ്ങളെ കാണുമ്പോൾ, ആ ഉരുവയ്പ്പിനെക്കുറിച്ചുള്ള കേതിവിശ്വാസബഹുമാനങ്ങൾ തിങ്ങിയ, ഈ ലേഖകന്റെ ഹൃദയകവാടം പൊട്ടിപ്പിളർന്നു മലയ്ക്കുന്നതാണു്. ഈ 'പക്ഷേ'—ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു: ഈ സ്മരണ, ഈ സ്മാരകം ആർക്കു്?—എന്തിനു്?

രാജസ്സുകുറഞ്ഞ കാൺഗ്രസ്സേ, ക്ഷാത്രം കവിഞ്ഞ സോഷ്യലിസമേ, അഹങ്കാരമേറിയ കമ്മ്യൂണിസമേ, മതഭ്രാന്തിളകിയ രാഷ്ട്രീയസ്വയംസേവാസംഘമേ, അവിവേകംവിടാത്ത മുസ്ലീംലീഗേ, ലോകം ഭരിക്കുന്നതിനു കാപ്പുകെട്ടിയ ഐക്യരാഷ്ട്രസമിതി,

---

കരളുരുകി വീണൊഴുകിടും കണ്ണീർ
പ്രിയനാടിൻനെഞ്ചിലൊഴുകട്ടെ.
അരുവിയൊന്നുകൂടൊഴുകട്ടീവിധ-
മവശബാഷ്പമൊത്തൊരുമിച്ചു
ഒഴുകീടട്ടതിലധികാരാലസ്യ
മൊഴുകട്ടീ ദുഷ്ടകരവാളും.

അധികാരത്തിന്റെ ചലനത്താലിന്നു-
മരിയുന്നായിരം പ്രണയങ്ങൾ.
അലയുന്നുണ്ടിന്നധികാരത്തിന്റെ
പരിധിലായിരം സഹജരും.

അനുരാഗത്തിന്റെ തണലിലൊന്നെ
മനവും പുഞ്ചിരിപ്പൊടിപൂശാൻ [ന്റെ
ഏതുവിധത്തിലേ തടവിയിങ്കലെൻ
മതിവിതുമ്പിയെന്നറിവീല.
അലയുന്നുണ്ടെന്റെ ഹൃദയമിന്നുമാ-
പ്രണയവാരിധിത്തിരയതിൽ;
അലയുന്നുണ്ടിന്നുമവിടെയെല്ലാമ-
ക്കമനിയെ വിട്ടുപിരിയാതെ.

* * * *

കരയുന്നുണ്ടാവാമവിടിരുന്നെന്റെ
കവിതാകാമിനികരം വിങ്ങി
ഇതെല്ലാം തലനൂവശയായ്ച്ചിന്താ-
തപനഭാരത്തിൽ മുഴുകിയും.

ആറ്റംബോംബു വാതച്ചു സമാധാനം വിളയിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന സാമ്രാജ്യങ്ങളേ, തലകൊയ്തു വളമിറക്കുന്ന ഭരണാധികാരികളേ, അറിവില്ലാത്തവരെ കരങ്ങുകളിപ്പിച്ചു് സ്വന്തം മടിശ്ശീല നിറയ്ക്കുന്ന പ്രവൃത്തകവീരന്മാരേ, പണച്ചാക്കിനെ ഈശ്വരനായാരാധിക്കുന്ന കോടീശ്വരന്മാരേ,

വിദ്യാർത്ഥിശബ്ദത്തെ അനർത്ഥമാക്കിത്തീർക്കുന്ന ഭാവി പൌരന്മാരേ, മനുഷ്യനെ മനുഷ്യനെന്നു കരുതി പെരുമാറാൻ പോലും മറക്കുന്ന മഹാമനുഷ്യരേ, നിങ്ങളോടു ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു, ഈ സ്മരണ, ഈ സ്മാരകം, മനസ്സാക്ഷിയെ വഞ്ചിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ഈ അഭിനയം ആർക്കു്?

നിങ്ങൾ ആർക്കുവേണ്ടി ഇതെല്ലാം ചെയ്യുന്നു; പറയാമോ? മുഹമ്മദീയർ മനുഷ്യരാണെന്നും ഹിന്ദുക്കൾ മൃഗങ്ങളല്ലെന്നും വിശ്വസിച്ചിരുന്ന വ്യക്തിക്കുവേണ്ടിയോ? സഹോദരരേ വെട്ടിക്കൊല്ലാനും, സഹോദരികളെ ബലാത്സംഗം ചെയ്യാനും ഇഷ്ടമില്ലാത്ത വ്യക്തിക്കുവേണ്ടിയോ? സഹജീവികളെ അട്ടിയോടിക്കാനും, ഭവനങ്ങൾ തീവെച്ചെരിക്കാനും, സമ്മതമില്ലാത്ത വ്യക്തിക്കുവേണ്ടിയോ? പാർട്ടികളുടെ പേരിൽ പണംപിരിച്ചു് ആ പണംകൊണ്ടു് സുഖമായി ജീവിക്കാനും, അന്യനെ തെറിപറഞ്ഞു സ്വന്തം മേന്മ കാണിക്കാനും ഒരുങ്ങാതിരുന്ന വ്യക്തിക്കുവേണ്ടിയോ? സർവ്വോപരി, ബലഹീനർക്കു രക്ഷനൽകാനും, മനുഷ്യത്വമറ നിങ്ങളിൽ അതുല്യാദിപ്പിക്കാനും ജീവിച്ച വ്യക്തിക്കുവേണ്ടിയോ?.....

പരാധീനരായിരുന്ന നിങ്ങളെ സ്വയംശക്തരും സ്വതന്ത്രരുമാക്കാൻ പരിശ്രമിച്ചതിനോ? സഹോദരർ തമ്മിൽ വെട്ടിക്കൊല നടത്തുന്നതിലും ഭേദം അമ്മയുടെ കരളിൽ കത്തിവെയ്ക്കുന്നതാണെന്നു കരുതി, നിരക്ഷകുക്ഷിയായി അതിനു സമ്മതം മൂളിയതിനോ? നിങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടിരുന്ന കൽത്തുരുങ്കുകളെ, നിങ്ങളുടെ നന്മയ്ക്കായി ആവാസസ്ഥാനമാക്കിയതിനോ? നിങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും വേണ്ടി അനവധി തവണ പട്ടിണികിടന്നതിനോ? സർവ്വോപരി, നിങ്ങളിൽ സൌഹാർദ്ദവും സമഭാവനയും സാഹോദര്യമനശീലവും നന്മയും വിശ്വസ്നേഹവും ഉളവാക്കുവാൻ പരിശ്രമിച്ചതിനോ?.....

ആ വ്യക്തിക്കും, ആ സംഘടനകൾക്കും നിങ്ങളുടെ മനസ്സാക്ഷിയുമായി വല്ല ബന്ധവുമുണ്ടോ? നിങ്ങൾ ആ വ്യക്തിയുടെ ആദർശത്തെ ആന്തരികമായി സ്വീകരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ — അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്യമായിത്വം സ്വീകരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ-മനുഷ്യരൂപികളായ പിശാചുക്കളേ, നിങ്ങളോടു വീണ്ടും വീണ്ടും ചോദിക്കുന്നു; ഈ സ്മരണ, ഈ സ്മാരകം, ഈ നയവഞ്ചന—ഇതെല്ലാം ആർക്കു്?— എന്തിനു്?

നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം സുഖത്തിനും സ്വാർത്ഥസിദ്ധിക്കും ഉദരപൂരണത്തിനും മാത്രമായി, ലോകത്തിന്റെ മുൻപാകെ കാണിക്കുന്ന ഈ ജാലവിദ്യ—തീക്കട്ട മടിയിൽവെച്ചു്, തീക്കുപ്പായം ധരിച്ചു പൂജയ്ക്കിരിക്കുന്ന ഈ കൺകെട്ടുവിദ്യ—നിങ്ങളെത്തന്നെ ദഹിപ്പിക്കയില്ലേ? പൂച്ചസ്സന്യാസികളായ നിങ്ങളുടെ ഈ നാട്യം, ഹിംസ്രമൃഗങ്ങളായ നിങ്ങളെ സാധുശീലമുള്ള പശുക്കളായി ലോകർക്കു കാണിച്ചുകൊടുപ്പാനുള്ള ഈ സ്മരണ, ഈ സ്മാരകം, തികഞ്ഞ അഭിനയം—ഇതെല്ലാം ആർക്കു്?— എന്തിനു്?.....

(പകർപ്പവകാശം ലേഖകനു്.)

മറുപടി.

കെ. ലക്ഷ്മിപ്രഭ, അയത്തിൽ.

(ഗ്രണമേറും ഭർത്താവേ—എന്ന മട്ട്)

മതിമതിമോഹന മന്ദഹാസം
മതി; തവ ചിന്ത മേ നീറിടുന്നു;
മധുരമാമാശകളായിരങ്ങൾ
മധുരസവാണികൾ കോർത്തിണക്കി,
അളി പൂവിൻ ചുറ്റും പറന്നുമൂളും
കളകളനാദതരംഗരാഗം;
ചൊരിയും;നീ സത്യമെന്നോർത്തുപുല്കും
പരിശുദ്ധ സ്നേഹമെന്നെണ്ണി നിന്നെ
അതുപക്ഷേ പോയെങ്ങോ മാഞ്ഞുസ്നേഹ-
മതുവെറും മോഹമായ് മാറി ക്രൂരം.
അനഘഗുണഗണമാർന്നലോക-
മനവധി പണ്ടു നിൻ ധന്യനാമം
സ്തുതിചെയ്തിരുന്നതിൽ വിശ്വസിച്ചു
പതിതരായ് സാധുക്കൾ ഭാഗ്യഹീനർ
ഹതവിധേ, നീയിന്നു വഞ്ചനതൻ
കൊതിമൂത്ത ലോകത്തിൻ പാട്ടിലായി.
മതി ചതി പൂരിതമായി, ഭ്രഷ്ടി
പൊതിയുന്ന തീക്കനൽക്കട്ടയായി;
പ്രകൃതിയശേഷം തിരിഞ്ഞു ദുഷ്ട
വികൃതിയാം സ്വാർത്ഥത്തിൻബന്ധുവായി;
ശിഥിലഹൃദയം ഞെരിച്ചുതള്ളും
വ്യർത്ഥതിങ്കൾ ഭാവിതൻ ഛായയായി;
കുടിലതാപൂർണ്ണമാം മാനസത്തിൻ
വിടവേഷമാണെങ്ങുമാടുകയായ്;
ഗതിതെറ്റി, പാവനസ്നേഹമേ, ഹാ!
ചതിയരാം പുരുഷർ നിൻറെ നാമം
മധുരമായോതിയതിൻനിഴലിൽ
അവർചെയ്യും പാതകം ഭീകരമാം
നവനവമോഹന വാക്സുധയാ-
ലിവരേകും സ്നേഹത്തിൽ വിശ്വസിക്കും
നവസുഖസുന്ദരജീവിതത്തെ
അവരിലായർപ്പിക്കും മോഹപൂവ്
ഫലമെന്തു സ്നേഹിക്കും ജീവി തൻറെ
തലകൊയ്യും ദുഷ്ട കൃപാണധാരി.
മൊഴിയതിലോലുന്ന സ്നേഹരശ്മി
കണിപോലും കാണാത്ത ക്രൂരചിത്തം
സ്വയസൌഖ്യതൃപ്തിയതൊന്നുമാത്രം
നിനവാർന്ന നീച കഠോരസത്വം,
സഹചരജീവിതൻ രക്തപാന-
കുതുകിയാം ഘോര കരാളഭ്രമം,
ദുരിതമാശ നിറഞ്ഞ ചിത്തം,
മരുഭ്രമായ് മാറുന്ന നീചശില്പി,
കടുതര കാകോള വഞ്ചനതൻ
ജഡമിവരെന്നു ഞാനോർത്തതില്ല.
പ്രിയമേറെബ്ഭാവിച്ചൊട്ടുനാൾ ഗൃഹ-
നയമാർന്ന രാഗാനുബന്ധനായി
നറുമധു ഊറി എടുത്ത ശേഷ-
മെറിയും കരിമ്പിൻ പിഴിവുപോലെ
ചതി, പൊളി, ക്രൂരത യാടി ചീത്ത
നിലയനം നീച പുരുഷരൂപം.
കനവിലുമോർക്ക വയ്യാ എൻറെ
മനമഹോ നീറിയെരിഞ്ഞീടുന്നു
മതിമതി പുരുഷാ, നിൻറെ സ്നേഹം
ചതി, പൊളി, ക്രൂരതയാടി ചീത്ത
നിലയനം നീച പുരുഷരൂപം
കനവിലുമോർക്ക വയ്യാ-എൻറെ
മനമഹോ നീറിയെരിഞ്ഞീടുന്നു.
മതിമതി പുരുഷാ, നിൻറെ സ്നേഹം
മതി തവകാപട്യഭാവനകം.
അരുതിദം നാടകവേദിയിങ്കൽ
കരുതേ നടിക്കുന്ന പ്രേമനൃത്തം.

വാർഷികോപഹാരം.

ടി. എസ്. പൊന്നമ്മ, കോഴഞ്ചേരി.

പ്രണയമധു നിറഞ്ഞു തുളുമ്പുന്ന മൃദുല പദങ്ങളാകുന്ന കുസുമങ്ങളം കോർത്തിണക്കിയ മനോമോഹനമായ ഒരു മാല്യം സുധേശൻ കുമുദിനിക്കു സമ്മാനിച്ചു

"കുമുദം, ദേവിയെന്താണ് എന്നോട് ഇന്നും വേണമെന്നു പറയാത്തതു്? വിശേഷവസ്തുക്കളൊന്നും നീ ആവശ്യപ്പെട്ടുകതന്നെയില്ലല്ലോ!"

കുമുദം മന്ദഹസിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു "കൊള്ളാം! ഞാൻ എന്താവശ്യപ്പെടാനാണു്? ആവശ്യപ്പെടാതെതന്നെ ഇഷ്ടഫലം പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന കല്പകവൃക്ഷം അടുത്തുള്ളപ്പോൾ വെറുതെ ചോദിക്കുന്നതിൽ എന്തർത്ഥമാണുള്ളതു?"

"എന്നാലും വിശേഷിച്ചു താൽപര്യം തോന്നുന്ന യാതൊരു വസ്തുവുമില്ലേ? നിനക്കു നല്ല പുതിയ സാരികം വേണമെന്നു തോന്നാറില്ലേ?"

"എനിക്കുള്ളതിനേക്കാളം നല്ല സാരികം ഞാൻ ഈ അടുത്ത ദേശത്തെങ്ങും കണ്ടിട്ടില്ല"

"നിനക്കു പുതിയ രീതിയിലുള്ള ആഭരണങ്ങളം ഇഷ്ടമില്ലേ?"

"എനിക്കേതു തരം ആഭരണമാണില്ലാത്തതു്?"

"എന്തു ചോദിച്ചാലും തനിക്കില്ലാത്തതൊന്നുമില്ലെന്നാണു കുമുദം പറയുക."

തവപാദപങ്കജപൂജചെയ്യു-
മിവരോടീ വഞ്ചന കഷ്ടമല്ലേ?
സകലസുഖങ്ങളുമിപ്പുകളും
സഫലമാമെന്നുള്ള സത്യവാക്യം
പ്രിയമാൻ ഞാനന്നു വിശ്വസിച്ചു
മനഃസുനമർപ്പനചെയ്തു നിന്നിൽ
വിധിയഹോ തന്നില്ലുപായമൊന്നും.
അറിയുവാൻ ഭാവിതൻനന്മതിന്മ
മമ മനമാശിച്ച സൌഖ്യതയിൽ.
കുമതി നീ പാഷാണംചേർത്തു കഷ്ടം!
അറിയുന്ന സർവ്വം സ്നേഹഹീനം.
പറയുന്നതൊക്കെയും സത്യഹീനം!
അവനിയിൽ സർവ്വമിത്ഥമെങ്കിൽ
ഇവളിനിയെന്തൊന്നു വിശ്വസിക്കും?
പുരുഷന്റെ ജീവിതം സൌഖ്യമാക്കാൻ
തരുണികളാവശ്യമില്ലയെന്നോ?
ഇതുവിധംവഞ്ചനപ്പുഞ്ചിരിയാൽ
സതികൾ തൻപ്രേതത്തിൽ നൃത്തമാടി
വിലസുന്ന താവകസ്വാർത്ഥത തൻ
വിലയറ്റ മാറ്റങ്ങളുൾക്കൊതം താൻ.
ഇതുവരെയെന്നുടെ ജീവനായി-
ക്കരുതിയിരുന്ന നീ കാമനായി
കരുതി കഴിച്ചതെൻ യൌവനം നീ
തിരിയുന്ന പ്രേമത്തിൻ രക്ഷസ്സായി
ഇരുകായമെങ്കിലുമേകമാകും
ഉയിരൊത്ത ജീവിതശ്രേണി തന്റെ
അവിഭാജ്യഭോഗങ്ങളം രണ്ടിലൊന്നി-
ന്നവമാനവഷ്ം ചൊരിഞ്ഞതിന്റെ
ഉടൽ കീറി രക്തം കുടിച്ചുലറി
കുടൽമാല വാരിയണിഞ്ഞിറങ്ങി
കലിതുള്ളുമന്ധനാം പുരുഷാ നിൻ-
നിലയറ്റ 'താണ്ഡവം' ശോചനീയം!
കലമൊന്നുതെങ്കിലുമോത്തിടാത്ത
തവ നീചവൃത്തിതൻ ന്യായഭോഗം
അറിവേറും ലോകം വചിച്ചിടട്ടെ
"മറുപടി" സത്യമായേകിടട്ടെ!

"എന്നാൽ നിർബന്ധമാണെങ്കിൽ ഞാനെന്തെങ്കിലും ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊള്ളാം. തക്കസമയവുമാണ്. അടുത്തയാഴ്ചയിലാണല്ലോ നമ്മുടെ വിവാഹത്തിന്റെ ദ്വിതീയ വാർഷികോത്സവം. അന്നത്തേക്ക് ഒരു നീലക്കല്ലു വച്ച മോതിരം എനിക്കു പണിയിച്ചു തരണം. അതു കൊണ്ടുവരുമ്പോൾ വേറൊന്ന്. അങ്ങനെ മുറയ്ക്കു ചോദിച്ചുകൊള്ളാം"

സുധേശൻ ഒരുവിധം തൃപ്തിയായി.

സുധേശൻ സുമുഖിയായ കുമുദിനിയെ വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടു രണ്ടുവർഷം ആകാൻ പോകുന്നതേയുള്ളൂ. കുമുദിനിയെപ്പോലെ വിദ്യ, വിനയം, സൌന്ദര്യം ആദിയായ സദ്ഗുണങ്ങളും ഇത്രനന്നായിട്ടിണങ്ങിച്ചേർന്നിട്ടുള്ള വധുക്കളും ഇല്ലെന്നുതന്നെ ലോകം ഉദ്ഘോഷിച്ചു.

സുധേശൻ ഒരു അഭിഭാഷകനാണ്. പകൽ മുഴുവൻ ജോലിചെയ്തതിനുശേഷം വൈകിട്ടു വീട്ടിലെത്തുന്ന അയാൾക്ക് എന്തൊരു വ്യത്യമായ സ്വീകരണമാണവിടെ ലഭിക്കുന്നതെന്നോ! കുമുദിനിയുടെ പ്രണയസുരഭിലമായ പരിചരണങ്ങളും സുധേശനെ അത്യധികം ആനന്ദിപ്പിച്ചു. ലോകത്തിലുള്ള ഭർത്താക്കന്മാരിൽവച്ച് ഏറ്റവും ഭാഗ്യവാൻ താനാണെന്ന് അയാൾ വിശ്വസിച്ചു. ഭർത്താവിന്റെ ഇളയ സഹോദരങ്ങളോടു കുമുദിനി കാണിക്കുന്ന വാത്സല്യം ഒന്നും പറവാനില്ല. അവർക്കു പണത്തിനാവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ കുമുദിനി സുധേശനെ കാമ്മിപ്പിച്ചു വാങ്ങിക്കൊടുക്കും. വിദേശത്തു കാളേജിൽ പഠിക്കുന്ന ഭർത്തൃസഹോദരനു യഥാകാലം പണം അയച്ചുകൊടുക്കുവാനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതു മറന്നുമല്ല.

പതിനെട്ടുവയസ്സു മാത്രം പ്രായമുള്ള കുമുദിനിയുടെ ഗൃഹഭരണചാതുര്യത്തെ അയൽവാസികളെല്ലാരും പ്രശംസിച്ചു. അവർക്ക് എല്ലാവരോടും വലിയ പ്രതിപത്തിയാണ്. പ്രത്യേകിച്ച് സുധേശനോടും; അനുജൻ വിജയനോടും; ഭർത്താവിനോടുള്ള സ്നേഹത്തിന്റെ ഒരു കനത്ത പ്രതിഫലനം ഭർത്താവിന്റെ ഇളയ അനുജനോടു് അവർക്കുണ്ട്.

വിജയൻ അവധിക്കു വീട്ടിൽ വന്നാൽ പിന്നെ കുമുദിനിക്ക് ഉത്സാഹം ഒരു മാറുക്കുട്ടതലുണ്ട്. വിജയനേക്കാൾ രണ്ടുമൂന്നു വയസ്സിനിളയതാണു കുമുദിനിയെങ്കിലും ജ്യേഷ്ഠന്റെ ഭാര്യയെന്നുള്ള നിലയിൽ വലിയ ഭക്തിയാണ് അയാൾക്കവളോട്.

ഒരിക്കൽ സുധേശനു് ഒരു ചെറിയ പനി പിടിപെട്ടു. അന്നെങ്ങും വെളിയിലിറങ്ങിനടക്കുവാൻപോലും കുമുദിനി ഭർത്താവിനെ അനുവദിച്ചില്ല. വേണ്ട പരിചര്യകൾചെയ്തുകൊണ്ട് അവൾ എപ്പോഴും അടുത്തിരിക്കും. ചിലപ്പോഴൊക്കെ സുധേശന്റെ കിടക്കയിൽ ചെന്നിരുന്നു കരയുകയും ചെയ്യും. സുധേശൻ മുമ്പൊക്കെ വിചാരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു തന്നേക്കാൾ അധികം പ്രായക്കുറവുള്ള ഈ പെൺകുട്ടിക്കു് ഒരിക്കലും ഇത്ര സ്നേഹത്തോടുകൂടി തന്നെ പരിചരിക്കുവാൻ കഴികയില്ലെന്ന്. തന്നെയല്ല, താൻ വിവാഹമാലോചിച്ചപ്പോൾ വരനു പ്രായക്കുറുതലുണ്ടെന്നു വധുവിന്റെ വീട്ടുകാർ ആവലാതിപ്പെട്ടതായും അറിവുണ്ട് എന്നാൽ ഈ കുമുദത്തിന്റെ പെരുമാറ്റം എത്രമാത്രം സ്നേഹസ്വരണമായിരിക്കുന്നു!

സുധേശനു സുഖക്കേടാണെന്നുള്ള വാർത്ത സഹോദരസ്നേഹപരവശനായ വിജയനെ കത്തുമൂലം അറിയിപ്പാനുള്ള ചുമതല കുമുദിനിക്കായിരുന്നു. വിജയൻ താമസിയാതെതന്നെ വീട്ടിലെത്തി. ജ്യേഷ്ഠന്റെ സുഖക്കേടു സാരമില്ലെന്നു് അറിഞ്ഞതുകൊണ്ടു രണ്ടുമൂന്നു ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം തിരിച്ചു പോകാമെന്നു വിജയനറിച്ചു. ഭർത്താവിന്റെ സുഖക്കേടു പരിപൂർണ്ണമായി ഭേദമായിട്ടേ പോകാവൂ എന്നും അ

ല്ലെങ്കിൽ ആവശ്യമുള്ള മരുന്നു തയാറാക്കുന്നതിലും മറ്റും തന്നെ സഹായിക്കാൻ വേറാരും കാണുകയില്ലെന്നും പറഞ്ഞു കുമുദിനി വിജയനെ കുറച്ചു ദിവസംക്കൂടി കഴിഞ്ഞാണു പോകാനനുവദിച്ചതു്. തന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ ഭാഗ്യത്തിൽ വിജയൻ അകമഴിഞ്ഞു് ആനന്ദിക്കുകതന്നെ ചെയ്തു.

ഉത്തമസ്ത്രീകൾ തങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കന്മാരെ ദൈവമായിക്കരുതി ആരാധിക്കുന്നവരാണു്. അക്കൂട്ടത്തിലൊരാളാണു കുമുദിനിയെന്നു് അവളുടെ ഭർത്താവും വിചാരിച്ചു. വിജയനോടിത്ര താൽപര്യം കാണിക്കാൻ കാരണമെന്തെന്നു സുധേശൻ ചിലപ്പോളാലോചിക്കാറുണ്ടു്. അടുത്തനിമിഷത്തിൽ സ്വയം പശ്ചാത്തപിക്കും—തന്റെ പതിവ്രതയായ പത്നിയേയും നിഷ്കളങ്കനായ അനുജനേയുംപറ്റി ഇത്രകഠിനമായ വിധത്തിൽ താൻ വിചാരിച്ചല്ലോ എന്നോർത്തു്.

സുധേശൻ അന്നു സമ്മാനിച്ച ആ വാഷ്പികോപഹാരമായ നീലക്കൽ മോതിരം കുമുദിനി സാധാരണ അണിഞ്ഞു കാണാറില്ല. അവളതു ഭദ്രമായ് സൂക്ഷിക്കയാണു്.

"ആ മോതിരം ഇതേവരെ അണിഞ്ഞു കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ." സുധേശൻ പറഞ്ഞു.

"എന്റെ കൈയ്ക്കതല്പം വലുതാണു്."

"എന്നാൽ ചെറുതാക്കുകയോ വേറൊന്നു പണിയിക്കുകയോ ചെയ്യാമല്ലോ, ഇങ്ങെട്ടക്കു."

"വേണ്ട, അതുകൊണ്ടു വലുതൊന്നുമല്ല. അതഴിച്ചു പണിഞ്ഞാൽ ഇതുപോലെ നന്നായിരിക്കുകയുമില്ല."

വില കൂടിയ വേറെന്തെങ്കിലുമാഭരണം കുമുദിനി ചോദിക്കുമെന്നാണു സുധേശൻ വിചാരിച്ചിരുന്നതു്. മോതിരങ്ങൾ ഏതുതരത്തിലുള്ളതു വേണമെങ്കിലും കുമുദിനിയുടെ ആഭരണപ്പെട്ടിയിലുണ്ടു്.

"ഈ മോതിരം വിജയൻ കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ." കുമുദിനി പറഞ്ഞു.

"ഇതെന്തിനു വിജയനെകാണിക്കണം?"

"വിജയനു് എന്റെ പുതിയ ആഭരണം കാണുന്നതു് വളരെ ഇഷ്ടമാണു്."

സുധേശൻ മറുപടിയൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. വിജയനു് കുമുദിനിയുടെ ആഭരണങ്ങൾ കാണ്മാൻ വളരെ ഇഷ്ടമാണുപോലും! അവൾ ആഭരണങ്ങളണിഞ്ഞു കാണുന്നതു സുധേശനു് എന്തുമാത്രമിഷ്ടമാണു്? എന്നിട്ടും അതു സാദ്ധ്യമല്ല! ... അടുത്ത നിമിഷത്തിൽ അയാൾ വീണ്ടും പശ്ചാത്തപിക്കും. നിഷ്കളങ്കതയുടെ വിളനിലങ്ങളായ സഹോദരനെയും സഹധർമ്മിണിയെയും അവിശ്വസിച്ചതിലുള്ള പാപത്തെപ്പറ്റിയോർത്തു് അയാൾ ചുളുങ്ങിപ്പോകും. * * *

കുമുദിനി മാതാപിതാക്കന്മാരെക്കാണാൻ പോയിരിക്കുകയായിരുന്നു തിരിച്ചു വന്നപ്പോഴേയ്ക്കും വിജയൻ അവധിയെടുത്തുവന്നിട്ടുണ്ടു്. വിജയന്റെ ഇളയ കുട്ടികൾ രണ്ടുപേർ സ്കൂളിലും സുധേശൻ കച്ചേരിയിലും പോയാൽ പിന്നെ അവിടെ ശേഷിക്കുന്നതു് വിജയനും കുമുദിനിയും ഒരു വേലക്കാരനും മാത്രമാണു്. വിജയൻ ജ്യേഷ്ഠത്തിയോടുള്ള ആദരവുകൊണ്ടു് അധികം സംസാരിക്കുകയേ ഇല്ല. എങ്കിലും ചില നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കുന്നതു് ഇരുവരും ഒരുമിച്ചാണു്. വിജയനും കാളേജുകാര്യങ്ങളൊക്കെ പറയുന്നതു് ജ്യേഷ്ഠത്തിയോടാണു്. ഒരുമാസക്കാലത്തെ ആവാസം വിജയനെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയോടു് ഒന്നുകൂടി അടുപ്പിച്ചു.

"വിജയനു് ആ മോതിരം—അന്നൊരിക്കൽ ഞാനെഴുതിയിരുന്നില്ലേ — കാണണ്ടേ? ഇതാ, ഞാനെടുത്തുകൊണ്ടു വന്നു കഴിഞ്ഞു." ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ടു് കുമുദിനി അകത്തുപോയി മോതിരവുംകൊണ്ടു തിരിച്ചുവന്നു.

"ഇതു് എന്റെ വിരലിനു കുറച്ചയവാണു്. വിജയനൊന്നിട്ടു നോക്കു, കാണട്ടേ."

ജ്യേഷ്ഠത്തി പറഞ്ഞതു് ഉടനടി അനുസരിക്കുവാൻ അനുജൻ മടിച്ചു. "വേണ്ട" എന്നുപറഞ്ഞു കൈ വലിച്ചുകളഞ്ഞു.

"ജ്യേഷ്ഠന്റെ മോതിരമാണെങ്കിൽ അണിയുകയില്ലേ" എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് കുമുദിനി കൊച്ചുകുഞ്ഞുങ്ങളെപ്പോലെ കരയാൻതുടങ്ങി. വിജയൻ ഇതികർത്തവ്യതാമൂഢനായിട്ടങ്ങിരുന്നുപോയി. കുമുദിനി കരച്ചിൽ നിറുത്താതെതന്നെ ആ മോതിരം വിജയന്റെ വിരലിലണിഞ്ഞുകൊടുത്തു.

ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ "നിഷ്കളങ്കത"യിൽ ആ അനുജൻ അത്ഭുതപ്പെട്ടിരിക്കണം!

"ഇതെന്റെ ഉപഹാരമാണു്" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് അവൾ പെട്ടെന്നു് അവിടം വിട്ടുപോയി.

ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ പദങ്ങളുടെ അർത്ഥം വിജയനു വ്യക്തമായില്ല. എന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയല്ലെ ഇവർ?.....എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ജ്യേഷ്ഠനെ ഞാൻ.....ചതിക്കുകയോ?.....ഞാൻ മഹാപാപിയായിത്തീരുകയില്ലേ....." ഇപ്രകാരം വിചിന്തനംകൊണ്ടിമപ്പെട്ട വിജയൻ അവിടെത്തന്നെ കുറച്ചുനേരം ഇരുന്നു. * *

കുറച്ചുനാളുകളായി സുധേശന്റെ മുഖം വിളറി വിയർത്തുകാണുന്നു. അയാൾ പതിവായി കച്ചേരിയിൽ പോകാറില്ല. കുമുദിനി മുമ്പിലത്തേതിൽനിന്നു പാടെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവൾ ആവശ്യമെന്നു തോന്നുന്നവ അപ്പോഴപ്പോൾ ചോദിച്ചു വാങ്ങാറുണ്ടു്. എപ്പോഴും ഭ്രഷ്ണാലംകൃതയായിട്ടേ നടക്കാറുള്ളൂ. ഇതുകണ്ടു് ഭർത്താവിന്റെ കണ്ണുകൾ കളിത്തെന്നു തോന്നുന്നു. പക്ഷേ...പക്ഷേ ഹൃദയം വിറയ്ക്കാതിരുന്നില്ല. കുമുദിനിയുടെ പാതിവ്രത്യത്തിൽ ഇനിയും അയാൾ ശങ്കിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്തോ?

സഹജമായ കൃത്യനിഷ്ഠ സുധേശനെ വെടിഞ്ഞിട്ടു് നാളുകൾ പലതായി. ഒരു വിധത്തിൽ കച്ചേരിവരെ പോകും.

അന്നു രാവിലെതന്നെ തീരെ സുഖം തോന്നിയില്ല. വിജയനും വീട്ടിലുണ്ടു്. എങ്കിലും പോകേണ്ട അത്യാവശ്യമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ സുധേശൻ കച്ചേരിയിൽ പോയി. അസുഖം വല്ലിച്ചതിനാൽ ഒരു മണിയോടുകൂടി തിരിച്ചുപോന്നു.

മുറികളെല്ലാം അലങ്കരിച്ചു് ഗൃഹം വൃത്തിയാക്കിയിരുന്നു. നടുവിലുള്ള വിശാലമായ ഹാൾ ഏറ്റവും മനോഹരമായിരുന്നു. സുധേശൻ സാവധാനത്തിൽ നടന്നുനടന്നു് ആ മുറിയുടെ വാതിലിലെത്തി. അഹോ! എന്തൊരു രംഗം!!

അയാളുടെ പാദങ്ങൾ വിറച്ചു. നില്ക്കാൻതന്നെ ശക്തിയില്ലാതെയായി. കുമുദിനിയെ ഇന്നുവരെയും അയാൾ പതിവ്രതയെന്നല്ലാതെ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. തന്റെ അനുജനെയും തെല്ലും ശങ്കിച്ചിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഇന്നയാൾക്കു് സകലതും വ്യക്തമായി. വാതിലിലിട്ടിരിക്കുന്ന ലോലമായ തിരശ്ശീലയുള്ളിൽക്കൂടി നാരകീയമായ ഒരു രംഗം അയാൾക്കു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. വേറൊന്നുമല്ല, ഇന്നു രാവിലെ തന്റെ പ്രാണപ്രേയസി കൊരുത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു പൂമാല പാടലകോമളമായ പാണിതലങ്ങളാൽ വിജയനെ അണിയിക്കുന്നു. താൻ ഇരുവരുടെ പണിയിച്ചുകൊടുത്ത ആ നീലക്കൽമോതിരം അണിഞ്ഞ കൈകൾകൊണ്ടു് വിജയൻ കുമുദിനിയെ തന്റെ മാറിലേക്കടുപ്പിക്കുന്നു.....

എന്തൊരു നാരകീയ ദൃശ്യം! സുധേശന്റെ പ്രതീക്ഷകളെല്ലാം അസ്തമിച്ചു. അയാളുടെ വെറും അശങ്കകൾ ഇന്നിതായാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുമായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു? സുധേശനു് തലകറങ്ങുന്നതുപോലെ തോന്നി. അയാൾ പ്രജ്ഞാരഹിതനായി നിലംപതിച്ചു.

പട്ടുറുപ്പിന്റെ പാട്ട്.

കൈപ്പള്ളിൽ കൃഷ്ണപിള്ള, ബി. എ.

പരിക്ഷീണപാണ്ഡുരമാം
മെലിഞ്ഞ കൈവിരൽകളാൽ,
തുടത്തേറെത്തളർന്നോരാ-
മിഴികളോടേ
പഴകിയ പഴന്തുണി-
ച്ചുരുളുകളണിഞ്ഞോരു
പരികേടിൻപണിയാളാം
പേശലഗാത്രി
തെളുതെളെത്തിളങ്ങുന്ന
തനിത്തങ്കക്കുപ്പായത്തിൽ-
ക്കനകത്തിൻകസുമങ്ങ-
ളുരചിക്കുന്നു.
പശികൊണ്ടു വശംകെട്ടും,
ശ്രുചികേടിൽ മുഴകിയും
കഴിയുമിപ്പ്രതിത, തൻ
പണിയിലൂടെ,
മധുരമെങ്കിലും ശോക-
വിധുരമാമൊരു ഗാനം
മുരളുന്നു കുപ്പായത്തിൻ
കവിതപോലെ!—
"പണിയട്ടെ, പണിയട്ടെ,
പണിയട്ടെ, പൂങ്കോഴിക-
ളുണരട്ടെ, വിദൂരത്തിൽ
നീട്ടിക്കൂവട്ടെ!
പണിയട്ടെ, പണിയട്ടെ,
പണിയട്ടെ, നക്ഷത്രങ്ങ-
ളുയരട്ടെ, യാകാശത്തിൻ
നീലമേലാപ്പിൽ
അടിമ ഞാനടിമഞാ-
നലിവെന്തെന്നറിയാത്ത
മനുജരെന്നഭിമാനം
വിലയ്ക്കു വാങ്ങി!
പണിയട്ടെ, പണിയട്ടെ,
പണിയട്ടെയെൻ ചേതന
പരമാത്മപാരുഷ്യങ്ങളം
മറക്കുവോളം.
പണിയട്ടെ, പണിയട്ടെ,
പണിയട്ടെ, മിഴിയിണ
തിമിരത്തിലടിഞ്ഞടി-
ഞ്ഞടയുവോളം.
മരതകമണിരേഖ-
യിടയ്ക്കിടെത്തുന്നിച്ചേർത്തീ-
യഴകിന്റെ മിഴിവുക-
ളിണക്കട്ടെ ഞാൻ.
അവസാനസൂചിപ്പഴുതിൽ
മുഴകി ഞാൻ കിനാവിലും
കനകത്തിൻ കുപ്പായങ്ങളം
ചമയ്ക്കുവോളം.
ജനനിയും, കമനിയും,
സഹജയും, സന്തതിയു-
മിയലുമെൻ സഹോദര-
മനുജന്മാരേ,
ഭോന്മാരിന്നണിയുമി-
പ്പട്ടുറുപ്പിൻപകിട്ടുകൾ
സഹജാതജീവരക്ത
വിരചിതങ്ങളം!
പൊരിയുന്ന വയറുമാ-
യഴലിന്റെ നിഴലു ഞാൻ
അഴുതഴുതിപ്പാണിയാൽ-
ച്ചുമപ്പതെന്തേ?
വരണവേളയിൽ വിത്ത-
പ്രതാപത്തിന്നണിയുവാൻ.

വരുത്തക്കപ്പായമോ,
മൃത്യുവസ്തുമോ?—
അഥവാ ഞാൻ മരണത്തെ-
പ്പഴിപ്പതെന്തിന് പാവ-
മതിൻ വികൃതമാം രൂപം
മാത്രമല്ലേ ഞാൻ!
ഭയമല്ലെനിയ്ക്കതിൻ
സമീപനമൊരു നാളും
പ്രിയകരമല്ലാതാവി-
ല്ലതിൻദർശനം.
വരുതി തന്നുപവാസം
മമ: തനുവിനെയെത്ര
വികൃതികഠിക്കിരയാക്കി
വരുട്ടിയില്ല!
ഒരു വയർ നിറയ്ക്കുവാ-
നൊരു വക ലഭിയാതീ-
യവനിയിൽ ഞാനെൻമാംസം
വിലയ്ക്കു നല്കി.
അടിമത്തമിതിൽ നിന്നൊ-
ന്നകലുവാനെനിയ്ക്കിനി
മരണത്തിൻ മന്ദഹാസ-
മണഞ്ഞെ പറ്റൂ.
പണിയട്ടെ, പണിയട്ടെ,
പണിയട്ടെയന്നോളമി-
പ്പണി നിരങ്കുശമായി-
ത്തുടന്നിടട്ടെ.
കിടക്കുവാനൊരു കുടിൽ,
കുടിക്കുവാൻ കണ്ണുനീരു-
മുടുക്കുവാൻ കരിന്തുണി-
യിത്രയും ക്ലേശി.
പുര മേഞ്ഞ പുല്ലുപോലും
പരിജീർണ്ണമായിന്നിതാ
പരമോന്നതാകാശമി-
ക്രൂര മേയുന്നു.
പനിമതി പരിചേല്പും
കരങ്ങളാൽ നിലത്തൊക്കെ.
ത്തനിവെണ്ണക്കളിർകല്പിൻ
വീചി പാകുന്നു.
ഒരു ചെറു ചിത്രംപോലു-
മണിയാത്ത ചുവരിലെൻ
കരിനിഴൽ ചിലനേര-
മാത്ര ചേക്കുന്നു.
പണിയട്ടെ, പണിയട്ടെ,
പണിയട്ടെ പുലരിതൊ-
ട്ടിരവിലീയുലകമൊ-
ന്നുറങ്ങുവോളം
തടവിലെക്കൊലയാളി-
യ്ക്കിതിലുമെന്തുപരിയാ-
മനുഭവമണയുമെ-
ന്നറിയുന്നീല.
കരാംഗുലി മുറിപ്പെട്ടം,
കരൾത്തടം മരവിച്ചും,
മമ ബോധം നിലപ്പോളം
പണിയട്ടെ ഞാൻ!
പണിയട്ടെ, പണിയട്ടെ,
പണിയട്ടെ മഞ്ഞും കാറും
മഴയും വേനലുമൊന്നും
വകവെയ്ക്കാതെ.
കുനുചില്ലിക്കൊടി കാട്ടി-
യനുതാപപരിപൂർണ്ണ-
തരുണിമാരെന്നെ മാടി
വിളിച്ചിടട്ടെ!
ഇനിയഗീതകങ്ങളി-
ലരിയോരപ്പുലരിയെ-
യിളയപ്പൂങ്കുയിലുകൾ
വാഴ്ത്തിപ്പാടട്ടെ.
പരഭൃതപഞ്ചമത്തിൽ
മതി മങ്ങി മയങ്ങുകിൽ
പണിയിതു മുഴമിപ്പാ-
നെളുതല്ലല്ലോ!
സുരുചിരസുമത്തിൻെറ
സുമധുരസാതന്ത്ര്യത്തിൻ
സുരഭിലനിശ്വാസത്തിൽ-
പ്പുകഞ്ഞെങ്കിൽ ഞാൻ!
മുകളിൽ നീലിമ തിങ്ങും
നഭസ്സും, കാലടിയിലീ-

നവമരതകരത-
കംബളങ്ങളും
ക്ഷണികമാകിലുമെനി-
യ്ക്കുനുപമാനന്ദമേകും
ഗതദിനസ്മൃതികളി-
ലലയിളക്കും.
സുലഭതയലരിട്ട-
കണങ്ങി നിന്നൊരാബാല്യ-
സുഭഗവല്ലിയിലെല്ലാം
പുളകം മാത്രം!
വെറുമൊരു വിനാഴിക-
യഴലിൽ നിന്നകലുന്നോ-
രഴകിന്റെ വിനാഴിക-
യണഞ്ഞുവെങ്കിൽ!
എരിയുമാടലിൻ ചൂടിൽ-
പ്പൊരിയുന്ന ഞാനീവിധ-
മഭിലഷിച്ചെന്നാൽക്കഷ്ട-
മാശ്വാസമാമോ?
കരയുവാൻ തുടയുടെ-
പ്പിടയുമെൻ മിഴികളിൽ
കദനത്തിൻ കണികകൾ
കമ്മ്ബന്ധങ്ങൾ!
പശി തിന്നു പണിയുമെൻ
പട്ടിണിയെപ്പെരുക്കുവാൻ
പററിയേയ്ക്കാമവ ഞാനെൻ
പണി തീർക്കട്ടെ.
കരളിൽ നിന്നുതിരുന്ന
കണ്ണുനീരിൻ കലികകൾ
കരളിന്റെ കൽത്തളിമം
കൂതിത്തീടട്ടെ!
പണിയട്ടെ, പണിയട്ടെ,
പണിയട്ടെ, വേഗം ഞാനീ-
പ്പണിയൊന്നു തീർത്തിപ്പൂക്കൾ
പൂത്തിയാക്കട്ടെ.
കാരിരുമ്പിൻ കവിതയാ-
മാവിയന്ത്രമെന്ന മട്ടി-
ക്കാർത്തസ്വരക്കൂപ്പായത്തെ
ത്തുന്നിച്ചേർക്കട്ടെ.
നേരിയ വികാരങ്ങളെൻ
താരിളം തനുലതയി-
ലാവിലതയകറുവാൻ
മാത്രമേ പറവൂ.
വേദന തൻവിചാരങ്ങൾ
വേവുമെന്റെ ഹൃദന്തത്തെ
യാകമാനം തകർക്കുവാ
നതികിയേയ്ക്കാം.
എന്തിനു പിന്നെ ഞാനിടം
വെന്തെരിയും ചിന്തകളെ-
യിന്ധനസ്നേഹങ്ങളേകി-
പ്പോഷിപ്പിക്കണം?"
പരിക്ഷീണപാണ്ഡുരമായ്
മെലിഞ്ഞ കൈവിരൽകളാൽ
തുടത്തേറെത്തളർന്നൊരാ-
മിഴികളോടേ
പഴകിയ പഴന്തുണി-
ച്ചുരുളുകളണിഞ്ഞൊരു
പരികേടിൻപിണിയാളാം
പേശലഗാത്രി
തെളുതെളെത്തിളങ്ങുന്ന
തനിത്തങ്കക്കൂപ്പായത്തിൽ
കനകത്തിൻ കുസുമങ്ങ-
ളാരചിക്കുന്നു.
ഇടവിടാതഴലിന്റെ
ചുഴികളിൽക്കുഴകയാ-
ലഴകിന്റെയണവുമി-
ന്നവളിലില്ല.
മധുരമെങ്കിലും ശോക-
വിധുരമാമൊരു രാഗം
മുരളുന്നു കൂപ്പായത്തിൻ
കവിത പോലെ!
പണി തീർന്ന പട്ടുപ്പൊ-
ന്നണിയുവാൻ പുളയുന്ന
പണക്കാരാരിപ്പാട്ടിന്റെ
പൊരുളറിയാൻ!

ലീലാതിലകം

മഹോപാദ്ധ്യായ, എച്ച് ഗണപതി ശർമ്മാ

"സുലളിതപദവിന്യാസചതുരനാ"യ ഒരു കേരളീയന്റെ തൂലികയാണ് "ലീലാതിലക"ത്തിൽപ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അതും ഒരു കേരളീയ ബ്രാഹ്മണനായിരിക്കാമെന്നു് ഊഹിക്കുന്നതിനു് ആഭ്യന്തരങ്ങളായ പലേ ലക്ഷ്യങ്ങളുമില്ലാതില്ല.

ഒരു കേരളീയബ്രാഹ്മണനുള്ള ഫലിത രസപ്രതിപത്തി ഇതിലെ പല ഭാഗങ്ങളിലും പ്രകടമായി കാണുന്നുണ്ടു്. ഒന്നു രണ്ടുദാഹരണം മാത്രം കാണിക്കാം.

"ആളകംകും തമ്മിൽ സാദൃശ്യം തോന്നുന്നപോലെ, ചിലവയുടെ മറു ചില ഭാഷകളിലെ ശബ്ദങ്ങളോടു് സാദൃശ്യമുണ്ടായ്ത്തീരുന്നുവെന്നേയുള്ളു. അവ അതുതന്നെയാണെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ വയ്യ. അതുപോലെയുള്ളവയാണെന്നു വിചാരിക്കുകയാണു യുക്തം. അങ്ങിനെ അല്ലെങ്കിൽ ഗോസദൃശമായ 'ഗവയ'മെന്ന മൃഗത്തേയോ ദേവദത്തനേയോ കണ്ടിട്ടു സാക്ഷാത് ഗോവാണെന്നു ധരിച്ചു് അടിച്ചുകൊണ്ടുപോവാനും പാലുകർക്കുവാനും തുടങ്ങിയേക്കുവുന്നതാണു്."

ഇനി മറെറാരുദാഹരണമെടുക്കാം.

"വയസു്" എന്നുള്ളതിന്റെ പ്രകൃതി "വൈരി" എന്നതാണു്. വയസു ശത്രുതന്നെ. വിശപ്പുകൊണ്ടാണല്ലോ മോഷണം നടത്തി ആപത്തിൽ ചെന്നു ചാടുന്നതു്?"

ഇതുപോലെ പൂർവപക്ഷങ്ങളവതരിപ്പിച്ചു നിരസിക്കുന്നതിലുള്ള രസികത്വത്തിനു എത്രവേണമെങ്കിലുമുദാഹരണങ്ങളെടുത്തുകാണിക്കുവാൻ കഴിയും. അതുപോലെ തന്റെ എതിരാളികളെ തുണവദ്ഗണിച്ചുകൊണ്ടു് അപ്രധൃഷ്യനായി അദ്ദേഹം നില്ക്കുന്ന നില അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വപ്രത്യയസ്ഥൈര്യത്തെയാണു വെളിവാക്കുന്നതു്. നോക്കുക! ശമറു ചിലരാകട്ടെ, മണിപ്രവാളത്തിനു ലക്ഷണംതന്നെയില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ അതെങ്കിലുമതിനുമുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരിക്കും. അങ്ങിനെ ആരും പറഞ്ഞിട്ടുമില്ല, കേട്ടിട്ടുമില്ല. എന്നിരിക്കെ, എന്തിനാണു് ഇല്ലാത്തതു് ഉണ്ടെന്നു പറയുന്നതു്? അഹോ! അവരുടെ മൌഢ്യത്തിന്റെ വിലാസം! മണിപ്രവാളമുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെങ്ങനെ ലക്ഷണമില്ലാതിരിക്കും? ലക്ഷണമെന്നാൽ സ്വരൂപമാണല്ലോ. ഉള്ളതായ ഒരു വസ്തുവിനു് ഒരു സ്വരൂപം ഇല്ലാതിരിപ്പാൻ തരമില്ല. ഇത്രമാത്രമല്ലാതെ ഈ വാദിക്കുന്ന ബാലന്മാരെ പിടിച്ചു ഞെക്കേണ്ടതല്ലേ?"

ഇതിലെ വിഷയങ്ങളെ ഗ്രന്ഥകാരൻ നല്ല അടുക്കോടുകൂടിയ ആനുപൂർവീക്രമത്തിലാണു വിഭജിച്ചിട്ടുള്ളതു്. സംസ്കൃതാലങ്കാരികന്മാർ:—

"ശബ്ദാർത്ഥയോർമൂർത്തിരാഖ്യാതേയ
ജീവിതം വ്യംഗ്യവൈഭവം
ഹാരാദിവദലങ്കാരാ-
സ്തദുക്തസ്യ രുപമാദയഃ"

എന്നിപ്രകാരം കാവ്യത്തെ ഒരു പുരുഷനായി കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ഇദ്ദേഹവും മണിപ്രവാളത്തെയും ഒരു പുരുഷനായിത്തന്നെ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

പുരുഷന് എപ്രകാരം ശരീരവും ദോഷങ്ങളും ഗുണങ്ങളുമാത്മാവുമുണ്ടോ അതുപോലെ മണിപ്രവാളത്തിനുമുണ്ട്. ഒന്നാംശില്പത്തിൽ മണിപ്രവാളസ്വരൂപം നിരൂപണംചെയ്തിട്ട്, രണ്ടുമുതല്ക്കുള്ള ശില്പങ്ങളിൽ ശരീരം മുതലായവയെ നിരൂപിക്കയാണു ചെയ്യുന്നതു്. ആദ്യം ശരീരം, പിന്നെ ദോഷങ്ങൾ, ഗുണങ്ങൾ, അലങ്കാരങ്ങൾ, ഒടുവിൽ ആത്മാവു് എന്നിങ്ങനെ ബഹിർഭാഗങ്ങളെ വിവരിച്ചതിനുശേഷമാണു അന്തർഭാഗത്തേക്കു ചുഴിഞ്ഞുകടന്നുനോക്കിക്കൊണ്ടു് ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇതിലെ വിഷയങ്ങൾ ക്രമപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതു്.

ലീലാതിലകകാലംവരെ പൊതുജനസമ്മതി നേടുവാൻ കഴിയാതിരുന്നതും സങ്കേതികവുമായ "മണിപ്രവാള"സംജ്ഞയ്ക്കു പിൽക്കാലത്തു സാർവ്വജനീനമായ അംഗീകരണം ലഭിച്ചതിൽ ഗ്രന്ഥകാരനു വേണ്ടുവോളം ചാരിതാർത്ഥ്യത്തിനു വകയുണ്ടു്. അന്നോളം

"അതുചൊല്ലുവിനുണ്ണിയച്ചിമാരെ!
തുടരാ പാടകമോ മണിപ്രവാളം?"

എന്നിങ്ങനെ അങ്ങാടിമരുന്നോ പച്ചമരുന്നോ എന്നു തിട്ടപ്പെടുത്തുവാൻ വയ്യാത്തവിധത്തിലിരുന്ന ആ സംജ്ഞയ്ക്കു

"ശാകുന്തളം തദനുമാളവികാഗ്നിമിത്രം
കാദംബരീചരിതമുത്തരബന്ധഹൃദ്യം
മറ്റും മരന്ദമൊഴി വൈകിനകൃദ്ധാരാ
ശ്രുത്രാവഭാവമധുരഞ്ചമണിപ്രവാളം"

എന്നും മറ്റും പല കവികളുടേയും നിരന്തരവ്യവഹാരത്തിനു വിഷയമാകത്തക്ക വ്യവസ്ഥിതി വന്നുചേർന്നു് ആ പ്രസ്ഥാനത്തിനുള്ള ഹൃദയാവർജ്ജകമായ ഭാവമധുരതകൊണ്ടാണെന്നുള്ളതു് അനുകൂലസിദ്ധമാണല്ലോ?

"ദ്രാവിഡാക്ഷരനിബദ്ധമെതുകാ,
മോന,വൃത്തവിശേഷയുക്തം പാട്ടു്"

എന്ന പാട്ടിനു ലക്ഷണം കല്പിച്ചിട്ടു് അതിനുദാഹരണമായി:—

"തരതലന്താനളന്താപിളന്താ പൊന്നൻ-
തനകചെന്താർ വരുന്താമൽബാണൻ
കരമരിന്താ പെരുന്താനവന്മാരുടെ[തന്നെ
കരമരിന്താ! പുരാരെ! മുരാരീ! കണാ
ഒരുവരന്താ പരന്താമമെ! നീ കനി-
ന്തുരകചായീ! പിണിപ്പെയ്വും നീന്താ
വണ്ണം
ചിരതരം താഴംപണിന്തേനയ്യാ! താങ്കെ
ത്തിരുവനന്താപുരംതങ്കുമാനന്തനെ! [ന്നെ

എന്ന ഭാഗമുദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ തര, താനവ, ഉരകചായീ, മുതലായതമിഴ്വ്യാകരണപ്രസിദ്ധമായ "അയ്ച്ചിതൈവ്"കൊണ്ടു് സംസ്കൃതശബ്ദങ്ങളിൽനിന്നുമുണ്ടായ രൂപഭേദങ്ങളാണു്. "പാണ്ഡ്യഭോഷാസാരൂപ്യം ബാഹുല്യേന പാട്ടിൽ കേരളഭോഷായാം ഭവതി. അത ഏവ അളന്താപിളന്താഇതികൃതം" എന്നു അദ്ദേഹം വ്യക്തമായിപ്പറയുന്ന പാട്ടിനുള്ള ഈ ലക്ഷണം രാമചരിതാദികൃതികളിൽ പൊരുന്തിക്കാണുന്നപോലെ കണ്ണശ്ശരാമായണാദികളിൽ കാണുന്നില്ലെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു്, പാട്ടുകളിൽ മണിപ്രവാളം പാടില്ലെന്നോ, മണിപ്രവാളകൃതികൾ സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിൽ മാത്രമേ നിബന്ധിക്കാൻ പാടുള്ളു എന്നോ അർത്ഥമാക്കേണ്ടതില്ല. മണിപ്രവാളശാഖയിൽ പ്രചരിച്ചിരുന്ന ഭാഷാവൃത്തങ്ങൾക്കു് ഉദാഹരണങ്ങൾ ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നുതന്നെ ഉപലബ്ധങ്ങളാണു്.

(1) മുയലിൻമൂക്കിനുകൊമ്പുകണക്കെ
നിന്നിൽ പ്രേമം കാന്ത തനിക്കെ
(2) കയമുണ്ടാകിലുമഖില വധൂനാ

മൊഴുകിവരിൻറ പയാംസി ധയന്തം.

എന്നീ വരികൾ നോക്കുക. അതുപോലെ ഗദ്യത്തിലും മണിപ്രവാളം വരാമെന്നു രശനോപമയ്ക്കുദാഹരിച്ചിട്ടുള്ള "ഉദ്യാനത്തിൽ ചൂതലതപോലെയും, ചൂതലതയിൽ പൂന്തൊത്തുപോലെയും, പൂന്തൊത്തിൽ വണ്ടിൻചാത്തുപോലെയും, വണ്ടിൻചാത്തിൽ മാരഗീതം പോലെയും ഇവ്വുത്സവത്തിൽ അതീവരാജത്യേഷാ" എന്ന ഗദ്യഭാഗംകൊണ്ടുതന്നെ നിർണ്ണയിക്കാവുന്നതാണു്.

ഇതുകൂടാതെ സംസ്കൃതവിഭക്തിപ്രത്യയങ്ങളും ചേർന്ന സംസ്കൃതശബ്ദങ്ങളുള്ള ചെന്തമിഴ്രൂപങ്ങളും ധാരാളമായുംചില മലയാളപദങ്ങളും വിരളമായും ചേർത്തു സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിൽ രചിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരുതരം ഭാഷാരീതി ചില കവികളും സ്വീകരിച്ചുവന്നിരുന്നു.

"നാടെഴുന്നു നഗരങ്ങൾപാണ്ഡവാഃ
വീടെഴുന്നു വിമതാക്ഷലീലയാ
ഈടെഴുന്നതെടമിലാമലാസിതും
കാടെഴുന്നു ഗിരിഗഹ്വരം ഗതാഃ
തേടിവന്നു മലൈകാടെലാഞ്ചിരം
വാടിനൊന്നു ന വിലോക്യതാൻകചി
നാട്ടതിർന്തവിഭവാനമീവയം [ത്
നാടിവന്നു നഗരീംതവാഗതാഃ"

എന്നീ വിലക്ഷണവുമസുന്ദരവുമായ രീതിയെ പിന്തുടരുവാനധികമാരും മതിരാത്തതുകൊണ്ടു് അതു മുളയിൽത്തന്നെ നശിക്കയാണു ചെയ്തതെന്നു കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഇന്നു ഭാഷയിൽ സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന മണിപ്രവാളസമ്പ്രദായംപോലെ തമിഴിലും അപൂർവം ചിലർ കാവ്യനിർമ്മിതി ചെയ്തുവന്നിരുന്നു. അതിൽ മലയാളത്തിൻറ സ്ഥാനത്തു തമിഴുപയോഗിക്കുന്നു എന്നേ ഭേദമുള്ളൂ. അതിലും സംസ്കൃതവിഭക്തിപ്രത്യയങ്ങളും സംസ്കൃതീകൃതരൂപങ്ങളും സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഈ രീതിയിൽ അടുത്തകാലത്തു തന്നെ ഒരു തമിഴ്പണ്ഡിതൻ സംസ്കൃതശാകുന്തളത്തിൻറ തമിഴ്തർജ്ജിമ സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു.

ശബ്ദങ്ങളുടെ രൂപനിഷ്പത്തി ലോകവ്യവഹാരത്തെ ആശ്രയിച്ചാണു നിർണ്ണയിക്കേണ്ടതു് എന്നുള്ള ആധുനികസിദ്ധാന്തത്തെ അന്നേതന്നെ ലീലാതിലകകർത്താവു മുൻകൂട്ടിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലുമതുകളുടെ പ്രകാരഭേദങ്ങളെ ശാസ്ത്രോചിതമായ രീതിയിൽത്തന്നെയാണു വിശകലനംചെയ്യുന്നതു്. മണിപ്രവാളത്തിൽ വിഭക്ത്യന്തസംസ്കൃതം ചേർക്കാവുന്നതുപോലെ പ്രാകൃതവിഭക്തിയുക്തമായ പ്രാകൃതപദം ചേർക്കുന്നതിനെ അദ്ദേഹമനുകൂലിക്കുന്നില്ല. ചാക്യാന്മാരുടെ കൂടിയാട്ടത്തിനുവേണ്ടി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിൽ നായകൻറെ ശ്ലോകങ്ങൾക്കു് വിദൂഷകൻ ചൊല്ലുന്ന പരിഹാസസ്ഫുരിതമായ പ്രതിശ്ലോകങ്ങളിൽ സംസ്കൃതീകൃതമായ ഭാഷാ ധാരാളമുപയോഗിച്ചുവന്നിരുന്നു. സ്വപ്നനാടകത്തിലെ നായകൻറെ

(1) സുരാമൃവന്ത്യാധിപതേഃ സുതായാഃ
പ്രസ്ഥാനകാലേ സ്വജനം സ്മരന്ത്യാഃ
ഖാഷ്പം പ്രവൃത്തം നയനാന്തലഗ്നം
സ്നേഹാന്മമൈവോരസി പാതയന്ത്യാഃ

എന്ന ശ്ലോകത്തിനു്

സുരാമിവാനാറിയുടേ സുതായാഃ
നെൽകത്തുകാലെതവിട്ടുസ്മരന്ത്യാഃ

ശ്ലേഷ്മം പ്രവൃത്തം നിജഹസ്തലഗ്നം
സ്നേഹാന്മമൈവോരസിപാതയന്ത്യാഃ

എന്നും.

(2) ബഹുശോപന്യപദേശേഷു
യയാ മാം വീക്ഷമാണയാ
ഹസ്തേന സ്രസ്തകോണേന
കൃതമാകാശവാടിതം

എന്ന ശ്ലോകത്തിന്

ബഹുശോ ചുമിചേരുമ്പോൾ
യയാമാം നോക്കമാണയാ
ഹസ്തേന സ്രസ്തശുപ്പേണ
കൃതമാകാശചേറിതം

എന്നും മറ്റും പ്രതിശ്ലോകങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക സാധാരണമായിത്തീർന്നു. ഉല്പുര നാരിമാരുടെ ശൃംഗാരപ്രണയം പല കവികളുടെയും വർണ്ണനയുടെ വിഷയമായിട്ടുണ്ട്.

"നെൽകത്തുമാറുമരികെയൊരു
കോലൊടിച്ചു
പൽകത്തുമാറുമതുകൊണ്ടിട്ടുമാറുമെന്മേൽ
നാർറും നമുക്കു മനമെ! ചരതം നിനച്ചാ-
ലെൻറും മറക്കരുതുനെൽപുരനാരിമാരെ

ഇപ്രകാരമസ്ഥാനപാതിയായ പ്രേമ ചാപല്യത്തിന്റെ സാധുതയെ അവർ സാധിക്കുന്നതു വിചിത്രമായിരിക്കുന്നു.

"പണ്ടത്തപോനിധിപരാശരനാറിൽ
വെച്ചി-
ട്ടുണ്ടത്തിയോടവിനയം പ്രഥമം തുടങ്ങീ
ആരായ്തതില്ല കലമെൻറുമിതംഗനാനാ
മാരായ്കിലാരുമറിവീല മഹാത്മർപോലും

വിദൂഷകന്റെ പ്രതിശ്ലോകങ്ങളിൽ കാണുന്നവിധമുള്ള സംസ്കൃതീകൃതരൂപങ്ങൾവച്ചു ജനങ്ങൾക്ക് അവയോടുള്ള പരിചയാധിക്യത്താൽ അതിലെ വിലക്ഷണത അനുഭവഗോചരമാകാതായിത്തീർന്നു. അപ്രകാരം ഭാഷയിലുറച്ചുപോയ രചനാസമ്പ്രദായത്തെ ശാസ്ത്രകാരന്മാർ ഉപേക്ഷിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതായിത്തീർന്നു. അതുതന്നെയാണ് "സന്ദേഹേ സംസ്കൃതീകൃതാച" എന്ന സൂത്രം നിബന്ധിക്കുവാൻ കാരണം. കൃത്രിമമായ ആ സരണിതാനെ നിലച്ചുപോയതിൽ അതിശയിക്കാനില്ല.

സാഹിത്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വ്യാകരണകാര്യങ്ങൾക്കു പ്രായേണ അനുപ്രവേശമില്ലെങ്കിലും ഇവിടെ മണിപ്രവാളമെന്ന ഉഭയഭാഷാസങ്കരമായ പ്രസ്ഥാനത്തെ ചൂണ്ടിച്ചെയ്യുമ്പോൾ അവശ്യം വന്നുകൂടുന്ന ശബ്ദനിയമങ്ങളെ ചിന്തിക്കാതിരുന്നാൽ ആ ഗ്രന്ഥം അപൂർണ്ണമായിത്തീരാനെ തരമുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടാണ് ഗ്രന്ഥകാരനും ആ വിഷയങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കാനിടവന്നതു്. "ശേഷം പ്രയോഗാത് ജ്ഞേയം" എന്ന ഒടുവിൽ വ്യാകരണചിന്തയിൽ നിന്നുതന്നെ അദ്ദേഹം പിൻവലിയുന്നു.

"സൈകാബ്ഭോവരികി
ലുത്സുകിനീ കുമാരീ"

(ആബ്ഭോ + അരികിൽ "ഏചോഽയവായാവഃ" ഇതിനുവാദേശഃ) ഇങ്ങനെ ഭാഷാസംസ്കൃതസന്ധിയിൽ കവികൾ സംസ്കൃതവ്യാകരണനിയമങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകാണുന്നു.

(തുടരും)

പ്രേമയാചകൻ

രാമചന്ദ്രൻ നായർ, കരുനാഗപ്പള്ളി.

എന്നുമീമട്ടിൽ ഞാൻ മാഴ്കിമാഴ്കി-
യെങ്ങനെ വാഴുമീമന്നിടത്തിൽ?
നിത്യനിരാശയിൽ നീണ്ടു നീങ്ങാൻ
നിർണ്ണയമീഞാൻ സമർത്ഥനെന്നോ?
അത്യന്തസന്തപ്തമെൻഹൃദന്ത-
ചിന്താഭരം വച്ചൊന്നാശ്വസിക്കാൻ
വിസ്മൃതവേദിയീവിശ്വമെല്ലാം
എത്രയോ വട്ടം ഞാൻ ചുറ്റിയോടി!
മാമകമാനസസാന്ത്വനത്തി-
ന്നീമന്നിലൊന്നുമേ ശക്തമല്ലേ?

രണ്ടു്

മന്മനോഹാരിണീ! പ്രേമരൂപേ!
മദ്വചനങ്ങളം നീയൊന്നു കേൾക്കിൽ!
തവമനതാരിലീപ്രേമഭിക്ഷാ-
പ്രതിയാം മധുവ്രതം വന്നണയെ,
അലിവേലാതെത്രയും നിഷ്ഠുരമാ-
യിവനോ ബഹിഷ്കൃതനായെന്നാലും
(-ഒരുപക്ഷേ,-അല്ലെങ്കിൽ നിർണ്ണയംതാൻ
പരമദരിദ്രനീഞാൻ വിഭോഗ്യൻ.)
അതിനിനിക്കരം നീരിക്കരകിലെന്താ-
ണെത്ര പാരമചലമാം ലോകനീതി!
കരം കരിയെ വായ്ക്കും നിരാശ താവം
കരുണാർത്ഥിയെന്നുടെ ജല്പനങ്ങളം
അവസാനചിന്താവിനിമയമായ്
ഭവതി കരുതിയൊന്നോക്കുമെങ്കിൽ—

മൂന്നു്

പകലെല്ലാം പണിചെയ്ത പാരമാടൽ
പകരും പകലോനായാഴിവക്കിൽ
ചെറുതെന്നൽത്തിരതന്നിൽ മുങ്ങിനീന്താ-
നരുസുഖം നുകരാനണഞ്ഞിരുന്നു.
പകലൊക്കെസ്സുഖമേകും പരനെ വാഴ്ത്തി,
പ്പുറവകം പാറിപ്പറന്നിരുന്നു;
അതുപൊഴുതു ഞാനുമത്യാശയോടെ
അവിടെയായാമാവിൻചുവട്ടിലെത്തി.
ആയിരമായിരം സുപ്രതീക്ഷ-
യെന്നെൻകരളിൽ മുളച്ചിരുന്നു.
എത്രയോ ആശതൻകോരകങ്ങളം
എന്നുള്ളിലൊന്നായ് വിടർന്നു വന്നു!
ജീവിതഭാരമാമഗ്നിയാലെ
സതതമെൻചിത്തം ദഹിച്ചിടുമ്പോൾ
എൻകരളല്പം കുളിർക്കുവാനായ്
എത്ര പ്രതീക്ഷയാണെത്തിയീഞാൻ!
മന്മനോവീണതൻതന്ത്രികളിൽ
മൂകമാം ശോകാന്തഗാനവീചി
താവകസാന്നിദ്ധ്യസ്പന്ദം ദർശി-
ച്ചെത്രയന്നീഞാൻ ചമച്ചിരുന്നു!
നിത്യം ദിനാന്തങ്ങളീവിധം ഞാൻ
നിഷ്ഫലമെത്ര കഴിച്ചു, കഷ്ടം!
മന്മനോയാചനാഭോജനത്തിൽ
താവകപ്രേമനാണ്യം ചതിക്കാൻ
ശൂന്യരിൽ ശൂന്യനാം ഭിക്ഷുവീഞാ-
നന്യായമായിക്കൊതിച്ചു, സത്യം!

നാല്

എന്നുടെ കനകപ്രതീക്ഷയെല്ലാം
മന്നിതിൽ നിഷ്ഫലമാകമൂലം,
നിത്യനിരാശയിലാണ്ടു മാഴ്കാൻ
നിർണ്ണയം ഞാൻ കൊതിക്കില്ല മേലിൽ.
മാമകഹൃദ്ഭാരമൊട്ടു നീക്കാൻ
മാർഗ്ഗം ഫലിക്കുവോന്നൊന്നുമാത്രം.
താവകാരാധനൈകോത്സുകനായ്
ജീവപര്യന്തം മരുവുമീഞാൻ.
പ്രേമാർത്ഥിയായ് സ്നേഹഗാനം പാടി
മേവുക മാത്രമെൻജന്മലക്ഷ്യം.

പ്രതിഫലം

കെ. എൻ. കമാലുദീൻ.

"വല്യമ്പ്രാനെ, അടിയനെ ഒന്നു വിട്ടയയ്ക്കണെ!" അതുവരെ തുമ്പായുമേന്തി മണ്ണിനോട് മല്ലുവെട്ടിയ കേളന്റെ അപേക്ഷ പടിക്കപുറത്തുനിന്നും അകത്തയ്ക്കിഴഞ്ഞു ചെന്നു.

സിഗററുകുറ്റിയെ ദൂരത്തേക്ക് വലിച്ചെറിഞ്ഞുകൊണ്ട് "നാളെയാകട്ടെടാ! ഇന്നിവിടെ ചില്ലറ ഒന്നും കിടപ്പില്ല." കേളന്റെ അപേക്ഷയെ തട്ടിമറിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു കല്പന അയാൾ മദ്യാഹ്നസൌധത്തിന്റെ വരാന്തയിൽനിന്നും പടിക്കലേക്ക് പാഞ്ഞുചെന്നു.

ആരാണ് അതിനെ എതിർക്കുവാൻ? കേളൻ ഇതികർത്തവ്യതാമൂഢനായി തെല്ലിട സ്തംഭിച്ചുപോയി. അവൻ എന്തുചെയ്യും? ഈ അനുഭവം അവൻ സുപരിചിതമാണ്. പട്ടിണി അവനെ ബാധിച്ചിരുന്നു. അവന്റെ കുടുംബത്തിനും അതു പരിചയമാണ്.

എങ്കിലും അവൻ ഒരു "അമ്പരപ്പ്" അന്നത്തെപ്പോലെ അവൻ ഒരിക്കലും അമ്പരന്നിട്ടില്ല. വിരുന്നുകാർ, വിരുന്നുകാർ—അവനതോർത്തപ്പോൾ ഹൃദയം വല്ലാതെ നീറിപ്പുകയുന്നു. ഒരു "പൈൺകുട്ടി" പതിനെട്ടും തികഞ്ഞു നില്ക്കുന്നു. പെണ്ണുകാണുവാൻ ചെറുക്കനും കൂട്ടരും പിറ്റേദിവസം രാവിലെ വരും. അവനെന്തുചെയ്യും? നാലുകാശുപോലും അവന്റെ കൈവശമില്ലായിരുന്നു. അവനു പണപ്പെട്ടിയില്ല, പറമ്പില്ല, അവന്റെ വീട്ടിൽ കള്ളൻ കയറുകയില്ല.

അല്പം ആഹാരം വല്ലതും അവർക്കു നേരാംവണ്ണം കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ അതു് അഭിമാനക്ഷയമാണ്. അവനറിയാം അപേക്ഷയാവത്തിച്ചാൽ.....മുതലാളിക്ക് ദേഷ്യം വരുമെന്ന്.....എങ്കിലും അവന്റെ അവശ്യം അവനെ ധൈര്യപ്പെടുത്തി. അവൻ മതിലിനുള്ളിലേക്ക് തലകുനിച്ചുകൊണ്ട് അപേക്ഷിച്ചു.

"ഇന്ന് അടിയനു രണ്ടുമുന്നു, വിരുന്നുകാർ."

"നിന്നോട് നാളെവരാൻ പറഞ്ഞില്ലേ? വിരുന്നുകാരും കുരുന്നുകാരും! വിരുന്നുകാർക്കു വെള്ളം കോരിക്കൊട്. ചില്ലറ കിടപ്പില്ലന്നല്ലേ മുമ്പേപറഞ്ഞതു?" ആ കുബേരൻ ഇടയ്ക്കുകയറി പറഞ്ഞു.

നാണുച്ചാരുടെ കടയിലേക്ക് ഒരു എഴുത്തു! അവിടെ "യൂണിറു" വന്നോ എന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ. പത്തിനു രണ്ടോ മൂന്നോ, ഉള്ളതു കേട്ട. ഏതു യൂണിറു് ഉള്ളയെനക്ക് എന്തുകിട്ടും? ഉം മതി."

കേളന്റെ ആവശ്യം അവനു വല്ലതുതന്നെയാണ്.

"നാശമായല്ലൊ. കാലത്തെനിന്റെ മകനെ അയക്ക്, എഴുത്തെഴുതിവച്ചേക്കാം." അയ്യോ! ധൈര്യസമർത്ഥൻ മണിമേടയുള്ളിൽ അന്തർധാനം ചെയ്തു.

കേളൻ കുറച്ചുസമയം വിഷണ്ണനായി അവിടെനിന്നു. അനന്തരം പതറുന്ന ഹൃദയത്തോടെ മാടത്തിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു.

രാക്കയിലിന്റെ കരച്ചിൽ അവന്റെ വിഷമതയ്ക്ക് മാറ്റുകൂട്ടി.

"തമ്പുരാൻ വല്ലതും തന്നോ?," കേളന്റെ പ്രണയിനി ജിജ്ഞാസയോടുകൂടി ചോദിച്ചു.

"നാളെക്കാലത്തു ചെന്നാൽ പീടിയേലേയ്ക്കു് എഴുത്തുതരാ"മെന്നു്. അല്പം നിരാശയോടെ കേളൻ പറഞ്ഞു.

"നാളെ തമ്പുരാനും കുടുംബവും വെന്തുക്കടെങ്ങു് പോന്നന്നു് പറേന്നകേട്ടു. അതിനായി പ്രകാശമാകുമ്പോൾ കാർ തയ്യാറാക്കണമെന്നു ഗോപാലനോടു് എന്ത്രാൻ പറയുന്നതുകേട്ടു."

കേളന്റെ ഉള്ളിൽ ഒരു "തീ" ആളിക്കത്തുന്നതുപോലെ അവനു തോന്നി. എന്തുവേണ്ടു എന്നൊരമ്പരപ്പു്. ഒരു സംഘ്രം ചിന്തകൾ സമുദ്രത്തിലെ തിരമാലകൾപോലെ അവന്റെ ഹൃദയത്തിലേക്കു തിങ്ങിക്കയറി.

അന്നത്തെക്കൂലിക്കു പുറമെ മുൻവകയിലും വല്ലതും വിരുന്നുകാര്യം പറഞ്ഞു വാങ്ങാമെന്നാണു്, ആ പാവം വിചാരിച്ചിരുന്നതു്. എന്നാൽ തന്റെ മുതലാളിയുടെ രാവിലത്തെ യാത്ര കേട്ടപ്പോൾ അവൻ എന്തുചെയ്യും?

നല്ല സമയമാണെങ്കിൽതന്നെ ആ സമ്പല്ലാളിതനോടു വല്ലതും വാങ്ങിക്കയെന്നതു തികച്ചും പ്രയാസമേറിയ സംഗതിയാണു്. ആ സ്ഥിതിക്കു കല്യാണത്തിനു പോകുവാൻ ഉള്ള തിടുക്കത്തിൽചെന്നു വല്ലതും ചോദിച്ചാൽ യജമാനന്റെ കയ്യിൽനിന്നു വടികൊണ്ടുള്ള പ്രഹരമായിരിക്കും ലഭിക്കുക.

കേളൻ കുടിലിനുള്ളിലേക്കു കടന്നു. അവിടെയും, ഇവിടെയും, ആശയോടെ മാന്തിയും ചുരണ്ടിയും നോക്കി. അവന്റെ അൽമാരയും ഇരുമ്പുപെട്ടിയുമെല്ലാം ആ കുടിലിന്റെ ഓരോ മൂലകളായിരുന്നു. താനറിയാതെ വല്ലതും അവിടെയെങ്ങാനും കിടപ്പുണ്ടോയെന്നറിവാൻ കേളൻ അതിയായ ജിജ്ഞാസ പ്രകടിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ അവന്റെ ശ്രമങ്ങളെല്ലാം ഫലശൂന്യമായി പര്യവസാനിച്ചു.

നേരം എരിഞ്ഞടങ്ങി. സായാഹ്നസൂര്യൻ പശ്ചിമാംബുധിയിലേക്കു താഴുവാനുള്ള ശ്രമത്തിൽതീക്കല്ലിനു സാദൃശ്യംതിളങ്ങുന്നു. ഉഴുതുമറിച്ച മുതലായവ ഇരതേടുന്നതിനോടൊപ്പം കേളൻ അങ്ങനെ ചുറ്റിക്കറങ്ങുകയാണു്. നാണുപിള്ളയുടെ കടയേ ലക്ഷ്യമാക്കി നടന്നു. അവൻ പുറത്തുനിന്നു്, ആകപ്പാടെ ഒന്നുനോക്കി, ഒരു രക്ഷയുമില്ല. ധൃതിയിൽ കച്ചവടമാണു്, ഒന്നുവിളിച്ചാൽപോലും കേൾക്കുകയില്ല. ഇപ്പോൾ കടം ചോദിക്കുന്നതു നിഷ്പ്രയോജനമായിരിക്കുമെന്നു, അവനറിയാം. അവിടെനിന്നും നിരാശയോടെ പിൻമാറി. മൂന്നാലു വീടുകളുടെ പടിക്കൽ കേളൻ പോയി, വിരുന്നുകാരെ സൽക്കരിക്കാൻ.

എന്നാൽ, ധനമില്ലാത്ത, പുരയിടമില്ലാത്ത, കേളനു് ആരു കടംകൊടുക്കുവാനാണു്? നേരം ഇരുട്ടി. കേളൻ പിറുപിറുത്തുകൊണ്ടു മുറത്തെ തേൻമാവിൻചുവട്ടിൽ എത്തി. അവൻ നിരാശയോടെ നിശ്ചലനായി ആ മാവിൻചുവട്ടിൽ നിന്നുപോയി. പരിമളം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന മന്ദസമീരണൻ മെല്ലെ വീശി ഇളകി കളിക്കുന്നു. ഇലകളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി, പടർന്നുപന്തലിച്ചുകിടക്കുന്ന ആ തേന്മാവിന്റെ ചുവട്ടിൽ ചന്ദ്രികച്ചാർ ഇറ്റിറ്റുപതിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പ്രകൃതിപോലും പൂർണ്ണചന്ദ്രന്റെ പൂനിലാവാഴിയിൽ മുങ്ങിക്കുളിക്കുകയാണു്. കേളന്റെ ഹൃദയം മൃദുലവികാരങ്ങളുടെ വേലിയേറ്റംകൊണ്ടു വല്ലാതെ വേദനിച്ചു. കേളൻ വെറുംകയ്യുമായി മടങ്ങി.

ii

കടിലിൽ ഒരു മണ്ണെണ്ണവിളക്ക്, മങ്ങിക്കത്തുന്നുണ്ട്. ആ നേരിയപ്രഭയിൽക്കൂടി കടിലിന്റെ തുണിൽ ചാരിയിരുന്നു ഉറക്കംതൂങ്ങുന്ന പുലയത്തരുണിയുടെ മുഖം നമുക്കു കാണാൻ കഴിയും. കുസുമകോമളകാന്തിയെഴുന്ന വദനബിംബമല്ലെങ്കിലും, മേചകകാന്തിയുംക്കൊള്ളുന്ന ആ മുഖത്തുമുണ്ട് ഒരഴകും ആകഷ്ണീയതയും. ചിന്നിച്ചിതറിയ ചുരുളൻ മുടി സംസ്കാരരഹിതമായുംഅലക്ഷ്യമായുമാണു കിടക്കുന്നതു്.

ഇതു് അവന്റെ മൂത്തപുത്രിയാണു്. അത്താഴം കിട്ടുകയില്ലെന്നറിഞ്ഞു്, നിരാശരായ കുട്ടികൾ ക്ഷീണംകൊണ്ടു് ആ കടിലിൽ അങ്ങുമിങ്ങും കിടന്നുറങ്ങിത്തുടങ്ങി. കേളന്റെ പ്രേയസിയും, മൂത്തപുത്രിയും മാത്രം ഇനിയും ഉറങ്ങാതിരിപ്പുണ്ട്. കേളൻ ചെന്നതുകണ്ടു വല്ലിച്ച ആകാംക്ഷയോടുകൂടി "നീലി" ചോദിച്ചു. നീലി കേളന്റെ ഭാര്യയാണു്.

"എന്താണു്, പറഞ്ഞിയോ?"

"ഒടേതമ്പുരാനേ! ഏൻ എന്തുചെയ്യുന്നു!" കേളന്റെ വാക്കിൽ നിരാശസ്ഫുരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ആ ക്ഷീണഗാത്രൻ താടിക്കു കയ്യുംകൊടുത്തു്, കുറച്ചുസമയം ഒരു മൂലയിൽ കമിഴ്ന്നുകിടന്നു. വീണ്ടും എഴുനേറ്റു് പുറത്തിറങ്ങിനോക്കി. നാണുപിള്ളയുടെ കടയിലെ വെളിച്ചം ഇപ്പോഴും അണച്ചിട്ടില്ല. "ആരം വളരെ തിക്കലാണു്" കേളൻ ആശാവേശനായി അങ്ങോട്ടു പാഞ്ഞു. താൻ വന്നതിന്റെ കാര്യം മുതലാളിയെ അറിയിച്ചു.

ഒരു കൃപാ മൻവക വരുവാനുള്ളതുതന്നാൽ അരകൃപായുടെ സാമാനം കടം കൊടുക്കാമെന്നു്, ആ കരുണാനിധിയായ നാണുപിള്ള പറഞ്ഞു. നെടുവീർപ്പിട്ടുകൂടി കേളൻ മടങ്ങി.

പരവശനായ ആ വേലക്കാരൻ ഒരു മൂലയിൽ ചെന്നു കിടന്നു. എന്നാൽ അവന്റെ കുട്ടികളെ തടകി ആശ്വസിപ്പിച്ച നിദ്രാദേവി, അവന്റെ പരവശതയിൽ തെല്ലും അലിവു പ്രദർശിപ്പിച്ചില്ല. അങ്ങനെ തിരിഞ്ഞും മറിഞ്ഞും കിടന്നു. പുറത്തു മുഴുവൻ പരിപൂർണ്ണനിശ്ശബ്ദത, ലോകം മുഴുവൻ ക്രൂരരുളാകുന്ന പുതപ്പുമിട്ടു സുഷുപ്തി കൊള്ളുന്നു. പാതിരാക്കോഴിയുടെ ക്രൂരവിളി കേളന്റെ ഉറക്കത്തെ ഞെട്ടിച്ചു. രജനിയുടെ ഭീകരത ഒന്നുകൂടി വർദ്ധിക്കുമാറു്, ആ തെന്മാവിന്റെ കൊമ്പിൽ ഇരുന്നു് ഒരു മൂങ്ങാ ഗർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

കേളൻ പുറത്തിറങ്ങി ഇരുളിൽ മറഞ്ഞു, ഇരുട്ടു പിളർന്നുകൊണ്ടു് അവൻ മുമ്പോട്ടുപാഞ്ഞു. അവന്റെ ഇഷ്ടപ്രാണേശ്വരിപോലും അതറിഞ്ഞില്ല. ഇടയ്ക്കിടെ അവൻ നില്ക്കും; അഥവാ മനസ്സാക്ഷി അവനെ പിടിച്ചു നിർത്തും. ഒടുവിൽ അവൻ ഒരു കേരവൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിലെത്തി. അപരാധബോധം അവനെ ചകിതനാക്കി. "വിരുന്നു"—ആ കായ്യും ഓർത്തപ്പോൾ അവന്റെ ധൈര്യം പുനർജീവിച്ചു. കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന ചേളാക്കു്, പാര ഇവ താഴത്തുവെച്ചിട്ടു മരത്തിലേക്കു തത്തിക്കയറി കുല രണ്ടുമൂന്നു അടത്തി കയ്യിലാക്കി. കട്ടപരിചയമില്ലാത്ത കേളന്റെ കയ്യിൽനിന്നും ഒരുകുലത്തേങ്ങാ താഴെ! വീട്ടുകാർ വെട്ടവുമായി ഓടിയെത്ത! കേളൻ പെട്ടെന്നു ഇറങ്ങി ഓടി! രണ്ടു കുലത്തേങ്ങായുമായി അവൻ വീട്ടിലെത്തി ഒരു കീറിയ പാ വലിച്ചിട്ടു മൂടി. "അവറ" അവിടെയെല്ലാം നോക്കി കേളന്റെ ചാക്കും പാരയും കിട്ടി. കീറച്ചാക്കും പാര

യും കണ്ടപ്പോൾ കേളൻറെതന്നെയെന്നു മനസ്സിലായി.

നേരം പ്രാതമായി മന്ദസമീരണൻ വൃക്ഷശിഖരങ്ങളെ ഇളക്കിക്കൊണ്ടു വീശുന്നു. കേളൻ ആ അവസരത്തിലും തൻറെ ചെറുകുടിലിൽ, ഒഴിഞ്ഞുകോണിൽ, അത്ഥനഗ്നനായി കമിഴ്ന്നു കിടക്കുന്നു.

അവറാ, പോലീസുകാരെ വിളിക്കുവാനായി പോയി. പത്തുമണി ആയപ്പോഴേക്കും പോലീസുകാരുമായി അവറ വീട്ടിലെത്തി. കീറച്ചാക്കും പാരയുമായി അവർ പല വീടുകളിലും പോയി, പലരും ഈ ചേളാകം പാരയും, കേളൻറെതാണെന്നഭിപ്രായപ്പെട്ടു. അവർ കേളൻറെ മാടത്തിലേക്കു തിരിച്ചു. കേളൻ നേരത്തെതന്നെ എവിടെയോപോയിരുന്നു. ചെന്നമാത്രയിൽ പോലീസുകാർ അകത്തുകടന്നു കേളൻ എവിടെയെന്നു ചോദിച്ചു. കൊച്ചുകുട്ടികൾ കരയാൻ തുടങ്ങി.

അയലുവീട്ടിൽ ഉണ്ടെന്നു് ആരോ പറയുന്നതു കേട്ടു. പോലീസുകാർ, അവറ, കറച്ചു മറ്റു് ആളുകൾ, ഇവർ അയലുവീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു. കേളനെ പിടിക്കുടി.

അപ്പോൾ അവിടെ നടന്ന സംഗതികൾ അനിവ്വചനീയംതന്നെ. അവിടെ നിന്നിരുന്നവർ തമ്മിൽ തമ്മിൽ നോക്കി പിറുപിറുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഇൻസ്പെക്ടർ ഉച്ചക്കു് ഊണുകഴിഞ്ഞതിനുശേഷം കസേരയിൽ ചെരുശയനം ചെയ്യുമ്പോഴാണു് ഈ കാര്യം അറിയുന്നതു്.

കേളനെ അവിടെനിന്നും ഇൻസ്പെക്ടരുടെ വീട്ടിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു. ഇൻസ്പെക്ടരുടെ വീട്ടിൻറെ മുറ്റം. മുറ്റത്തു ധാരാളം നയനാനന്ദകരവും, സൌരഭ്യവാഹികളുമായ ചെടി പടർന്നു പന്തലിച്ചു കിടക്കുന്നു. അതിൻറെ തണലിൽ ഒരു കസേരയും അതിനോടു തൊട്ടു് ഒരു മേശയും ഇട്ടിട്ടുണ്ടു്. കസേരയിൽ ഇൻസ്പെക്ടർ ഇരിക്കുന്നു. അവറ മാപ്പിള ഒരു പായ്ക്കറ്റു സിഗററുകൊണ്ടു മേശപ്പുറത്തുവച്ചിട്ടു് അടുത്തുള്ള മതിലിൽ ഇരിക്കുന്നു. കാഴ്ചക്കാർ അനവധി തിങ്ങിക്കൂടി നില്ക്കുന്നു.

"എടാ! ഉള്ള സത്യം പറയുക"

കേളൻ ഇതൊന്നും വകവയ്ക്കാതെ ഇൻസ്പെക്ടരുടെ മുമ്പിൽ അഞ്ജലിബന്ധം ചെയ്തുകൊണ്ടുനില്ക്കുന്നു.

"എടാ! കള്ള റാസ്കൽ!! നിന്നോടു മര്യാദ പറയുകയില്ല അല്ലേ?" ചാടിയെഴുന്നേറ്റുകൊണ്ടു്, "പറയടാ! സത്യം?" രോഷാകുലനായ ഇൻസ്പെക്ടർ അയാളുടെ ചെകിട്ടത്തു് ആഞ്ഞൊരടികൊടുത്തു. അയാളം നിന്നനില്പിൽ നിലത്തുവീണു. അവൻ വലിഞ്ഞെഴുന്നേറ്റു. വീണ്ടും അടിക്കുവാൻ ആഞ്ഞാങ്ങിയ ഇൻസ്പെക്ടർ ഹസ്തം തന്നത്താൻ പിൻവലിച്ചു. ഇൻസ്പെക്ടരുടെ ഭാവഭേദങ്ങൾകണ്ടു ഭയന്ന കേളൻ സത്യം പറയാൻതുടങ്ങി.

അവർ കേളനെ സ്റ്റേഷനിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി, അവിടെയും അയാളംക്കു് ആവശ്യംപോലെ കിട്ടി.

അവറാ മാപ്പിളയുടെ, ഉദ്ദേശമനുസരിച്ചു്—താൻ കേളനോടു ചെയ്ത "പ്രതികാരം"കൊണ്ടു് അയാളംക്കു തൃപ്തിയായി. ദിവസങ്ങളം പലതു കഴിഞ്ഞു, കോടതി അവനു് ആറുമാസത്തെ കഠിനതടവും ഇരുപത്തിയഞ്ചുരൂപായും വിധിച്ചു.

പിഴ ഒടുക്കാൻ അവൻ എവിടെപ്പോകും? പറമ്പു വിറ്റുകളയാമെന്നു് അവനു വിചാരം ഉണ്ടായിരുന്നു. അവനു പറമ്പില്ല. "വിരുന്നുകാർ".....അവൻ..... ആരു്, ഓർത്തപ്പോൾ ഹൃദയത്തിൽ ഒരു

ഇടിവാഹം. അവൻ അറിയാതെ തന്നെ ഒന്നു ഞെട്ടി.

അത്താഴത്തിനുപോലും തരാൻ മടിച്ച, മുതലാളി പിഴ ഒടുക്കുവാൻ ഇത്രയുംപ്രപാതരുമോ? ഇതൊക്കെ- ആറിഞ്ഞോ എന്തോ വിരുന്നുകാർ വന്നില്ല കേളൻ ശാന്തസ്വഭാവി എന്നു മലസ്സിലായ പോലീസുകാർ അവനു വലിയ തടവൊന്നും അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. ഒരുദിവസം അവനു കിട്ടിയ സ്ഥാനം വളരെ ആനന്ദപ്രദമായ തേന്മാവിന്റെ ചുവട്ടിൽ ആയിരുന്നു. എന്നാൽ അവിടെയും അവനു സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടിയില്ല. സമീപത്തു പോലീസുകാർ നിന്നു കേളനെക്കൊണ്ടു കാട്ടുപറിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു.

പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ കളങ്കമറ്റു പ്രശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. രാക്കുയിലിന്റെ സംഗീതത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്ന അവന്റെ ഹൃദയം പലമാതിരി ചിന്തകൾകൊണ്ടു വിറച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോഴും സൌഭ്യമായി അടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മന്ദമാരുതൻ ഏറ്റവും ആ പൂന്തോട്ടത്തിലെ ചെടികളെ ഇളകി അടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

കേതകകുസുമത്തിന്റെ പരിമളധോരണിയും, തരിവളകളുടെ ലളിതസ്വനവും കലർന്ന ഒരു ചെറുതെന്നൽ അവനെ ചിന്തയിൽനിന്നും തട്ടിയുണർത്തിക്കൊണ്ടു കടന്നുപോയി. അതാ! അതാ!! അവൻ അട്ടഹസിച്ചു. തന്റെ ഓമനമകൾ പ്രത്യക്ഷമായി, പ്രീളാവതിയായി നില്ക്കുന്നു ഇരുളഞ്ഞ ആ മാവിൻചുവട്ടിൽ അല്പമായ നാട്ടുവെളിച്ചത്തിലും അവളുടെ വശ്യസൌന്ദര്യം മിന്നിവിളങ്ങുന്നു. കേളൻ ഓമ്മയിലൂടെ തന്റെ ഓമനമകളെക്കണ്ടു; വികാരജനകമായ അവളുടെ സൌന്ദര്യം സ്വർണ്ണാബ്ധിസമാനമായ നക്ഷത്രജാലങ്ങൾ പതിച്ച അനന്തമായ വിമലനീലാംബരം!! അതിൽ പാലൊളിച്ചന്ദ്രന്റെ ചന്ദ്രികാപൂരത്തിൽ പ്രശോഭിച്ചുരങ്ങുന്ന പരമാഭിരാമമായ പാടിടം!!! സ്വർണ്ണത്താമരകൾപോലെ വിളങ്ങുന്നപാതിരാച്ചന്ദ്രൻ! സൌന്ദര്യം സർവ്വത്ര സൌന്ദര്യം, വികാരം അവനെ പന്താടുന്നു. വിചിത്രമായ സൌന്ദര്യം! അവന്റെ ഹൃദയം ആ സൌന്ദര്യസാഗരത്തിലെ തിരമാലകളിൽ തട്ടിമുട്ടി മുങ്ങിപ്പൊങ്ങിക്കിടക്കുന്നതായി അവനുതോന്നി. അന്നത്തെ രാത്രി ആനന്ദപ്രദമായി, അങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു.

അടുത്ത പ്രഭാതം അവനു് അന്ധകാരമയമായിരുന്നു. കാറും വെളിച്ചവുമേൽക്കാത്ത കനത്ത ഭിത്തികളാൽ ആവൃതവും ദുർഗ്ഗന്ധപൂരിതവുമായ കാരാഗൃഹംമാത്രമാണവന്റെ അന്നത്തെ വിശാലലോകം. നോക്കണം?! ഹാ!! "ഒരുകലത്തേങ്ങാ," അവൻ കട്ടതിന്റെ കറ്റം അതിനു് ഇങ്ങനെ ശിക്ഷവരുമെന്നു് ആരുവിചാരിച്ചു?

1061 മുതൽ 1122 വരെ
62 കൊല്ലത്തെ
പഞ്ചാംഗം. വില ക. 12.
റെഡ്യാർ പ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.

ഒന്നും രണ്ടും ദിവസമല്ല, അനിശ്ചിതകാലത്തേയ്ക്കു് അവനറിയാതെ തന്നെ ഒന്നു ഞെട്ടി!

iii

ഇടവമാസക്കാലമാണു്. മഴ അല്പം ശമിച്ചിരുന്നു. എന്നിട്ടും അന്തരീക്ഷത്തെ വീർപ്പുമുട്ടിക്കുന്ന കാർമ്മേഘപടലങ്ങൾ അനസ്യൂതം പ്രവഹിക്കുന്നുണ്ടു്. അലറിയടിക്കുന്ന കൊടുങ്കാറ്റു്! കണ്ണഞ്ചിക്കുന്ന

കൊള്ളിയാൻ മിന്നൽ!! ഭയാനകമായ മേഘഗർജ്ജനങ്ങൾ!!! അന്ധകാരാവരണമണിഞ്ഞ പ്രകൃതി!

കേളൻ പിഴ ഒട്ടുക്കാതിരുന്നതിനാൽ ആറുമാസത്തെ കഠിനതടവു് അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നു. കേളന്റെ മുഖത്തെയോത്താ എന്നു തോന്നുമാറു് അന്നു് ഒരു ദുർദിനമായി കാണപ്പെട്ടു.

തുള്ളിയൊന്നിനു് ഒരു തുടം വഷിക്കുന്ന മഴ ഭൂമിയിൽക്കൂടി നടക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തവിധം വെള്ളം ഇരച്ചുപായുന്നു. അന്നത്തുവരെ സൂര്യനെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എല്ലാപേരും ചിന്തിച്ചു് ആളകലം അവരവരുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ കൂടിക്കൂടിയിരിക്കുകയാണു്. ചില വിദ്യാർത്ഥികളും മാത്രം കുടയിലും വാഴയിലയുടെ കീഴിലുമായി നനഞ്ഞൊലിച്ചു വിദ്യാലയങ്ങളിലേക്കു പോകുന്നുണ്ടു്.

കേളൻ തന്റെ വീട്ടുകാര്യത്തെപ്പറ്റി ഓർത്തു. അവന്റെ പ്രേയസി അവനെ മാടിവിളിക്കുന്നതായി അവനു തോന്നി. ചില അവ്യക്തമായ ശബ്ദങ്ങളും മുറിയിലെങ്ങും വ്യാപിച്ചു. ഹാ! എന്റെ ഓമന മകളെ! ഈ സ്ഥിതിയിൽ അവൻ എന്തു ചെയ്യും?

ഹാ! മകളേ!.....

ഓമനേ!!.....

കാന്തി

അധികകാലം
നിലനിൽക്കുന്നതു്.

അസാധാരണവും ആകർഷണീയവും ആയ പരിമളത്തോടും കൂടിയതു്.

സ്വസ്തിക്ക് ഓയിൽ മിൽസ് ലിമിറ്റഡ്, ബോമ്പെ.

ചാരിത്രത്തിന്റെ പോർവിളി.

പുത്തൂർ, എൻ ഭിവാകരൻ

1

"കത്തു വാങ്ങൂ! മനയ്ക്കൽ നിന്നിതു
കൊച്ചുതമ്പുരാൻ തന്നതാം"

ശാരദയ്ക്കു വിടർന്ന കണ്ണുകൾ;
"നേരെ,നിക്കോ?" തിരഞ്ഞവൾ;

"തന്നെ" ദൂതനുണർത്തി—തന്മനം
ചിന്നിയായിരം വീചികൾ.
കത്തു വാങ്ങി വിറച്ച കയ്യൊട്ട
വേർത്ത മെയ്യൊട്ട കന്യക

"നിന്നെ വേൾക്കുവാൻ നാം നിന-
വന്നുചേരുക രാവിലേ; [യ്ക്കുന്ന
പിന്നെയോതിടാം നിൻപിതാവൊട്ട;
ധന്യ നീയതിലോമലേ!"

കത്തു വായിച്ചു—തന്മുഖത്തിലെ
നേർത്തഭാവങ്ങൾ മാഞ്ഞുടൻ
ചുണ്ടുകോടി; യൊടിഞ്ഞു ചില്ലികൾ;
ഗണ്ഡപാളി തുടുത്തു പോയ്;

"എന്തു ധിക്കാരം! ഞങ്ങളെക്കളി-
ക്കുന്നുകുങ്കുമയെണ്ണിയോ?
തന്മകളെ വരിച്ച ശേഷമോ
തത് പിതാവതു കേൾക്കണം?
എന്നെയാ വിട്ടുവിഡ്ഢീ വേൾക്കുകിൽ
ധന്യയാമെന്നോ ശാരദ?
...മാംസദാഹം ശമിക്കുവാനെന്റെ
മാംസളാംഗം മതിക്കയാം
കാമപൂർത്തിക്കെൻ ശുദ്ധചാരിത്രം
കാല്വ തട്ടി മെതിക്കുകിൽ,
പൊങ്കിനാവിൽക്കളത്തിരിക്കുമാ-
വങ്കനില്ലൊരു ചേതവും.
...എത്ര നാരികളാമനയ്ക്കലെ
ചിത്തജാത്തിയാൽ വെന്തുപോയ്?
നാണയത്തുട്ടോ സാധുസംശ്ചിതൻ
നാണമെന്നി മതിക്കണം?
...മൺകുടിലിലെപ്പട്ടിണിക്കൊരു
പങ്കുചേരുക സാദ്ധ്യമാം.
തങ്കുമടയിൻ കാവൽ നില്പുലിൽ
പങ്കുമേല്പുക ദുഷ്കരം."
തൃക്ഷമായൊന്നു നോക്കി ദൂതനെ
തൃഢമാനം കഥിച്ചവൾ:—

"ചെന്നറിയിക്കു തമ്പുരാനൊട്ട
ഞങ്ങളും മർത്ത്യരെന്നു നീ.
നിസ്വരെങ്കിലും മാനമെങ്ങൾക്കും
ഹ്രസ്വമല്ല ധരിക്കണം.
ഏഴയച്ഛനെനിക്കു നാഥനു-
മേഴതാൻ മതി—നിർണ്ണയം.
എന്നെ വില്പുവാൻ ഞാനൊരുക്കമി-
ല്ലെന്തു ഭോഷ കയക്കിലും?"

2

ദൂതനെത്തി—യറിഞ്ഞു തമ്പുരാൻ
സാധ്വിയായതിയ വാക്കുകൾ,
ഞെട്ടിയൊന്നു പിടഞ്ഞെണീറ്റിടി-
വെട്ടമാറലറീ ദ്രുതം:—

"ഛീ! തെറിക്കട്ടെയക്കുടിലുടൻ!
ചീറിയെത്തട്ടെയാളുകൾ!
അപ്പുതുസീതയച്ഛനോടിനി-
യപ്പറ—ത്തതു ചീറലോ?
പൊന്മനയ്ക്കലെത്തമ്പുരാനൊടോ
പൊട്ടപ്പെണ്ണിന്റെ പോർവിളി?"

* * *

അന്നദാതൃചരിതം

മാവേലിക്കര കെ. അച്യുതൻപിള്ള.

അധികാരത്തേ പ്രീണിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ആത്മാർത്ഥതയെ പണയംവെച്ച പല ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും സാഹിത്യങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചുവിട്ടിട്ടുണ്ട്. ആ മാതിരി സാഹിത്യസൃഷ്ടികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനമായിട്ടുള്ള ഒരു സ്ഥാനമല്ല അന്നദാതൃചരിതത്തിനുള്ളതു്.

ഏറ്റവും അടുത്ത കാലത്തുണ്ടായ ഒരു ദുർബ്ബലമായ സംസ്കൃതനാടകമാണു നിരൂപണവിഷയമായ അന്നദാതൃചരിതം. പണ്ഡിതമഹോപാദ്ധ്യായ ശിരോമണി കെ ബാലരാമപ്പണിക്കരവർകളാണു് ഇതിന്റെ പ്രണേതാവു്. രണ്ടുകൊല്ലംമുമ്പു് ഒരു തിരുനാൾവാരത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം ജൂബിലിടൗൺഹാളിൽവെച്ചു് നഗരത്തിലെ സംസ്കൃതപ്രേമികളുടെ മുമ്പിൽ ഈ നാടകം അരങ്ങേറുകയുണ്ടായി. അന്നു് ഉത്സാഹത്തോടെ നാടകം കാണാൻ വന്ന പലരും നിരാശയോടെയാണു് മടങ്ങിപ്പോയതെന്നു പറഞ്ഞാൽ ആ നാടകത്തിന്റെ കലാമൂല്യത്തേപ്പറ്റി ഏതാണ്ടു മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ.

വേദാന്തിയും താർക്കികനുമായ ശ്രീ. പണിക്കരവർകൾ ഈ സാഹിത്യസാഹസത്തിനു് ഒരുമ്പെട്ടതുകൊണ്ടു് സംസ്കൃതനാടകപ്രസ്ഥാനത്തിനു് ഒരു നേട്ടവും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിനു് ഏതാണ്ടൊക്കെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചേ തീരൂ. രണ്ടോ മൂന്നോ അണയുടെ വില്പനയുണ്ടായിരുന്നാൽപ്പതിൽച്ചിലവാനം പേജുകൾ മാത്രമുള്ള ഒരു കൊച്ചു പുസ്തകം ഒന്നേകാൽ രൂപയുടെ വിറ്റാൽ അദ്ദേഹത്തിനു് എങ്ങനെ നേട്ടമുണ്ടാകാതിരിക്കും? ഇപ്പോൾ സംസ്കൃതസ്കൂളുകളിൽ ഉയർന്ന ക്ലാസ്സുകളിലെ ഒരു പാഠ്യപുസ്തകമാണിതു്. അങ്ങനെ ശാകുന്തളം തുടങ്ങിയ മനോഹരനാടകരത്നങ്ങൾ ഈ മുഞ്ഞുച്ചിപ്പിക്കുവേണ്ടി സ്ഥാനമൊഴിയേണ്ടിവന്നു.

പണ്ടു് കേരളം ഭരിച്ചിരുന്ന ഒരു ചേരരാജാവു് ഭാരതയുദ്ധത്തിൽ കൌരവപാണ്ഡവസൈന്യങ്ങൾക്കു് ഒരുപോലെ അന്നദാനം നടത്തി ഇരുകൂട്ടരേയും സഹായിച്ചുവെന്ന ഐതിഹ്യശകലമാണു് ഈ നാടകത്തിന്റെ അടിത്തറ. പിന്നീടു് അതിന്റെ പുറത്തു മുളയും ഇഴറലുംവച്ചുകെട്ടി, തന്റെ ശോഷിച്ച ഭാവനയുടെ പഴയാലകംകൊണ്ടു മേഞ്ഞു് ശ്രീ. പണിക്കർ ഒരു ക്രയുണ്ടാക്കി. മരതകപ്രഭ വിതറി നില്ക്കുന്ന മണിമന്ദിരങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ അങ്ങനെ ഒരു ക്രയും സ്ഥാനം

പിന്നെനാലഞ്ചുനാൾകഴിഞ്ഞതി-
ഖിന്നനായ പിതാവിനെ,
താങ്ങിയാശ്വസിപ്പിച്ചൊരു മര-
ച്ചോട്ടിൽ മേവുന്ന ശാരദ!
വീടു നഷ്ടമായ്—ചോറു നഷ്ടമായ്;
വീരു മാറിയമാനമേ!
നിന്നെയൊന്നു പുലർത്തുവാനെത്ര
ഭണ്ഡമേഴകം താങ്ങണം?

കിട്ടി. പക്ഷേ കാലം അതിനെ വെച്ചേക്കുമോ എന്നു കണ്ടറിയണം. പരിവത്തനത്തിന്റെ ചുഴലിക്കാറ്റുകൾ ആഞ്ഞടിക്കുമ്പോൾ ഓലകൾ പറന്നുപോയും മുളകളൊടിഞ്ഞും ആ ക്രൂര നാമാവശേഷമാവുന്നതു കണ്ടു് അടുത്തുനില്ക്കുന്ന രമ്മ്യഹർമ്മങ്ങൾ ധവളച്ഛവിതൂവി പുഞ്ചിരിപ്പു പൊഴിക്കുമായിരിക്കും.

കേവലം രണ്ടുവയസ്സുപ്രായം മാത്രമുള്ള ഈ മെലിഞ്ഞ നാടകശിശുവിനു് ആയുസ്സുകൊടുക്കാൻ അതിന്റെ പിതാവു് ഈശ്വരനോടു് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും തന്റെ വാങ്മയത്തിലുണ്ടായ ഈ ശിശുവിനെ ദൈവാധീനമായി ഗണിക്കുന്നില്ല. ഈ കുഞ്ഞു വളർന്നുവന്നതന്നെ സംരക്ഷിക്കുമെന്നു് അവർക്കു പ്രതീക്ഷയില്ല. അവളെ സംരക്ഷിക്കാൻ ബലിഷ്ഠന്മാരായ പ്രായമുള്ള മക്കൾ ഉള്ളപ്പോൾ ഈ കുഞ്ഞിനെ പാലൂട്ടിപ്പോറ്റാൻ ആ ശുഷ്കസ്തനി എന്തിനു പാടുപെടണം? രക്തമോ ഓജസ്സോ ഇല്ലാത്ത ഈ വിളറിയ ശിശുവിനെ—പാൽകിട്ടാതെ തൊണ്ട വരണ്ടുകരയുന്ന ഈ കരപ്പൻ കരണ്ട കുഞ്ഞിനെ അതിന്റെ അച്ഛൻ മാറോടണച്ചുവെച്ചു് എത്രനാൾ വളർത്താനാണു്?

കാര്യം സാധിയ്ക്കാൻവേണ്ടി പാതാളം വരെത്താഴാൻ ശ്രീ. പണിക്കർക്കു് നല്ല വശമുണ്ടെന്നു് നാടകപ്രസ്താവനയിൽ അദ്ദേഹം എഴുതിയിരിക്കുന്ന "ഗോപാല പഞ്ചക"ത്തിൽനിന്നു് അനുമാനിയ്ക്കാം. തന്റെ മേലധികാരിയോടു് ആവശ്യത്തിൽ കവിഞ്ഞ ക്രൂരം കടപ്പാടും കാണിക്കുന്ന ആ കേതശിരോമണി ഈ ഇരുപതാംനൂറ്റാണ്ടിൽ ഒരു മനുഷ്യനെ ഇതുപോലെ സ്തുതിക്കാൻ ഒരുമ്പെട്ടതോർക്കുമ്പോൾ ചിരിവന്നുപോകുന്നു. സംസ്കൃതകോളേജ് പ്രിൻസിപ്പാൾ എത്ര സമർത്ഥനായാലും "ഉദാരഗംഭീരമനോഹരാതിജാത്യാദിഗുണോത്തര"നായ ഒരു മാനുഷനെന്ന ബിരുദത്തിനു് അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും അവകാശിയാകയില്ല. ഗോപികമാർക്കു് ഗോപാലബാലനോടുണ്ടായ വൃദ്ധയബന്ധത്തിന്റെ ഒരു രണ്ടാംപതിപ്പായി ഈ കരകവിഞ്ഞ ഭക്തിയെ വിചാരിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. ശ്രീ. എൻ. ഗോപാലപിള്ള അവർകളെ സ്മരിക്കുമ്പോൾ അത്യുല്ലഞ്ഞുപോകുന്ന ശ്രീ. പണിക്കരുടെ ഹൃദയം. "Mr. Panickar has written a charming story" എന്നും മറ്റും പറയിയ്ക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ തന്റെ സേവാപ്രാവീണ്യത്താൽ ശ്രീ. പണിക്കർ ഉള്ളൂരിനെപ്പോലും വശപ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

രാജസ്തുതിക്കുവേണ്ടി സാഹിത്യത്തെ അധഃപതിപ്പിച്ചതോ പോകട്ടേ, ശ്രീ. പണിക്കർ അധികാരത്തെ പ്രീണിപ്പിയ്ക്കാനായി ആത്മാർത്ഥതയെ ഒറ്റുകൊടുക്കുകകൂടിയാണു ചെയ്തതു്. അന്നദാനത്തിൽ സന്തുഷ്ടനായ ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഉദയവർമ്മയോടു "ഞാൻ കലികാലത്തിൽ നിങ്ങളുടെ കുടുംബത്തിൽ ശ്രീചിത്തിരതിരുനാളായി അവതരിയ്ക്കുമെന്നുപറഞ്ഞുപോൽ. അപ്പോൾ ധർമ്മപുത്രൻ ഒന്നു മുരടനക്കിയതുകേട്ടു് "ശരി. നിങ്ങൾ അന്നു് സർ. സീപിയായി എന്റെകൂടെ വഞ്ചിരാജ്യത്തിൽ അവതരിയ്ക്കും" എന്നു ശ്രീകൃഷ്ണൻ ധർമ്മപുത്രരോടും പറഞ്ഞുവത്രേ. ഉച്ചൃംഖലമായ ഭാവന കാടുകയറിയിരിക്കുന്ന കാഴ്ച ഇവിടെയാണു നാം കാണുന്നതു്. അങ്ങനെ ശ്രീ. പണിക്കർ ചിത്തിരതിരുനാളിനേയും സീപിയേയും യഥാക്രമം ശ്രീകൃഷ്ണന്റേയും ധർമ്മപുത്രന്റേയും അവതാരങ്ങളാക്കി.

ഇനി പണിക്കരുടെ ആത്മാർത്ഥതയില്ലായ്മയുടെ ഒരുദാഹരണം പറയാം. ഗ്രന്ഥം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു് അല്പകാലം കഴി

ഞ്ഞപ്പോൾതന്നെ സർ. സീ. പി. തിരുവിതാംകൂറിൽനിന്നും ഉദ്യോഗമൊഴിഞ്ഞു പോകാൻനിർബ്ബന്ധിതനായി. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവതാരത്വം ഇനി വെച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നും അതുകൊണ്ടു തനിക്കൊരു പ്രയോജനവുമുണ്ടാകാനില്ലെന്നു മാത്രമല്ല ഉപദ്രവംതന്നെ ഉണ്ടായേക്കുമെന്നും മനസ്സിലാക്കിയ നിശിതബുദ്ധിയായ പണിക്കർ സീ. പിയുടെ അവതാരത്വം റദ്ദുചെയ്തു. അങ്ങനെ ശ്രീകൃഷ്ണൻ ധർമ്മപുത്രർക്കു കൊടുത്ത വരം വെള്ളത്തിലായി. പുസ്തകത്തിന്റെ ഒടുവിലത്തെ പേജിൽ ധർമ്മപുത്രൻ സീ പിയായി അവതരിക്കുന്ന ഭാഗത്തു് ശ്രീ. പണിക്കർ ഒരു കടലാസൊട്ടിച്ചുകളഞ്ഞു. ധർമ്മപുത്രൻ: —സ്വാമിന്നയമപ്യനുഗൃഹ്യതാം ശ്രീകൃഷ്ണൻ:-ധർമ്മാത്മാ ത്വം മേ തദാ സചിവോത്തമോ ഭ്രാതാധർമ്മസാചിവ്യമനുതിഷ്ഠ" എന്ന രണ്ടുവാചകത്തിന്റെ പുറത്തു് ശ്രീ. പണിക്കർ ഒട്ടിച്ച കടലാസ്സിൽ തന്റെ ആത്മാർത്ഥതയില്ലായ്മയുടെ ഒരു മൂകമായ വിളംബരമല്ലേ അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു്? അഥവാ, ഈയിടെ നെയ്യാറിൻകരയിൽവെച്ചു ദൈവവിരോധിയായ അയ്യപ്പൻ മന്ത്രി അദ്ധ്യക്ഷതവഹിച്ച മീറ്റിംഗിൽ നടത്തിയ ഗംഭീരപ്രസംഗത്തിൽ ശ്രീനാരായണഗുരുദേവൻ ഒരു ദൈവമാണെന്നു സയുക്തികം സ്ഥാപിച്ച പണിക്കർക്കു് സീ. പിയെയും മറ്റും അവതാരമാക്കാനും അല്ലാതാക്കാനും എന്താണു പ്രയാസം?

ശ്രീചിത്തിരതിരുനാളിന്റെ മഹാരാജത്വം നഷ്ടപ്പെട്ട ഈയവസരത്തിൽ തിരുമനസ്സിലെ അവതാരകഥയുടെ പുറത്തും ശ്രീ പണിക്കർ കടലാസ്സൊട്ടിക്കുമായിരിക്കും. ശ്രീകൃഷ്ണനെക്കൊണ്ടു താൻ ഒട്ടവിൽ രാജപ്രമുഖനായി കരേനാം ജോലി നോക്കുമെന്നുകൂടെ പറയിപ്പിയ്ക്കുണമായിരുന്ന എന്നു പണിക്കർ ഇപ്പോൾ ഓർക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും. ഒരുപക്ഷേ അടുത്ത പതിപ്പിൽ (അതിനിടവരികയാണെങ്കിൽ) അങ്ങനെയൊരു വ്യതിയാനം ശ്രീ. പണിക്കർ വരുത്തുമായിരിക്കും.

അതുപോലെ നാടകത്തിന്റെ പ്രസ്താവനയിൽ സചിവോത്തമന്റെ പരമോദാരസ്വഭാവത്തേയും മറ്റും ഓർമ്മിച്ചാണു് ഈ നാടകമെഴുതിയതെന്നു ഗ്രന്ഥകാരൻ സമ്മതിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ സീ. പി. നാടുവിട്ടതിൻശേഷം ഈ വൈതാളികവിദ്യ നിഷ്ഫലമാണെന്നു കരുതി "സചിവോത്തമസ്യ" എന്ന പദത്തെ അദ്ദേഹം സ്വന്തം തലികകൊണ്ടു് "മന്ത്രിസത്തമസ്യ" എന്നു തിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഏതു മന്ത്രിയായാലും മന്ത്രിസത്തമനാകുമല്ലോ. അതുകൊണ്ടു പട്ടം താണുപിള്ളയോ പറവൂർ ടീ. കേയോ ഒന്നും തന്നോടു പിണങ്ങുകയുമില്ല. ഏതായാലും ഒന്നു തീച്ചു. സീ പിയുടെ അവതാരത്വത്തിനു പുറത്തു കടലാസൊട്ടിപ്പിച്ചതിനുശേഷം മാതൃമേ കാൺഗ്രസ്സ് ഗവണ്മെൻറ് ഈ പുസ്തകം ടെക്സ്റ്റ്ബുക്കായി അംഗീകരിച്ചുള്ളു. ലാഭത്തിനുവേണ്ടി മാനംകളയുന്നതു പണിക്കരുടെ വേദാന്തത്തിൽ അത്ര പാപമല്ലായിരിയ്ക്കും.

ശ്രീ. പണിക്കരവർകളേ! മനുഷ്യരുടെ മേൽ കായ്യലാഭത്തിനായി ദൈവത്വത്തിന്റെ ലേബലൊട്ടിക്കുന്ന അങ്ങയുടെ കൈകർമ്മംതന്നെ അതോരോന്നായി തിരുത്തുന്നതു കാണുമ്പോൾ സാധാരണക്കാർ അതുകണ്ടു ചിരിച്ചുപോകുന്നെങ്കിൽ അതിലെന്താണു് അത്ഭുതം? അങ്ങുതന്നെ ചിന്തിച്ചു് ഇതിനുത്തരം പറയുക. ആശാന്റെ കാവ്യങ്ങളെ പിടിച്ചു കലുക്കിയ പി. ഭാസ്കരൻപിള്ളയോടും മറ്റും നി

ഷ്ടലമായി ഇടയാൻ സാഹസപ്പെട്ട അങ്ങേയ്ക്ക് ഈ കൊച്ചുകായ്ത്തിന്റെ തക്കത്തരം പറയാനാണോ വിഷമം? പക്ഷേ അങ്ങ് അതിനെ മുതിരുകയില്ലെന്ന് എനിയ്ക്കറിഞ്ഞുണ്ട്.

ദാനവീരനായ ഒരു നായകനേ ചിത്രീകരിച്ചതിൽ ശ്രീ. പണിക്കർ ഏതാണ്ടു വിജയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ഈ നാടകം പിഴിഞ്ഞുനോക്കിയാൽ രസത്തിന്റെ ഒരു തുള്ളിപോലും ഉറവുകയില്ല. ഇതിന്റെയുള്ളിൽ കുറേ രസമില്ലാത്ത കൊത്തുകളുണ്ട്. അതു ചവച്ചു രസമാസ്വദിയ്ക്കാൻ ഒരു മെട്ടന്നവർ കരിങ്കല്ല പിഴിഞ്ഞു തേനെടുക്കാൻ സാഹസപ്പെടുകയായിരിക്കും ചെയ്യുന്നതു്.

കലാപരമായി വളരെത്താണപടിയിൽ നിൽക്കുന്ന ഈ മുഷിപ്പൻ നാടകമെഴുതാൻ ശ്രീ. പണിക്കരെ പ്രേരിപ്പിച്ച ചേതോവികാരം ഏതായിരുന്നാലും അതിനെ തീച്ചൂയായും അപലപിയ്ക്കാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഒരു നന്ദിയും സൂത്രധാരനും ഭരതവാക്യവുമുണ്ടെങ്കിൽ നാടകമാവുമോ? ഇപ്പോഴത്തെ ഒരു നല്ല യുവപണ്ഡിതനായ ശ്രീ. പണിക്കർപോലും നാടകമെഴുത്തിൽ ഇങ്ങനെയൊരു ഭീമപരാജയം വരിച്ചു സ്ഥിതിക്കു ഭാസനും കാളിദാസനും മറ്റും അപ്പോൾ എത്രായിരുന്നു എന്നു നാം ചിന്തിച്ചുപോകുന്നു. അവർ ഭേദപ്പെട്ടുമാനങ്ങളായ തേജോഗോളങ്ങളാണെങ്കിൽ ശ്രീ. പണിക്കർ വെറുമൊരു മിന്നാമ്മിനുങ്ങു മാത്രമാണ്. തേക്കും ഈട്ടിയും ഉയർന്നുനില്ക്കുന്ന മഹാവനത്തിൽ ഇറ്റലും മുളയും വളരുന്നുണ്ടല്ലോ എന്നു നമുക്കു സമാധാനപ്പെടാം.

വേണ്ടാ. ഇനിയാരും നാടകമെഴുതേണ്ടാ. ഇപ്പോൾ ഉള്ളതെല്ലാം മതി. സംസ്കൃതനാടകങ്ങളുടെ വിലയും നിലയും കെടുത്താനേ ഇത്തരം ഇമിറ്റേഷൻ നാടകങ്ങളും ഉപകരിയ്ക്കുയുള്ളൂ എന്നു പറഞ്ഞാൻ അതൊരു വെറും വാസ്തവം മാത്രമായിരിയ്ക്കും.

സാഹിത്യകുശലനും മഹാ പണ്ഡിതനുമായ

കൊല്ലങ്കോട്ട പി. ഗോപാലൻ നായർ അവർകളുടെ

വ്യാഖ്യാനത്തോടു കൂടിയ

ശ്രീമഹാഭാഗവതം

മുഴുവൻ; അറുത്തുകെട്ടി മുഴക്കാലിക്കോ ബയൻറു ചെയ്തതു്.

അഡ്വാൻസില്ലാത്ത ഓർഡർ സ്വീകരിക്കുന്നതല്ല. വില 60 ക.

റെഡ്യാർപ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.

താഴുക! താഴുക!

(വട്ടോളി കൊച്ചുകൃഷ്ണൻനായർ)

അംഭോജബന്ധുവിരണപ്പം, ഗംഭീരനായ്
കുംഭോദരം കാട്ടി നില്പ്പു, കൊടുമുടി!
മഞ്ഞുധവളകൃതി പരത്തുന്നൊരു
മഞ്ഞുതലപ്പാവു, മഴലിയിൽ ചാത്തിയും,
പൂമാലമാറിലണിഞ്ഞും ലസിക്കുന്ന
മാമലയ്ക്കോധികാരി, മഹേശ്വരൻ!...

ഭക്ഷാഭിമന്യുക്കൾ, പാഴ്ച്ചെടിക്കൂട്ടങ്ങൾ
വൃക്ഷങ്ങൾ, മെത്ര ഹാ! പർവതവാസികൾ.
ഏവരുമുന്മുഖം, ദീനം, മിരക്കുന്നു,
ദേവനോടെന്നപോലെ,ക്കുമേരന്നൊടായ്.
ചോട്ടിലേയ്ക്കിട്ടുകൊടുക്കുന്നി, യുച്ചിഷ്ട-
മൊട്ടകനിവിൽ കണികകളായവൻ!...

കണ്ണെത്തിടും ഭൂമിയൊക്കെയും സ്വന്തമാ-
യെണ്ണി കൃതാർത്ഥനായ്, വാഴുന്ന ഭാഗ്യവാൻ!
കാലം മറിഞ്ഞതറിയാ, തനങ്ങാതെ,
മേലാളനായ്ത്തന്നെ വാഴുന്നിതുലോകൻ!...

ദീനരാം പാഴ്ച്ചെടി വൃന്ദമൊന്നായ്, ക്ഷോഭ-
മാനസരായി, ചലിക്കുന്ന സാനുവിൽ
കമ്പിതനേകം,നമ്രൻ,മുഖം, പരം-
വെമ്പിനിന്നാകിലു, മോതി ശതമുഖം:—

"വെൺമുകിൽ സാരിയണിയുന്നതാരക-
പ്പൊൻമണിമാരിൽ ലയിച്ചുവാഴും പ്രഭോ,
സൂരനാം സപ്തവും, ചന്ദ്രനാം വെള്ളിയും
പാരം കൊതിക്കും കുബേര, മഹാമതേ,
മാമലയ്ക്കൊക്കെയും പച്ചപിടിപ്പിച്ചോ-
രീമണ്ണുമക്കളെ നോക്കാത്തതെന്തു നീ?
കാണുവാൻ കണ്ണില്ല, കേൾക്കുവാൻ കാതില്ല,
കേണുകഴിയോരെയോർക്കാൻ പ്രയത്നവും "...

"തവകപാദാശ്രിതരിവർ, രാപ്പകൽ
സേവനവ്യഗ്രർ, ഹാ! കഷ്ടം! ശിലകളോ?
അംബരം ചുംബിച്ച,നംശനെ സ്സേവിക്ക-
മുമ്പർകോനായി.സ്സേവിക്കുന്നിതു ഭവാൻ.
ഇല്ല; നടപ്പില്ല; വന്നവെട്ടം, മേലി-
ലല്ലിൽ സുഖിക്കേണ്ട;-വേലയത്രേധനം!
നീതികം നന്നായുണർന്നുപോയ്, തവക-
രീതികളിക്ഷണംതൊട്ടു വിട്ടേക്കണം."...

"ഉച്ചസ്ഥനായ് ഭവാൻ കല്ലെറിഞ്ഞീടുന്നി-
തച്ചാപലം നിർത്തുകി,ങ്ങുണ്ടു കല്ലുകൾ!
പാവങ്ങളെന്തെന്നറിഞ്ഞുപോയ് പരുഷം
കാവൽകിടക്കുമീ, നായ്ക്കൾ ഭംശിക്കുമേ!
വായുവും, ഭവല്ലവും സമ്പാദ്യമാക്കാതെ,
കായമുള്ളുള്ളവക്കേകുക, സാമ്പ്രതം.
ദണ്ഡിച്ച നിത്യം പ്രയത്നിപ്പവർ ഞങ്ങളും
മണ്ണിന്നറുകാശമോക്കിൽ മക്കൾക്കുതാൻ.
വാഴുക! വാഴുക! നിസ്വാർത്ഥനായ് ഭവാൻ,
താഴുക, താഴുക!—താഴ്ത്തിയച്ചു താൻ.

കമ്പരാമായണ കഥാമൃതം

കമ്പരാമായണം വായിക്കണമെന്നുള്ളവർ ശ്രീ: പനങ്കടവത്തു നാരായണന്റെ "കമ്പരാമായണ കഥാമൃതം" തന്നെ വായിക്കണമെന്നു പഴമക്കാർ ഇന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നു. അഞ്ഞൂറോളം പേജുകളും ഉള്ള ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ വിലയോ, വെറും 1 ക. 8 ണ. മാത്രം.

കലയുടെ പിന്നിൽ

ആലിശ്ശേരി എഫ്. വാസ്.

ഇരുമ്പിമറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന മനുഷ്യ മഹാസമുദ്രം പൊടുന്നനെ പ്രശാന്തമായി. നിറഞ്ഞ നിശ്ശബ്ദത; അതിനൊരു പ്രത്യേകതയുണ്ട്—അടക്കവയ്യാത്ത പ്രതീക്ഷ വീർപ്പുമുട്ടി നില്ക്കുന്നതുപോലെ.

അങ്ങു പശ്ചാത്തലത്തിൽനിന്ന് ഒരു നേരിയ വേണുഗാനം ഉയർന്നു. കട്ടംനീല നിറത്തിൽ അടിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന യവനിക മന്ദം മന്ദം ഇരുവശങ്ങളിലേക്കും നീങ്ങി. കണ്ണഞ്ചിപ്പിക്കുന്ന ദീപശിഖയെ പശ്ചാത്തലമാക്കിക്കൊണ്ട് അവൾ അങ്ങിനെ നില്ക്കുകയാണു്; നിശ്ചലമായി ഒരു പ്രതിമയെപ്പോലെ.

ഇടതുപാദം നിലത്തുതൊട്ടു്, അരക്കെട്ടിൽ അമർത്തിപ്പിടിച്ച കരങ്ങളോടെ അവൾ അങ്ങിനെ നിൽക്കുന്നു. ഓ, ആ ശരീരഘടനയുടെ വളവുകൾ.....!

ആ വേണുഗാനം ഉതിർന്നുകൊണ്ടേയിരുന്നു.

നീങ്ങാത്ത നിമിഷങ്ങൾ തങ്ങിനിൽക്കുകയാണു്. എന്നിട്ടു്, മന്ദംമന്ദം, ഒരു മാതിരി വല്ലാത്ത വൈമനസ്യത്തോടെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നു. അജ്ഞാതമായ ഏതോ ഒന്നിന്റെ പ്രതീക്ഷയിൽ കാണികൾ വീർപ്പടക്കി ഇരുന്നു.

'ഡിം'.....അവളുടെ വലതുപാദം പൊടുന്നനെ ചലിച്ചു. സംഗീതോപകരണങ്ങൾ ഒത്തുചേർന്നു് ഒന്നു മുഴങ്ങി, കടലിരമ്പുന്നതുപോലെ. ആയിരം ഹൃദയങ്ങൾ ഒരുമിച്ചു തുടിച്ചുപോയി. നിറഞ്ഞ നിശ്ശബ്ദത.....ഉൽക്കടമായ പ്രതീക്ഷ.

'ഡിം...ഡിം...ഡിം' അവൾ നൃത്തം തുടങ്ങി. ആ കുശപാദങ്ങളെ പൂൽകിക്കൊണ്ടു പറിപ്പിടിച്ചുകിടന്നിരുന്ന കനകച്ചിലങ്കകൾ, അവയുടെ ഓരോ അടിവയ്പ്പിലും പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു...സൌന്ദര്യം തുളുമ്പുന്ന ചലനങ്ങൾ! വിക്ഷേപങ്ങൾ! മുദ്രകൾ!

ഉലയുന്ന നീരാളസാരി. കറുത്തിരുണ്ട ചികുരഭാരം. ഉയർന്നുതാഴുന്ന നീലാളകങ്ങൾ.

ജനാവലി വീർപ്പടക്കി ഇരുന്നുപോയി.

കലപ്പറ്റ കലാപ്രകടനം...നാണയത്തുട്ടുകൾ തന്നു രക്ഷാധരങ്ങളുടെയിടയിൽ ഒരു കൊല്ലുന്ന മന്ദഹാസം തത്തിക്കളിക്കുന്നു. കൊഴുത്തിരുണ്ട ഗളനാളത്തിലൂടെ കീഴോട്ടൊഴുകുന്ന മുത്തുമാലകൾ, അവളുടെ മാറിൽ തുറിച്ചുനില്ക്കുന്ന മുലക്കുത്തുകളെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു് അടിഞ്ഞുകിടക്കുകയാണു്. അവളുടെ ചലനങ്ങളോടൊപ്പം ആ വക്ഷോജങ്ങളും താളം പിടിക്കുകയാണു്.

ആ മൃദുലചലനങ്ങൾ, ആയിരമായിരം ആത്മാക്കളെ അടിയോടെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു; ചക്രവാളത്തെയും പിന്നീടു്, അജ്ഞാതങ്ങളായ പാരമണ്ഡലങ്ങളിലൂടെ. നഗ്നങ്ങളായ ജീവിതയാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ എങ്ങോ പോയ് മറഞ്ഞു. പരിസരങ്ങളിൽ പ്രജ്ഞയറ്റ ആയിരം ജീവിതങ്ങൾ ഭൃതരം തുടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

'ഡിം... ഡിലും... ഡിം' ആ മാദക രംഗം തുടർന്നുകൊണ്ടേയിരുന്നു; അടി പതറാതെ, താളംതെറ്റാതെ, മേളക്കൊഴുപ്പോടെ. ആ നഗ്നപാദങ്ങളുടെ സ്പർശനസുഖത്തിൽ ഭൂമിദേവി നെടുവീർപ്പിട്ടു. അതിന്റെ ചലനങ്ങളോടൊപ്പം കാണികളുടെ ഹൃദയങ്ങളും താളം പിടിച്ചു. അങ്ങിനെ കൃശാംഗി ആയിരമായിരം ആത്മാക്കളെ വാരിയെടുത്തുകൊണ്ട് അമ്മാനമാടി. മണ്ണടിഞ്ഞ മനുഷ്യജന്മങ്ങളും പുതുമയുടെ ലോകത്തിലേക്ക് ഒന്നടങ്കം ഉയർത്തപ്പെട്ടു. അവ തങ്ങളെത്തന്നെ മറന്നു.

ജീവിതയാഥാർത്ഥ്യങ്ങളിലേക്ക് കാണികളെ തട്ടിത്താഴ്ത്തിക്കൊണ്ട് ആ നീലയവനിക കൺതുറക്കുകയടയുകയും മുന്നോട്ടവന്നു. എന്നിട്ട്, ആ നടനവേദിയെ അങ്ങിനെതന്നെ വിഴുങ്ങിക്കളഞ്ഞു. അവർ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുപോയേനേ. ഓ, ജീവിതമല്ലേ? എങ്കിലും അവളോട് എന്തോ ഒരു കടപ്പാടുള്ളതുപോലെ

* * * *

അർദ്ധരാത്രി. ക്ഷീണിച്ചിട്ട്. ആകാശത്തിൽ കറുത്തിരുണ്ട മേഘക്കെട്ടുകളും കെട്ടുകെട്ടി നിന്നിരുന്നു. വിജനമായ രാജവീഥി. ലോകമുഴുവൻ നിദ്രയിലാണ്ടു മയങ്ങിക്കിടക്കുകയാണ്. അവളും മാത്രം ഏകമായി ആ പെരുവഴിയിലൂടെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നു. ആ കൊച്ചുവീട്ടിന്റെ മുന്നിലെത്തിയപ്പോൾ അവളുടെ ഗതിവേഗം പെട്ടെന്നു നിലച്ചു. തുറന്നുകിടന്നിരുന്ന ജാലകത്തിലൂടെ, അകത്തു് എരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ദീപത്തിന്റെ ചെറുകിരണങ്ങളും രാജവീഥിയെ ചുംബിച്ചുകൊണ്ടു കണ്ണുമിഴിച്ചുനിന്നിരുന്നു. അവളും വാതിൽ തുറന്നു ഉള്ളിലേക്കു കടന്നു. പിന്നീട്, ഇടതുഭാഗത്തായി ഞാന്നുകിടന്നിരുന്ന തിരുസ്സൂരണി മെല്ലെ പൊന്തിച്ചു് ആ കൊച്ചു മുറിയിലേയ്ക്കും. ആ കട്ടിലിൽ അവൻ സുഖമായി കിടന്നുറങ്ങുന്നു. പാവം! ഉറങ്ങുകയാണു്.

ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതെ, പതുക്കെ, അവളും സാരി അഴിച്ചുമാറ്റി. എന്നിട്ട്, 'അയ'യിൽനിന്നു വേറൊന്നെടുത്തു ചുറ്റി. അതിനിടയിൽ അവളും ആ കട്ടിലിലേക്കു കണ്ണോടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഉറങ്ങുകയാണു്! ഇടതുകരം ആ കൊച്ചുകവിളിനോടടുപ്പിച്ചു പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒന്നുരണ്ടു മുടിച്ചുരുളുകളും നെറ്റിയിൽ ഉടഞ്ഞു കിടക്കുന്നു. ഓ, അവന്റെ ചുണ്ടുകളും ചലിക്കുന്നു. പാവം! സ്വപ്നം കാണുകയാണു്. ആ മാതൃഹൃദയം ശക്തിയായി തുടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവളും അങ്ങിനെ നോക്കിനോക്കി നിന്നു. അച്ഛന്റെ തനിപ്പകർപ്പു്: ആ മാതാവു ചിന്തിച്ചുപോയി

അച്ഛൻ.....! അവളുടെ ചിന്തകളും ചില ഭൂതകാലസ്മരണകളെ തട്ടിയുണർത്തി. അവ വെറും സ്മരണകളാണോ? നീണ്ടുനീണ്ട ഏഴുവർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പു്... അന്നു് അവളും ഒരു പതിനഞ്ചുകാരിയാണു്. ആ നടനവേദിയിൽവെച്ചാണവരുടെ നയനങ്ങളും ആദ്യമായി ഇടഞ്ഞതു്. ഉടലെടുത്ത ഒരു കലാരൂപം അന്നു് അയാളും കൃഷ്ണനായഭിനയിച്ചു. അവളും രാധയും. അയാളിലൂടെ അവളും കലയെക്കണ്ടു, അതിന്റെ പരിപൂർണ്ണതയിൽ. ഓ, വല്ലാത്ത ചിന്ത! വേദനിപ്പിക്കുന്നു. അതെല്ലാം എന്തിനാണു് ഓർക്കുന്നതു്! എങ്കിലും ഓർത്തുപോകുന്നു.

ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതെ അവളും ആ കട്ടിലിനോടു ചേർന്നുനിന്നു. അവളുടെ കൊച്ചോമന! ഉറങ്ങുകയാണു്. പാവം! ലോകമെന്തെന്നു് അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അവനറിയണം പോലും, അവന്റെ അച്ഛൻ എവിടെയാണെന്നു്. ലോകം പറയുകയാണു് അവനു് അച്ഛനില്ലെന്നു്. എല്ലാത്തിനും

ഭ്രാന്താണു്. അച്ഛനില്ലാത്ത കുട്ടി ഉണ്ടാകുമോ? അച്ഛനല്ലെന്നു്!

അയാളുടെ രൂപം അവളുടെ ഹൃദയത്തിൽ തെളിഞ്ഞുവന്നു. സ്വപ്നം തുളുമ്പിനില്ക്കുന്ന നയനങ്ങളും...വിരിഞ്ഞമാറു്... വ്യായാമത്താൽപുഷ്ടിപ്പെട്ട അംഗങ്ങളും... അന്നുമുതൽ അവളും അയാളെ സ്നേഹിച്ചു; അയാളും അവളെയും. കലയുടെ വേദിയിൽ അവർ ഒത്തുചേർന്നു പ്രവർത്തിച്ചു—ഒരു സ്ത്രീയും, ഒരു പുരുഷനും.

ഒരുദിവസം അതു സംഭവിച്ചു; പിന്നീടു പലപ്പോഴും. അങ്ങിനെ അവളും ഗർഭിണിയായി. അവൾക്കതിൽ സങ്കടമില്ല. അവൾക്കറിയാം ഗർഭം ധരിക്കുന്നതു കുറ്റമല്ലെന്നു്. ലോകത്തിന്റെ സന്മാർഗ്ഗീയനിയമങ്ങൾക്കു കലാഹൃദയങ്ങളിൽ സ്ഥാനമില്ല.

ഒരു നേരിയ ലജ്ജയോടെ അവളും അയാളോടു പറഞ്ഞു:

"പിന്നെ...യ്"

അയാളും തല ഉയർത്തി.

"പിന്നേയ്.....എനിക്കേ..."

"നിനക്കു്?"

എനിക്കേ...ഗർ...ഭമുണ്ടു്."

അയാളും അത്ഭുതപ്പെട്ടില്ല. വികാരലേശംകൂടാതെ അയാളും ചോദിച്ചു:

"അതിനെന്താ?"

"ങ്ങു്...ഏ?"

"സ്ത്രീകളായാൽ അങ്ങിനെയും."

ശരിയാണു്. അവളും അങ്ങു് പറഞ്ഞെന്നേയുള്ളു. ഒരു സ്ത്രീയല്ലേ? അവൾക്കതു് ആരോടെങ്കിലും ഒന്നു പറയണം. കേൾക്കാൻ ആരുമില്ല. അയാളോടു് അങ്ങുപറഞ്ഞെന്നുമാത്രം. അയാളും പറഞ്ഞു:

"അതു് ഒരു ആൺകുട്ടിയാണെങ്കിൽ എന്റെ പേരിടണം."

"ഉം."

അവളും മൂളി.

ഒരു പ്രഭാതത്തിൽ ആ കലാതരംഗങ്ങളും രണ്ടുവഴിയായി തിരിഞ്ഞു. അയാളും ഒരു വഴിയിലൂടെ; അവളും മറ്റൊരു വഴിയിലൂടെ. അതിൽപിന്നെ അവളും അയാളെ കണ്ടിട്ടില്ല.

അയാളുടെ യാത്രാമൊഴി:

"രാധേ! എന്റെ കുഞ്ഞു്! അവൻ ഒരു കലാകാരനായി മാറണം."

അവളുടെ നയനങ്ങളും നിറഞ്ഞു. അവളും ആ കൊച്ചോമനയെ വാരിയെടുത്തു് ഉമ്മവച്ചുപോയി. അവൻ ഉണർന്നു.

"ഹും...മ്...മ്മാ!"

അവൻ ഉറക്കപ്പിച്ചിലൂടെ വിളിച്ചു. അവളും കോരിത്തരിച്ചുപോയി.

"എന്താ...മോനേ!"

ഒരമ്മയുടെ ആവേശം മുഴുവൻ ഉരുക്കൊള്ളിച്ച ഒരു വിളികേൾക്കൽ.

"എന്താ താമസിച്ചെ?"

"അമ്മ ഇന്നു നേരത്തേ വന്നല്ലോ?"

"ഇനിച്ചു വൈശക്കുന്നു."

"കുഞ്ഞൊന്നും കഴിച്ചില്ലേ?"

"ഞാനേ...അമ്മേടൊടേ ഉണ്ണുവാള്ളു."

അവളുക്കതിഷ്ടപ്പെട്ടു. അവളുടെ ഓമന അവളെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടു്.

അങ്ങിനെ ആ മാതാവും പുത്രനും ഒരുമിച്ചു് ഉണ്ണുകഴിച്ചു. ഒരേ കട്ടിലിൽ കിടന്നു. അവളും പാട്ടുപാടി. അവൻ മേല്ലെ ഉറങ്ങി. ആയാസംകൊണ്ടു ക്ഷീണപരവശയായ അവളും അവനെപ്പുണർന്നുകൊണ്ടു് അനങ്ങാതെ കിടന്നു.

* * *

ആ നീലയവനിക അന്നും കണികകളെ അക്ഷമരാക്കി. അതു നടുവേ പിളർന്നു് ഇരുവശങ്ങളിലേക്കും നീങ്ങി. ആ നേരിയ വേണുഗാനം ഉയർന്നു.....അവളും അങ്ങിനെ ചലനമറ്റു നിൽക്കുകയാണു്, ഒരു പ്രതി

മയെപ്പോലെ.....ഡിം.....ആ പാദം ചലിച്ചു.

നൃത്തം തുടങ്ങി. കാണികൾ വീർപ്പടക്കി; സർവ്വവും മറന്ന ആത്മസന്ദോഹാസം. അതേ നയനവിലാസം. എല്ലാം അതുതന്നെ. ആ സദസ്സു മുഴുവൻ മറ്റൊരു ലോകത്തേക്കുയർന്നുയർന്നുപോയി.

അവളുടെ ഹൃദയം തകരുകയാണു്. ശരീരത്തിനാകെ എന്തൊരു തളർച്ച! ആ ചിന്തയുടെ മിന്നൽപിണർ മസ്തിഷ്കത്തെ ചൂടുപിടിപ്പിക്കുന്നു. അതു പുകയുന്നു. കറുത്ത ധൂമപടലങ്ങൾ ലോകത്തെയാകെ ആവരണം ചെയ്യുന്നതുപോലെ.....അവളുടെ ഓമനക്കുട്ടൻ...!ഹൊ! സ്മരിക്കവയ്യ! അവൻ ആശുപത്രിയിലാണു്. മരണത്തിന്റെ വായിലമർന്നു പിടയുകയാണവൻ... അവളോ? അവൻ അവളുടെ സർവ്വസ്വവുമാണു്; ജീവിതത്തിന്റെ മധുരസ്വപ്നങ്ങളുടെ ഒരു സജീവസമാഹാരം. അവനിലൂടെയാണു് അവളുടെ ആയിരമായിരം പ്രതീക്ഷകൾ വിടർന്നു വികസിക്കേണ്ടതു്. കാലത്തിന്റെ കരുത്തേറിയ കരങ്ങൾ ആ കഞ്ഞിക്കുഴത്തിൽ പിടിക്രുടിയിരിക്കുന്നു

അവൾക്കു വിങ്ങിവിങ്ങിക്കരയണമെന്നു തോന്നി. ശ്വാസം മുട്ടുന്നു. വായിൽ വെള്ളമില്ല. ലോകമാകെ ഇരുട്ടിൽ അടിഞ്ഞുചേരുകയാണോ? വയ്യ? വയ്യ! ചിന്തിക്കാൻ വയ്യ!

അവളും ഒരു സ്ത്രീയാണു്—ഒരു മാതാവു്. അവൾക്കും ഒരു കുട്ടിയുണ്ടു്—ലോകത്തിന്റെ മുന്നിൽ അച്ഛനില്ലാത്ത ഒരു കുട്ടി. അവളവനെ സ്നേഹിക്കുന്നു സ്വന്തം ജീവനെക്കാൾ. അവനെ അവൾ പത്തു മാസം ചുമന്നു. സമുദായത്തിന്റെ ക്രൂരമുഖം അവളുടെ നേരേ ചീറിയടുത്തു. അവളതെല്ലാം സഹിച്ചു. ആർക്കുവേണ്ടി? അവനുവേണ്ടി... അവനുവേണ്ടി മാത്രം. അവനെ പ്രസവിച്ചപ്പോൾ അവൾക്കു വല്ലാതെ വേദനിച്ചു. ഹൊ! എന്തൊരു വേദനയായിരുന്നു! ഒരു ജീവിക്കു ജന്മം കൊടുക്കണമെങ്കിൽ മറ്റൊരു ജീവി എന്തിനിത്രമാത്രം വേദനിക്കണം? ആ കൊച്ചുമുഖം കണ്ടപ്പോൾ അവൾ എല്ലാം മറന്നു. അഭിമാനംകൊണ്ടു. എന്തിനു? അതങ്ങനെയാണു്. ഒരു മാതാവിനോടു ചോദിച്ചുനോക്കൂ.

അവനങ്ങനെ വളർന്നു. അതോടെ അവളുടെ ആശാലതികയും. അവന്റെ ഓരോ ചലനത്തിലും അവൾ ആനന്ദം കൊണ്ടു.....അവനെന്തിൻ ജനിച്ചു ഇങ്ങനെ ഒരവസാനത്തിനായിരുന്നെങ്കിൽ...? ജനിച്ചതാണോ? ആ ജനനത്തിലവൻ നിരപരാധിയല്ലേ? അവനെന്തിനവളർന്നു? ഹൊ! ഹൃദയം തകരുന്നു. എന്തൊരു ജീവിതം! എപ്പൊഴും ഇങ്ങനെ വേദനിക്കണോ?

അവൾ ആ കട്ടിലിൽ അവന്റെ തൊട്ടടുത്തു് ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. അവൻ മെല്ലെ കണ്ണു തുറന്നു. എന്നിട്ടു വിളിച്ചു:

"അ...മ്...മ്മാ!"

എത്ര പരിക്ഷീണമായ ശബ്ദം.

"അമ്മ...പോണില്ലേ?"

അവൻ ചോദിച്ചു. അതേ, അവൻ കലാകാരന്റെ കുട്ടിയാണു്. അവനറിയാം അവൾ പോകണമെന്നു; പോയേതീരൂ എന്നു്. പിഞ്ചോണെങ്കിലും അവനറിയാം കലാവേദിയുടെ ആധിപത്യത്തിന്റെ അജയ്യമായ ശക്തിവിശേഷത്തെപ്പറ്റി. അവളുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. ആ പിഞ്ചുകരം കൊണ്ടു് അവൻ ആ കണ്ണീർക്കണങ്ങൾ തുടച്ചുമാറ്റി. എന്നിട്ടു്, വേദനയിൽ കടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട അധരങ്ങളോടെ പറയുകയാണു്:

"അമ്മാ! സമയമായി...ഭഗവാൻ പോ... എനിക്ക്...ക്കൊന്നുമില്ല ... കരയാതെ... പോകാനെ..."

ലോകത്തിനാകെ തീ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. രക്തത്തിന് എന്തൊരു ചൂട്! ഞരമ്പുകളെല്ലാം പൊള്ളുന്നു. തലയ്ക്കുള്ളിൽ ചുട്ടുപഴുത്ത ഇരുമ്പുകമ്പി കുത്തിയിറക്കുന്നതുപോലെ. അതേ, അതൊരു മാതൃഹൃദയമാണ്. അതിനുമുണ്ട് മാതൃസഹജമായ എല്ലാ ദൌർബ്ബല്യങ്ങളും.

പശ്ചാത്തലസംഗീതം തിരമാലകളെപ്പോലെ ഉയർന്നുയർന്നുവന്നു! അവർക്കോർമ്മവന്നു: താൻ പരിപാവനമായ കലാവേദിയിലാണു നില്ക്കുന്നതെന്നും; മാതൃസഹജമായ — അല്ല — മനുഷ്യസഹജമായ ദൌർബ്ബല്യങ്ങൾക്കൊന്നും അവിടെ സ്ഥാനമില്ലെന്നും; ആത്മാവും, ശരീരവും അവയുടെ പരിപൂർണ്ണമായ കഴിവുകളോടെയാണ് അവിടെ അർപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടതെന്നും; തീക്ഷ്ണതീക്ഷ്ണമായ ആരാധനയാണ് ആ വേദിയിൽനിന്നുയർത്തപ്പെടേണ്ടതെന്നും.

അവർ ചലിച്ചു. അടപതറാതെ; താളംതെറ്റാതെ; മേളക്കൊഴുപ്പോടെ. അതാ...അവർ മന്ദഹസിക്കുന്നു. കലാവേദിയിൽ ബലികഴിക്കപ്പെടുന്ന മാനുഷിക വികാരങ്ങളുടെ പട്ടടയിൽനിന്നു പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്ന ആ കൊല്ലുന്ന മന്ദഹാസം! ആ കൺകോണുകൾ ഇളകുന്നു. അതു കാണികളുടെ ഹൃദയങ്ങളെ അടിയോടെ പിടിച്ചുകുലുക്കുന്നു. അവർ സർവ്വം മറന്നു. അങ്ങനെ ആ അജ്ഞാതലോകത്തിലേക്ക് അവരോടുകൂടി ആ സദസ്സ് ഉയർന്നുയർന്നുപോയി.

അവരറിഞ്ഞിരുന്നോ—എന്തോ! ആ മൂടലചലനങ്ങളുടെ പിന്നിൽ, ആ തുമ്പമന്ദഹാസത്തിന്റെ പിന്നിൽ, ആ കൺകോണുകളുടെ അഗാധതയിൽ... ...വേദനിക്കുന്ന ഒരു മാതൃഹൃദയമാണു തുടിച്ചിരുന്നതെന്ന് ആ വേദനയിലൂടെയാണ് അവർ മന്ദഹസിച്ചതെന്ന്. കാരോ മന്ദഹാസവും ആ മാതൃഹൃദയത്തിന്റെ നീറിപ്പുകയുന്ന മുറിവുകൾക്കു മുകളിൽ ക്രൂരമായ ഓരോ ക്രൂശുകയായിരുന്നുവെന്ന്.....ഓ, അതൊക്കെ എന്തിനറിയണം.....നടനം നന്നായിരുന്നു—അല്ലേ?

(പകർപ്പവകാശം കാഥികനിൽ)

ആവശ്യമുണ്ട്.

സിനിമായിൽ ആക്ട് ചെയ്യുന്നതിനു് ആഗ്രഹമുള്ള യുവതിയുവാക്കന്മാരെ ആവശ്യമുണ്ട്.

വിവരങ്ങൾക്കു് ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതുക.

USHA T. Co.,
P. B. 62. A.
DELHI.

തിരുമുമ്പിൽ.

കെ. തെഴ്ശേരി, എടത്വാ

"യയലിൽ പുല്ലരിച്ചുടി വാരുന്നില്ലയോ
കൊയ്യാതെ പക്ഷികൾ കാലം പോകില്ലയോ?
കേഴേണ്ട മക്കളേ! കേഴേണ്ട ഞാനുണ്ട,
കേഴുന്നൊരഴയ്ക്കും തുണും തണലുമായ്."
എന്നെയും ചൊല്ലുന്നെന്നാക്കം തോന്നിക്കുന്ന
പൊന്നേശുക്രിസ്തു തൻശ്രുപത്തിൻമുമ്പിലായ്
നിൽക്കുന്നതുണ്ടൊരു പയ്യൻ പതറിയും-
തുടിക്കുമുമായ്ട്ടു രോമനം ക്രൂടിയും
മരിദ്രർ തന്നുടെ ജീവിതം പോലവേ
മയേയാലുംവിധം ജീർണ്ണിച്ച വസ്ത്രവും,
മരിദ്ര രക്ഷസി പാരിലൊളിക്കുന്ന
ഘോരമാം ഗഹ്വരംപോലുള്ളുരേവും,
ആരാനുമയരുവാനുള്ളൊരു കോവണി
ചാരി വെച്ചെന്ന പോൽ വാരിയെല്ലുകളും,
ആകെക്കുടിതിയാൽ പല തന്ത്രയന്ത്രർ
തൽക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ട കെട്ടുതലാണവൻ.
കരകയാണവൻ കേഴുവാൻശ്വാസം
തരുന്ന നേരാവിൻ തിരുസന്നിധിയിൽ.
അവശർക്കൊരു പ്രതിനിധിയായവൻ
അവിടെ നിന്നെന്തോ പറയാതെ ചൊല്ലുന്നുവോ.

അന്നൊരു ഞായർദിനമാണെന്നാലുമവൻ
വന്നുചേരുന്നുണ്ടു ദേവാലയത്തിങ്കൽ.
പ്രത്യൂഷരാഗത്തിൻമുകരം ഭേദിച്ചി-
ട്ടുദിച്ചുയർന്നമോഹനം ഖണ്ഡാരവം കേൾപ്പൂ!
അല്ലേലൂയാനിക്കുന്നോർക്കും ഭാരം വഹിപ്പോർക്കും
അല്ലേ വെസ്രാനെന്നു കല്പിച്ച ക്രിസ്തുവിൽ
സ്വാഗതോക്തികളായമ്മണിനാദത്തെ
വേഗേന കേട്ടവരുന്നു ജനതതി.
ക്രൂത്തുലരുന്നൊരു പുഞ്ചിരിയതിൽ
ക്രൂരതപ്രായശ്ചിത്തമാനം തോന്നിടും.
കാലം പലമഹാഭാരങ്ങളായവൻ
മേലേ കയറിയെന്നിട്ടും നിവർന്നവൻ.
ആറടിയാകുവാൻ തോന്നിക്കും പൊക്കവും
പാരം വിരിഞ്ഞൊരു മാറും, കഷണ്ടിയും
പാണ്ടിയേറ്റി പരതേടി നേടിയ
കട്ടിത്തഴമ്പുള്ള മുട്ടുള്ളും കൈകളും'
മൊത്തത്തിലങ്ങനെ ശാന്തശുഭീരനാ-
യെത്തുകയാണവൻ ലക്ഷ്യത്തിൽ, തുപ്പലായ്
തൻകയ്യിൽ തുകിപ്പിടിക്കുന്നതുണ്ടൊരു
നല്ലുടുപ്പിക്കുല കഷ്ടി ഒപ്പിട്ടുവാൻ.
നാലഞ്ചു കായ്കളതിലതിഭംഗിയായ്
ചാലപ്പഴുത്തു തുടുത്തു കാണുന്നു ഹാ!
ദാരിദ്ര്യമായിട്ടമന്ധകാരത്തിനെ-
പ്പാരിൽനിന്നോടിക്കും രശ്മികൾ പോലക്കുല
അപ്പട്ടുടുപ്പിൻറെ കയ്യിൽ വിളങ്ങവേ-
യമ്മുഖം തിങ്ങിവിതുമ്പി സാന്ത്വപ്തിയാൽ.
വൻകാട്ടുവെട്ടിത്തകത്തിട്ടിതാദ്യമായ്
തൻകയ്യിൽ വന്നതുപൊൻനിധിയാണതേ.
രണ്ടുപക്കായതു കയ്യൂക്കുകേട്ടുവാ-
നണ്ടായി വന്മോഹം-ആരതിൽ തെറ്റുകാർ?
"അത്താഴമൂണിനു ശേഷമൊരഞ്ചെണ്ണം—
എന്താതിരിക്കുകിൽ രണ്ടാഴ്ച പോക്കിടാം."
ഭൂവപ്പുള്ളിതൻ സദ്വാധികാരിയാം
ദൈവത്തിൻ വികാരിയച്ചനറച്ചുപോയ്.
"മൂന്നുനാലായിട്ടുമാഹാരത്തിൻമയ-
മെന്നുമേ കിട്ടാത്തയെൻറെയനുജനീ-
വാഴപ്പഴമെന്നു കൊണ്ടക്കൊട്ടുകിൽ
ലോകമേ ഞങ്ങൾക്കെത്ര സൗഭാഗ്യമാം!"
ഈവിധം ചിന്തിച്ച ബാലകൻ ചെന്നടു-
ന്നവാഴച്ചുമ്പഴം കയ്യിലടുക്കവേ
ഗർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടെത്തിയൈതിഹാത്മസം
ജനമെല്ലാരുംകാൺകെയാക്കുട്ടിയെ
ഗളതലത്തിൽപ്പിടിച്ചു ഞെരുക്കിയും
വളരെ ശകാരശരങ്ങൾ തൂകിയും
പള്ളിമുറ്റത്തേക്കു തള്ളുകെട്ടുകയും,
വള്ളിപോലാസുധ തല്ലി വീണാക്ഷണം

അപ്പൊഴേ വന്നൊരു കിങ്കരനാജ്ഞയാൽ
അപ്പഴത്തിൻ കച്ചയൊങ്ങാട്ടോ മാറുവാൻ.
കരയുന്നക്കുട്ടിയിപ്പോഴുമാശ്വാസം-
തരുന്ന നേരാവിൻ തിരുസന്നിധിയിൽ.

ശ്രീനാരായണമഹർഷി

എൻ. കെ. കുമാരൻശാസ്ത്രികൾ ശിരോമണി (വിദ്യാർത്ഥി)

പാവനപ്രേമത്തിന്റെ ഒരു പര്യായപദമാണത്. പരിശുദ്ധസ്നേഹത്തിന്റെ നിരുപമവിശുദ്ധവിലോലമായ വിജ്ഞാനജ്യോതിസ്സിന്റെ വിഹാരരംഗം. അതത വിജ്ഞാനവിഹായസ്സിലെ വിശിഷ്ടതാരം. വിമലവിബോധചക്ഷുസ്സുകളുടെ കണ്ണില്ലുണ്ണി. ഇതായിരുന്നു ശ്രീനാരായണമഹർഷി.

പരിമിതമായ പദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥസമ്പൂർണ്ണമായ 'ഒ' കോരളദിവ്യവിഗ്രഹത്തെ വർണ്ണശബളമാക്കുവാൻ ശക്തി പോര. നീതിസുന്ദരമായ നിയമിത തത്വങ്ങളുടെ ചെറുകല്യയിൽ, ശാന്തിസുന്ദരമായ അമൂല്യതത്വരത്നങ്ങളുടെ അലങ്കൊഴി പരത്തി, പാരിനെ പരമാർത്ഥതത്വത്തിന്റെ പാലമൃതൂട്ടിയ ഭാരതശശിയായിരുന്ന പരമഹംസപാദങ്ങൾ.

ആ ദിവ്യപുഷന്റെ പേരിൻ മുറ്റും സ്നേഹത്തിന്റെയും സമഭാവനയുടേയും, സർവ്വപരിസത്യസമ്പൂർണ്ണതയുടേയും, വീചീമാലകളാൽത്തിരമ്പിയിരുന്നു. ആശ്രമസത്തിന്റെയും അത്യാഡ്ഡംബരത്തിന്റെയും അഗ്നിസ്ഫുലിംഗങ്ങൾ വെളിച്ചം വീശിയിരുന്ന സമതാസുന്ദരമായ ഒരൈക്യമുന്നണി പരന്ന പരിലസിച്ചിരുന്നു.

പക്ഷേ ചെകിടൻ ശ്രവിച്ച പൂങ്കാവിൽ നാദം പോലെയും, അന്ധൻ അവലോകനം ചെയ്ത ചന്ദ്രകാന്തികിരണങ്ങൾപോലെയും, അജ്ഞന്റെ സന്നിധിയിലെ അദ്വൈതവേദാന്തംപോലെയും, ആ പരമാർത്ഥതത്വത്തിന്റെ പ്രകാശനാളികകൾ മാത്രം പ്രകാശിച്ചു കൊണ്ടേ ഇരുന്നു. പക്ഷേ ആ 'ദിവ്യമുനിയുടെ അക്ഷയപ്രഭയിൽ ചിലരുടെ കണ്ണു തെളിഞ്ഞു' ആ ദിവ്യവിഗ്രഹത്തിന്റെ ശാന്തിസദനത്തിൽ പലരുടേയും കണ്ണപടങ്ങൾ വിടർന്നു വികസിച്ചു. അവരെല്ലാം ഉണർന്നു ഉയർന്നു.

എന്നാൽ ഉലകമെല്ലാം, ഉൺമയുടെ ഉഷ:കാലത്തിൽ എന്നാണാവോ ഉണർന്നായിക്കൊള്ളുന്നതു? എന്നാണു് ആ യോഗിവര്യന്റെ വചോമൃതം പാനം ചെയ്ത പാരമാർത്ഥികസത്തയുടെ ഹരിശ്രീ കുറിക്കുവാൻ കഴിക്കൊള്ളുന്നതു? ആ ദശൂരഭിലമായ ആ മാമുനിയുടെ ജീവിതനാളങ്ങളോരോന്നും ആത്മശമനത്തിനായി എന്നാണാവോ ലോകം അപഗ്രഥനം ചെയ്യാൻ കഴിക്കൊള്ളുന്നതു? അന്നായിരിക്കും വേലക്കാരനും കൃഷിക്കാരനും കുമ്പസാരനും, കുചേലനും, ഉൽപാദകനും, ഉപഭോക്താവും, ഉള്ളവനും, ഇല്ലാത്തവനും, അജ്ഞനും, വിജ്ഞനും ഒന്നുചേർന്നു് ഒത്തൊരുമിച്ചു് ആനന്ദനൃത്തം ചവിട്ടുന്ന സമതാസുന്ദരമായ ഒരന്തരീക്ഷം സംജാതമാവുക.

മാറിമറഞ്ഞു കവുങ്ങിക്കാർകൊണ്ടൽമൂടി, നിരുഹമാം വിധം പല കരാളതകളുടെയും ഇടിനിനദങ്ങളാൽ നാദമുഖരിതമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജീവിതവീഥിയിൽ പരസ്പരവിശ്വാസാധിഷ്ഠിതമായ സ്നേഹാദരങ്ങളുടെ വിജയപതാക പാറിപ്പറക്കുന്നതു് അന്നു വക്കും ദൃശ്യമാകും.

പരിമിതമായ കാലയളവിനുള്ളിൽ പരമപുരുഷനായ ആ അവതാര പുരുഷൻ,

ജീവിതത്തിന്റെ ഇരുളും ഒളിയുംനിറഞ്ഞ ഇതളുകളും വിരിയിച്ചു വിരിയിച്ചു കാണിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ടു. നേരും നെറിയും കെട്ട ലോകത്തിന്റെ അന്ധമായ പാച്ചിലിൽ ആ വിശുദ്ധഹൃദയം പലപ്പോഴും ചിന്താമൂകമായി വത്തിച്ചിരുന്നെങ്കിലും 'ആ ചിന്താമൂകതയായിരിക്കാം ലോകത്തിനു സിദ്ധിച്ച പല സംഭാവനകളും എന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ന്യായം ഉണ്ടു്. പക്ഷേ അദ്ദേഹം നിഷ്കളങ്കതയോടെ നീട്ടിയ ലോകത്തിനായി നീക്കി വച്ച അമൂല്യ സംഭാവനകളും സഹ്യാദ്രിയേയും അലയാഴിയേയും കവച്ചുവച്ചില്ലല്ലോ എന്നുള്ള വേദനാനിർഭരമായ ഹൃദയത്തിന്റെ മുറവിളി മൌനമായ്ട്ടെങ്കിലും ചിലരുടെയെന്നല്ല പലരുടേയും മനസ്സിൽ കടന്നു കൂടിയിട്ടുണ്ടാവാം.

അഹന്തയറ്റ ആ അഹിംസാമൂർത്തിക്കു്, അപമാനശതങ്ങളുടെ കിരീടധാരത്തിൽ അനുഷ്ഠിക്കുവാനവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ബാഹ്യലോകവുമായുള്ള ബന്ധം മുഴുവൻ പരിത്യജിച്ചു് ആത്മാവിനെ അനാദ്യന്തമായ ബ്രഹ്മത്തിൽ ഉറപ്പിച്ചു്, ചിദാനന്ദത്തിൽ വിലയിച്ചിരുന്ന 'ആ' ദിവ്യമനസ്സിനു നിത്യാബദ്ധങ്ങളായ പല വ്യാമോഹങ്ങൾക്കും വിധേയനായി വിലോഭിയായി പേരും പെരുമയും പുലർത്തണമെന്നു് എങ്ങനെയാണഭിവാഞ്ഛ അവിർഭവിക്കുക. തന്റെ പേരിന്റെ ഒരു സുവർണ്ണ സ്മാരകശിലാ അതിൽ പല വിലക്ഷണങ്ങളായ ആചാരങ്ങളുടേയും കടഞ്ഞെടുത്ത വിശുദ്ധമായ ചില നവീനസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ കൊടിനാട്ടുവാൻ കൊതികൊണ്ടിരുന്നുവെങ്കിൽ അതു് അദ്ദേഹത്തിനും അനായാസം സാധിതപ്രായമാകുമായിരുന്നേനേ. മാത്രമല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശുദ്ധകോമളങ്ങളും ചിന്താമധുരങ്ങളുമായ ആദർശങ്ങളോടൊപ്പം തന്റെ പേരിന്റെ മുദ്രയും ലോകത്തിൽ അങ്ങോളം ഇങ്ങോളം അലയൊലിപൂശിയേനെ. അപ്പോൾ ആയിരക്കണക്കിലുള്ള സ്മാരകങ്ങൾ അണിനിരന്നനെ. സഹസ്രക്കണക്കിലുള്ള സംസ്കാരമന്ദിരങ്ങൾ തലയുയർത്തിയേനേ.

എന്നാലദ്ദേഹം ഇതിലൊന്നിലും തൃപ്തി കണ്ടെത്തിയില്ല. ആശ്വാസത്തിന്റെയോ സംതൃപ്തിയുടേയോ ശതാംശം പോലും ഇവകളിലൊന്നിലും അദ്ദേഹം ദർശിച്ചിരുന്നില്ല. ഭാവിനിരീക്ഷണവിചക്ഷണമായ ആ ഹൃദയം, പരമതത്ത്വസത്തയുടെ ശംഖൊലി മുഴക്കുന്ന ആ അന്തഃകരണം അനാചാരജടിലമായ ലോകത്തിന്റെ അധഃപതനത്തിൽ അതിരില്ലാതെ അനുശോചിച്ചു. ഉദ്ദ്യുതിയാനസകതമായ ജീവിതപ്രാതയിൽ നാം കഴിയുന്തോറും ഉത്കൃഷ്ടമാംവിധം കാട്ടം കണ്ടുകവും കടന്നു കൂടുന്നതു് 'ആ' സ്നേഹസാക്ഷാത്കാരൻ ദർശിച്ചു. സംസ്കാരത്തിന്റെ തിലകക്കുറിചാർത്താതെ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പെരുഞ്ചൊന്തുമണിഞ്ഞു്, അലഞ്ഞുലഞ്ഞാത്തിരമ്പിപ്പായുന്ന മാനവജീവിതവാഹിനി അനീതിയുടേയും അക്രമത്തിന്റേയും അസത്യത്തിന്റേയും പെരുങ്കണ്ടിലക്കാപതിക്കുന്നതു് ആ ദിവ്യവിമലവിബോധചക്ഷുസ്സവലോകനം ചെയ്തു. സ്വന്തം സുഖത്തിനുമാത്രമാക്കി ഏതുവിധമായ നീചകർമ്മങ്ങളും അനുഷ്ഠിക്കുന്നതു് ആവശ്യമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയ മാനവശ്രേഷ്ഠന്മാരുടെ അസഹ്യജടിലമായ ആവേശം അദ്ദേഹത്തെ അരിശം കൊള്ളിച്ചു.

പരിഷ്കാരത്തിന്റെ നീലനിഴലാളത്താൽ നഷ്ടനഗ്നമായ മാനവജീവിതം, സംസ്കാരത്തിന്റെ ഉടുപുടവയണിയാ

തെന്നുമായി നാടകം പറഞ്ഞുനടക്കുന്നതു പലവുരുകണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം പതറി. തന്റെ ചുറ്റും പ്രതിബന്ധംവന്നു ഉലാവുന്ന ഈ അനാഥസ്ഥിതിയുടെ ചുറ്റും അദ്ദേഹം കൺമഴിച്ചുനോക്കി. 'ഈ' അത്ഭുത മനുഷ്യന്റെ ഹൃദയം പതറിക്കതറിപ്പുകഞ്ഞു—

പക്ഷേ, ആ അതിമാനുഷൻ കൺമിഴിച്ചു നോക്കുന്നേരമുമ്പായി ലോകം പല വേഷങ്ങളായി തന്റെ ഒരു കാലത്തും ഇളകാത്ത മനോനിശ്ചയത്തിന്റെ അടിത്തറ പണ്ടുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. മതം, ഭാഷ, വേഷം, സമുദായം...എന്നിങ്ങനെ നീണ്ട ഒരു കണ്ണിസംസ്കാരസൂത്രിലായ ഭാരതാംബയുടെ മുകളറ്റക്രൂരവീശിയിരുന്നു. മഹാരഹസ്യങ്ങൾക്കും മഹാതത്വങ്ങൾക്കും മാതാവായ ഭാരതാംബ, അതേ, പാരവാരപ്രായം നീണ്ട നവീനകടക്കുന്ന ഉപനിഷത്തുകൾക്കും ശാസ്ത്രങ്ങൾക്കും പൊറുതള്ളയായ ഭാരതധാത്രി, വിവേകലോലരായ തന്റെ മക്കളുടെ നീതിരഹിതമായ പരസ്പരസ്നേഹവും നിലയില്ലാത്ത അക്രമങ്ങളും കണ്ടു് അവതപ്തഹൃദയത്തോടെ കണ്ണുനീരൊഴുക്കുന്നതും, മതാദികളായ മാസ്മരശക്തികളാൽ മതമയങ്ങിയ മാനവകുലം സ്വതന്ത്രം മാതാവിന്റെ അഖണ്ഡസുന്ദരകളേബരത്തെ നഗ്നമാക്കുണ്ടുണ്ടാക്കുന്നതും കണ്ടു പതിതകാരുണികരായ സ്വാമിതൃപ്പാദങ്ങൾ നിലവിട്ടു നിലവിളിച്ചു. ആ ശോകജടലമായ ആത്മരോദനം ഭാരതത്തിന്റെ, വിശ്വത്തിന്റെ ലോകത്തിന്റെ ചക്രവാളങ്ങളിൽ ചെന്നലച്ചു. ലോകം കൺതുറന്നു നോക്കി. ഹാ! എന്തൊരത്ഭുതം, എന്തൊരുവിചിത്രം?; ലോകത്തിന്റെ നമ്മുടെ ഹൃദയദർപ്പണത്തിൽ തന്റെ ആത്മരാഗനത്തിന്റെ നീരുറവയിൽ നിന്നും ചിന്തിത്തുളുമ്പി ചിന്താമധുരമായും എന്നാൽ ശാന്തിസുന്ദരമായും മന്ദം മന്ദം ഒഴുകി ഉറഞ്ഞ നിരവദ്യനിരുപമകോമളകവിതാഖണ്ഡമായിരുന്നു.

'ഏകജാതം' 'ഏകമതം' 'ഏകദൈവം' മനുഷ്യനു്, എന്നു്.

അനാദി എന്നും അപൌരുഷേയം എന്നും ഉച്ചൈസ്വരം ഉദ്ഘോഷിക്കുന്ന വേദങ്ങളുടെയും വേദസാരസർവ്വസ്വങ്ങളായ വേദാന്തങ്ങളുടെയും ഈ മഹാതത്വത്തിന്റെ പിന്നിൽ ചിതായിരുന്ന പ്രകാശത്തിൽ കൺചിമ്മിയിരുന്ന ചിന്താലോകം തന്നെ ഒരു പുതിയ ഉണർവ്വിൽ കൊട്ടിപിരികൊണ്ടു.

രാഷ്ട്രീയാന്തരീക്ഷത്തിലും മതവേദികളിലും എങ്ങും, ഈ അപൂർവ്വസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ അപ്രതിഹതശക്തിയുടെ കൊടുങ്കാറ്റു് നെടുനീളം വീശി, അന്നുവരെ പാമ്പരാഗതമായി അനുവർത്തിച്ചുവന്നിരുന്ന അനാചാരജടിലങ്ങളായ അന്ധവിശ്വാസങ്ങളെയും അനാചാരങ്ങളേയും ഇങ്ങിനി വരാതവണ്ണം അസ്തമിപ്പിച്ചു. എങ്കിലും യുക്തിവാദത്തിന്റെ നിശിതശരങ്ങളുമായി ഒരു കൂട്ടം വൈതാളികവർഗ്ഗം ആദിദൃഷ്ടജ്യോതിസ്സിന്റെ തിരുമുമ്പിൽ ആവിർഭവിച്ചെങ്കിലും അതെല്ലാം അർഹിക്കുന്ന വധത്തിൽ അടങ്ങിയൊതുങ്ങി തലതാഴ്ത്തി.

ഭാരതത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യപിതാവായ മഹാത്മാഗാന്ധി, അതേ ലോ[illegible]
ന്റെ സാഹോദര്യസ്ഥാപനത[illegible]
കർമ്മഭൂമിയായ ഭാരതത്തി[illegible]
ദിയിൽ വച്ചു് ആത്മാ[illegible]
പൂവും തൊഴുകൈ[illegible]
യോഗിയായ മ[illegible]
സാന്നിദ്ധ്യം [illegible]
അലങ്കരിച്ചു[illegible]

ഒരു എസ്കേപ്പിസ്റ്റ് ഗാനം.

ചവറ ജനാർദ്ദനൻപിള്ള.

ഇങ്ങൊരു കോണിലിരുന്ന ഞാനെ-
ന്നുള്ളിലുള്ള സാമ്രാജ്യമൊക്കെയാളും.
ക്ഷോഭമില്ലാത്ത ലോഭമില്ലാ-
ക്ഷോഭലോകത്തിലാകമാനം
പുഷ്പാസ്തൃതപഥമുണ്ടു ചെല്ലാ-
നപ്പൂന്തപ്പൂവന വേദികയിൽ
രാസവിലാസവിലോലമാമ-
ബ്ജോസുരോദ്യാനത്തിനുള്ളിലെല്ലാം.
ഇന്നലെയോളം മറഞ്ഞിരുന്ന
മന്ദസ്മിതങ്ങളം വിടർന്നുനില്പൂ.
ഞാനുമെൻ പ്രേമവുമായിനിത്യം
സൌന്ദര്യാരാധന ചെയ്തിടുമ്പോൾ,
ഉദ്ഭൂതമായിട്ടും നിർവൃതികരം
തത സ്വരൂപത്തിലണഞ്ഞുകാണാം.
പച്ച പുതച്ചൊരിക്കുന്നകളം
പുഞ്ചിരി തൂകുന്ന ചോലകളും
അരമ്യനീലവിശാലവാനിൽ
ചുംബിച്ചുചേരും മകിലുകളും
എല്ലാമുണ്ടെല്ലാമുണ്ടെങ്കിലുമെൻറെ
സങ്കല്പസൌന്ദര്യ സാമ്രാജ്യത്തിൽ!
അല്പമൊന്നിക്കോട്ടു നോക്കിയെന്നാ-
ലിപ്പാരിടത്തിലെൻ ചേതനയെ
ഞെക്കിക്കൊക്കിക്കളയുവാനു-
ണ്ടായിരം നീതി മനുഷ്യസൃഷ്ടം.
മാത്രമല്ലപ്പുറമുണ്ടു വേറെ
സത്യമെന്നമ്പോ!—നിയതിപോലും!!
നേക്കണമൊക്കെയെന്നാണു ഞാനീ
ലോകത്തുനിന്നു പഠിച്ചതെങ്കിൽ;
എന്തിനതൊക്കെ?—യാ ശാന്തിയാകും
വാസ്തുതിയിങ്കൽ ലയിപ്പാനെങ്കിൽ,
അങ്ങുണ്ടുകാണ്മൂ നെൻറെ സ്വപ്ന-
മംഗളഭൂവിനെ നിത്യദീപ്തം.
ഭാവനാപക്ഷം വിടുത്തി ഞാനാ-
ബ്ഭൂവിലെന്നെന്നും ചരിച്ചുവെങ്കിൽ...!!

തകർന്ന ശിവഗിരിയുടെ ശ്രമമായ നന്ദനാരാമത്തിലുള്ള, പൂത്തുതളിർത്തു ഫലനമ്രങ്ങളായും പരിശോഭിച്ചിരുന്ന ആ 'പൂതവൃക്ഷച്ചോട്ടിലിരുന്ന സ്വാമിതൃപ്പാദങ്ങളുമായി നടത്തിയ യുക്തിവാദങ്ങളും, പരമഹംസപാദന്റെ അദ്വൈതസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ അന്യാദൃശമാഹാത്മ്യം തന്റെ ഹൃദയഭിത്തികളിൽ കൊള്ളുമീൻ പായിച്ച [illegible] ഴനുഭൂതമായ ആനന്ദാവേശത്താൽ [illegible] ഗാത്രനായി, മന്ദഹാസവദന [illegible] സ്തനഹസ്തതലം ഗ്രഹീതാ [illegible] ആടിയറവച്ചതും ആക്കും [illegible] ണീയങ്ങളായ സം

പ്രേഹികാമുഷ്മിക മഹാതപസ്സുകളുടെ ഒരു മഹാദോഷ്യം ചുരുങ്ങിയ കാലയളവിനുള്ളിൽ പരിമിതപദങ്ങളെക്കൊണ്ടു്, പരിവർത്തനാത്മകമായ കാലചക്രത്തിന്റെ തിരിച്ചിലിനു് ഒരു കാലത്തും മറയ്ക്കുവാനും മറക്കുവാനും മായ്ക്കുവാനും അകാത്തവണ്ണം എഴുതിവച്ചു് അനന്തമായ കാലയവനികയുള്ളിൽ മറഞ്ഞിരുന്നു് നിർവൃതിമധുവുണ്ണുന്ന മഹാപ്രഭോ! ആശാപരിതപ്തം ആലംബഹീനരുമായ ജനസഞ്ചയത്തിനു് നവചൈതന്യമുട്ടിയ കല്പശാഖിൻ, അങ്ങേയ്ക്കു് കേവിവിവശങ്ങളായ അടിയങ്ങളുടെ

കൃപ്പകൈ.

പുഴക്കരയിൽ.

കെ. കെ. രാജാ ബി. എസ്സ്. സി.

എന്നും അങ്ങിനെത്തന്നെയാണു്. ബാലാക്കന്റെ ചെങ്കതിർക്കിരണങ്ങളും ജാലകദ്വാരങ്ങളിലൂടെ ഉള്ളിൽ പ്രവേശിച്ച കണ്ണക്കിലേറെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുമ്പോൾ, മനമില്ലാമനസ്സോടെ എഴുന്നേല്ക്കുക. ജീവിതത്തിനു് ഒഴിച്ചുകൂടുവാൻ വയ്യാത്ത പ്രാതഃകാലകർമ്മങ്ങൾ ഒരു വിധത്തിൽ ചെയ്തുതീർത്തു "ഡ്യൂട്ടിഡ്രെസ്സു്" മിട്ടു പുറത്തിറങ്ങുക. വിലയേറിയ പകൽസമയത്തിന്റെ അധികഭോഗവും കരിയും പൊടിയുംകൊണ്ടു മലിനമായ ഫാക്ടറിയുടെ ഭിത്തികൾക്കുള്ളിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടി വൈകുന്നേരമാകുന്നതോടുകൂടി വീട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തുക. കൽക്കരിപ്പൊടിയും മറ്റും നിറഞ്ഞ അന്തരീക്ഷത്തിൽ "ഫോർമാൻ," "ചാഞ്ജ്മാൻ" മുതലായവരുടെ കൊള്ളിവാക്കുകൾക്കു്, ഭീഷണികൾക്കും അടിമപ്പെട്ടു് എങ്ങിനേയോ കഴിച്ചുകൂട്ടിയ അഞ്ചെട്ടുമണിക്കൂറുകളുടെ ഓർമ്മയെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നും മാച്ചുകളയുവാൻ വലിയൊരു ശ്രമം തന്നെ വേണ്ടിവരാറുണ്ടു്. ക്ഷീണിച്ച സായംകാലസവാരി ചെയ്യാ, ദുർല്ലഭമായ വല്ലവിനോദങ്ങളിലും പങ്കെടുത്തോ കുറച്ചുകൂടി സമയം തള്ളിനീക്കി ചിരപ്രാർത്ഥിതയായ നിദ്രാദേവിയെ ശരണംപ്രാപിയ്ക്കുക. എന്നിട്ടോ? അതേ ചിട്ടതന്നെ!

മനുഷ്യന്റെ സാംസ്കാരികവും, മാനസികവുമായ അഭ്യുന്നതിക്കു് ഉതകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ ദുർല്ലഭമായതിനാലും, അവകകായ്ക്കുകൾക്കു് രണ്ടാംസ്ഥാനം മാത്രമേ കല്പിതമായിട്ടുള്ളു - എന്നതിനാലും, തദ്ദേശനിവാസികൾക്കു് ഏറ്റവും ഹൃദ്യമായ വിനോദം ശീട്ടുകളിയായിപ്പോയതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാനൊന്നുമില്ലല്ലോ. പ്രകൃതിരമണീയങ്ങളായ പാടങ്ങളും, നാൽക്കാലികൾ മേഞ്ഞു നടക്കുന്ന പുൽപ്പരപ്പുകളും, നിരനിരയായി നിൽക്കുന്ന തെങ്ങിൻതോപ്പുകളും കണ്ടു പഴകിയ കണ്ണുകൾക്കു് ഉണർന്നെഴുന്നേല്ക്കുമ്പോൾ തന്നെ ഗോചരമാകുന്നതു കട്ടകട്ടയായി ധൂമം വമിക്കുന്ന ഫാക്ടറിയുടെ പുകക്കുഴലുകളും, മിലിട്ടറിഷെഡ്ഡുകൾപോലെ പണിതിട്ടിരിയ്ക്കുന്ന പാപ്പിടങ്ങളുമാണു്. പുരുക്കത്തിലവിടത്തുകാരുടെ ജീവിതത്തിനു് ഒരു യന്ത്രത്തിനേക്കാൾ വലിയ വ്യത്യാസമൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പുറപാടും, ഉയർന്നിങ്ങിയ കാട്ടുകൾ വളർന്നുനിൽക്കുന്ന പവ്വതനിരകളാൽ ആവൃതമായിരുന്ന ആ നഗരം. ഏറ്റവും നിബിഡമായ കാട്ടുകൾ വെട്ടിത്തെളിയിച്ചു നഗരമാക്കിയതാകകൊണ്ടു്, അതിനു പ്രകൃതിദത്തമായ ഒരു പ്രത്യേകം ഭംഗിയുണ്ടായിരുന്നു. ഭാരതത്തിനാകമാനം അഭിമാനജനകങ്ങളും, പലേ തരത്തിലുള്ള സംസ്കൃതപദാർത്ഥങ്ങളെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നവയും ആയ അവിടത്തെ വ്യവസായശാലകൾ അവിടെ കുടിയേറി പാർക്കുന്നവരുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗങ്ങളായിരുന്നു. നാലുലക്ഷത്തിൽക്കവിയുന്ന അവിടത്തെ

ജനങ്ങളിൽ ഇന്ത്യയുടെ മുക്കിലും മൂലയിലും ഉള്ള നാനാജാതിമതസ്ഥരേയും കാണുവാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു.

ആഴ്ചയിൽ ആറുദിവസവും മുടക്കമില്ലാതെ പണിയെടുത്തു കിട്ടുന്ന ഞായറാഴ്ച ദിവസം അവിടത്തുകാർക്ക് ഒരു ഉത്സവം പോലെയിരുന്നു. അതുകൊണ്ടെന്നെ എല്ലാ വീടുകളിലും പതിവില്ലാത്ത ഒരു ഉണർവ്വും. ചന്തയിലേയ്ക്കു സഞ്ചിയുമെടുത്തു പുറപ്പെടുന്നവരുടെ വക ചിലടിക്കിൽ; ബന്ധുഗൃഹങ്ങളിലേക്കു പുറപ്പെടുന്നവരുടെ വക ചിലടത്തു; ചിലടിക്കിൽ വിദ്യാലയങ്ങളും ഒഴിവായതിനാൽ അഴിച്ചുവിട്ട കാളകളെപ്പോലെ തെരുവുകളിൽ അലഞ്ഞു നടക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അങ്ങനെയൊരുവക. അതുകപ്പാടെ ഒരു വലിയ ബഹളംതന്നെ.

ഞാനും പതിവുപോലെത്തന്നെ നിത്യവൃത്തികളെല്ലാം കഴിച്ചു, നഗരത്തിനു ഒരു പ്രദിക്ഷണം ചെയ്യുവാൻ തന്നെ തീച്ചയാക്കി. സൈക്കിളുമെടുത്തു മുറ്റത്തിറങ്ങലും പിന്നിൽനിന്നു "ഏ, മിസ്റ്റർ, നിങ്ങളും എതു ദിവസമായി വരാം വരാം എന്നു പറയുന്നു? ഇന്നു തീച്ചയായും വരാതെ നിവൃത്തിയില്ല." എന്നു് എന്റെ സുഹൃത്തിന്റെ വാക്കുകളും ഒന്നിച്ചു കഴിഞ്ഞു. നഗരപ്രാന്തങ്ങളേയൂടെ സച്ഛന്ദം പ്രവഹിയ്ക്കുന്ന "സുവർണ്ണരേഖാ" നദിയിലേയ്ക്കു് ഒരു ദിവസം പോകേണമെന്നു് എന്റെ സ്നേഹിതൻ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയിട്ടു കുറച്ചു ദിവസങ്ങളായി. കുറച്ചു ദൂരം പോകേണ്ടതുകൊണ്ടും, വഴി സൈക്കിൾ സവാരിക്കു പറ്റിയതല്ലാതുകൊണ്ടും, അതുവരെ പോകുവാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നുമാത്രം അല്ലാതെ വിരോധം പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു കായ്മയില്ലെന്നു തീച്ചയായപ്പോൾ ഞാൻ പോകുവാൻ തന്നെ തീച്ചയാക്കി. ജനനിബിഡമായ തെരുവീഥികളും ഓരോന്നായി പിന്നിട്ടു, ഞങ്ങൾ ആ സഞ്ചാരം കുറഞ്ഞു ഒറ്റയടിപ്പാതകളിലൂടെ ഗമനം തുടർന്നു. തിങ്ങിത്തിങ്ങി നിന്നിരുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾ പലതും വെട്ടിക്കളഞ്ഞു തൽസ്ഥാനങ്ങളിൽ പാറ്റുപുരകൾ പണിചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും, അതോടൊട്ടുകിടക്കുന്ന മറ്റു വൃക്ഷങ്ങൾക്കു് യാതൊരു കോട്ടവും പറ്റിയിരുന്നില്ല. ആ മരങ്ങളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി കണ്ടിരുന്ന വഴി നയിച്ചിരുന്നതു കൂടുതൽ നിബിഡമായ വനാന്തർഭാഗത്തേയ്ക്കാണു്. കാടിനുള്ളിൽ കൃഷിചെയ്യപ്പെടുന്ന കായ്കറികളും മുതലായ ഭക്ഷണസാധനങ്ങളും ആഴ്ചതോറും നഗരത്തിൽ കൊണ്ടുവിറ്റു തജ്ജന്യമായ ആദായംകൊണ്ടു, ഉപജീവനം നയിച്ചിരുന്ന ആ പ്രദേശത്തെ ആദിമനിവാസികളും ഉപയോഗിച്ചുവന്നിരുന്ന വഴിയായിരുന്നു അതു്. പാഷ്ചാത്തിന്റെ വേലിയേറ്റത്തിൽ സ്വസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും ബഹിഷ്കൃതരായ അവർ കാടുകളിലാണു തങ്ങളുടെ ആവാസസ്ഥാനം തേടിയിരുന്നതു്. മറ്റുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലേക്കാളും ഏറ്റവും ആദായത്തിനു ക്രൂലിവേലക്കു് ആളുകളെ കിട്ടിയിരുന്നതും അവരുടെ നിരക്ഷരതയുടെ ഫലമായിരുന്നു. നിരക്ഷരകുക്ഷികളും നിസ്വാർത്ഥസേവകരും ആയ അവരെ അതുപടിയിൽത്തന്നെ ജീവിക്കുവാൻ അനുവദിക്കുന്ന നാഗരികതയുടെ അശ്രദ്ധയെ പഴിക്കേണ്ടതില്ല.

ഞങ്ങൾ യാത്ര തുടർന്നു. വഴിയിൽ ആൾസഞ്ചാരം വളരെ കുറവായിരുന്നുവെങ്കിലും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കെല്ലാം ആ ഏകാന്തതയുടെ നിശ്ശബ്ദതയെ ഭഞ്ജിക്കുമാറു ഗാനാലാപം മുഴക്കിക്കൊണ്ടു നാലും അഞ്ചുംചേർന്ന ആ 'വനസുന്ദരി'കളുടെകൂട്ടങ്ങൾ ആ വഴി കടന്നുപോയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. വെറും നാടൻ

പാട്ടകം! പക്ഷേ അതിലും ഉണ്ടൊരു സംഗീതം! പ്രസന്നതയുടേയും, ചോരത്തിളപ്പിന്റേയും, നിഷ്കളങ്കഹൃദയത്തിന്റേയും ചിഹ്നങ്ങളം കരിക്കട്ടയ്ക്കൊത്ത നിറത്തോടുകൂടിയവരാണെങ്കിലുംഞങ്ങൾക്ക് ആ ഭാഗത്തേക്ക് ഒന്നു നോക്കാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മിനുമിനുത്തതും, വടിവൊത്തതും ആയ അവരുടെ ദേഹത്തിൽ അല്പവസ്ത്രങ്ങളായി പ്രശോഭിക്കുന്ന സൌന്ദര്യത്തിന്റെ ആ മകുടമണികളം ബ്രഹ്മാവിന്റെ സൃഷ്ടിക്ക് പ്രത്യേകം പാത്രീഭൂതങ്ങളായിരുന്നു. ആകപ്പാടെ എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ആ ഗ്രാമീണസൌന്ദര്യത്തിന്റെ മാച്ചാൽമായാത്ത ഒരു ചിത്രം പതിഞ്ഞു പോയി.

ഞങ്ങളം മുന്നോട്ട തന്നെ പോയി. വഴിയിൽ നിന്നും വിട്ടകന്ന് ചെറിയ കണ്ടുകളും കുന്നുകളും കടന്നു നദിയുടെ തീരത്തെത്തി. തണുത്തു കോച്ചുന്ന മഞ്ഞുകാലം കഴിഞ്ഞു ചൂട്ടേറിയുന്ന വേനൽക്കാലത്തിന്റെ പ്രാരംഭമായതിനാൽ സ്വച്ഛന്ദമായി പ്രവഹിക്കുന്ന ആ സുവർണ്ണരേഖാ നദിയിൽ വെള്ളം വളരെ കുറവായിരുന്നു. കഷ്ടിച്ചു കാൽമുട്ടുകളോളം വരുന്ന ആ നദിയിലെ ജലം നിർമ്മലമെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ഒഴുക്കിനെ തടസ്സപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അവിടവിടെയായി മുഴച്ചു നിന്നിരുന്ന പാറക്കല്ലുകളിൽ തട്ടി അവയുടെ പാർശ്വങ്ങളിൽക്കൂടി കവിഞ്ഞൊഴുകുന്ന ആ ജലത്തിനു കുറഞ്ഞൊരു ഇളം ചുവപ്പുനിറമുണ്ടായിരുന്നു. പുഴയ്ക്ക് അധികം വിസ്താരമില്ലാത്തതിനാൽ മറുകരയിൽ നടക്കുന്ന സംഗതികളം കൂടി ദൃഷ്ടിക്കു ഗോചരമായിരുന്നു. മനുഷ്യന്റെ കൃത്രിമശില്പവേലകളംക്കൊന്നും വിഷയീഭവിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നതുകൊണ്ടു പ്രകൃതിയുടെ തനി രംഗി ആ പ്രദേശത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്നു. നദിയുടെ ഇരുകരകളിലും പരന്നുകിടക്കുന്ന കാടുകളിൽക്കൂടി ജനസഞ്ചാരം കുറവായിരുന്നു വെങ്കിലും, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു അഞ്ചും പത്തും പേരടങ്ങിയ അവിടത്തെ ആദിമ നിവാസികളുടെ "ജാഥ"കളം പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. കാലത്തെ സമയമായതുകൊണ്ട് എല്ലാവരുടേയും തലകളിൽ ചന്തയിലേക്കു കൊണ്ടു പോകുന്ന ചുമടുകളും ഉണ്ടായിരുന്നു. പുഴക്കടവിൽ അവിടവിടെ പ്രകൃതി നിക്ഷേപിച്ചിരുന്ന പാറക്കല്ലുകളിൽ വസ്ത്രം വൃത്തിയാക്കിക്കൊണ്ടു ചിലർ തങ്ങളുടെ ജീവിതവൃത്തി പുലർത്തിക്കൊണ്ടു പോയിരുന്നു. വെളിച്ചം ശബ്ദത്തിനേക്കാൾ വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുമെന്നതതാമാണ് അതു നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്ന ഞങ്ങൾക്ക് മനസ്സിൽ ഓർമ്മവന്നതു്. ഏതായാലും അത്രത്തോളം ചെന്ന സ്ഥിതിക്ക് കുറച്ചു നേരം വിശ്രമിച്ചിട്ടു പോകാമെന്നു സ്നേഹിതന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു ഞാനും യോജിച്ചു. വിസ്തൃതമായി പന്തലിച്ചു നിന്നിരുന്ന ഒരു മരം ആ പുഴക്കരയിൽ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള സ്ഥായയിൽ ഞങ്ങൾ ആസനമുറപ്പിച്ചു.

സ്വഗൃഹത്തിൽ നിന്നും ഇരുവളരെ ദൂരത്താണെങ്കിലും, രണ്ടു പ്രദേശങ്ങളിലും ഉള്ള ആളുകളുടെ നിത്യജീവിതത്തിനും സ്വഭാവത്തിനും തമ്മിൽ അജഗജാന്തരമുണ്ടെങ്കിലും, പ്രകൃതിദേവിയുടെ അനുഗ്രഹത്തിനു രണ്ടും ഒരു പോലെതന്നെയാപാത്രീഭൂതങ്ങളായിരുന്നതു്.

അതും അതു പോലെയുള്ള മറ്റു പലേ ചിന്തകളും മനസ്സിൽ പലേ പുതിയ വികാരങ്ങളേയും ഒരേ സമയം ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുകയും, അതേസമയം തന്നെ ഇല്ലാതാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നതുകൊണ്ടു ഞാൻ മൌനം ഭജിയ്ക്കാതെ ഓരോന്നും നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ എന്റെ സ്നേ

ഹിതന്ന് അതിന്നുമാത്രം ക്ഷമയില്ലെന്നു തോന്നും. എന്റെ തോളിൽ തട്ടി കൊണ്ട്:—

"വിചാരിച്ചതുപോലെ മുങ്ങിക്കളിക്കുവാൻ മാത്രം വെള്ളമില്ല" എന്നു പറഞ്ഞവസാനിപ്പിച്ചു.

"വെള്ളമില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, കൊള്ളുകയുമില്ല" എന്നെ കുറച്ചൊരു നിർബ്ബന്ധത്തിൽ വിളിച്ചു കൊണ്ടു വന്നതിന്റെ നീരസത്തെ പ്രകടിപ്പിച്ചു കൊണ്ടു ഞാനും തട്ടിവിട്ടു.

അതു് അങ്ങോക്കു് അതു പിടിയ്ക്കാഞ്ഞിട്ടോ എന്തോ പിന്നെ തൽക്കാലമൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. പടിഞ്ഞാറുനിന്നു വന്ന കാറ്റു ചെറിയൊരു ചൂളം വിളിയോടുകൂടി ഞങ്ങളെ തടവിക്കൊണ്ടു് അതിലെ കടന്നുപോയി. പിന്നെയും സ്നേഹിതന്റെ ക്ഷമ നശിച്ചെന്നു തോന്നും:—

"ടാ, ആ കാണുന്ന കല്ലില്ലെ?" വിരൽ കൊണ്ടു പത്തിരുപതുവാര അകലെയായി കിടക്കുന്ന ഒരു വലിയ കല്ലിനെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം തുടർന്നു "അതിന്റെ കുറച്ചപ്പുറത്തായിട്ടാണു് കഴിഞ്ഞകൊല്ലത്തിൽ രണ്ടാളുകൾ ഭ്രഗർഭത്തിലേക്കു് ആണ്ടുപോയതു്. അതാണു് അവിടെ വേലികെട്ടി വളച്ചിരിക്കുന്നതു്"

എനക്കയാളുടെ വാക്കുകളിൽ താൽപര്യമുണ്ടെന്നറിഞ്ഞുടനെ അയാൾക്കു പറയുവാനുള്ള ഉത്സാഹവും വർദ്ധിച്ചു. കമ്പിനിയിലെ രണ്ടു 'സാഹബു' മാർ വിനോദത്തിന്നായി അവിടെ വന്നതും, കണ്ടാൽ തിരിച്ചറിയുവാൻ വയ്യാത്ത ആ നരകക്കുണ്ടിൽ കാലുവെച്ചതും, ആക്കം വന്നെത്തി രക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതിനു മുമ്പേ അപ്പാടെ താഴ്ന്നുപോയതും എല്ലാം വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടു, ഒരു ദീർഘനിശ്വാസത്തോടുകൂടി തല ചായ്ച്ചു മണ്ണിൽ മുട്ടത്തക്ക വണ്ണം മലർന്നു കിടന്നു.

പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞ സംഭവങ്ങളുടെ അവ്യക്തങ്ങളായ ചില നിഴൽപ്പാടുകൾ ഞങ്ങളുടെ രണ്ടുപേരുടേയും ഹൃദയങ്ങളിൽ ചെറുതായൊരു ശല്യമുണ്ടാക്കിയതിനാൽ രണ്ടുപേരും കുറെ നേരത്തേക്കു് ഒന്നും തന്നെ മിണ്ടിയില്ല. നേരിട്ടു നോക്കുന്നതിൽ കണ്ണുകൾക്കു സാപല്പമായ ഒരു അസുഖത്തെ പ്രദാനം ചെയ്തിരുന്നുവെങ്കിലും, കാർമ്മേഘനിർവ്വിശേഷമായി പരന്നു കിടക്കുന്ന ആ നീലാകാശത്തിൽ അൽപനിമീലിതങ്ങളായ അക്ഷികളെ പതിപ്പിച്ചു കൊണ്ടു് എന്റെ സ്നേഹിതൻ എന്തൊക്കെയോ വിചാരങ്ങളിൽ ലയിച്ചു കൊണ്ടു കിടക്കുകയായിരുന്നു. വർത്തമാനം പറയുന്നതിനേക്കാളും കേൾക്കുന്നതിൽ ഔത്സുക്യം തോന്നുകയാൽ ഞാനും മിണ്ടാതെ കിടന്നു.

പൂർവ്വകാലസ്മരണകൾ ഓരോന്നായി എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഉദിച്ചുയരുകയും, അവയിൽ പ്രാധാന്യമേറിയ ചിലസംഭവങ്ങൾ മനസ്സിന്റെ ലോലമായ ഭാഗങ്ങളെ സ്പർശിച്ചു് അവിടവിടെയായി മാഞ്ഞു കിടക്കുന്ന വികാരങ്ങളെ കിക്കിളിക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് അങ്ങിനെത്തന്നെ മടങ്ങിപ്പോകയും ചെയ്തിരുന്നു. സ്നേഹിതന്റെ മൌനം അതിനൊരു താങ്ങുമായി. മദ്ധ്യാഹ്നമാകുന്തോറും ശക്തിക്രൂരിക്രൂടി വന്നിരുന്ന മാരുതൻ, ആ വലിയ മരത്തിന്റെ ഇലകൾക്കിടയിൽക്കൂടി ചോർന്നുവന്ന സൂര്യകിരണങ്ങളും തട്ടിയുണ്ടായ സേദഭേദങ്ങളോടൊപ്പം വികാരപരമ്പരകളാൽ മന്ദീഭവിച്ച എന്റെ മസ്തിഷ്കത്തിൽ നിന്നും സുബോധത്തേയും കുറച്ചുനേരത്തേക്കായി അപഹരിച്ചിരുന്നുവോ? ആവോ?

സർവ്വവിധ ആഭ്യാടങ്ങളോടും കൂടി കൊണ്ടാടിയ ആ കാളേജിലെ വത്സരാദി നാഘോഷമാണ് എന്റെ ഓർമ്മയിൽ നിന്നും മായാതെ കിടന്നിരുന്നത്. സർവ്വ കലാശാലയോടനുബന്ധിച്ച ഒരു മാന്യൻ അന്നാദ്യമായിട്ടാണ് അങ്ങിനെയുള്ള ഒരാഘോഷത്തിൽ സഭാപതിസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നത്. ഇരുനിലക്കെട്ടിടങ്ങളാൽ ആവൃതമായ ആ കാളേജിന്റെ അങ്കണത്തിൽ ഏറ്റവും ഭംഗിയിൽ കെട്ടിയലങ്കരിച്ച പന്തലിൽ വെച്ചാണ് ആ സുദിനം കൊണ്ടാടപ്പെട്ടത്. വൈകുന്നേരം നാലുമണിയോടുകൂടി ഉത്സുകരായ വിദ്യാർത്ഥിനീവിദ്യാർത്ഥികളും, നാട്ടുപ്രമാണികളും മാന്യന്മാരും ആ സഭയെ തങ്ങളുടെ വിവിധവർണ്ണങ്ങളായ ഉടുപ്പുകൾ കൊണ്ടു ശോഭായമാനമാക്കിത്തീർത്തു. സന്ധ്യയാകുന്നതോടുകൂടി അവിടവിടെ മരങ്ങൾക്കിടയിലും മറ്റു പലേടങ്ങളിലുമായി സ്ഥാപിതങ്ങളായ വർണ്ണബൾബുകൾ അതിനൊരു മാറ്റുകൂട്ടുകയും ചെയ്തു. ചടങ്ങനുസരിച്ചു കായ്പരിപാടികൾ ഓരോന്നോരോന്നായി നടന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. വിവിധശാസ്ത്രസാരംഗ്രഹീതാവയ അഭ്യുക്ഷന്റെ പ്രസംഗവും, അതിനെത്തുടർന്നു അഭിനയിക്കപ്പെട്ട നാടകത്തോടും കൂടി ആ സഭ പിരിഞ്ഞു തങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ നിമിഷന്തോറും മാറിക്കൊണ്ടിരുന്ന അന്തരീക്ഷത്തിൽ മനം ലയിച്ചിരുന്ന പ്രേക്ഷകർ ഒരുറക്കത്തിൽ നിന്നും ഉണർന്നപോലെ ഓരോരുത്തരായി എഴുന്നേറ്റു വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങിത്തുടങ്ങി. അത്രനേരം ഒരിലയിളകിയാൽ കൂടി ഇടിവെട്ടുന്നപോലെയുള്ള ശബ്ദം ഉണ്ടാക്കിയിരുന്ന ആ സ്ഥലത്തു്, ഒരു യുദ്ധഭൂമിയിലേതു പോലെ വിളികളും മറുവിളികളും മറ്റുംകൊണ്ടു് ഒരു വലിയ ബഹളം തന്നെയായി. ഏറ്റവുംഗാഭീര്യത്തോടും യുക്തിയുക്തമായ ഉള്ള അഭ്യുക്ഷപ്രസംഗത്തിനെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ചിലരുടെ അഭിനന്ദനങ്ങൾ; ഭീമാസകലം മെഡലുകൾ അണിഞ്ഞു "ചാമ്പിയൻ സ്പോർട്സ്മാൻ" സമ്മാനത്തിനു് അർഹനായ ആ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ വൈഭവത്തെപ്പറ്റി ചിലർ; നാടകത്തിന്റെ അവസാനരംഗത്തിൽ സപത്നിയാലും, സപുത്രജനങ്ങളാലും പരിത്യക്തനായി നിരാശയ്ക്കടിമപ്പെട്ടു് ആത്മഹത്യചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ച ആ യുവാവിന്റെ ഭാഗം ഏറ്റവും തന്മയത്വത്തോടുകൂടി കാണികളെ കരയിപ്പിക്കുമാറു് അഭിനയിച്ച ഫലിപ്പിച്ച ആ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ നടന സാമർത്ഥ്യത്തെപ്പറ്റി മറ്റു ചിലർ; എന്തിനുപറയുന്നു? വീട്ടിലേയ്ക്കു മടങ്ങുന്നവഴി ആർക്കും സംസാരിപ്പാൻ തന്റെ വിഷയമൊന്നും കിട്ടിയില്ല. തത്സംബന്ധമായ ചില പ്രവൃത്തികൾ കൂടി മുഴുമിപ്പിക്കുന്നതിൽ ചെറുതായൊരു ചുമതലയുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഞാൻ അതെല്ലാം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷമേ വീട്ടിലേക്കു പുറപ്പെട്ടുള്ളൂ.

നേരം രാത്രി പത്തുമണിയോടടുത്തിരുന്നു. എത്രയും വേഗത്തിൽ വീട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തുവാൻ ഉത്സുകരായ ജനങ്ങൾ അവരവരുടെ വഴിക്കു പോയതിനാൽ, എനിക്കു പോകേണ്ടതായ വഴി അവിടവിടെയായി സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന ഒന്നോ രണ്ടോ ആളുകളെ ഒഴിച്ചാൽ വിജനമായിരുന്നുവെന്നു തന്നെ പറയാം. കോളേജിൽ നിന്നും വീട്ടിലേക്കു് ഏതാണ്ടു് ഒരു ഇരുപതു മിനിട്ടു് നടക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. ചിരപ്രതീക്ഷിതമായിരുന്ന ആ ദിനത്തിന്റെ ഓരോരോ ഭാഗങ്ങളേയും കുറിച്ചാലോചിച്ചുകൊണ്ടു ഞാൻ പാതയോരികിലൂടെ നടന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. അന്നു കഴി

ഞ്ഞ സംഭവങ്ങളിൽ എന്നെ ഏറ്റവും ആകഷ്ടിച്ചതും മായാതെ തലച്ചോറിൽ ആണ്ടു കിടന്നിരുന്നതും അവസാനമായി നടന്ന നാടകത്തിലെ ഒരു രംഗമായിരുന്നു. വസ്ത്രാഭരണവിഭൂഷിതയായ ആ സുന്ദരഗാത്രി ചിരകാലമായി തന്റെ മനസ്സിൽ അടക്കിവെച്ചിരുന്ന പ്രണയകാവ്യത്തെ തന്റെ പ്രേമസർവ്വസ്വമായ യുവാവിനെ വായിച്ചു കേൾപ്പിച്ച ആ രംഗം! മണിനാദംപോലെ മുഴങ്ങിയ ആ സ്വരമാധുര്യം. ഏതു കഠിനഹൃദയന്റേയും മനസ്സിനെ അലിയിക്കത്തക്കവണ്ണം തന്റെ കാമുകന്റെ മുഖത്തിൽ അപ്പിച്ച ആ നോട്ടം. ഉന്മത്തനായ ആ യുവാവു് തന്റെ മുമ്പിൽ കാഴ്ചവെച്ച പ്രേമഹാരത്തെ വിവിധവികാരങ്ങളോടെ സ്വീകരിച്ച സവ്നിലയും മറന്നു കാട്ടിക്കൂട്ടിയ ആ പ്രേമചാപല്യങ്ങൾ!! എല്ലാം ഞാനറിയാതെത്തന്നെ എന്റെ മനസ്സിൽ ഒരു കോളിളക്കമുണ്ടാക്കിയിരുന്നു. എല്ലാം അഭിനയമായിരുന്നുവെന്നു തീച്ചുയുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും വാസ്തവികതയോടുള്ള അതിന്റെ സാദൃശ്യത്താൽ ഞാൻ ഒരുന്മത്തനെപ്പോലെ അതു തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആ രംഗം കൺമുമ്പിൽ നിന്നു മറഞ്ഞതോടുകൂടി കുറച്ചൊരാശ്വാസമുണ്ടായെങ്കിലും അതു മുഴുവനും മാഞ്ഞുപോയിരുന്നില്ല. അതുവരേയ്ക്കും ഏതോ ഒരു രഹസ്യാവശ്യത്തിനുവേണ്ടി കാർമേഘങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒളിച്ചിരുന്ന ശീതളകിരണൻ വഴിയാത്രക്കാരുടെ ബുദ്ധിമുട്ടിനെ പരിഹരിയ്ക്കാനെന്നവണ്ണം അതിൽനിന്നും പുറത്തുവന്നു് ആ പ്രദേശത്തെയാകെ പൂനിലാവിൽ ആറാടിച്ചു. അതോടൊപ്പം തന്നെ എന്റെ ശിരസ്സിൽ മങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന പലേ ചിന്തകളേയും ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഞാൻ വീണ്ടും ആ സ്ഥലത്തു് ഇരിക്കുകയാണോ എന്നു് എനിക്കു തോന്നിപ്പോയി. പിന്നേയും ആ രംഗം എന്റെ കൺമുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷമായി. എത്ര ശ്രമിച്ചിട്ടും അതിനെ മറക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല അതുകൂടിക്കൂടി വരുകതന്നെചെയ്തു. ഒരുന്മത്തനെപ്പോലെ ഞാൻ പിന്നേയും നടന്നു.

മൈനാദിനം നടന്നു പരിചയമുള്ള വഴിയായതിനാൽ താൻ ചെയ്യുന്നതെന്തെന്നോ, എവിടേയ്ക്കാണു പോകുന്നതെന്നോ നല്ല വിവരമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും, എനിക്കു വഴിതെറ്റാതെ നടക്കുവാൻ സാധിച്ചു. ചന്ദ്രൻ രണ്ടാമതും ഒന്നുരണ്ടു മേഘങ്ങൾക്കിടയിൽ മറഞ്ഞു. അവിടെയെങ്ങും കുറഞ്ഞൊന്നു് ഇരുട്ടു ബാധിച്ചു. ഏതാണ്ടു് എനിക്കു പോകേണ്ടതിന്റെ പകുതിദൂരം ഞാൻ സഞ്ചരിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വിസ്താരമേറിയ രാജപാതവിട്ടു് ഞാൻ ഒരു ഇടവഴിയിലേയ്ക്കു് ഇറങ്ങി. പെട്ടെന്നു എന്റെ മുമ്പിൽക്കൂടി എന്തോ ഒരു നിഴൽ ആ ഇരുട്ടിലേക്കു നീങ്ങിയപോലെ തോന്നി. ഞാൻ അതു പോയദിക്കിലേക്കുതന്നെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. വിവിധചിന്തകളാൽ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന മനസ്സിനെ ഒരു വിധത്തിൽ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടി ധൈര്യമവലംബിച്ചു് ആ സ്ഥലത്തെ ലാക്കാക്കി രണ്ടുമൂന്നടി മുമ്പോട്ടുവെച്ചു. മേഘങ്ങൾക്കിടയിൽ നിന്നും തൽസമയം രണ്ടാമതും പുറത്തുവന്ന ചന്ദ്രൻ എന്റെ മുഖത്തു് നേരിട്ടു് പ്രകാശിച്ചു. ഉടനെ എന്നെ മനസ്സിലായതുപോലെ ആ സത്വം എന്റെ നേർക്കു് വരുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നി. അന്നും പതിവുപോലുള്ള ഒരു ദിവസമായിരുന്നുവെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും ഞാൻ ആ സന്ദർഭത്തിൽ കുറച്ചൊന്നു ഭയപ്പെട്ടുമായിരുന്നു. എന്നാൽ തുച്ഛമായ ആവേശ വികാരങ്ങൾ

ക്കൊന്നും അവിടെ അപ്പോൾ സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നില്ല സാവധാനത്തിൽ കാലടികൾ മുമ്പോട്ടനീക്കിക്കൊണ്ട് എന്നെ സമീപിക്കുന്ന ആ സതീർത്ഥ്യയെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ട് ഞാൻ ഒരു ശിലാപ്രതിമപോലെ അവിടെത്തന്നെ നിന്നുപോയി. ഒന്നുരണ്ടു് അടികൂടി മുമ്പോട്ടുവെച്ചു് ആ രൂപം എന്റെ മുഖത്തെ ഒന്നുകൂടി പരിശോധിച്ചു. വിശ്വാസം വന്നപോലെ വളരെ പതുക്കെ പറഞ്ഞു:—"നിങ്ങളെ കണ്ടതു എന്റെ ഭാഗ്യംതന്നെ. വീട്ടിലെത്തുവാൻ ഒരു തുണയില്ലാതെ വിഷമിക്കുകയായിരുന്നു."

എന്റെ ഉള്ളിൽക്കൂടി എന്തൊക്കെ ചിന്തകളാണു തത്സമയം പാഞ്ഞുപോയതെന്നു് പറയുവാൻ പ്രയാസം. ശബ്ദശ്രവണത്തിൽനിന്നു തന്നെ എനിക്കു് ആളെ മനസ്സിലായി. ഞങ്ങളുടെ ഫിസ്റ്റററി പ്രൊഫസറുടെ ഏകസന്താനമായിരുന്ന അവൾ ഞാൻ താമസിച്ചിരുന്ന വീടിന്റെ നാലഞ്ചുവീടപ്പുറത്താണു് പ്രൊഫസർസാർ സകുടുംബം താമസിച്ചിരുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാത്സല്യഭാജനമായിരുന്ന അവൾക്കു് ഒരു കൊച്ചു സഹോദരനും ഉണ്ടായിരുന്നു. അവളും അമ്മയും ആയിരുന്നു സാറിന്റെ കുടുംബം. എന്നെപ്പോലെതന്നെ അവളും കാളേജിൽ നിന്നു മടങ്ങുകയായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ ഊഹിച്ചു. അല്ലാതെ ആ സമയത്തു് അങ്ങിനെയൊരു ക്രൂടിക്കാഴ്ചയ്ക്കു് വേറെയൊരു കാരണവും എനിക്കു തോന്നിയില്ല. ഏതെങ്കിലും വാസ്തവസ്ഥിതി അറിയുകതന്നെയെന്നു് തീർച്ചപ്പെടുത്തി ഞാൻ ചോദിച്ചു:—

"എന്റെ കണ്ണുകളെത്തന്നെ എനിക്കു വിശ്വാസമാകുന്നില്ല. ശാരദയല്ലെ ഈ നില്ക്കുന്നതു്? ഈ സമയത്തു് ....."

"അച്ഛനമ്മയുമെല്ലാം നേരത്തേതന്നെ പൊയ്ക്കളഞ്ഞു. പാൻ "ലേഡീസ് ഹോസ്റ്റൽ" വരെ പോയിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണു താമസിച്ചതു്." അവൾ ഇടയിൽ കയറി തന്റെ സ്ഥിതി വെളിവാക്കി.

"എന്നാൽ നടക്കു. ഇനി പോകതന്നെ."

അവൾ മുമ്പിലും രണ്ടുമൂന്നടി പിന്നിലായി ഞാനും അങ്ങിനെ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരുതവണപോലും പിന്തിരിഞ്ഞുനോക്കാതെ അവൾ അങ്ങിനെ പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. വഴിയുടെ രണ്ടരികിലും വളർന്നുനിൽക്കുന്ന മരങ്ങളുടെ ഇലകൾക്കിടയിലൂടെ ചോർന്നുവന്നിരുന്ന നിലാവെളിച്ചത്തിൽ എനിക്കു മുമ്പിൽ നടക്കുന്ന അവളുടെ രൂപം വ്യക്തമായി കാണാമായിരുന്നു. ഇടതിങ്ങി വളർന്നിരുന്ന തന്റെ ചികുരഭാരം രണ്ടായി പകുത്തു് അവൾ പിന്നോക്കം ഇട്ടിരുന്നു. ഒരു ഇളം നീലനിറത്തിലുള്ള സാരി അവളുടെ ദേഹത്തിനു ഏറ്റവും യോജിച്ചതായിരുന്നു. നിശ്ശബ്ദരായി നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ഞങ്ങളുടെ വഴി ആ സമയത്തു് ആരും തന്നെ സഞ്ചരിച്ചിരുന്നില്ല.

അങ്ങിനെ ഏതാണ്ടൊരു ഇരുപതു വാര ദൂരംവരെ പോയിരിക്കും. യാതൊന്നും സംസാരിക്കാതെ അവളെ അനുഗമിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും ആ സമയമെല്ലാം എന്റെ മസ്തിഷ്കത്തിൽ വലിയൊരു വടംവലി നടക്കുകയായിരുന്നു. കുറച്ചുമുമ്പേ കഴിഞ്ഞ പലേ സംഭവങ്ങളുടേയും ആഘാതത്താൽ ഇളകിമറിഞ്ഞു ഉന്മത്തതപ്രാപിച്ചിരുന്ന മനസ്സിനു് അവിചാരിതമായ ആ പുതിയ സംഭവം കൂടെക്കൂടി ശക്തിക്കുട്ടി രാത്രിസമയം ജനസഞ്ചാരവിഹീനമായ ഒരു ഇടവഴി. വികാരാവേ

ശത്താൽ തുള്ളിച്ചാടുന്ന ഒരു മനസ്സ്! അതിനു് അടിമയായ ഒരു ദേഹം! സുന്ദരിയായ ഒരു സ്ത്രീ തന്റെ സഹായത്തോടെ തന്റെ മന്ത്രിൽ സഞ്ചരിക്കുക! എനിക്കു അധികംനേരം അങ്ങിനെ സഞ്ചരിക്കുവാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നു തോന്നിത്തുടങ്ങി. അവൾ തന്റെ ഗുരുനാഥന്റെ ഏകപുത്രി. നിഷ്കളങ്ക ഹൃദയത്തോടെ തന്നിൽ മുഴുവനും വിശ്വസിച്ചു് തന്റെ സഹായത്തെ സർവ്വാത്മനാ സ്വീകരിച്ചവൾ. വികസിച്ചുവന്നു് എല്ലാടവും സുഗന്ധംപരത്തേണ്ട ഒരു കുസുമത്തെ അതിന്റെ മൊട്ടിൽത്തന്നെ അറുക്കുകയോ? അതു വിചാരിച്ചപ്പോൾ തന്നെ എന്റെ ഫാലപ്രദേശത്തുനിന്നു് സ്വേദകണങ്ങൾ ഇറ്റിറ്റുവീണു. അങ്ങിനെ കുറേനേരം എന്തെല്ലാമോ ചില ചിന്തകൾ എന്റെ തലച്ചോറിൽ കുത്തി വിടവുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മദാന്ധനെപ്പോലെ സ്വപ്രജ്ഞയെല്ലാം നശിച്ച എനിക്കു് എന്തും ചെയ്യാമെന്ന നിലയിലായി. ഞാനറിയാതെതന്നെ എന്റെ മുഖത്തുനിന്നും ചില വാക്കുകളെല്ലാം പുറത്തുവന്നു:—

"അപ്പോൾ ശാരദേ എന്താ ഒന്നും മിണ്ടാതെ നടക്കുന്നതു്?" എന്റെ സ്വരത്തിൽ സാധാരണയല്ലാത്ത ഒരു സ്വരം കലർന്നിരുന്നു. അവൾ പെട്ടെന്നു ചിന്തിരിഞ്ഞു് എന്റെമുഖത്തെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. നിലാവെളിച്ചത്തിൽ അവളുടെ മുഖം ഏറ്റവും സുന്ദരമായിരുന്നു. എന്റെ നിയന്ത്രണശക്തിയുടെ അറ്റത്തെത്തല കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. എനിക്കു് എന്നെത്തന്നെ വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല ഇത്ര നീചമായ ഒരു മനഃസ്ഥിതി എന്നിൽ ഒളിച്ചിരിപ്പുണ്ടെന്നു ഞാൻ അതുവരെ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഞാൻ ഏതാണ്ടൊരു ഭ്രാന്തന്റെ നിലയിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കണ്ണെടുക്കാതെ അവളെത്തന്നെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നതുകണ്ടു് അവൾ ചോദിച്ചു:—

"എന്താ, നിങ്ങൾക്കു് സുഖമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു തലവേദനയോ മറ്റോ ഉണ്ടോ?"

കണ്ണമധുരമായ ആ സ്വരം എന്റെ മസ്തിഷ്കത്തിൽ അലയലയായി കോളിളക്കമുണ്ടാക്കി. എനിയ്ക്കാരടി മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കുവാൻ സാധിയ്ക്കാതെയായി. അവിടെത്തന്നെ നിലംപതിയ്ക്കുമോ എന്നുകൂടി തോന്നിപ്പോയി എന്റെ ഇതനിലകണ്ടു് അവൾക്കു പരിഭ്രമമായെന്നുതോന്നും.

"എന്താ നിങ്ങൾ ഉത്തരമൊന്നും പറയുന്നില്ലല്ലോ? നടക്കു. ഒരു പത്തുമിനിട്ടുകൂടി നടന്നാൽ വീടെത്താമല്ലോ."..... വാസ്തവസ്ഥിതിയറിയാത്ത അവൾ പിന്നേയും എന്തൊക്കേയോ പറഞ്ഞിരുന്നു. എന്നാൽ അവയൊന്നും എന്റെ ചെവിയിൽ എത്തിയതേയില്ല.

"ശാരദേ!" ഞാൻ വിളിച്ചു. ആ വിളിയിൽ എന്തെല്ലാമോ അർത്ഥങ്ങൾ ഒളിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്നു പക്ഷേ ലോകമെന്തെന്നറിയാത്ത ആ സാധുപെൺകുട്ടിയുണ്ടോ അതെല്ലാം അറിയുന്നു? ചോരാത്തതിനു് അതുവരെയുള്ള ഞങ്ങളുടെ പെരുമാറ്റവും ആ രീതിയിലുള്ളതായിരുന്നു.

"ഏ" അവൾ വിളികേട്ടു:

"എനിക്കു് ശാരദയോടു ചിലതെല്ലാം പറയാനുണ്ടു്."

"എന്നാൽ പറയരുതോ?" അവൾ നിശ്ശങ്കം മറുപടി പറഞ്ഞു. അങ്ങിനെയാണു വിഷയത്തിൽ പ്രവേശിക്കേണ്ടതെന്നു് ആലോചിച്ചുറച്ചിരുന്ന ഞാൻ ചെറിയ സ്വരത്തിൽ ചോദിച്ചു:—

"ഇന്നത്തെ ആഘോഷങ്ങളെല്ലാം ശാരദയ്ക്കു് രസിച്ചുവോ?"

പെട്ടെന്നുള്ള ആ വിഷയമാറ്റത്തിൽ അവൾക്കു് കുറച്ചു അത്ഭുതംതോന്നിയിരിക്കണം. നിമിഷനേരം മിണ്ടാതിരുന്നതിനു ശേഷം അവൾ പറഞ്ഞു:—

"ഉവ്വ്, ഇപ്പോൾ ഇങ്ങനെയൊരു ചോദ്യത്തിന്റെ കാരണം മാത്രം മനസ്സിലായില്ല."

പാവം പെൺകുട്ടി. അവൾ എന്നിൽ അത്രയ്ക്കു വിശ്വാസമർപ്പിച്ചിരുന്നു. എന്റെ ചോദ്യങ്ങളെ യാതൊന്നും സംശയിക്കാതെ അവൾ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു.

"പ്രത്യേകിച്ചൊന്നുമില്ല" ഞാൻ അങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞുമാറി. ഒരു മൂന്നുനാലുനിമിഷം രണ്ടുപേരും ഒന്നുംതന്നെ മിണ്ടിയില്ല.

"ഡ്രാമയെങ്ങിനെയിരുന്നു? ഒന്നാം സമ്മാനം നിശ്ചയമായും അങ്ങോക്കുതന്നെ കൊടുക്കണം. എന്താ അല്ലെ?"

പിന്നേയും അതുതന്നെ. അവൾ വിചാരിച്ചിരിക്കണം. എങ്കിലും അവൾ ഒന്നും തന്നെ ശബ്ദിച്ചില്ല.

പ്രത്യേകിച്ചും ഞാൻ തുടർന്നു, "ആ ലെറ്റവ് സീൻ" എത്ര നന്നായിരുന്നു! അതുമാതിരി തുടർന്നുചെയ്യാമെങ്കിൽ അങ്ങോക്കു് നിശ്ചയമായും ഒരു വലിയഭാവിയുണ്ടു്. ശാരദ എന്തുപറയുന്നു?" ഇടത്തെതോളിൽക്കൂടി പിന്തിരിഞ്ഞു് എന്റെ മുഖത്തുനോക്കിയിരുന്ന അവളുടെ നേക്കു് ആ ചോദ്യം ഞാൻ എറിഞ്ഞുകൊടുത്തു.

പെട്ടെന്നവൾ തന്റെ ഗതിവേഗം കുറച്ചുപോലെ എനിക്കുതോന്നി. ഇടത്തുഭാഗത്തേക്കു കുറച്ചൊന്നു മാറിനിന്നു്, ആ സമയം കൊണ്ടു് അവളോടൊപ്പം എത്തിയിരുന്ന എന്റെ മുഖത്തേക്കു് സംശയാസ്പദമായി നോക്കിക്കൊണ്ടു് ചോദിച്ചു:—

"ഇന്നു നിങ്ങൾക്കു തീർച്ചയായും എന്തോ പറ്റിയിട്ടുണ്ടു്. ഈമാതിരി പതിവില്ലാത്തവിധം സംസാരിക്കുന്നതെന്താ?"

ആ സമയം ഞങ്ങൾ ഞാൻ താമസിക്കുന്ന വീടിന്റെ സമീപമെത്തിയിരുന്നു. ഒരു രണ്ടുമൂന്നു നിമിഷങ്ങൾക്കുകൂടി കഴിയേണ്ടിയിരുന്നു ഞാൻ എന്റെ വീട്ടിലേക്കും, അവൾ അവളുടെ വഴിക്കും പോകുമായിരുന്നു ഞാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്ന വിധത്തിൽ സംസാരം തെളിച്ചവഴിയെ നടന്നിരുന്നില്ല. എങ്കിലും അവൾക്കു് എന്നിൽ എന്തോ സംശയം ജനിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു തീർച്ചതന്നെ. അതാ ആ സമയവും വന്നുചേർന്നു. ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും എന്റെ വീടിന്റെ പടിയ്ക്കൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. രണ്ടിലേതെങ്കിലും ഒന്നു നിശ്ചയിക്കേണ്ട സമയം. വികാരതരളിതമായ ഹൃദയം നിസ്സ്വമായ ഉത്സാഹത്തെ കടിച്ചമർത്തിക്കൊണ്ടു് ഉഷ്ണപ്രവൃത്തിക്കു പ്രേരിപ്പിക്കുക. അതേസമയം അതേ അന്ധകാരകൂപത്തിൽ ഒരു ഒതുങ്ങിയ കോണിൽ മങ്ങിപ്രകാശിക്കുന്ന മനസ്സാക്ഷി അതിനെതിരായി തന്റെ ദീനശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുക. അതിൽ ഏതാണു് ജയിക്കുക എന്നതായിരുന്നു പ്രശ്നം. ഭാവിജീവിതത്തേയും അതോടനുബന്ധിച്ച സുഖത്തേയും ഒരു നിമിഷത്തെ ആലോചനാവിഹിതമായ പ്രവൃത്തിയിൽ നശിപ്പിക്കുവാൻ, കട്ടപിടിച്ചുനിന്നിരുന്ന ആ അന്ധകാരത്തിനു് ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. അതേവിധം തന്നെ അന്ധകാരാവൃതമെങ്കിലും, മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന മനസ്സാക്ഷി സജ്ജീവിതത്തേയും യശസ്സിനേയും പ്രകാശമാനമാക്കുവാൻ കെല്പുള്ളതായിരുന്നു. അതെല്ലാം നിശ്ചയിക്കുവാൻ ഒരു നിമിഷംമാത്രം എനിക്കു തലചുറ്റുന്നതുപോലെ തോന്നി. ഒടുവിൽ സർവ്വശക്തികളേയും സംഭരിച്ചു് അവളോടു ചോദിക്കുകതന്നെ ചെയ്തു:—

"ഏതായാലും ഇത്രനേരം വൈകിയില്ലേ? വീട്ടിൽ കേറി കുറച്ചു വിശ്രമിച്ചിട്ടു പോകാം."

സമ്മിശ്രമായ വികാരങ്ങളോടെ ഞാൻ അവളുടെ മുഖത്തെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അത്രനേരം വെറും ഒരു കുട്ടിയുടേതുപോലെ നിരപരാധിത്വത്തെ വിളിച്ചുപറഞ്ഞിരുന്ന അവളുടെ മുഖത്തു് എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു മാറ്റം വന്നിരുന്നു. എന്റെ ചോദ്യത്തിന്റെ സാരം അവൾ നല്ലപോലെ ഗ്രഹിച്ചിരിക്കണം. മയങ്ങിയ നിലാവെളിച്ചത്തിൽ അവളുടെ മുഖം ചോരക്കുട്ടപോലെ ചുകന്നിരുന്നു. ഒരിടറിയ സ്വരത്തിൽ അവൾ പറഞ്ഞു.

"നിങ്ങളെ ഞാൻ ഇങ്ങിനെയല്ലാ വിചാരിച്ചിരുന്നതു്."

"അല്ലായിരിയ്ക്കാം."

"എനിയ്ക്കാണതിൽ തെറ്റു പറ്റിയതു്."

"ആയിരിയ്ക്കാം."

എനിക്കു കൂടുതൽ വാക്കുകൾ പറയുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

"അച്ഛനും മറ്റും എന്നെ കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ടാവും. എനിക്കു പോകുവാൻ ധൃതിയുണ്ടു്."

"ശാരദേ!"

ആ വിളി അത്രയ്ക്കും ദയനീയവും അന്തരികാർത്ഥത്തോടുകൂടിയതും ആയിരുന്നു. പോകുവാൻ മുമ്പോട്ടു വച്ച കാലുകൾ അവൾ അറിയാതെതന്നെ പിന്നോക്കം വെച്ചു. ക്ഷീണാധിക്യത്താൽ ഞാൻ താങ്ങിനുവേണ്ടി പടിയുടെ അഴികളിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

"ഞാൻ നിങ്ങളെ ഒരു മനുഷ്യനായിട്ടാണു് കരുതിയിരുന്നതു്." ഏറ്റവും നിന്ദയും കോപവുംകലർന്ന സ്വരത്തിൽ അവൾ പറഞ്ഞു.

"ശാരദേ! ചിലപ്പോൾ മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനല്ലാതാകുന്ന നിമിഷങ്ങളുണ്ടു്. അതിൽ ദൈവമാണു് കുറ്റക്കാരൻ."

"നിങ്ങൾ ദൈവത്തിനെ എന്തിനു പഴിയ്ക്കുന്നു? ശരി, എനിയ്ക്കു പോകണം."

അവൾ പോകുവാൻ മുന്നാട്ടു കാൽ വെച്ചു. സർവ്വം വിസ്മരിച്ചു ഞാൻ അവളുടെ കൈകടന്നുപിടിച്ചു. വെടിയേറ്റ പെൺപുലിയെപ്പോലെ അവൾ എന്റെ കൈകടഞ്ഞു വിടുവിച്ചു തീപാറുന്ന കണ്ണുകളോടെ എന്നെ ദഹിപ്പിയ്ക്കുമാറു് എന്റെ മുഖത്തേയ്ക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവളുടെ മുഖത്തു നോക്കാൻ ശക്തിയില്ലാതെ ഞാൻ കണ്ണുകളടച്ചുകളഞ്ഞു.

നിമിഷനേരം കഴിഞ്ഞു ഞാൻ കണ്ണുതുറന്നുനോക്കി. അതാ വലിയൊരു മാറ്റം വന്നപോലെ അപ്പോൾ എന്റെമുമ്പിൽക്കണ്ടതു് അല്പനഗ്നയായ ഒരു വനിതാരത്നം മന്ദഹസിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്നതാണു്. ആ നാട്ടിൽ വന്നതിനുശേഷം എന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നും മായാതെ കിടക്കുന്ന ആ വനസുന്ദരിയുടെ ഒരു ചിത്രം. അവളുടെ മന്ദഹാസത്തിൽ ഒരു നിഷ്കളങ്കഹൃദയം പ്രതിഫലിച്ചുകാണാമായിരുന്നു.

ചിത്രഭ്രമം വന്നപോലെ ഞാൻ ചാടിയെഴുന്നേറ്റു. ഒരുനിമിഷനേരത്തേയ്ക്കു് എനിയ്ക്കൊന്നുംതന്നെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. രണ്ടു കൈകളും കൊണ്ടും കണ്ണുകളും തുടച്ചു ഞാൻ നാലുപുറവും നോക്കി. മദ്ധ്യാഹ്നസൂര്യന്റെ പൊള്ളുന്ന രശ്മികൾ തന്റെ മുഖത്തു നേരിട്ടു തട്ടിയിരുന്നുവെങ്കിലും, നിദ്രാദേവിയെ കൈവിടുവാൻ മനസ്സുവരാതെ എന്റെ സ്നേഹിതൻ സുഖമായി ക്രിക്കംവലിച്ചിരുന്നു.

*നല്ലാറ്.

പ്രയാർ.

ചൊല്ലാടിട്ടന്ന കരിമീനുക; ളേതവർക്ക-
മുല്ലാസമേറുമതുന്ന രസപ്രവാഹം,
നല്ലാമ ചേന്ന മുഴി, രയന്നിവയൊക്കെയാത്ത
'നല്ലാറ' പാരിനഖിലം രസമേകിടുന്നു.

നേരിട്ട തൻതടമണഞ്ഞുരസിക്കുവാനായ്
ദൂരിപ്രിയത്തൊട്ട വരുന്ന ജനത്തെയെല്ലാം
പാരിച്ചിടും നരകമാം മുമേന്ദ്രഹാസം
കോരിച്ചൊരിഞ്ഞിതു മയക്കി മുഴക്കിടുന്നു.

തട്ടിത്തടഞ്ഞിഹ പലേടവുമിപ്പടിക്കു-
മുട്ടിത്തിരിഞ്ഞു കടിലാശയമോടുകൂടി
തട്ടിപ്പിടഞ്ഞുമിതു കാട്ടിടുമീവെളിക്കേ-
മുട്ടിൽമുകിക്കരുതു ജീവനമോഹിതന്മാർ.

അല്ലാതടുത്തണയുവോരിലൊരാർത്തഭാവ-
മില്ലാതെയപ്പടി തുലച്ചു പിണയുമാണം
വല്ലാതെ തള്ളിവിടുവാൻ മടിയൊട്ടുമില്ലീ-
"നല്ലാറി"നെന്ന കഥയും ഭുവനപ്രസിദ്ധം.

ആരാൽ വരുന്നവരെയാകെ രസകയത്തിൽ
പാരാതെ മുക്കി വിഹരിച്ചിടുമെങ്കിലും ഹാ!
ആരാകിലും 'പിണ'മതെങ്കിലകത്തു ചെന്ന
ചേരാൻ പ്രയാസമതു പൊങ്ങിയൊഴിഞ്ഞുപോകും.

കുലത്തു മാലതികൾ തൊട്ട സഖീജനങ്ങ-
ളുലാസ്യമെന്നി കുസുമാഞ്ജന ചെയ്കയാലോ
കാലപ്രഭേ ഗതിയെക്കരുതാതെ നല്ലാ-
റീലക്ഷ്യമറവ് "നില യിട്ട" നടപ്പെടുപ്പു!

ചാരത്തെഴുന്നവരിലാരുപമാറ്റി വയ്യു-
ന്നോരപ്പകിട്ട ലവവും ഫലമാകകില്ല.
നേരാറെ വക്രഗതി നിന്റെ "ജലതപ്രഭാവം"
പാരത്രയും പരിചൊടാന്നു പരത്തുമല്ലോ.

സ്നേഹിച്ച നിൻപുളിനമാനു സുഖിക്കുവാനായ്
മോഹിച്ചുണഞ്ഞവരിലെത്ര ജനത്തെ നീ താൻ
ആഹിത്യമോടഹ! മറിച്ചു തുലച്ചുവെന്ന-
മാഹിക്കുവാനുമരുതെത്തു കഠോരകൃത്യം!!

ആദരാടമാപ്രിയവുമപ്രിയവുംപെടാതെ
സാരോചിതം സമനിലയ്ക്കു ഗണിച്ചു നിത്യം
മാരോ വഴിക്ക പല 'കച്ചവടത്തി'ലേറെ-
പ്പേരോടടുത്തു കഴിയും നില നിത്യമല്ല!

കല്ലായ കല്ലുമതുപോലെ വഴിക്കുശേഷം
വല്ലാതെയുന്ന വനവും നിലവിട്ട ചാടി
നില്ലാതെ കാമുകനെ നോക്കി ശമിക്കയോരീ-
നല്ലാറു നല്ലൊരഭിസാരിക തന്നെ യുനം.

നാണിച്ചിടാതെ ജലജീവികളേയുമേറെ-
ത്താണിട്ടുമുക്കുവതിനായിടമേകി വയ്യൂ,
പ്രീണിച്ച നിന്മലത ഹന്ത! വെളിക്കിയുണ്ടും
കാണിക്കിലും ജനതയെങ്ങിനെ വിശ്വസിക്കും!

ഏറിത്തടിച്ച പുന്നയോ "ടമര"പ്രഭാവം
പേറിത്തരത്തിലണയുന്നവനും ക്ഷണത്തിൽ
ചീറിക്കുതിച്ച പുരുകോപമെഴുന്നൊഴി നാ-
ല്ലാറിൽ ഭവിച്ചുഹ! ഹ! തേറിഹ തുല്യ വയ്യും

നില്ലാതെ താപമണയുന്നുവിൽ കടന്നി-
നല്ലാറിനുള്ള തടമാണെന്നു കാറുകൊണ്ടൽ

---

* ശങ്കരനാരായണനുടെ കല്പനയാലിതാനിം
നിങ്കഴലീയിഷയമാസ്പദമാക്കി പി. എസ്.
നിങ്കണ്ണിക്കവിത ശങ്കരശർമ്മനാമാ
ചോദ്യം:—

"ചൊല്ലാറുമിസ്സയിലാരയോട്ട മേന്മേ-
ലുല്ലാസമാൻ വിലസും കവികോകിലങ്ങൾ
എല്ലാവരും തകൃതിയായ് കൃതി ചെയ്തിടേണം
"നല്ലാറ" തൻകഥ കഥിപ്പാനു കാവ്യഖണ്ഡം"

(മുൻഷി. രാമവർമ്മരാജാ)

ഹാരിയറു് ബീച്ചർ സ്റ്റോവു്.

കെ. ഖോലൻ.

അമേരിക്കയിലെ അടിമവ്യാപാരത്തിനു് അറുതിവരുത്തി, മഹാനായ അബ്രഹാം ലിങ്കണെ അമേരിക്കൻ പ്രസിഡണ്ടു് സ്ഥാനത്തേക്കയയ്ക്കാൻ സഹായിച്ച ഒരു മഹാഗ്രന്ഥമുണ്ടു്—"അങ്കിൾ ടോംസ് കേബിൻ!" ആ മഹാഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നിർമ്മാതാവാണു് 1896 ജൂലായ് മാസം ഒന്നാം തീയതി നിര്യാതയായ "ഹാരിയറു് ബീച്ചർ സ്റ്റോവു്."

പ്രസ്ബിറ്റേറിയൻ കക്ഷിയിൽപ്പെട്ട "ലീമൻ ബീച്ചർ" എന്ന ഒരു പുരോഹിതന്റെ കടുവിലത്തെ സന്തതിയായിരുന്നു ഹാരിയറു്. ലീമൻ ബീച്ചറിനു് ഏഴു് ആൺമക്കളും, അഞ്ചു പെൺകുട്ടികളും ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രന്മാരിലൊരാൾ ലോകപ്രശസ്തിയാർജ്ജിച്ച "ഹെൻറിവാർഡ് ബീച്ചർ" എന്ന പേരായ ഏറ്റവും വലിയൊരു പുരോഹിതനായിരുന്നു. ഹാരിയറു് തന്റെ ഇരുപതാമത്തെ വയസ്സിൽ വിവാഹം ചെയ്തതും ഒരു പുരോഹിതനെത്തന്നെ!

കുട്ടിക്കാലത്തുതന്നെ ഹാരിയറു് ഏകാന്തവും, ലളിതവും, നിരാഡംബരവുമായ ജീവിതം ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. തന്റെ പതിനാറാമത്തെവയസ്സിൽ അടുത്തൊരു പള്ളിക്കൂടത്തിൽ അദ്ധ്യാപികയായി അവർ ജോലിയെടുത്തിച്ച ഹാരിയറിന്റെ കുട്ടിക്കാലത്തിലധികംഭാഗവും "കോണിക്കുട്ടി"ലാണു കഴിച്ചതു്. ഭർത്താവിന്റെ ശക്തിയായ പ്രേരണ ഹാരിയറിന്റെ ഉറങ്ങിക്കിടന്ന സാഹിത്യാഭിരുചിയെ തട്ടിയുണർത്തുകയും, അവരുടെ പരിശ്രമങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

കുറച്ചുകാലത്തിനുശേഷം ചില പ്രത്യേകകാരണങ്ങളാൽ അവർക്കു കോണിക്കുട്ടു് വിടേണ്ടിവന്നു. അതിനുശേഷം അവർ താമസമുറപ്പിച്ചതു് അടിമവ്യാപാരത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന കേന്ദ്രമായിരുന്ന, കപ്പസിദ്ധമായ "സിൻസിനാത്തി" എന്ന പ്രദേശത്തായിരുന്നു.

സിൻസിനാത്തിയിലെ വാസം ഹാരിയറിന്റെ ജീവിതത്തിൽ സുപ്രധാനമായൊരു കാലഘട്ടമായിരുന്നു. അതവരുടെ ജീവിതത്തിൽ വിപ്ലവാത്മകമായൊരു പരിവർത്തനമുളവാക്കി. അവിടത്തെ നിവാസികളായ നീഗ്രോവർഗ്ഗത്തിന്റെ ദയനീയമായ ദുരന്തദുരിതങ്ങളുടെ തികതഫലങ്ങൾ കണ്ടും കേട്ടും അറിഞ്ഞ അവരുടെ ഹൃദയം വെന്തുനീറി. മറ്റുള്ളവർ സഹതാപക്കണ്ണുകളിൽനിന്നും, പിഞ്ചുകിടാങ്ങൾ തങ്ങ

വല്ല യ്മയേതവനുമപ്പോഴേതസ്മാച്ചി-
ട്ടില്ലാസമേറുമുപായിട്ടമില്ല തക്കം

അത്യന്തമാശയവിശാലത മാത്രമല്ല,
സ്തുത്യർഹമാം പടിയിലുള്ളൊരു സൽപ്രസാദം
പ്രത്യക്ഷമായ രസവായ്പിവ ചേർന്ന നല്ലാർ
സത്യത്തിൽ നല്ല കവിതയ്ക്കു സമം ലസിപ്പു!

അകതളിരിനു മോദം പാരമേവയ്ക്കുമേകി-
പ്പുകളുധികമെഴുന്നീയുള്ള "നല്ലാര"പോലും
പുകവെഴുമഗ്നിലേശൻ ഇവിടം വൻ "ശരത്തിൽ"
മികയുമരിയ ദൈവം തൻമഹത്വം ജയിപ്പു!

ളുടെ മാതാപിതാക്കളിൽനിന്നും "ഡോളറിന്റെ" വില്ലുപ്പെടേണ്ടിവന്ന ദയനീയരംഗങ്ങളും അവർ നേരിട്ടനുഭവിച്ചറിഞ്ഞു.

അടിമവ്യാപാരത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള തർക്കങ്ങളിലും, വാദപ്രതിവാദങ്ങളിലും ഇടപെടാൻ, അനാരോഗ്യം ഹേതുവായി അവൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. കുറച്ചുനാളുകൾക്കുള്ളിൽ തന്റെ മുറ്റത്തെ ബന്ധുവിൽനിന്നു ലഭിച്ച ഒരെഴുത്ത്, അമേരിക്കയിൽ വമ്പിച്ചൊരു കോളിളക്കമുണ്ടാക്കിയ ആ മഹാഗ്രന്ഥം വിരചിക്കുന്നതിനു അവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. അങ്ങനെ "അങ്കിൾ ടോംസ് കേബിൻ" അവർ എഴുതിത്തുടങ്ങി.

ഈ ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിൽ അവർക്കനവധി വിഷമതകൾ സഹിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. പുസ്തകം എഴുതിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾതന്നെ അമേരിക്കയിലെ ഒരു പത്രത്തിൽ അതു ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

പുസ്തകം അച്ചടിച്ചു പുറത്തിറക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും ദിവസത്തിൽ മൂവായിരവും, അതിലധികവും പ്രതികൾ വീതം ചെലവായി. 1862-ലാണെന്നു തോന്നുന്നു, ഇതാദ്യമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു്. ഇതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം ഫാരിയറിനു് അനശ്വരമായ കീർത്തിയും, വിശ്വവിഖ്യാതിയും, സാമ്പത്തികമായ ഔന്നത്യവും സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തു. വിക്ടോറിയാ മഹാറാണിയും, ആൽബർട്ടു് രാജകുമാരനും, ഫാരിയറിന്റെ ഇംഗ്ലണ്ടു് സന്ദർശനാവസരത്തിൽ അവരെ നേരിട്ടനുമോദിക്കയും, അഭിനന്ദിക്കുകയുമുണ്ടായത്രേ!

എന്നാൽ 'ഫ്രൻസ വിക്കിലും', 'വിർജീനിയായിലും' മറ്റു വടക്കൻ സ്റ്റെയിറ്റ്സിലും ഇപ്പുസ്തകം ഭയങ്കരമായ ഒച്ചപ്പാടുണ്ടാക്കി. ചിലേടങ്ങളിൽ ഗ്രന്ഥം നിരോധിക്കുകയും, മറ്റു ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ചുട്ടെരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഗ്രന്ഥകർത്രീശകാരവഷ്ണങ്ങൾക്കും, മറ്റു പലതരം വിക്രിയകൾക്കും വിധേയയായി. യുണൈറ്റഡ് സ്റ്റെയിറ്റിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധവും ദക്ഷിണാർദ്ധവും രണ്ടു ചേരികളായി പിരിഞ്ഞു. ഒരു വിഭാഗം ഗ്രന്ഥത്തെയും, ഗ്രന്ഥകർത്രീയെയും വാനോളം പുകഴ്ത്തു

ഏറ്റവും പുതിയ പ്രസിദ്ധീകരണം

കൈനോട്ടം.

ചിത്രങ്ങളോടുകൂടിയതു്.

ഗ്രന്ഥകർത്താ,

പഴകുളം നാണുക്കുറുപ്പ്.

മലയാളത്തിൽ ഇന്നേവരെയുണ്ടായിട്ടുള്ള കൈരേഖാശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽവച്ചു് അത്യുത്തമമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിനു് വില 1 ക. മാത്രം.

റെഡ്യാർപ്രസ്സു്, തിരുവനന്തപുരം.

മ്പോൾ, എതിർപക്ഷക്കാർ പാഴ്വളികണ്ടിലേക്കു വലിച്ചിഴച്ചു.

അതെന്തുതന്നെയായാലും, അമേരിക്കയിലെ കുപ്രസിദ്ധമായ അടിമവ്യാപാരത്തിന്നറുതിവരുത്തിയതിൽ "അങ്കിൾ ടോംസ് കേബിനു"ം, ഫാരിയറിനും അനിഷേധ്യമായ പങ്കുണ്ടായിരുന്നുവെന്നതു്, അവിസ്മരണീയമായ ചരിത്രസത്യം മാത്രമാണു്. (അശ്വയാനുവാദം)

പ്രതിജ്ഞ.

എം. സി. അപ്പുണ്ണിനമ്പ്യർ.

എത്രയോ ദൂരപ്രദേശങ്ങളിൽനിന്നു-
യാത്ര ചെയ്തെത്തിയോരിക്കിടാങ്ങൾ,
സേവനപ്രിയരായ ജീവിതമപ്പൂ പൂ
താവകപാദത്തിൽ കേരളാംബേ!
താവകമാസ്സുകളാരാഞ്ഞു ഞങ്ങളീ-
ഭൂവിഭോഗങ്ങളിൽ ചുറ്റിച്ചുറ്റി,
ദാരിദ്ര്യപീഡിതരായൊരുച്ചാൺവയർ-
പൂരിതമാക്കുവാൻ കച്ചകെട്ടി:
ക്ലേശത്രയിങ്കുമാം നാളുകളോരോന്നായ്,
ജീവിതഗ്രന്ഥത്തിൽക്കൂടിത്തുന്നി,
മാനാഭിമാനമടിയറ വെച്ചിട്ടും-
സ്ഥാനങ്ങളാശിച്ചോരസ്സാദ്ധശർ,
കന്നും മലകളും പിന്നിട്ട പിന്നിട്ട-
മന്നോട്ട പായുമിത്തീവണ്ടിയിൽ,
ഭ്രാതൃരക്തത്താൽ കളങ്കിതമല്ലാത്ത
മാതൃനാമത്തെ സ്മരിച്ചുംകൊണ്ട്,
അക്ഷമരായഹോരാത്രമിരുന്നിതാ,
തപ്പൽസ്സന്നിധാനമണഞ്ഞന്ത്യമായ്!
പച്ചവില്ലീസ്സുപോൽ ലാലസിച്ചീടുന്ന
കൊച്ചു നെൽപ്പാടങ്ങൾ കണ്ടുകണ്ട്
മന്ദഗതിയിലൊഴുകും പുഴകൾതൻ-
സൌന്ദര്യമാസ്വദിച്ചാസ്വദിച്ച്:
കേരവൃക്ഷങ്ങൾതൻ മൂകാഭിവാദ്യത്തിൻ
സാരങ്ങളാരാഞ്ഞാരാഞ്ഞുകൊണ്ട്,
വന്നണഞ്ഞിന്നിതായിജ്ജന്മഭൂവി,ലെൻ
സുന്ദരനാടെ, നമസ്കാരം തേ!
നിന്റെ കണ്ണീരുഷ്ണമാം ഗാനവും,
നിന്റെ മഞ്ജുളശിഞ്ജിതവും,
കേശവദാസ്സിന്റെ ദേശാഭിമാനവും,
കേരളവർമ്മന്റെ പൌരുഷവും;
എന്നും മറക്കുവാനാവില്ല കേരള-
മിന്നുമതിലഭിമാനം കൊൾവൂ!
ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുമിന്നാടിനെ-
യൊന്നിച്ചുചേർത്തു സുശക്തമാക്കാൻ
ജീവാവസാനംവരേയ്ക്കും ശ്രമിയ്ക്കുമെ-
ന്നിന്നിതാ ഞങ്ങൾ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്വൂ!

സംതൃപ്തി.

ആർ. ശ്രീധർ, മുതുകുളം.

പരിഭവവുമസൂയയും വഞ്ചനാ-
മകടമാന്നോരു വിത്തപ്രതാപമേ!
കരുണയറ്റ കാൽച്ചുവട്ടിലല്ലയാൽ
മണലടിഞ്ഞു പോയെത്ര പൂങ്കോരകം!
ചട്ടലതീവ്രദുരിതനിരയടി-
ഞ്ഞിടറി ഞെങ്ങിഞെരുങ്ങി വിമ്മീടവേ,
ഹൃദയവീണയിൽ ഭാവനാതന്ത്രിയാൽ
മൃദുലസംഗീതമോരോന്നു മൂളവേ,
സുഖസുഷുപ്തിയിൽ കണ്ണടച്ചീടുമീ-
ഹൃദയമില്ലാത്ത നീചപ്രഹർഷകം,
അവരുതെല്ലും മതിപ്പതില്ലക്കലാ-
ഹൃദയമുള്ളോന്റെ "വായുഗുളിക"മേ.
കരളു ചുട്ടുപഴത്തെങ്കിൽ മാത്രമേ
കവനരശ്മി കവരുള്ള മാനസം!
കറ കളഞ്ഞു തെളിഞ്ഞെങ്കിൽ മാത്രമേ
കലകഠം വന്നു മികവുള്ള മാനസം!
കഠിനതയാതനയ്ക്കായി മാത്രം കലാ-
ഹൃദയമേ! നീ വിരിഞ്ഞുവെന്നാകിലും:
അഖിലലോകവും നിന്റെ ഗീതാമൃത-
ധാരയിൽ മുങ്ങി ലയിച്ചു സുഖിക്കുകിൽ,
അതുലസംതൃപ്തി,യന്തരാത്മാവിനു
സുകൃതരോമാഞ്ചമഞ്ചും പണിയുമേ!

ആ ചോദ്യം

മല്ലമംഗലം.

[ശശിയുടെ ഭവനത്തിലെ ഒരു മുറി. മദ്ധ്യഭാഗത്തായി ഒരു വട്ടമേശ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പുറത്തു ധാരാളം പേപ്പറുകളും മാസികകളും ഉണ്ട്. ശശി കുറച്ചുസമയം ഒരു മാസികയെടുത്തു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അനന്തരം എന്തോ എഴുതുന്നു. കൃശമായ ശരീരം. അടിമുടി ഒരു ഭംഗിവെട്ടുന്ന സൌന്ദര്യം.

കുറച്ചുനേരത്തെ എഴുത്തിനുശേഷം ഒരു കാൽപ്പെരുമാറ്റംകേട്ട് അയാൾ തിരിഞ്ഞുനോക്കുന്നു. രാധ പ്രവേശിക്കുന്നു. പുരുഷന്മാരിലും പരുങ്ങുകിടക്കുന്ന പ്രകൃതം. ഉപക്ഷീണം കുറഞ്ഞതും തീരെ മെലിഞ്ഞതുമായ ശരീരം. ദൈന്യഭാവം, സങ്കടവും, ദുഃഖവും [ഒരുപോലെ സ്ഫുരിക്കുന്ന വദനം. വിവിധവികാരങ്ങളുടെ നടുവിൽപ്പെട്ട നട്ടംതിരിയുന്ന മാനസം രണ്ടുപേക്ഷം ഇരുപതിനോടടുത്ത പ്രായം.]

ശശി—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി ഒരു കസാലയിൽനിന്നു ചാടിയിട്ട്) ഭഗ്യം. ഭഗ്യം. ഇതിലധികമായിട്ടെന്താ ഇത്ര വൈകിയതു്. രാധയെ കണ്ടിട്ടെത്രനാളായി?

രാധ—(വിവിധവികാരങ്ങളുടെപോരാട്ടത്തിൽ മനഃസംതരണം മിണ്ടാൻ സാധിക്കാതെ മുഖമുയർത്തി ശശിയെ നിശ്ശബ്ദം.)

ശശി—എന്താണു രാധേ, ഇങ്ങനെ നില്ക്കുന്നതു്?

രാധ—(നയനങ്ങളും തീരെപ്പാരി ചിതറുന്നതുപോലെയാകുന്നു.)

ശശി—എനിയ്ക്കൊന്നും മനസ്സിലാകുന്നില്ലല്ലോ? രാധേ?

രാധ—(ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ) എടീ.....!

ശശി—എന്റെ ഹൃത്മാത്മസ്നേഹിതേ!

രാധ—(പെട്ടെന്നു്) ഛീ! മിണ്ടരുതു്. ദ്രോഹി!...സ്നേഹിത!

ശശി—ഇതിനൊക്കെ കാരണം എന്താണു രാധേ?

രാധ—(പല്ലു കടിച്ചിട്ടു് നെറ്റിയൊന്നു ചുളിച്ചുകൊണ്ടു്) വഞ്ചകീ! നിനക്കു കാരണം...അറിയണം...അല്ലേ?

ശശി—ഇതിനൊക്കെ ഞാൻ ചെയ്ത കുറ്റമെന്താണു രാധേ?

രാധ—കുറ്റമെന്താണെന്നു് നീ അറിയുന്നില്ലെ? ദുഷ്ടേ!

ശശി—രാധേ! ദയവുചെയ്തു ഇമ്മാതിരിയുള്ള നീചവാക്കുകൾകൊണ്ടു് എന്റെ ഹൃദയത്തെ പിളർക്കാതിരിക്കു. കുറ്റമെന്താണെന്നു പറയൂ?

രാധ—നീ അറിയുന്നില്ലെ? അറിയുന്നില്ലെ? ഞാൻ പറയണമോ?

ശശി—പറയൂ രാധേ? പറയൂ? എനിയ്ക്കതറിയണം.

രാധ—ഞാൻ നിന്നെയൊരാത്മാർത്ഥക്രുട്ടുകാരിയായിട്ട കരുതി, നിന്റെ സുഖദുഃഖങ്ങൾ എന്റേതായിട്ട കരുതി, നിന്റെ സംരംഭങ്ങളിലെല്ലാം എന്നാലാവുംവിധം പങ്കുകൊണ്ടു. പക്ഷെ...(താഴ്ന്ന സ്വരത്തിൽ മന്ത്രിയ്ക്കുന്നു.)

ശശി—പക്ഷെ ഞാനെന്തുചെയ്തു?

രാധ—(എങ്ങോ ഒരു സ്ഥലത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കി തുറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടു യാതൊന്നുംതന്നെ ശ്രദ്ധിക്കാതെ) പക്ഷെ...പക്ഷേ...ഞാനതു പറയണമോ? വേണ്ട ഞാനൊന്നിനുപറയുന്നു?

ദുഃഖമെന്തെന്നറിയാതെ, സന്തോഷത്തിൽ മാത്രം മുഴുകിയിരിക്കുന്ന നിന്റെ ഹൃദയത്തിനെ, ഞാനെന്തിനു വിഷമിപ്പിക്കണം? അതെന്റെ വേദന. ഞാനതു സഹിച്ചുകൊള്ളാം, കണ്ണീരും കയ്പുമായി ഈ ജന്മം മുഴുവനും കഴിച്ചുകൊള്ളാം.

ശശി — രാധ അതു പറയുകതന്നെ വേണം.

രാധ—നീ എന്റെ ശത്രു.

ശശി—ഞാനോ?...എങ്ങനെ?...

രാധ—എന്നെ ആജീവനാന്തം വഞ്ചിച്ച വഞ്ചകിയാണു നീ.

ശശി—ഞാൻ രാധയെ ആജീവനാന്തം വഞ്ചിച്ചെന്നോ? രാധ എന്താണു പറയുന്നതു്?

രാധ—അതെ. നീ എന്നെ വഞ്ചിച്ചു. സുഖസാധനത്തെമാത്രം ഏകലക്ഷ്യമാക്കി ജീവിക്കുന്ന നീ അതറിയുന്നില്ല.

ശശി—എനിക്കൊന്നുംതന്നെ മനസ്സിലാകുന്നില്ല രാധെ?

രാധ—അതെ. നിനക്കതു മനസ്സിലാവുകയില്ല, പരപത്നിയുമായ നിന്റെ ഹൃദയം അതറിയുന്നില്ല. പക്ഷേ അതറിഞ്ഞാൽത്തന്നെ നീ അതിനെ കാര്യമാക്കുകയില്ല.

ശശി—(അപേക്ഷാസ്വരത്തിൽ) രാധെ! എന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇങ്ങനെ വേദനിപ്പിക്കാതിരിക്കു. വേണമെങ്കിൽ എന്നെ കൊന്നുകൊള്ളു. എനിക്കശേഷം പരിവേദമില്ല. നിരർത്ഥകങ്ങളായ ഇത്തരം വാക്കുകൾ പറഞ്ഞു് എന്റെ ഹൃദയത്തെ വേദനിപ്പിക്കുന്നതിൽഭേദം കൊന്നുകളയുന്നതാണെനിക്കിഷ്ടം.

രാധ—(കോപാവേശത്തോടെ) എന്റെ ചേട്ടനെ അപഹരിച്ച കഠോരഹൃദയയാണു നീ.

ശശി—(ഒരു കുരയുരച്ചുലുണ്ടാകുന്ന വേദനയോടെ) എന്തു്? അപഹരിച്ചെന്നോ? രാധയുടെ ചേട്ടനെ ഞാനപഹരിച്ചെന്നോ? രാധേ എന്തൊക്കെയാണു പറയുന്നതു്? (മേലും തന്നെ പറയാൻ ശക്തയാകുന്നില്ല.)

രാധ — എനിക്കു ബോധക്കേടൊന്നും ഇല്ല എന്തൊരു മട്ടാണിതു്. ഛോ! ഒന്നും തന്നെ അറിയുന്നില്ല. നീ എന്റെ ചേട്ടനെ അപഹരിച്ചതല്ലെന്നു പറയാൻ ഭാവമുണ്ടോ?

ശശി—ഞാൻ അപഹരിച്ചതല്ല. രാധ എന്തൊക്കെയോ തെറ്റിദ്ധരിച്ചുകൊണ്ടു സംസാരിക്കയാണു്. രാധേ! എന്നെ വിശ്വസിക്കു, ആത്മാർത്ഥമായി വിശ്വസിക്കു. ഞാനപഹരിച്ചതല്ല. പക്ഷേ പ്രകൃതിനിയമമായ എന്റെ കടമ ഞാൻ നിർവ്വഹിച്ചു. എന്റെ വിലയ്ക്കും നിലയ്ക്കും അനുയോജ്യനായ ഒരു നിഷ്കളങ്കഹൃദയനെ ജീവിതസഖാവായി വരിച്ചു. അതു കപടതന്ത്രത്തിൽ ക്രൂടിയല്ല. ലോകനിയമമനുസരിച്ചു്. അച്ഛനമ്മമാരുടെ മുൻനിശ്ചയത്തോടെ. ഇതാണതിന്റെ പരമാർത്ഥം. (അടുത്തുചെന്നു് അപേക്ഷാസ്വരത്തിൽ രാധയുടെ ഇരുകൈകളിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു്) രാധേ! എന്നെ വിശ്വസിക്കു യാതൊരു കാപട്യവും എന്നിലില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കു. ഞാൻ പരിപാവനയാണു്.

രാധ—(ശശിയുടെ കരങ്ങളെ തട്ടിയിട്ടു ദൂരെ മാറിനിന്നുകൊണ്ടു്) എനിയ്ക്കറിയാം. അധികമൊന്നും എന്നെ മിരട്ടാമെന്നു വിചാരിക്കേണ്ട. നീ പരിപാവനം. നിന്റെ പരിപാവനതാപം! അതിനെക്കൊണ്ടു ദൂരെക്കളയു. നിശ്ചയമായിട്ടും നീ ചേട്ടനെ അപഹരിച്ചതുതന്നെയാണു്. പരസ്പരം ആത്മാർത്ഥമായിട്ടു സ്നേഹിച്ചിരുന്ന ഞങ്ങളെ മലരും മധുവുംപോലെ കഴിഞ്ഞ ഞങ്ങളെ—നിന്റെ ഒറ്റ ദർശനംകൊണ്ടു വേർപെടുത്തിയവളാണു നീ. നിന്റെ ഈ നാട്യത്തിൽ എന്നെ കളിപ്പിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കേ

ന്നെങ്കിൽ അയ്യോ വെറും വ്യർത്ഥമാണെന്നു മാത്രമാത്രം ഓർമ്മിച്ചുകൊണ്ടാൽമതി

ശശി—അയ്യോ! രാധേ! നീ ഇത്ര കഠോരഹൃദയയായോ? നീ എന്നെ അല്പംപോലും വിശ്വസിക്കുന്നില്ലേ? എന്റെ രാധേ! എന്റെ ആത്മാർത്ഥസ്നേഹിതേ! (കരഞ്ഞുകൊണ്ടു രാധയേയും കെട്ടിപ്പിടിക്കുന്നു.)

രാധ—(നിശ്ശബ്ദം തട്ടിമാറ്റിയിട്ട്) ഛീ! എന്റെ ദേഹത്തുതൊടാൻ നിനക്കു നാണമാകുന്നില്ലെ? വഞ്ചകീ! കഠോരഹൃദയയായ നിനക്കു കരച്ചിൽ വരുന്നോ? ദുഷ്ടേ! എന്റെ ഭർത്താവിനെ അപഹരിച്ച നീ എങ്ങനെ എന്റെ സ്നേഹിതയാകും? ഒരിക്കലും ഇല്ല. നീ എന്റെ ശത്രു. നീ കലടയാണു്.

ശശി—(പെട്ടെന്നുണ്ടായ കോപത്താൽ) നിറുത്തു നിന്റെ പ്രസംഗം. നിന്റെ കഠഠത്തെ മറയ്ക്കാൻ എന്നെ പരിഹസിക്കുന്നോ? നീയോ? അതോ ഞാനോ കലട? സ്വന്തം ഭർത്താവുമായുള്ള സുഖാനുഭോഗങ്ങളിൽ തൃപ്തിപ്പെടാതെ പലരേയും തേടിനടക്കുന്ന നീയോ, ഞാനോ, കലട? നിഷ്കളങ്കതയേയും, സൽസ്വഭാവത്തേയും, ആത്മാർത്ഥതയേയും നിഷ്കരുണം വെടിഞ്ഞു — സൌന്ദര്യത്തെമാത്രമുദ്ദേശിച്ചു ജീവിതം നയിക്കുന്ന നീയോ ? ഞാനോ കലട? കലടയെന്ന പദത്തെത്തന്നെ നാട്ടുമുഴുവനും വാരിവിതറി,അല്ല പത്രപംക്തികളിൽക്കൂടെ രാജ്യം മുഴുവനും വിളിച്ചറിയിച്ചു, നാട്ടിനും, വീട്ടിനും, കളങ്കമുണ്ടാക്കിയ നീയോ ഞാനോ കലട? ആ പദത്തിനെ എന്നിൽ ചുമത്തുന്നതിനു നാണമാകുന്നില്ലേ, കലടെ, നിനക്കു?

രാധ—വേണ്ട വേണ്ട നിറുത്തു. നിന്റെ പരിഭാവനതപം എനിക്കറിയാം. പാതിരാപോലെ അന്ധകാരമയമായ നിന്റെ പരിഭാവനതപം തികച്ചും എനിക്കറിയാം. നീ കലടതന്നെ അതൊട്ടുംതന്നെ എന്നെ ബാധിക്കുന്നതല്ലെന്നുള്ളതെനിക്കറിയാം. എന്റെ ചേട്ടനെ നീ അപഹരിച്ചു. നീ സുഖമായി ജീവിച്ചോ. ഞാൻ നിന്നെ എന്തിനു കുറപ്പെടുത്തുന്നു? എന്റെ ആ നിഷ്കണ്ടകനായ ചേട്ടൻതന്നെയാണു് അതിൽ തികച്ചും കുറക്കാരൻ. നിന്റെ പുറംമോടിയിൽ ആ വിഡ്ഢി ആകൃഷ്ടനായിപ്പോയി. നീ അതിനനുകൂലിച്ചു. അതാണതിന്റെ പരമാർത്ഥം.

("ഒരിക്കലും ഇല്ല രാധെ!" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് വിലാസൻ പ്രവേശിക്കുന്നു. ഏകദേശം മുപ്പതുതോടടുത്ത പ്രായം. സുന്ദരമായ മുഖം. ശശിയുടെ ഭർത്താവു്.)

വിലാ—നിന്റെ വെറും ഒരു മിഥ്യാബോധം മാത്രമാണിതു്. ശശി പരിപാവനതന്നെയാണു്, നിഷ്കളങ്കയാണു്. ഞാൻ ശശിയുടെ സൌന്ദര്യത്തിൽ ആകൃഷ്ടനായില്ല. പക്ഷേ, ഞാൻ അവളുടെ ആത്മാർത്ഥതയിൽ ആകൃഷ്ടനായി; അവളുടെ നിഷ്കളങ്കതയിലും, സൽസ്വഭാവത്തിലും ആകൃഷ്ടനായി. നിന്റെ സൌന്ദര്യഭ്രമത്തെ ഞാൻ വെറുക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നതു്. ഇനി മേലെങ്കിലും നിനക്കതോമ്മയിരിക്കട്ടെ. നീയാണു സൌന്ദര്യത്തിൽ ആകൃഷ്ടയായതു്. നിന്റെ ആ ഭ്രമം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടതന്നെവന്നു. അതിനതിനു നീ എന്റെ ആത്മാർത്ഥതയെ, നിഷ്കളങ്കതയെ, അല്ല എന്നെത്തന്നെയും വെറുത്തു. ഇനി ഞാനൊന്നുപറയാം. ഇന്നും നീ ഈ അഭിപ്രായം തന്നെ വച്ചു പുലർത്തുകയാണെങ്കിൽ, എന്നെ ഭർത്താവായിട്ടു വരിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു വ്യാമോഹം കൊള്ളുകയാണെങ്കിൽ, അയ്യേ ഇനിമേലും നിന്റെ ജീവിതത്തെ ശോചനീയമാക്കുന്നതിനു വഴിതെളിക്കുന്നതാണെന്നുമാത്രമേ എനിക്കു പറയാനുള്ളൂ.

രാധ—(സൌമ്യഭാവത്തിൽ) അല്ല ചേട്ടാ! ചേട്ടനെന്നെ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു. ഞാൻ അന്നും ഇന്നും പരിപാവനതന്നെയാണ്. ചേട്ടൻ ഇനിയും എന്നെ വെടിയുകയാണോ?

വിലാ—അതെ. ഞാൻ വെടിയുന്നു. നിന്റെ ഒരു ചേട്ടൻ എന്ന നിലയിൽ നിന്നെ ഞാൻ നിഷ്ഠുരണം വെടിയുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു. നിന്റെ ഒരു സഹോദരൻ എന്ന നിലയിൽ നിന്നെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നു. നിന്റെ യാതൊരുവിധമായ ആപത്തിലും ഞാൻ പങ്കുകൊള്ളും. എന്നാൽവേണ്ടും വിധം സഹായിക്കും. അതെ വെളിയിൽനിന്ന്. നീ എന്നെ മറക്കണം. നീ നിന്റെ വിലയും, നിലയും, സൌന്ദര്യത്തിനും, സമ്പത്തിനും അനുയോജ്യനായ ഒരു യുവാവിനെ തേടിവായിട്ട സ്വീകരിക്കണം. സൈരത്തോടും സന്തോഷത്തോടും നിങ്ങൾ ജീവിക്കണം. അങ്ങനെ നിന്റെ സകല ആഗ്രഹങ്ങളും, ആശകളും പൂർത്തിയാകുന്നതിനു ഞാൻ ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

രാധ—അല്ല ചേട്ടാ—ചേട്ടൻ തെറ്റിദ്ധരിക്കയാണ്. ചേട്ടന്റെ ആ കോമള വിഗ്രഹത്തിന്നല്ലാതെ വേറെ യാതൊന്നിനുംതന്നെ എന്റെ ഹൃദയക്ഷേത്രത്തിൽ സ്ഥാനംപിടിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇന്നും ഞാനാരാധിക്കുന്നതും അതിനെത്തന്നെയാണ്. മേലും ആരാധിക്കുന്നതും അതിനെയായിരിക്കും. ഇതു സത്യം.

വിലാ—(പരിഹാസത്തിൽ) നിന്റെ ഈ സത്യം. (അല്പം ഗൌരവത്തിൽ) കളങ്കപങ്കിലമായ, കാപട്യമയമായ, നിന്റെ ഈ സത്യത്തെ വിശ്വസിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് എനിക്ക് ഈ പരാജയങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടായതു്—ഈ പരിവർത്തനദശകളെ ചവുട്ടിക്കടക്കേണ്ടിവന്നതു്. ഇനിമേൽ നിന്റെ സത്യത്തെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കയില്ല അതിനു നീ പരിശ്രമിക്കയുംവേണ്ട എല്ലാം നിഷ്ഫലമാകയേയുള്ളൂ.

രാധ—(അശ്രുപൂർണ്ണങ്ങളായ നയനങ്ങളോടുകൂടി താഴ്ന്നസ്വരത്തിൽ) ചേട്ടാ! എന്നെ വിശ്വസിക്കണം. ഞാനന്നും ഇന്നും പരിപാവനതന്നെയാണ്. ചേട്ടന്റെ വെറും സംശയങ്ങളും തെറ്റിദ്ധാരണകളും മാത്രമാണിതു്. (മുന്നോട്ടടുത്തുകൊണ്ട്) ചേട്ടൻ എന്നെ കപടഹൃദയയെന്നാക്ഷേപിക്കുകയാണോ? നിർദ്ദയം ഉപേക്ഷിക്കയാണോ?

വിലാ—(ഗൌരവത്തിൽ) രാധേ! അല്പം മാറിനില്ക്കൂ. എനിക്കു നിന്നോടൊന്നു പറയാനുണ്ട്. വേറൊന്നുമല്ല. നീ എന്നെ കരിക്കൽ വഞ്ചിച്ച അതേ. നിനക്കെന്റെ തൃപ്പാദം തൊട്ടും ഇഷ്ടപ്പെടാതെയാണ് നിഷ്കളങ്കഹൃദയനായ—എന്റെ സ്നേഹിതൻ—രഘുവിനെ നീ സ്നേഹിച്ചതു്. നിന്റെ കൊഞ്ചലിലും, കൊഴച്ചിലിലും നീ രഘുവിനെവശപ്പെടുത്തി. എന്നാൽ ഇന്നു നീ അദ്ദേഹത്തെ വഞ്ചിക്കുകയല്ലെ ചെയ്യുന്നതു? അതേ. തീച്ചയായും. അദ്ദേഹം ഇന്നൊരു ഭ്രാന്തനാണ്. നിരാശയിലെ ഭ്രാന്തൻ. ഇതിനു നീ എന്തു സമാധാനമാണു പറയുന്നതു്? രാധേ! കഷ്ടം! ഇതു പാപമല്ലെ? നിനക്കല്പംപോലും നിന്റെ വികാരത്തെ നയിക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ലല്ലോ? അതു വിചാരിക്കുമ്പോഴാണ് എനിക്കു വല്ലായ്മയുണ്ടാകുന്നതു്. (അല്പംകൂടെ ഗൌരവത്തിൽ) അതേ. നീ ആ വികാരത്തിനടിമപ്പെട്ട നശിക്കണം. അതാണു നിന്റെ ഹീനപ്രവൃത്തികൾക്കുള്ള പ്രായശ്ചിത്തം.

രാധ—ചേട്ടാ! (കരഞ്ഞുകൊണ്ടു മുന്നോട്ടടുക്കുന്നു.)

വിലാ—(ദേഷ്യത്തിൽ മാറിനിന്നിട്ട്) തൊടരുതെന്നെ. കാമകോമളകളേബരന്മാരായ,

യുവതികസരികളുടെ പേലവകരങ്ങളുടെ, പരിലാളനകൾ ഏല്ക്കുന്ന മൃദുല മോഹനമായ നിന്റെ ശരീരത്തിൽ, എന്റെ ശരീരം സ്പർശിക്കാൻ പാടില്ല. അതു ഞാൻ ചെയ്യുന്ന ഒരു കുറ്റമായിരിക്കാം; മഹാപാതകമായിരിക്കാം. (പല്ലുകടിച്ചിട്ട്) ഒഴിഞ്ഞു! കലട! നിന്റെ കാമവികാരങ്ങളെ; എന്റെ നാമം നീ ഇനിമേൽ ഉച്ചരിക്കാൻ പാടില്ല.

(വിലാസൻ ശശിയോടൊത്തു് അവിടെനിന്നു വേഗത്തിൽ മറയുന്നു. രാധ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു പുറകെ അനുഗമിക്കുന്നു മദവശത്തു് ഒരു പൊട്ടിച്ചിരി കേൾക്കുന്നു. അവൾ തിരിഞ്ഞു നോക്കുന്നു. ഉയർപ്പിടിച്ച കഠാരയുമായി നില്ക്കുന്ന രംഭയിനെക്കാണുന്നു. പരിഭ്രാന്തചിത്തയാകുന്നു, അവിടെ നിന്നും ഓടാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

രംഭ—(അലറുന്നതുപോലെ) രാധേ! രാധേ!

രാധ—(വിഷമിക്കുന്നു.)

രംഭ—ഹ! ഹ! ഹ! ഹ. നില്ക്കുവിടെ?

രാധ—അയ്യോ! ഈ അസമയത്തു്...

ഈ വികൃതവേഷത്തിൽ...നിങ്ങൾ...

രംഭ—എടീ! നിങ്ങൾ...ഹ! ഹ! ഹ! ഹ! (മുന്നോട്ടടുക്കുന്നു.)

രാധ—അയ്യോ! കയ്യിൽ...ഇതെന്തു്? കഠാരി...അയ്യോ! (വീണ്ടും ഓടാൻശ്രമിക്കുന്നു.)

രംഭ—അതെ.കഠാര...(ഒരടിക്കുടെ മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്നു.) നില്ക്കുവിടെ?...

രാധ—അയ്യോ! നിങ്ങൾക്കു ഭ്രാന്തു്—ഭ്രാന്തു്. ഞാൻ പോകുന്നു.

രംഭ—അതെ. ഭ്രാന്തു്. ഭ്രാന്തു്...ഹ! ഹ! ഹ. നില്ക്കുന്നെല്ലെ പറഞ്ഞതു്?

(രാധയുടെ കരങ്ങളിൽ കടന്നു പിടിക്കുന്നു.)

രാധാ—(പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടു) ഭഗവാനെ!.....

രംഭ—(രാധയുടെ കരങ്ങളെ വിടുന്നു. കഠാരിയെ തെരുതെരെ മുംബിക്കുന്നു. തൻമാറിടത്തിൽ ചൂണ്ടിയിരുട്ടുന്നു. രാധയെ ഉറിച്ചു നോക്കുന്നു.) ഹ! ഹ! ഹ! ഹ. രാധേ! രാധേ! കിട്ടി. പിടികിട്ടി (രാധയുടെ ഭുജങ്ങളിൽ പിടിച്ചു കലുക്കുന്നു.) നിന്റെ കഥ ഞാൻ കഴിക്കും. നിന്റെ കൊഞ്ചലും കൊഴച്ചിലും ഞാനവസാനിപ്പിക്കും. (വിടുന്നു.) ഇതാ എന്റെ കഠാരി ഹ! ഹ! ഹ! ഹ...

രാധ-അയ്യോ! എന്നെക്കൊല്ലാൻ. ദൈവമെ! ഈ അസമയത്തെന്നെ രക്ഷിക്കാൻ ആരുമില്ലെ? (വായിട്ടു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഓടാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.)

രംഭ—(രാധയുടെ കേശത്തിൽ പിടിച്ചു പുറകോട്ടു വലിച്ചിട്ടു്) നില്ലു്. രണ്ടുപേക്കും ഒന്നിച്ചു പോകാം എന്റെ കഠാരി. നിന്റെ മാറിടം. ഹ! ഹ! ഹ! ഹ...(കഠാരി രാധയുടെ നേർക്കു ചൂണ്ടുന്നു. പെട്ടെന്നു "രംഭേ രംഭേ!" എന്നു രണ്ടു വിളികേൾക്കുന്നു. അയാളും അറിയാതെതന്നെ കഠാരി താഴെവീഴുന്നു. ആ തക്കം നോക്കി രാധ ഓടി മറയുന്നു. രംഭ ഉടൻ തന്നെ കഠാരി എടുക്കുന്നു. വിലാസൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു.)

രംഭ—(കഠാരി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചിട്ടു്.) അടുത്തു വരരുതു്—തൊടരുതെന്നെ. ഇതു കഠാരി. എന്റെ ആത്മമിത്രം. ഹ! ഹ!ഹ! ഹ.

വിലാ—(ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ) രംഭ എന്നെ മറന്നോ?

രംഭ—മറന്നോ? മറന്നോ? (മനോരാജ്യത്തിൽ) അങ്ങല്ലാതെ എനിക്കാരുമില്ല. അങ്ങയെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നു. (കഠാരിയെ നോക്കിയിട്ടു്) കഠാരി. ഇതാണെന്റെ മിത്രം ഹ! ഹ! ഹ! ഹ.

വിലാ—(വികാരാവേശത്താൽ) കുട്ടിക്കാലത്തു് മണ്ണും ചിരട്ടയും വെച്ചു കളിക്കുമ്പോൾ പെട്ടെന്നുണ്ടായ കോപം നിമിത്തം രംഭ ചിരട്ടയെടുത്തെറിഞ്ഞു മുറിവേല്പിച്ച—ആ മുറിവു് ഇന്നും ഇതാ നെറ്റിയിൽക്കാണുന്ന വിലാസനാണു ഞാൻ. കാളേജിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ രംഭ സൈക്കിളിൽ നിന്നും വീഴുന്ന സമയത്തു് ആരെ

യും തന്നെ ആശ്രയിക്കാതെ ആശ്രയപത്നിയിലേക്കെടുത്തു കൊണ്ടു പോയ ആ വിലാസനാണു ഞാൻ.

രഘു—(പല ചേഷ്ടകളോടു കൂടി) വിലാസൻ... ഞാൻ... ആശ്രയപത്നി... കട്ടിക്കാലം ഹ! ഹ! ഹ! ഹ. എന്റെ കഠാരി. അവനെ പോയി. രാധേ! രാധേ! ഹ! ഹ! ഹ. നീ പോയി. നീ ഓടി. സുഖമായി ജീവിച്ചോ. എന്റെ ആത്മമിത്രം. കഠാരി; നീ പതിവ്രത...ഞാൻ കുറക്കാരൻ... ഞാൻ കുറക്കാരൻ...ലോകരുടെ നിന്ദാപാത്രം. ഹ! ഹ! ഹ! ഹ. കഠാരി. കഠാരി (മനോരാജ്യത്തിൽ) ഞാനവിടത്തെ ഒരു കാലത്തും പിരിയുകയില്ല.

(അവിടെ നിന്നും ഓടുന്നു. കട്ടൻ താഴുന്നു. മൻവശത്തു കൂടെ വീണ്ടും രഘു പ്രവേശിക്കുന്നു വീണ്ടും ഭ്രാന്തോചിതമായി ചിരിക്കുന്നു. കാൽകൊണ്ടു നിലത്തു ചവിട്ടുന്നു. ബലമായി മുടിയിൽ പിടിക്കുന്നു) രാധേ! രാധേ! നീ ഓടി. ലോകരെ നീ കബളിപ്പിച്ചു. എന്നെ കുറക്കാരനാക്കി നീ പതിവ്രതയായി. ഞാൻ...എന്റെ അന്ത്യനിമിഷങ്ങൾ ഇതാണ് ഹ! ഹ! ഹ. ഇതാ എന്റെ കഠാരി .എന്റെ ആത്മമിത്രം...എന്റെ കയ്യിൽ...

(കഠാരിയെ ചുംബിക്കുന്നു. നെഞ്ചിനു നേരെ ചൂണ്ടിയിട്ടതിനെ ദൂരിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടു വികൃതമായി അട്ടഹസിക്കുന്നു.)

കഠാരീ! നിയാണെന്റെ മിത്രം. നീയാണെന്റെ ശത്രു. നീയാണെന്റെ സർവ്വം. നീ ഭയപ്പെടേണ്ട. നിനക്കതിൽ പാപമില്ല. ഹ! ഹ! ഹ! ഹ. രാധേ! അയ്യോ! അവരം രാക്ഷസി. എന്റെ ഹൃദയം കത്തുന്ന വിഷത്തീയിൽ ഞാനടിയുന്നു. ഹ! ഹ! ഹ! ഹ! ഹ.

(കഠാരി രഘുവിന്റെ മാറിടത്തിൽ താഴുന്നു. വീണ്ടും വികൃതമായിട്ടു ചിരിക്കുന്നു. അല്പനേരത്തെയ്ക്കു രംഗം ഭയാനകമാകുന്നു. വിലാസൻ വീണ്ടും ഓടി ഇരച്ചു വരുന്നു. രഘുവിന്റെ ജഡത്തെക്കാണുന്നു.)

വിലാ—എന്റെ രഘൂ!നീ എന്നെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞോ? നിനക്കെങ്ങനെതോന്നി? അയ്യോ? നിന്റെ അവസാനം ഇത്തരത്തിലോ? ദൈവമെ! അവിടുന്നിത്ര ക്രൂരനോ? എന്റെ രഘൂ! അയ്യോ! (മറിഞ്ഞു വീഴുന്നു)

(ശോകമൂകമായ ആ പ്രദേശത്തു് വീണ്ടും ഒരു മൂകത പടരുന്നു. അന്ധകാരമയമായ നിശയുടെ പ്രചണ്ഡതാണ്ഡവം പുറം നടക്കുന്നു. അങ്ങകലെയുള്ള ശ്മശാനത്തു നിന്നും പുറപ്പെട്ട ചില്ല-ചില്ലശബ്ദത്തോടുകൂടിയ മാരുതൻ അവിടം സ്പർശിച്ചിട്ടുപോകുന്നു "രാധെ! നീ ഇത്രവഞ്ചകിയോ?" അതു രാധയുടെ നേർക്കുള്ള ചോദ്യമായിട്ടവിടെ ഉയരുന്നു.)

കർട്ടൻ

സർവ്വാവകാശവും

എല്ലാ ഷാപ്പുടമസ്ഥന്മാരും അവശ്യം സൂക്ഷിക്കേണ്ടതു്.

LABOURER'S ATTENDANCE REGISTER

മറ്റു പഞ്ചാംഗങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു് വളരെ കൂടുതൽ വിഷയങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതും, ശ്രീ. തകഴി കെ. രാമവാര്യർ ഗണിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ

1126_ാമാണ്ടത്തെ പഞ്ചാംഗം

വില്പനയ്ക്കു തയ്യാർ.

റെഡ്യാർപ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം

സൗഹൃദോപഹാരം

തോട്ടയ്ക്കാട്ടു, മാധവൻ പിള്ള.

അന്നുനാമമ്മട്ടു മേളിച്ച സത്വരം
കണ്ണീരൊഴുക്കിപ്പിരിഞ്ഞു സഗദ്ഗദം!
സായന്തനാക്കനക്കാഴ്ചയാൽക്കൺനൊന്തു
സ്വീയാനനം മുകിൽത്തുണ്ടിട്ടു മൂടവേ,
നീരദപാളികളാകുമികളിൽ
പൂരിതമായീ പ്രകൃതിക്കു കണ്ണുനീർ!
എന്നല്ല, വിശപ്രകൃതിക്കുമുൾക്കളം
നന്നു തുടിച്ചു ഘനാരാവകൈതവാൽ!
തപ്തനിശ്വാസോപമം കൊട്ടുകാറുമ-
ങ്ങുല്ലുടാടോപം തിമിർത്തടിച്ചു തുലോം

സംശോഭനീയമസ്സമ്മേളനത്തിന്റെ
സൗരഭം താവുമസ്സൗവണ്ണസാനുവിൽ,
മറെറാന്നുമോത്തീല ജീവനം ജീവനം
ഒത്തുചേർന്നുള്ളൊരാവീണവായിക്കലിൽ!

* * *

പൂത്തുതളിർത്ത മരങ്ങളും മരതക-
പ്പുല്ലു പിടിപ്പിച്ച വൃന്ദാവനാന്തരേ,
പൂവിട്ട വല്ലികളും, മൊട്ടുകളീവിധം
ആ വസന്തത്തിന്റെ മാധുര്യമെന്തുവാൻ?
പൈതങ്ങൾപോലെ പരസ്പരംകൈകോ-
ർത്തു ജാതാനുമോദം വിനോദിച്ച മാഴ്കവേ, [ത്തു
കാവും കരിയിലക്കോവിലും നിർമ്മിച്ചു
പാവനസൗഗോസാദനാലോലർ നാം!
അത്തിപ്പഴംകണ്ടുമോഹിച്ചു ചെന്നൊരാ-
ളുട്ടിക്കിടുന്നിന്നൊന്നു വിമ്മിക്കരഞ്ഞതും,
പൈങ്കിളിപ്പൈതൽ ചിറകറു വീഴ്കവേ,
സംഭ്രാന്തചിത്തർ മിഴിച്ചു നാം നിന്നതും,
വാശിയും, വമ്പും, വഴക്കും, വിശേഷിച്ചു
വാദപ്രതിവാദകോലാഹങ്ങളും
എന്തൊക്കെ,യെന്തൊക്കെയാണു നാം
ചെയ്തതെ-
ച്ചിന്തനാതീതരസൈകാനുഭൂതിയാൽ!
സ്വാർത്ഥീയശുദ്ധി കതിരിട്ട ജീവിത-
മോർക്കുന്നുവോ? നിങ്ങളിന്നെൻസഹജരേ!
പൊട്ടിത്തകർന്നൊരാസ്വപ്നാനുഭൂതിയിൽ
നഷ്ടീഭവിച്ചുലയിച്ചുപോയ സർവ്വും!

* * *

കർമ്മബന്ധത്തിനാലൊന്നിച്ചു ചേർന്നതാം
കർമ്മപ്രഭാവത്തിൽ വേർപെട്ടുവെങ്കിലും

ആശാലത.
കലാനിധിയിൽ ഖണ്ഡശ്ശ
പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്ന
സുപ്രസിദ്ധ നോവൽ
വില 2 ക.

അത്യന്തതപ്തമിജ്ജീവിതവീഥിയിൽ
കൃത്യാന്തരാബദ്ധരിന്നു നാമെങ്കിലും,
വിസ്മൃതമീ വിശ്വയന്ത്രത്തിരിച്ചിലിൽ
വിസ്മൃതവിശ്രമരാണുനാമെങ്കിലും,
ഉറ്റസഖാക്കളേ! നിങ്ങളിലാരാനു-
മിസ്സൗഹൃദോഷ്മളാശ്രുക്കണംകണ്ടെത്തുകിൽ!

അതു വേണമോ?

ടി. എൻ. മൂസ്സതു്.

ഏതു വിഷയത്തേയും സരളമായും സുവ്യക്തമായും പ്രതിപാദിക്കുന്നതിനു് ഇംഗ്ലീഷിനുള്ള കഴിവു അസാധാരണം തന്നെ. അതുയും കഴിവു് ഇന്നു ഹിന്ദി ഭാഷയ്ക്കില്ലെന്നു സമ്മതിക്കാതെ നിവൃത്തി മില്ല. എന്നാൽ ഹിന്ദിയെസർവ്വകലാശാലയിലെ അദ്ധ്യയനഭാഷയാക്കുവാനുള്ള ഉദ്യമങ്ങൾഇപ്പോൾതന്നെ തുടങ്ങുകയായിരിയ്ക്കുന്നു. അതിന്റെ കഴിവുകൾ സത്വരം വികസിക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്തമമാർഗ്ഗമെന്നു എനിക്കുതോന്നുന്നു. മാത്രമല്ല ഹൈദ്രാബാദു് സർവ്വകലാശാലയിലെ അദ്ധ്യയനഭാഷഉറുദുവാണു്. ഉറുദുവിനു സാധ്യമായിട്ടുള്ളതു ഹിന്ദിക്കു സാധിക്കാതെ വരുമോ? ആദ്യമൊക്കെഅല്പാല്പം ന്യൂനതകൾ കണ്ടേക്കാമെങ്കിലും അനുഭവത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ അവ ക്രമേണ പരിഹരിക്കപ്പെടാവുന്നതാണു്. ഒരുദാഹരണം കൊണ്ടു വ്യക്തമാക്കട്ടെ. ബാലൻസ് ഉറച്ചിട്ടു സൈക്കിളിൽക്കയറി സഞ്ചരിക്കാമെന്നു് ആരുംവിചാരിക്കുകയില്ലല്ലൊ. അതുപോലെ ഹിന്ദി ഭാഷയുടെ കഴിവുകൾ വികസിച്ചതിനുശേഷം അതിനെ ഇംഗ്ലീഷിന്റെ സ്ഥാനത്തു പ്രതിഷ്ഠിക്കാമെന്നു സമാധാനിക്കുന്നതും അതിന്റെ നിഷേധത്തിൽ പര്യവസാനിക്കുകയില്ലെ എന്നാണു് ഞാൻ സംശയിയ്ക്കുന്നതു്.

ഹിന്ദിയിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള നവീന ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്ന ആശയപ്രകടനവൈഷമ്യം അത്ര സാരമായി കണക്കാക്കുവാനില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അനുഭവത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ എഴുതിയവയായിരിക്കുകയില്ല ഇന്നു കാണുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. ഹിന്ദി അദ്ധ്യയനഭാഷയാകുമ്പോൾ മറ്റൊക്കെയും. പഠിച്ചും പഠിപ്പിച്ചും പുതിയ പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചും പ്രായോഗികങ്ങളായ ക്ലേശങ്ങൾക്കു പരിഹാരം കണ്ടുപിടിച്ചും ക്രമേണ വൈഷമ്യങ്ങളൊക്കെ ഉരുകി ഋജുവായിപ്പോകുന്നതാണു്. ആവശ്യമാണു സൃഷ്ടിയുടെ മാതാവെന്നു നാം ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കരുതു്. അതുകൊണ്ടു പതിനഞ്ചു കൊല്ലം കഴിയുമ്പോഴേയ്ക്കു ഇംഗ്ലീഷിന്റെ സ്ഥാനത്തു ഹിന്ദി ഉപയോഗിക്കാറാകണമെങ്കിൽ ഉടനെ അതിനുള്ള ഉദ്യമങ്ങൾ തുടങ്ങാതെ കഴിയുകയില്ലെന്നാണു് എന്റെ വിനീതമായ അഭിപ്രായം.

മറ്റു ദ്രാവിഡഭാഷകളിൽ ഒന്നു നിർബ്ബന്ധമായി പഠിക്കണമോ എന്നു അല്പം പര്യാലോചിക്കാം. പ്രാദേശികഭാഷയും രാഷ്ട്രഭാഷയും നിർബ്ബന്ധമായും അവശ്യം പഠിക്കേണ്ടി വരുന്ന വിദ്യാർത്ഥിക്കു മറ്റൊരു ഭാഷകൂടി നിർബ്ബന്ധമാക്കുക ക്ലേശാവഹമായിരിക്കും.

അതിനും പുറമേ ദ്രാവിഡഭാഷകളിൽ ഒന്നു നിർബ്ബന്ധമാക്കണമെന്നു വരുമ്പോൾ ഏതു ഭാഷയാണുവേണ്ടതു എന്ന

പ്രശ്നവും ഇവിടെവിടുന്നു. അതു് ഐച്ഛികമാക്കിയാൽ എല്ലാ ദ്രാവിഡഭാഷകളും പഠിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഏർപ്പാടുകൾ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസപദ്ധതിയിൽ കൊള്ളിക്കേണ്ടിവരുമല്ലൊ. ഭാരിച്ച ധനവ്യയത്തിനു കാരണമാകുമെന്നു മാത്രമല്ല പ്രാദേശികമനഃസ്ഥിതിയെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നതിനു അതുപരോക്ഷമായ ഒരു കാരണമായിത്തീരാനും എളുപ്പമുണ്ടു്. നാം രാഷ്ട്രഭാഷയ്ക്കു കല്പിച്ചു കൊടുക്കുന്ന സ്ഥാനം മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളും നൽകുന്നതുവരെ (നൽകാതെ ഗത്യന്തരമില്ല) നമുക്കു അവരുമായി അടുക്കുന്നതിനു രാഷ്ട്രഭാഷാഭ്യസനം സാധിക്കുമല്ലൊ. ആ അടുപ്പത്തിനു് ഒരു സാഹോദര്യരൂപമുണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നതാണു്. ഉത്തരേന്ത്യക്കാരൻ ദക്ഷിണേന്ത്യക്കാരൻ എന്നുള്ള വ്യത്യാസം പൊതുജീവിതത്തിൽ നിന്നു തുടച്ചു നീക്കുവാൻ രാഷ്ട്രഭാഷാവഴിയ്ക്കു് അന്യോന്യം അറിയുകയും അടുക്കുകയുംതന്നെ വേണം ഇന്ത്യയ്ക്കു ഒരു രാഷ്ട്രഭാഷ വേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചതിന്റെ പ്രയോജനവും മറ്റൊന്നുമല്ലല്ലൊ.

ഈ ഭാഷാപഠനം അഭിനന്ദനീയംതന്നെ. ഉത്തരേന്ത്യക്കാരൻ ദക്ഷിണേന്ത്യൻ ഭാഷകളും ദക്ഷിണേന്ത്യക്കാരൻ ഉത്തരേന്ത്യൻ ഭാഷകളും തൊട്ടടുത്തുള്ള മറ്റു ഭാഷകളും ഒക്കെ പഠിയ്ക്കുന്നതു് സ്നേഹത്തിന്റെ ഏകീകരണത്തിനു തന്നെ. പക്ഷേ അതു രാഷ്ട്രീയവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഒരു അവിഭാജ്യഘടകമാക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നു മാത്രമേ ഞാൻ വാദിക്കുന്നുള്ളൂ. പ്രത്യേകസ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയായി അതിൽ രുചിയുള്ളവർക്കു വേണ്ട പ്രോത്സാഹനങ്ങൾ നൽകുകയും ഗവർമ്മെണ്ടു കഴിയുന്ന സഹായങ്ങൾ ചെയ്യുകയുമാണെങ്കിൽ അതു ഏറ്റവും ആശാസ്യവും അഭിലഷണീയവുമായിരിക്കുമെന്നതിൽ പക്ഷാന്തരമില്ല. കേരളത്തിലെ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസപദ്ധതിയിൽ മറ്റു ദ്രാവിഡഭാഷകൾക്കു ന്യായമായി യാതൊരു സ്ഥാനവും കല്പിച്ചുകൊടുക്കുവാനില്ലെന്ന ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽ നിന്നു തെളിഞ്ഞിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

വിഷയവൈശദ്യത്തിനു് ഉതകുന്ന പൂർവ്വപക്ഷങ്ങൾ അടങ്ങിയ കുറിപ്പുകളെഴുതി സഹായം ചെയ്തതന്മാന്യമഹാശയനായ പത്രാധിപരവർകളോടു് എനിക്കു തോന്നുന്ന ബഹുമാനനിർഭരമായ കൃതജ്ഞതയും ഇവിടെ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ശിശുഗണിതം

ഓമനക്കുഞ്ഞുങ്ങൾ ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന

ഈ കമനീയമായ പുസ്തകം

ഒരണയ്ക്കു് എല്ലാ പുസ്തകവ്യാപാരികളുടെ പക്കലും കിട്ടുന്നതാണു്.

റെഡ്യാർ പ്രസ്സ് & ബുക്ക്ഡിപ്പോ, തിരുവനന്തപുരം.

വൈപരീത്യം

ആർ. എം. മാന്നാട്ട്.

ഉള്ളവരില്ലാത്തോരുമിങ്ങിനെ ലോകം രണ്ടു-
കള്ളിയായ്, ഉള്ളും തള്ളുംതല്ലുമായ്ക്കഴിയുമ്പോൾ,
ഇല്ലമേ സമാധാനമിന്നൊരു മനസ്തൃപ്തി;
അല്ലുചാലലംകോലപ്പെട്ടുപോയ് മനുഷ്യത്വം,
അല്ലിലും പകലിലും വല്ലുമേലച്ചുത്തു
നല്ലതു വരുത്താനാ'യിന്നമ്മ', ശ്രമിച്ചിട്ടും!

* * * *

ഇന്നലെ ഞാനും ചെറുചോരയും നീരും വീഴ്ത്തി
മന്നിതിൻമഹാഭോഗൃപ്പുച്ചെടി പിടിപ്പിക്കാൻ;
നാളെത്തൻനവമലർ കൊള്ളുവാൻ മോഹിച്ചെന്റെ
യുള്ളിലപ്പൊഴതത്ര കൊള്ളിമീൻ പറന്നില്ലാ?
ഐശ്വര്യപൂരത്തിന്റെയുത്സവംവെടിക്കെട്ടി-
നാശയും വിശ്വാസവുമെത്രമേൽ വട്ടംകൂടീ?
എന്നകം ചീത്തു, പുറം സുന്ദരസുഖസപ്പം
വന്നുനിന്നരിയാടീ, രലത്രയോ കുശലോക്തി?
പിൻമുറത്തലമുറ പൂകണം നാകത്തോപ്പു
നന്നുനന്നിതേ വേണ്ടൂ എന്നു ഞാൻ നേർന്നുനിന്നു.

* * * *

സ്വാർത്ഥമാമോട്ടംമാട്ടം മേയുമീപ്രപഞ്ചത്തിൽ
വ്യർത്ഥമായ്പൊതുക്ഷേമകല്പകച്ചുവടി നടൽ:
ഉള്ളതുമിലയാകെപ്പോയ്, തേനും കെട്ടുംപോയി.
പൊള്ളുകയാണെൻചിത്തമക്കഥയോർക്കുന്തോറും
താരകംപോലേയെന്നെയുറ്റുനോക്കുകയാണു
പരിതിലാരാൽ ക്രൂരയന്തനായാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ;
ഇല്ല മേ സമാധാനം, ഇല്ല മേ മനസ്തൃപ്തി
തെല്ലുമേ, വൃഥാ ഞാനുമേതിനോ ശ്വസിച്ചുള്ളി.

വിലാസിനി

സിങ്കപ്പൂരിലെ ഏക മലയാള മാസിക.

കേരളത്തിലെ ഒന്നാംകിട സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ വിജ്ഞാനപ്രദങ്ങളായ ലേഖനങ്ങളും, കവിതകളും, ചെറുകഥകളും, മുഖംനോക്കാതെയുള്ള നിരൂപണങ്ങളും എന്നിവകളോടുകൂടി മാസംതോറും പുറപ്പെടുന്നതാണു. കേരളത്തിന്റെ ഇതരഭാഗങ്ങളിലും ഏജന്റന്മാരെ ആവശ്യമുണ്ടു.

കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് എഴുതുക.

Manager, VILASINI,
No. 16, Burmah Road,
SINGAPOOR.

നീറുന്ന നിമിഷങ്ങൾ

കെ. ജെ. മറ്റത്തോളി

അവർ നാലുപേരുടേയും കൈത്തണ്ടകൾ, കൈവിലങ്ങുകളുടെ വളയങ്ങളിൽ അമർന്നു. സോമൻ, സുരേന്ദ്രൻ, ലളിത, ഭാനുമതി, അങ്ങിനെ ആ നാലാത്മാക്കൾ ബന്ധനസ്ഥരായി. കള്ളനും കൊലപാതകിക്കും മാത്രം അവകാശവും അഹ്തയുമുള്ളതായി അടുത്തകാലംവരെ നിലനിന്നുപോന്ന കർശനിയമങ്ങൾക്കു സ്ഥാനഭ്രംശം വന്നിരുന്നു. മണ്ണിന്റെ മാനത്തെയും മനുഷ്യത്വത്തിന്റെ മഹത്വത്തേയും സുസ്ഥിരമാക്കുവാൻ നിലകൊള്ളുന്ന ജനനായകന്മാരുടെ നേക്കാണത്രേ ഇന്നു തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്. കൊലയാളിക്കും കൊള്ളക്കാരനും ഏ. ക്ലാസ്സു ജയിൽ മുറിയും, വിഭവവും, നിയമവാദാനുമതിയും നല്കി മാനിക്കുന്ന "നീതി" ഒരു ഭാഗത്തു്. നാടിന്റെ മാനം കാക്കുന്നു—അഭിമാനിക്കുന്ന ജനവിഭാഗത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾക്കു ഇരുട്ടറകളും, മർദ്ദനവും മാനഹാനിയും നിതരാം നല്കുന്ന "നീതി" മറുഭാഗത്തു്. അതു് ഒരു നഗ്നസത്യം മാത്രമാണെങ്കിൽ, അതു തന്നെയാണു് ആ നാലുപേരുടേയും ബന്ധനത്തിന്റെ നീതിസാരവും!.....

.....

അവർ കുറ്റക്കാരാണോ? എങ്കിൽ ഓരോരുത്തരുടെ അഭിപ്രായം തുറന്നു പറയാം. പക്ഷേ, ആ നാട്ടുകാരിൽ ആരും തന്നെ അവർ കുറ്റം ചെയ്തതായി അറിവില്ല. സർക്കാർ കണ്ടു പിടിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ തെറ്റു—കഠിന തെറ്റു്. ലോകം അവസാനിക്കുന്ന നിമിഷംവരെ മരണാധിപന്മാർ അതു പുറത്തുവിട്ടില്ല. വിട്ടുവാൻ പാടില്ലത്രെ. പട്ടിണിയും പരിവട്ടവുമായി അസ്ഥിമാത്രശേഷിതരായ കർഷകലക്ഷങ്ങളുടെ നിഴലുകളിൽ വിയർക്കാതെ നിന്നു തനി ജനകീയം പ്രസംഗിച്ചു അധികാരത്തിൽ കയറിയവർ ഇന്നു പറയുകയാണു—അവരുടെ നീതിസംഹിത ശാസിക്കയാണു്, അറസ്റ്റുകളുടേയും മർദ്ദനങ്ങളുടേയും കാരണം പുറത്തുവിടുവാൻ പാടില്ല എന്നു്. അതാണു രാജ്യതന്ത്രമത്രെ

ജനതന്ത്രമായി ശബ്ദമുയർത്തിയപ്പോഴും, നിയമം മറുപടി രൂപത്തിൽ ചൊല്ലിയ പഞ്ചതന്ത്രമാണു ഞാൻ വായനക്കാർക്കായി പകർത്തിയതു്.

II

ഭാനുമതിയമ്മയുടെ വയസ്സു അറുപതു കഴിഞ്ഞുകാണും. സോമനും സുരേന്ദ്രനും അവരുടെ മക്കളാണു്. ലളിത ആ അറുപതുകാരിയുടെ ഏക പുത്രിയാണു്. സോമൻ ബി. ഏ വരെ വായിച്ചു. സുരേന്ദ്രനും ലളിതയും സ്കൂൾഫൈനൽ പൂർത്തിയാക്കിയതോടുകൂടി പിതാവു പരലോകപ്രാപ്തനായി. പിതൃനഷ്ടം അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ ശരിയ്ക്കുംസ്പർശിച്ചു—സ്തംഭിപ്പിച്ചു.

സാമാന്യം കഴിഞ്ഞുകൂടുവാൻ സൌകര്യമുള്ളവരായിരുന്ന ഭാനുമതിയമ്മയുടെ വീട്ടുകാർ തന്നിമിത്തം, വിവിധസഹായങ്ങൾ അവിടെ നിന്നും കിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്ന വിദ്യാസമ്പന്നരായ തന്റെ മക്കൾ

ക്കേതെങ്കിലും പ്രവൃത്തി ലഭിച്ചാൽ സ്വന്തം കാലിൽ നില്ക്കുവാൻ കഴിയുമെന്ന ദൃഢവിശ്വാസം തമ്പുരാന് വേണ്ടുവോളം ആശ്വാസം നല്കി.

സോമന്റെ ഉദ്യോഗാർത്ഥനകൾ രേണകവാടങ്ങളെ സ്പർശിച്ചില്ല. അയാളുടെ ശ്രദ്ധ ഉദ്യോഗമണ്ഡലങ്ങളിലേയ്ക്ക് തിരിഞ്ഞില്ല. സേവയ്ക്കും കൈക്കൂലിക്കും അയാൾ ക്ലർക്കായി നിന്നില്ല. ജനതയെ ഞെക്കിഞെരുക്കി മനുഷ്യത്വത്തെ അവഹേളിക്കുന്ന രേണകവാടങ്ങളാണ്-മർദ്ദകരെ വളർത്തുന്ന ഉദ്യോഗമണ്ഡലങ്ങളാണ്—സേവയ്ക്കും കൈമടക്കിനും മൂട്ടപിടിക്കുന്നവന്ന വിത്തവും വിഭവവും മതിവരോളം കൊടുക്കുന്ന ഒരു തരം നീതിയാണ് അയാൾ ഏവിടേയും കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നത്. ആ വ്യവസ്ഥിതിക്കെതിരായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ അയാൾ പ്രതിജ്ഞചെയ്തു.....

"ധീരനും ശുഭവിശ്വാസിയുമായ ഒരു ദേശാഭിമാനിക്ക് മരണം ഒരു പ്രശ്നമല്ല. നാളത്തെ തലമുറയ്ക്ക് മാനമായി ജീവിക്കുവാൻ നാം കഠിനയാതനകൾക്ക് വേണ്ടി സന്നദ്ധരായിരിക്കണം. സോമൻ സുഹൃത്തുക്കളെ ഉപദേശിക്കാറുള്ള.

"ലാടംതറച്ച ഷൂസ്സുകൾ ഇട്ടിട്ടില്ല. ആ ശ്രദ്ധിച്ച കാലുകളിൽ ചോരപൊറ്റി വിള്ളറിയ ഉള്ളം കാലുകൾ കൊണ്ട് ചവുട്ടിമെതിക്കയാണ് കർഷകൻ. കറയും നെൽമണിയും വേർതിരിച്ച്, അന്തിക്ക് ജന്മിയുടെ ആട്ടും തുപ്പും പ്രതിഫലം വാങ്ങി മടങ്ങുന്ന കർഷകന്റെ മുഖം നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചു നോക്കൂ. ആ വാടിക്കരിഞ്ഞ നീരു വറ്റിയ മനുഷ്യക്കോലങ്ങളെ ഉണർത്താൻ നമുക്ക് കഴിവില്ലെങ്കിൽ മാങ്ങാട്ടിയുടെ മലനാട് ശപിക്കപ്പെട്ട സഹാറയായി രൂപാന്തരപ്പെടും. തത്വവും, ഗണിതവും, പ്രകൃതിരഹസ്യങ്ങളും പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥക്കെട്ടുകളിൽ നിന്നും വിരമിച്ച്, കണ്ണടയും സപ്പാത്തും ബൂട്ട്കോട്ടും വലിച്ചെറിഞ്ഞ് ഇറങ്ങൂട്ടേ കലാലയത്തിൽ നിന്നു കർഷകമക്കളിലേയ്ക്കും. കർഷകമക്കളെ ഉണർത്താൻ.....ഉയർത്താ....." കലാലയങ്കണങ്ങളിൽ ജീവിച്ച സഹൃല്ലോകം സ്വപ്നം കാണുന്ന വിദ്യാർത്ഥിസമൂഹത്തെ സോമൻ അഭിവാദനം ചെയ്തു.

III

അതൊരു ഗ്രാമമല്ല. അവിടം ഗ്രാമത്തിന്റെ വേഷം ചമയണമെങ്കിൽ ഇനിയും ഒരു നൂറു നീണ്ടസംവത്സരങ്ങൾ മുന്നോട്ടു പോകണം. കർഷകഗ്രാമത്തിന്റെ കർഷകഗ്രാമമാണ് അവിടം. കളിമണ്ണും ചെങ്കല്ലുമല്ല അവിടത്തെ ഭൂമി. കറുത്ത പാറയില്ലേ അതുതന്നെ. കറുത്തുകട്ടപ്പും ക്രൂരിയ കരിമ്പാറക്കെട്ടുകളുടെ വിഹാരരംഗമാണത്. വെട്ടിയാൽ മഴതെറിക്കും, തീപ്പൊരികൾ പറക്കും. എന്നിട്ടും അവിടേയുമുണ്ട് മനുഷ്യജീവികൾ. പരമ്പരാഗതമായി കരിങ്കല്ലുകളോട് മല്ലിട്ട് കഴിയാക്കി, നിലമാക്കി, കൃഷിചെയ്യുന്ന കാടന്മാരാണ് ആ കാണുന്ന കറുത്ത വർഗ്ഗങ്ങൾ. അവരും നമ്മുടെ ആൾക്കാരാണ്, വംശക്കാരാണ്. അതു സമ്മതിക്കുവാൻ, അവരെ സ്വീകരിക്കുവാൻ ആഭിജാത്യം അനുവദിക്കാത്തവർ മാറിനില്ക്കട്ടെ.

ഷർട്ടും മുണ്ടും ധരിച്ച രണ്ടാളുകൾ അവിടേയും വലിഞ്ഞെത്തി സംഭാവന പിരിച്ചെടുക്കാനല്ല. പ്രകൃത അവരേയും മനുഷ്യരാക്കുവാൻ, പ്രബുദ്ധരാക്കുവാൻ. സോമനും സുരേന്ദ്രനുമാണത്. ജ്യേഷ്ഠന്റെ മനുഷ്യസ്നേഹം ആ അനുജനിലും പകർന്നു.

പച്ച കായ്കനികൾ പഴുപ്പിച്ചു തിന്നുന്ന കാടന്റെ മക്കളാണവർ. ഉപ്പിലിട്ടതും, ഉപ്പേരിയും, കട്ടനാടൻ നെല്ലരി

ച്ചോറും, പാൽക്കഞ്ഞിയും കഴിച്ച ദാഹിക്കാതെ പാഴ്ക്കിനാവുകൾ കണ്ട്, മൈതാനപ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തി, നേതൃത്വം ചമയുന്നവന്ന് ആ തീറ്റി പാറില്ല. ആ കറുത്ത വസ്ത്രത്തെ സ്പർശിച്ചാൽ മതി, ആ ഗസ്റ്റ് പതിനഞ്ചിനുശേഷം ധാരിച്ച തുടങ്ങിയ നിങ്ങളുടെ വെള്ളഖദർ ജുബ്ബ അഴുക്കാകും, നാറും, ക്രൂറകേറും കെല്പില്ലാത്ത ആത്മാർത്ഥതയ്ക്ക് അവിടം പാറില്ലെന്ന ചുരുക്കം.

സോമനും സുരേന്ദ്രനും ആ കാടിന്റെ മക്കളോട് അടുത്തു് ഇണങ്ങി. അവരുടെ ജീവിതവൈഷമ്യങ്ങൾ ആരാഞ്ഞു പഠിച്ചു. പാറ മണ്ണാക്കി മയപ്പെടുത്തി മാറിയപ്പോൾ, വിത്തിറക്കിവിഭവം കൊയ്യെടുത്തപ്പോൾ അതിനുമുണ്ടായി പട്ടയവും പട്ടയക്കാരനുമത്രെ. അവിടത്തുകാർ ആരും തന്നെ ആ ജന്മിയെകണ്ടിട്ടില്ല. ഏതാണ്, എവിടെയാണ് ആ ആളെന്ന് ഒരെത്തും പിടിയും കിട്ടിയിട്ടില്ല. ആണ്ടിലൊരിക്കൽ ജന്മിക്കു ഭോഗം നല്കണംപോൽ. ആ ക്രൂരൻ മലയുടെ അടിവാരത്തിലൂടെ ഒഴുകുന്ന നദിയിൽ വഞ്ചിയുമായി വന്നെത്തുമത്രേ ജന്മിയുടെ ആരാച്ചാരന്മാർ. കൊയ്തു കിട്ടിയ ധാന്യത്തിന്റെ മുക്കാൽ ഭോഗവും അവർ കൊണ്ടുപോകും.

"ലോകത്തിന്റെ ഇരുളടഞ്ഞ ഭാഗങ്ങളിൽപ്പോലും മനുഷ്യനു സ്വയം പ്രയത്നിച്ച ഫലം അനുഭവിക്കുവാൻ അനുവദിക്കാത്ത വ്യവസ്ഥിതി തകർക്കാതെ തരമില്ല—" സോമൻ ആരോടെന്നില്ലാതെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. ആ മലനാടിന്റെ കാളിമയെ അതു ഭേദിച്ചു. ഒരു സുന്ദരമായ സുപ്രഭാതത്തിന്റെ വിപ്ലവാഭിവാദ്യങ്ങൾ സോമന്റെ ശ്രവണപുടങ്ങളെ തലോടുണതായി തോന്നി.

"പ്രയത്നിക്കുന്നവനുള്ളതാണു പ്രയത്നഫലം. ചോരനീരാക്കി,നട്ടുനനച്ചു വളർത്തി കൊയ്തെടുത്തധാന്യം കടിച്ചുനോക്കൂ! വേലക്കാരന്റെ ചോരയുടെ സ്വാദുണ്ടാകും അതിന്നു്. പുറത്തുള്ള ഒരുവനും അതനുഭവിക്കുവാൻ അധികാരമില്ല, അവകാശമില്ല, അർഹതയില്ല. ഭോഗത്തിന്നായി വരുന്നവൻ അതുത്തിക്കു പുറത്തു്, പുറത്തു്.....—"സോമൻ അവരെ പറഞ്ഞു പഠിപ്പിച്ചു.

IV

മാസങ്ങൾ ചിലതു കഴിഞ്ഞു. സോമനും സുരേന്ദ്രനും അധികാരികളുടെ ഉറ്റുനോട്ടങ്ങൾക്കു് ഇരയായി. നാടൊട്ടുക്കും നിയമം അവരെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നിർദ്ദോഷികളായ പലരേയും വിളിച്ചുവരുത്തി, പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി സ്റ്റേഷൻ കാട്ടി പറഞ്ഞയച്ചു. സോമനും സുരേന്ദ്രനും എവിടെയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൊടുക്കണമത്രെ നാട്ടുകാർ.

അധികാരം പങ്കിട്ടെടുത്തവർ നായാട്ടുനായ്ക്കളെപ്പോലെ പാവങ്ങളുടെ കുടിലുകളിൽ ഓടിക്കയറി. അവർ അമ്മപെങ്ങന്മാരെ.....അങ്ങിനെ കയറിയിറങ്ങി അവർ എല്ലായിടവും. മുട്ടത്തോടുകണക്കെ എല്ലാം, എല്ലാം തന്നെ അവർ ചവുട്ടിനുറുക്കി.

"സോമൻ—സുരേന്ദ്രൻ—" ആ ജനസേവകരെ കണ്ടു പിടിക്കുവാൻ വേണ്ടി നാടിന്റെ സമാധാനസ്തംഭത്തിൽ ഒരു ക്രൂട്ടർ പൂട്ടുകാട്ടി തീകൊളുത്തിയെന്നു മാത്രം.....

"കിട്ടാപ്പുള്ളികൾ"—അതൊരു ചോദ്യചിഹ്നമായി അവസാനം അവശേഷിച്ചു.

അധികാരത്തിന്റെ ദുരഭിമാനം, മദയാനകണക്കെ വിരണ്ടോടി. എന്നിട്ടും കിട്ടിയില്ല, കിട്ടാനുള്ളവരെ.

മാസങ്ങൾ പിന്നേയും കടന്നുപോയി. നിശയുടെ നിശ്ശബ്ദതയിൽ, രാത്രിയുടെ മദ്ധ്യയാമത്തിൽ ആ അന്വേഷണസംഘം മാച്ചുചെയ്യപോകയാണു സോമന്റെ വീട്ടിനകത്തേക്കു.

"മക്കളെ കാണിച്ചുകൊടുക്കുവോളം നിന്നെയൊക്കെ വിടില്ല ഞങ്ങൾ....." അധികാരമുള്ളവർ അലറി. മാനമതിയമ്മയും ലളിതയും എന്തൊ പറയുവാൻ ഭാവിച്ചു. കണ്ഠത്തിൽ ആരോ കത്തിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നപോലെ ചില അസ്പഷ്ടശബ്ദങ്ങൾ നിശയുടെ മൌനത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്നു.

"നിങ്ങൾക്കുമില്ലേ അമ്മപെങ്ങന്മാർ?..." ഒരു പതറിയ ശബ്ദം ഇഴഞ്ഞുനീങ്ങി.

"ഉണ്ടെടീ, ഉണ്ടു—" ആരോ മറുപടി നല്കി.

"അ...മ്മേ...അ...എ...ന്റെ...അ...മ്മേ...അ..."

"എ...ന്റെ... മോളെ...എ ന്റെ... ലളി...തെ...എ..."

ആ തറവാടിന്റെ പൂമുഖം 'പറപറാ' കീഴോട്ടു ഇരുന്നു.....

പിറേറന്നു പുലച്ചയ്യുജയിൽ വളപ്പിനു പുറത്തുള്ള കളകടവിൽ ചോരപുരണ്ട ഒരു പോലീസ്സുവാൻ തേച്ചു കഴുകുന്നതായി പലരും കണ്ടിരുന്നു.....

V

ആ ദാരുണസംഭവം അതർഹിക്കുന്ന ഗൌരവത്തോടുകൂടി ഒരു വിപ്ലവക്കൊടുങ്കാറ്റായി നാടെങ്ങും വ്യാപ്തമായി. മനുഷ്യസ്നേഹികളുടെ ഹൃദയാന്തരാളങ്ങളിൽ പ്രതികാരത്തിന്റെ തീജ്വാലപടർന്നു കയറി. അടങ്ങാത്ത അമർഷം ജനതയിൽ അണപ്പിടിച്ചു. സ്വാതന്ത്ര്യദാഹം മനുഷ്യനാവുകളെ വിറകൊള്ളിച്ചു. ജനായത്തമുന്നണി മുന്നാട്ടു നീങ്ങി അധികാരസ്ഥാനങ്ങളെ ലക്ഷ്യമാക്കി. ആ അന്വേഷണസംഘം പിന്നേ പുറത്തിറങ്ങി കണ്ടില്ല.

നിയന്ത്രണമില്ലാത്ത ദിനരാത്രങ്ങൾ പലതും കടന്നുപോയി. ഒരു മദ്ധ്യാഹ്നസമയം. രണ്ടു ചെറുപ്പക്കാരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു അധികാരിയുടെ മുമ്പിൽ ഹാജരാക്കി. കോടതിനടപടികൾ പെട്ടെന്നു സ്തംഭിച്ചുകണ്ടു. ജനത ഉൽക്കണ്ഠാകുലരായി കാണപ്പെട്ടു. സോമനും സുരേന്ദ്രനുമായിരുന്നതു. "ഈ നീതിസമ്പ്രദായം ഒരിടത്തും വളരുവാൻ പോകുന്നില്ല. ഹിമവാന്റെ അപ്പുറത്തുനിന്നും കെട്ടുതുടങ്ങി വിജയധ്വനികളുടെ ഇരമ്പൽ. തടുത്തു നിറുത്തിയാൽ നില്ക്കില്ല. ആ ലോകജനവിമോചനപ്രവാഹഗതി തടയല്ലേ, തടഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾക്കുമാത്രം ലോകദൃഷ്ടിയിൽ വിഡ്ഢികളായി അവശേഷിക്കും. ഞങ്ങളെ ഹാജരാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഞങ്ങളുടെ അമ്മയേയും സഹോദരിയേയും വിടുക, വേഗം വിടുക....." തുറന്ന കോടതിയിൽ അവർ തുറന്നു തന്നെ പറഞ്ഞു.

"വിടുക, വേഗം വിടുക—" അഭിമാനപരവശരായ ജനത അതേറ്റു പാടി.

VI

പൊള്ളുന്ന ജയിൽ അന്തരീക്ഷങ്ങളിൽ നിന്നും മാനമതിയമ്മയും ലളിതയും മോചിതരായി. അവരെ നിരുപാധികം വിട്ടയച്ചുവെന്നു ചുരുക്കം. ജനതയുടെ മാതാവാണു ആ അറുപതുകാരി. ജനതയുടെ ഉടപ്പിറന്നവളാണു ലളിത. അധ്വാനിക്കുന്നവന്റെ ലോകം അവരെ സഹർഷം സ്വീകരിച്ചു, അനുമോദിച്ചു. പക്ഷെ, ഏതാനും മാസങ്ങൾ വേണ്ടിവന്നു തള്ളയും

മകളും ആശുപത്രിയിൽ നിന്നും പുറത്തു വരുവാൻ.....

ഇരുമ്പഴിക്കൂട്ടിലെ സിംഹപ്രതിമകളായി സോമനും സുരേന്ദ്രനും പതറാതെ, പേടിക്കാതെ അങ്ങിനെ കഴിയുകയാണു്. അവർ ചെയ്ത കുറ്റം ഇതേവരെ പുറത്തു വന്നിട്ടില്ല. ക്രോസ്സും വിസ്താരവുമെല്ലാം പ്രത്യേകകോടതിയിലാണു്. ജയിലിന്നകത്താണു് ആ കച്ചേരി. അവക്കുവേണ്ടി വാദിക്കുവാൻ നിയമജ്ഞന്മാക്കുള്ള അവകാശം നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു. പെറമ്മയ്ക്കുപോലും മക്കളെ കാണുവാനുള്ള ജന്മാവകാശം പോലും അവഗണിക്കപ്പെട്ടു. മനുഷ്യരാശിയുടെ ജീവനെ തീറെടുത്തിരിക്കയാണു് ഒരു ക്രൂരൻ. വിധിക്കാനും വിടാനും കൊലമരത്തിന്നു കാണിയ്ക്കുവെക്കാനും അവക്കധികാരമുണ്ടത്രെ.....

അന്നത്തെ പ്രതിദിനപത്രങ്ങൾ കരിഞ്ചന്തയിൽ ക്രൂരി വിറ്റു. ണ. പൈ. ആക്കി മടിശ്ശീല വീർപ്പിച്ച പത്ര ഏജൻറുമാർ വളരെയുണ്ടു്.

"സോമനും സുരേന്ദ്രനും മരണശിക്ഷ. അപ്പീൽ അനുമതി നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു..." അങ്ങിനെ നീണ്ടു പോകുന്ന പത്രറിപ്പോർട്ട മനുഷ്യഹൃദയങ്ങളെ മാത്രമല്ല, മൂടൽ മഞ്ഞിൻെറ മറയിൽ വിമോചനത്തിൻെറ വിരുന്നുണ്ണാം കാത്തു നിലകൊള്ളുന്ന കാടിൻെറ മക്കളെപോലും വിറകൊള്ളിച്ചു.

ഉണർന്നു ഉഷാറായി നില്ക്കുന്ന ആ കൊലമരത്തെ നോക്കി ജ്യേഷ്ഠനും അനുജനും ചിരിച്ചു, പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. നാളെ പുലരുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ ആ ജീവിതം ഞെങ്ങിഞെരുങ്ങി മരവിക്കും.....

രാത്രി മണി രണ്ടടിച്ചു.

"ജ്യേഷ്ഠാ! ഇനി ഏതാണ്ടു മുന്നുമണിക്കൂർ മാത്രമെയുള്ളു നമ്മുടെ....." സുരേന്ദ്രൻ എഴുന്നേറ്റിരുന്നു.

"മൂന്നു മണിക്കൂർ—" ഹാസ്യസൂചകമായി മന്ദഹസിച്ചുകൊണ്ടു സോമൻ പതുക്കെ മന്ത്രിച്ചു—"ജനതയെ പറയേണ്ടതെല്ലാം പറഞ്ഞു ഏല്പിച്ചു, പഠിപ്പിക്കേണ്ടതെല്ലാം പഠിപ്പിച്ചു. പ്രിയപ്പെട്ട അനുജാ! ധീരനും ശുദ്ധവിശ്വാസിയുമായ ഒരു ദേശാഭിമാനിക്കു മരണം ഒരു പ്രശ്നമല്ല..."

അവർ നമ്മെ വിട്ടു പിരിയുവാൻ പോകയാണു്. മരണനിമിഷങ്ങൾ അടുത്തടുത്തുവരുന്നു. അടിയുറച്ച ക്രൂരൻ വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഇലകൾപോലും അനങ്ങുന്നില്ല. അവിടെ സർവ്വത്ര ശ്മശാനമൂകത.

ശരിയാണു്. ആ കൊലപ്പുള്ളികളെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തുക തന്നെ ചെയ്തു.....

ഒരു ശബ്ദം! സോമൻഅഴികളുടെ വിടവുകളിലൂടെ ദൃഷ്ടികൾ പായിച്ചു. സൂക്ഷിപ്പുകാർ നിറതോക്കുമായി ചാരിനിന്നു തുങ്ങുകയാണോ?.....

"മേകനേ...മ...ക്കളേ..."

"ചേട്ടാ...ചേ...ട്ടാ..."

നേരിയശബ്ദം!

"മേകനേ...മ...ക്ക...ളേ..."

"ചേട്ടാ...ചേ...ട്ടാ..."

സുരേന്ദ്രൻ മുഷ്കിക്കൊണ്ടു ചുറ്റുപാടും പരിശോധിച്ചു. ഭിത്തിയുടെ ഒരു കല്ലുപതുക്കെ ഇളകുന്നുണ്ടു്. സോമൻ ഇളകിയ ഭാഗം പതുക്കെ ചവുട്ടിപ്പുറത്തേക്കു തള്ളി. അമ്മ, സഹോദരി, സഖാക്കൾ പലരേയും അവർ കണ്ടു. ഇരുളിൽ.....

"മ...ക...നേ, മ...ക്ക...ളേ..."

"അ...മ്മേ..."

ഹൃദയവീണ.

പി. ഗോവിന്ദൻ നമ്പീശൻ, പേരാമ്പ്ര.

അന്തിമേഘങ്ങളം, മാരിവില്ലൊളി
ചിന്തുമംബരവേദിയിൽ
നീലനിർമ്മലപ്പൂന്തുകിൽ ചാർത്തി
ലോലഹാസമണയവേ,
മന്ദമാരുതാശ്ലേഷിതമാകും
മഞ്ജുവീചിയിലാറാടി
ചാരുസൌരഭമെങ്ങുമേ വീശും
താരണിപ്പൂവാടിയിൽ
പച്ചവില്ലീസിൽ പട്ടമെത്തയിൽ
കൊച്ചു തോഴനോടൊത്തു ഞാൻ
നിർമ്മലഹൃത്തിൻതന്ത്രികം മീട്ടി
ചെന്നിരുന്നോരാ നാളകം
നിത്യസൌഹൃദപ്പൂഞ്ചിറകടി-
ച്ചാർത്തിലങ്ങിനെ വാണനാളം
ജീവിതമനുഭൂതിതൻസ്വർഗ്ഗ-
ഭാവനയിൽ വിഹരിക്കും.
ആ മനോഹരനാളകം ഞങ്ങളം-
ക്കാശകളേകിയായിരം.
അക്കലാശാലാജീവിതം ഞങ്ങളം-
ക്കത്രയും നിത്യസുന്ദരം
കണ്ടതില്ലന്നു ജീവിതത്തിലി-
രുണ്ട രോഗങ്ങളൊന്നുമേ;
എങ്ങുമാമധുരപ്രതീക്ഷകളം
തിങ്ങിടും മലർത്തോപ്പുകളം.
വിസ്മയിപ്പിക്കുംമട്ടിലാരെയും
വിശ്വസൌഹൃദഗീതകം
അന്നു ഞങ്ങളൊരുമിച്ചു പാടി-
യുന്നതാത്മഭൂതപൂർവ്വകം.
പൊൻവസന്തസമാഗമത്തിലെ-
പ്പൂങ്കുയിലുകൾക്കൊപ്പമായ്.
പുഞ്ചിരിച്ചാർത്തിൽ പൂനിലാവൊളി
നെഞ്ചിലായിച്ചൊരാലേഖകം.
ക്രൂരിരുട്ടിലും കാന്തികന്ദള-
ധാര പെയ്യുന്നുളി പൂണ്ടവർ.
മഞ്ഞുനീരിലും സൌഹൃദരാഗ-
മഞ്ജുളാമ്പികം കണ്ടവർ.
അന്നു ഞങ്ങളം—ഉലകിനെ സ്വർഗ്ഗ-
സന്നിഭം വാഴ്ത്തി നിത്യവും.
ആ മനോഹരനാളകം—ആ മ-
ട്ടാശകളം പൂത്ത നന്ദനം
തേനൊലിഗ്ഗാനവീചിയിലന്നു
വാണു ഞങ്ങളനുദിനം.
"പൂവിരിച്ചൊരു ഭാവനാമണി-
മേഖല പൂകുമാനന്ദർ
ജീവിതം ചലച്ചിത്രമെന്നൊരു
കേവലസത്യമോരുമോ?"

II

കാലമങ്ങിനെ നീണ്ടു
ഞങ്ങളെത്തലോടുന്ന
ലീല കൈവിടാതാത്മ-
ജാലവൈഭവകം കാട്ടി.
അങ്കണത്തെമാവിങ്ക-
ലങ്ങിങ്ങു വസന്തത്തെ-

"ചേ...ട്ടാ"
"ല...ളി...തേ, ല...ളി...തേ..."
"സഖാക്കളെ! ലാൻസയാം."
ചിറോന്നു ദിനപത്രങ്ങളുടെ പ്രഭാത പ്രതിപ്പിൽ സോമനും സുരേന്ദ്രനും ജയിൽ ചാടിപ്പോയവാർത്ത പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു കണ്ടു.

(പകപ്പകാശം കഥാകൻ.)

ത്തൻകനി കറിച്ചിട്ട
മഞ്ഞനീരാളം ചാത്തി.
മത്തഭ്രംഗങ്ങളം മൂളി
മൂകഭാഷയിൽ മാവി-
ന്നത്തമാംഗത്തിൽപ്പററീ
കൊണ്ടലിൻനിരപോലെ.
താരകത്തുവെള്ളി തൻ
തുണ്ടനാണ്യങ്ങളം വഷാ-
കാലത്തിൻ കരാളമാം
കൈകളിൽപ്പെട്ടകയാൽ.
കണ്ണനീർ തുകീടുന്നി-
തെങ്ങുമാഗ്ഘനാഘന-
ക്രന്ദനം കേഠംപ്പൂ ഹാ! ഹാ!
പുറുമേ ഭയംകരം.
അന്നത്തെ മനോഹര-
പ്പൊൻകസവുടുപ്പിട്ട-
നന്ദനമലർത്തോപ്പിൻ
സാന്ധ്യസുന്ദരവേള.
മന്ദ്രമംഗളം മൂളും
തരംഗം സുരഭില-
മന്ദമരുതാലോല
നത്തന കലാശില്പം.
പ്രേമസഞ്ചയംപാടി-
പ്പുഞ്ചിരി പൊഴിക്കുന്ന
കോമള ലതികകൾ,—
അ നും മാധവീധാര
പുൽക്കൊടിത്തുമ്പിൽപ്പോല-
മന്നു നാം നിരീക്ഷിച്ചൊ-
രക്കലാവിലാസങ്ങളം—
അ മഞ്ജുരംഗം സവ്വം
ഗ്രസ്തമാം കാലാഹിയാൽ
പൂന്തിങ്കളം കണക്കെന്ന
തത്വത്തെക്കാട്ടി മാഞ്ഞു
വാനിൻെറ മറയ്ക്കുള്ളിൽ.
ലോകമിങ്ങനെ പാടി
രാഗതന്ത്രിലമാമീ
വീണയിലൂടും ഗാന
തരംഗം നിലയ്ക്കുവെ,
"അ നും ഗാനാമൃത
ധാരയിൽ വിശ്വാത്തര
പാവനസ്നേഹം കാണാ-
മെങ്കിലും നിരന്തരം."

പരാപേക്ഷക്കൂടാതെ ചുരുങ്ങിയ ചെലവിൽ
ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കാൻ
അംഗ്ലേയ മഹോപാദ്ധ്യായൻ
പരിഷ്കരിച്ച പുതിയ പതിപ്പ്
ഇതാ അച്ചടിച്ചു തയാറാക്കിയിരിക്കുന്നു.
ക്രൌൺ 8-ൽ 900 പേജുകൾ. മുഴക്കാലിക്കോ ബയൻറ്.
വില നാലു ക. മാത്രം.
റെഡ്യാർ പ്രസ്സ് & ബുക്ക്ഡിപ്പോ, തിരുവനന്തപുരം.

സ്ത്രീയിൽ കാണുന്ന ആകർഷണം.

മതിൽഭോഗം ചന്ദ്രശേഖരൻപിള്ള

സ്ത്രീയിൽകാണുന്ന ആകർഷണശക്തി ലോകത്തിന്റെ ആദികാലം മുതൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതും അനന്തകാലംവരെ നിലനില്ക്കുന്നതുമായ ഒരനശ്വരസത്യം മാത്രമാണെന്നുള്ളതിനു ചരിത്രത്തിന്റെ മങ്ങിയ വശങ്ങളും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ട്. ലോകസംസ്കാരം അതിനു തെളിവാണു്. ശൂന്യമായ ആകാശവും, അതിനടിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പ്രകൃതിയും ഈ പരമാത്ഥത്തെ മൌനമായി സ്വീകരിക്കയും ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. ഈ രഹസ്യം രഹസ്യമായി സ്ഥിതിചെയ്യാനനുവദിക്കുന്നതിലാണു യാഥാത്ഥ്യം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. സ്ത്രീലോകത്തിന്റെ ആകർഷണത്തിനു വശീഭൂതമായ പുരുഷസമുദായം കാന്തശക്തിയാൽ ലൌഹഖണ്ഡമെന്നപോലെ വ്യാകുലമായിട്ടും, ഈ രഹസ്യത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയത്നിക്കുന്നതിനു ധൈര്യപ്പെട്ടിട്ടും, അവക്കു് ഈ ആകർഷണം നാരിയിൽ എവിടെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നുവെന്നും, എന്തിനാണു ഈ മാദകത ഉല്പാദനവും ജീവിതവുമായിത്തീരുന്നതെന്നും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

നാരി, രമണി ആദിയായ സ്ത്രീപര്യായങ്ങളായ എല്ലാ ശബ്ദങ്ങളും നിർവചനാക്ഷമങ്ങളും എന്നാൽ അനുഭവവേദ്യങ്ങളും ഗുണധർമ്മദ്യോതകങ്ങളുമാകുന്നു. കാലഭേദത്താലും സ്ഥാനഭേദങ്ങളാലും ഏകതത്വത്തിൽ നാനാതത്വത്തിന്റെ പ്രതിഭാസമുളവാക്കുന്ന നാരി എളുപ്പത്തിൽ ബുദ്ധിക്കു് വേദ്യയായ സൃഷ്ടിയാണെന്നു പറവാൻ സാദ്ധ്യമല്ല. വാസ്തവം പറയുകയാണെങ്കിൽ സ്ത്രീയുടെ മഹത്ത്വം സർവത്തിലും ഉപരിയാണു്. ഈ ലഘുലേഖനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം ആ മഹത്ത്വത്തെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുക എന്നുള്ളതു മാത്രമാണു. സ്ത്രീയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ആദ്യാകർഷണം അനേകരൂപത്തിലുള്ളതാണെന്നു് ഏവക്കുമറിയാവുന്ന പരമാത്ഥം മാത്രമാണു്. ചരിത്രകാലത്തിലെ സംഭവപരമ്പരകളും ഇതിനുദാഹരണമാണു്. ചരിത്രകാലത്തിന്റെ ആദികാലം മുതൽ ഇന്നുവരെയുള്ള വാസ്തവികസംഭവങ്ങളും സൂക്ഷ്മനിരീക്ഷണം ചെയ്യുന്ന പക്ഷം സ്ത്രീ പ്രശ്നങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എല്ലാവരും ഏകാഭിപ്രായത്തിൽ ഒരേ സ്ഥാനത്തുതന്നെ എത്തിച്ചേരുന്നതായി കാണാം.

പിതൃഗൃഹത്തിൽ മമതയുടെ ത്ധംകാരമായും വേദനയുടെ മൌനചിത്രമായും വാത്സല്യത്തെ ജാഗരിപ്പിക്കുന്ന സ്ത്രീ പതിഗൃഹത്തിലെത്തിച്ചേരുമ്പോൾ നവവികസിതമായ രോസാപുഷ്പത്തിന്റെ മാദകതയോടുകൂടി മോഹനങ്ങളായ പ്രതീക്ഷകളുടേയും അഭിലാഷങ്ങളുടേയും ഒരു നീരുറവയായിത്തീരുന്നു. അനന്തരം ഭൌതികപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ നടത്തിപ്പിനായി പിതാവിന്റെ ഉത്തമസഹയോഗിനിയായി വിശ്വവാടികയിൽ സൃഷ്ടികർമ്മപരിപാലനങ്ങളുടെ ദായിത്വം സ്വയം ഏറെറടുക്കുന്നു. സ്തനങ്ങളിലെ പയോധാരരൂപത്തിൽ മാതാവിന്റെ യശോധാവല്യം ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കാൻ ബാദ്ധ്യമായി

ത്തീരുന്നു. തന്റെ വൈഭവങ്ങളാൽ സമസ്തലോകത്തെയും തിരസ്കരിക്കുന്നതിൽ അഭിമാനം കൊണ്ടിരുന്ന കഠോരകുചങ്ങളും ഇന്നു മാതാവിന്റെ ചുമതലാഭാരത്താൽ നതമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ ത്യാഗത്തിന്റെയും സേവനത്തിന്റെയും ജീവച്ചിത്രമായ മാതാവിന്റെ മടിത്തലത്തിലാണു ലോകത്തിലെ വലിയ വലിയ ചുമതലകളും നിമ്മാണശക്തിയും രൂപം പ്രാപിക്കുന്നതു്. ആഹാ! നാരിയുടെ രൂപം എത്ര ദിവ്യമായിട്ടുള്ളതാണു്. നാരി ഒന്നേയുള്ളൂ. പക്ഷേ, അവർക്കു് മുന്നു രൂപമുണ്ടു്. ഓരോ ക്ഷേത്രത്തിലും അവർക്കു തുല്യമായി അവർ മാത്രമേയുള്ളൂ.

പ്രവൃത്തിയുടേയും നിവൃത്തിയുടേയും സമ്മിളിതമായ ദർശനമാണു നാരി. വീരതയുടേയും ശൃംഗാരത്തിന്റെയും സുന്ദരമായ ചിത്രം നിവേദത്തിന്റെ സന്ദേശവും കൊണ്ടു നാരിരൂപത്തിൽ ലോകസമക്ഷം പ്രത്യക്ഷമായതാണു്. ലോകം അവളുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ പരിശ്രമിച്ചാൽ, ശാസ്ത്രത്തിന്റെയും സാഹിത്യത്തിന്റെയും സഫലമായ സാമഞ്ജസ്യം എങ്ങിനെ സംഭവിക്കാമെന്നുള്ള ചോദ്യത്തിനു് ഉത്തരം കണ്ടു പിടിക്കുന്നതിനു പക്ഷേ വിഷമം നേരിട്ടുകയില്ലേ എന്നുള്ള ധാരണയിൽ സ്ത്രീയെ ഒരു നിഗൂഢരഹസ്യമായി കരുതി ഇന്നും ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുകയാണു്.

തന്റെ യൗവനത്തിനു യാതൊരു വിലയും മതിക്കാതിരുന്ന ഊർമ്മിളയും, സർവ്വയൗവനോന്മാദത്തെയും പണയപ്പെടുത്തിയ ശകുന്തളയും, കഠോരമായ വിരഹയാതനസഹിച്ചും പതിവ്രതാധർമ്മത്തെ സംരക്ഷിച്ച സീതാദേവിയും—മാത്രമല്ലാ അനുപമമായ ഭോഗവിലാസങ്ങളേയും ജീവിതാനന്ദത്തേയുംകാൾ ആത്മാഭിമാനത്തിനുവേണ്ടി അഗ്നിപ്രവേശം ചെയ്ത പത്മിനിയും, ജാൻസിയുടെ പ്രാംഗണപ്രദേശങ്ങളിൽ ഭഗീരഥിയുടെ പദചിഹ്നങ്ങളെ പരമപവിത്രമാക്കിത്തീർത്ത ലക്ഷ്മീഭായിയും ലോകത്തിനു് എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്ന വസ്തുക്കളാണോ? ആ സ്ത്രീരത്നങ്ങളിലുള്ള ആകർഷണം പെട്ടെന്നു മന്ദീഭവിക്കുന്നതാണോ? പക്ഷേ, അവരുടെ ഈ ഉജ്ജ്വലചിത്രങ്ങൾ ദേശഭേദത്താലും സംസ്കാരഭേദത്താലും ഭാരതീയരേക്കാൾ മറ്റു ദേശക്കാർക്കു തിരിച്ചില്ലെന്നുവരാം. എന്നാൽ അവർ (സ്ത്രീ) ജീവിതത്തിലെ രാഗതന്ത്രികളുടെ ഏകാധികാരിണിയായി മനോവേഗങ്ങളെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഉന്മത്തയാണു്. ദേശകാലങ്ങൾക്കു് അതിൽ സ്ഥാനമില്ല. ചിലപ്പോൾ തന്റെ സൌന്ദര്യൈശ്വര്യത്തിൽ വ്യവഹാരഹീനയായിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, ചിലപ്പോൾ അവളുടെ വ്യവഹാരകുശലത നിമ്മലമായിത്തീരുന്നു. ചിലപ്പോൾ അവർ ഭീരുവാണു്. മറ്റു ചിലപ്പോൾ നിർഭയയുമാണു്. ചിലവേളകളിൽ പൌരുഷമൂർത്തിയായി മാറുന്നുവെങ്കിൽ, മറ്റു ചിലപ്പോൾ അവർ വിശ്രുതയായ നാരിയാണു്. എന്നാൽ ഒരു പുരുഷന്റെയും കുലവധുവിന്റെയും മാതാവിന്റെയും ആദർശത്തെ നിർവ്വഹിച്ചുകൊണ്ടു തന്റെ രാഷ്ട്രത്തിനും തദ്വാരാ ലോകത്തിനും സുകോമളയായ ജീവിതത്താൽ ഒരാദർശമാർഗ്ഗത്തിലേക്കുള്ള സങ്കേതം കാണിച്ചുകൊണ്ടു നാരീതത്ത്വത്തിന്റെ അനശ്വരമായ ആകർഷണത്തെ സുരക്ഷിതമാക്കിവയ്ക്കുന്നതിൽ സഫലയാകുന്നതിലാണു് അവളുടെ സർവ്വാംഗസുന്ദരവും അത്യന്തം ഉപാദേയവുമായ രൂപം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. അവളുടെ ഉച്ചൃംഖലസ്വഭാവത്തിലും ധൈര്യത്തി

ലും നാരീത്വത്തിന്റെ ക്ഷണികവും രഹസ്യമയമായ ആകർഷണത്തെ വിഷാക്തമാക്കുന്നതുമായ ഉല്ലാസപൂർണ്ണമായ വികാസം നമുക്കു കാണാൻ കഴിയും. അതിനുകാരണം പ്രകൃതിലോകത്തിന്റെ പ്രാരംഭമുതൽ അവളിൽ ചുമത്തിയിരിക്കുന്ന ഭാരമേറിയ ചുമതലയെ അവർക്കു നിവർഹിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതിലാണു്.

എന്തുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചാലും ശരി, മാത്രാവിന്റെ പ്രതിനിധിയും സൌഭാഗ്യത്തിന്റെ ജീവച്ചിത്രവുമായ സ്ത്രീ വളകളുടെ ആവരണങ്ങളിലും വേണീബന്ധത്തിന്റെ ബലത്തിലും അജ്ഞാതകാലം മുതൽ തന്റെ ആകർഷണത്തെ ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. മാതാവിന്റെ മമതാബന്ധത്തിൽ പരിശ്രമത്തോടെ അതിനെ സുരക്ഷിതമാക്കിവച്ചിട്ടു് യൌവനോന്മാദത്തെ മമതയായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തി സാഫല്യത്തോടും വിനോദത്തോടുംകൂടി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന നാരി എത്ര ആകർഷപൂർണ്ണമായിത്തീരുന്നുവെന്നു നോക്കുക. സ്തനങ്ങളിൽ നിന്നും പ്രവഹിക്കുന്ന പയോധാര ഏതു നിർഭയന്റെ മനസ്സിനെയാണു് അലിക്കാത്തതു്. സ്ത്രീയുടെ ഈ അത്ഭുതകരമായ ഗുണവിശേഷം കേവലം അനുഭവിച്ചറിയേണ്ടതാണു്. വർണ്ണിച്ചു സ്പഷ്ടമാക്കാവുന്നവയല്ല. കാലഭേദത്താൽ ഏകത്വത്തിൽ നാനാത്വത്തിന്റെ കാന്തിവിശേഷത്തെ ഉളവാക്കുന്ന നാരി അനിർവചനീയയായിത്തീരുന്നതിൽ ആശ്ചര്യത്തിനവകാശമില്ല. നാരി മനുഷ്യബുദ്ധിക്കു പെട്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയുന്ന വസ്തുവാണോ? അവളിലുള്ള ആദിമയാകർഷണം ചിലപ്പോൾ സ്പഷ്ടമായ രഹസ്യമാക്കിത്തീർക്കുവാനും ആർക്കെങ്കിലും സാധ്യമാകുമോ? സാധ്യമല്ല എന്നുമാത്രമായിരിക്കും അതിനുള്ള ഉത്തരം.

പുത്രി, വധു, മാതാ ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഈ മൂന്നുരൂപം നാരിയുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ആദിമദ്ധ്യാവസാനങ്ങളുടെ ഏകത്രിതമായ ചിത്രം നാരീഹൃദയത്തിൽ അങ്കിതമായിത്തീരുന്നു. ഓരോ കാലത്തിലും അതിന്റെ വികസപരശ്രീവിലാസം നമുക്കു കാണാൻ കഴിയുന്നു. അതുകൊണ്ടാണു് ലോകസാഹിത്യം സ്ത്രീമഹത്ത്വത്തിനിത്ര വില കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അവളുടെ നാമം ഉച്ചരിക്കുന്നതു വിസ്മരിക്കാതിരിക്കുവാനുള്ള രഹസ്യവുമിതാണു്.

കാവ്യക്ഷേത്രത്തിലാദ്യമായി ഉളവായ ആദികവിയുടെ ഭാരതീവിലാസം സീതാദേവിയെയാണു് ആശ്രയിച്ചതു്. അന്നുമുതൽ ലോകം സ്ത്രീയുടെ മഹത്ത്വത്തെ പ്രകീർത്തിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. തുളസീദാസന്റെയും എഴുത്തച്ഛന്റെയും നയനങ്ങൾ ആ ക്ഷേത്രഭൂവിൽതന്നെ നിലനിന്നു. ഇന്നും എത്രയോ ഗ്രാമ്യകലാകാരന്മാരും മാതാവിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ നാരിയുടെ ഉജ്ജ്വലമായ മഹത്ത്വവിശേഷത്തെയും വികാസത്തെയും അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ നാരിയും നാരിയുടെ ആകർഷണവും ലോകത്തിനു ശാശ്വതരഹസ്യമായിരുന്നു രഹസ്യമായിത്തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യുകയും ചെയ്യും.

കൊതു

ഡാ: കൃഷ്ണവമ്മ, പാപ്പിനിശ്ശേരി.

കോലത്തു നാട്ടിൽ കൊതുകാരണത്താൽ
കാലം കഴിപ്പാൻ കടുതായ കഷ്ടം
നാലഞ്ചുനാളായ് നിശയിങ്കൽ നിദ്ര
നിലച്ചുപോ, യെന്തൊരു നിത്യദുഃഖം!

വിളക്കണച്ചിട്ട പതുക്കവേ ഞാ-
നൊളിച്ചുപോയി, തുലചാച്ചിടുമ്പോൾ,
വിളിച്ചിടുന്നു കളകാഹളം, ഹാ,
തുളച്ചുകേറുന്ന കരാളദംഷ്ടം!

'ഷേഡി'ൽപതുങ്ങിപ്പകലൊക്കെ,രാവിൽ
'റെഡ്ഡി'യ്ക്കു തുല്യം 'റെഡി' 'റോന്തു'ചു
[റ്റാൻ;
'ഡീ. ഡീ ടി.' കൊണ്ടും ഫലമില്ലവറെ-
ത്താഡിച്ചു കൊന്നേ തരമുള്ളുറങ്ങാൻ.

കാളുന്നകോപേന കടിച്ചു കൊല്ലാൻ,
ചീളെന്നടുക്കുന്നു കൊതുപ്രജങ്ങൾ;
മൂളുന്നവന്നെന്റെ ചെവിക്കടയ്ക്ക-
ലാളെക്കഴക്കാനിനിയെന്തുവേണം!

ഭയംസമം ദംശകദംശനങ്ങൾ
വശംകെടുത്തെന്നെ വലിച്ചിടുന്നു;
ഭൂശംസഹിക്കാവരുതാത്ത 'നാശ'മാ-
നിശംകരോരം, ബത കമ്മദോഷം!

നൂനം മനുഷ്യക്കൊരു 'ധൂമകേതു'
താനിപ്രകാരം കൊതുവായ് വരുന്നോ?
വാനത്തു നിന്നിങ്ങു മനുഷ്യരക്ത-
പാനത്തിനെത്തുന്നതുപോലെതോന്നും!

കടിച്ചു, വേണ്ടത്ര മനുഷ്യരക്തം
കുടിച്ചു, മിണ്ടാതെ ഗമിക്കിലാട്ടെ,
തടിച്ചു കൈകാൽ വരുമാറു മന്തും
പിടിച്ചു പോയാലതുമായ് പ്രയാസം.

സുശക്തരേയും വിറയാൽ ക്ഷയിപ്പി-
ച്ചശക്തരാക്കും പനി 'കൊക്കി'ലേന്തി,
അശങ്കമായിങ്ങിനെ രാത്രിതോറും
മശക്കിടുന്നുമശകങ്ങളമ്മേ.

'അത്ര'ക്കളാണെങ്കിലുമത്രമാത്രം
'കൊതുക്കാർ' വന്നിക്കടിക്രുദ്ധരമ്പോൾ,
വീണ്ടുന്നതും പാഴ്പണിതന്നെ, മേലിൽ
പിണുക്കുപറ്റാ, വലവങ്ങവേണം

കൊതുക്കളം 'നാദേസ്വര'വും മുഴക്കീ-
ട്ടതിക്രമത്തിന്നുമുതിർന്നിടുമ്പോൾ,
പതുക്കവേഗം വലയിൽ കടന്നി-
ട്ടടിയ്ക്കുവോളം തനുകാട്ടിടൊല്ലേ.

ദാമ്പത്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ.

	ക.	ണ.	സ
കാമരഹസ്യം	1	8	0
കാമകല	0	12	0
കാമീയജീവിതം	0	12	0
രതിരഹസ്യം	1	4	0
ദാമ്പത്യചന്ദ്രിക	1	8	0
അനംഗരംഗം	1	0	0
കുണ്ഡലിനിസൂത്രം	0	6	0

റെഡ്യാർ പ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.

മരണമൊഴി

കെ. എൻ. പിള്ള, ബോംബെ.

രണ്ടുദിവസംകൊണ്ടുള്ള അടച്ചുതോരാത്ത പേമാരി ബോംബേനഗരത്തെ ജലപ്രളയത്തിൽ ആഴ്ത്തി. ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങൾ തടയപ്പെട്ടു. ആഫീസുകളും കച്ചേരികളും, ബാങ്കുകളും, വ്യവസായശാലകളുമെല്ലാം അന്നേദിവസം അവധിയാണു. രാപ്പകൽ ജനനിബിഡമായ മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർജ്ജീവങ്ങളായി പരിണമിച്ചു. സന്ധ്യയായതോടുകൂടി സർവ്വത്ര അന്ധകാരം. റോഡുകളിൽപോലും വൈദ്യുതദീപങ്ങൾ കാണുന്നില്ല. ആകമാനം ഒരു നിശ്ശബ്ദത.

ഭയങ്കരമായ കാറും തണുപ്പും. ഞാൻ ജനാലകൾ ബന്ധിച്ചു മറിക്കുള്ളിൽ തനിച്ചിരിക്കുകയാണു്. എന്റെ ഏകാന്തമായ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കുകയാണു്. മണി പത്തുകഴിഞ്ഞു. ഉറങ്ങാമെന്നു വിചാരിച്ചു ഞാൻ കട്ടിലിൽ കിടന്നു. പക്ഷേ പലേ ചിന്തകൾ എന്നെ അലട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ നിദ്രാദേവി എന്നിൽ അലസയായി കാണപ്പെട്ടു. മണി പന്ത്രണ്ടോളമായി. ഞാൻ എഴുന്നേറ്റു് ഒരു സിഗററു കത്തിച്ചുവലിച്ചു. ജനാലതുറന്നു റോഡിലേക്കു നോക്കി. റോഡിലുള്ള വെള്ളത്തിനു വലുതായ കുറവുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഏതോ ചിന്തയാൽ ഞാൻ അല്പനേരം അങ്ങനെ നോക്കിനിന്നുപോയി. അതിനുള്ളിൽ ഏതോ എന്റെ മനസ്സിനെ ആകർഷിച്ചു. ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. ഒരു മനുഷ്യരൂപമാണതെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിച്ചു. വേഷത്തിൽ ഒരു മുസൽമാനപ്പോലെനിക്കു തോന്നി. ആ സ്ഥലം മഹമ്മദീയരുടെ പ്രത്യേക വാസസ്ഥാനമായിരുന്നതിനാൽ വലുതായ ശങ്കയ്ക്കവകാശമില്ലായിരുന്നു. എങ്കിലും ബലമായ ചില സംശയങ്ങൾ എന്റെ മനസ്സിൽ പൊട്ടിമുണ്ടായി. സമയമാണെങ്കിൽ അർദ്ധരാത്രി. കണ്ണിൽ കുത്തിയാലറിയാത്ത കൂരിരുട്ടു്. അരയാറം നീരുവെള്ളം. ഭയങ്കരമായ മഴ. ഇതെല്ലാം സഹിച്ചും ഈ മനുഷ്യൻ എവിടെപ്പോകയായിരിയ്ക്കാം? വല്ല ആപത്തിലും അകപ്പെട്ടവനോ? അതോ പരധനത്തെ ആഗ്രഹിച്ചിറങ്ങിയവനോ? അതോ ഈ നിർദ്ദയലോകത്തിനോടു് ഒരു അന്ത്യയാത്ര പറയുവാൻ ഇറങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടവനോ? എന്റെ ചിന്തകൾ അങ്ങനെ പോയി. ഒരു തീരുമാനത്തിലും എത്തിച്ചേരുവാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ല. അവസാനം എന്റെ കർത്തവ്യം മാത്രം ഞാൻ സ്മരിച്ചു. അതിന്റെ ആജ്ഞയെ ഞാൻ ശിരസാ വഹിച്ചു. അയാളേ ഞാൻ പിന്തുടർന്നു.

* * * *

ആരോ കതകിൽ മുട്ടുന്ന ശബ്ദം കേട്ടു ഞാനുണർന്നു. ഒരു കാൺസ്റ്റബിൾ എന്നെ അഭിവാദ്യംചെയ്തു ഒരു ലറ്ററും കയ്യിൽ തന്നു.....കഴിഞ്ഞ രാത്രിയിൽ അത്യധികം ദൂരം വഴിനടന്നതുകൊണ്ടും ശരിയായി ഉറങ്ങാഞ്ഞതുകൊണ്ടും എനിക്കു വളരെ ക്ഷീണം തോന്നി. പക്ഷേ ഉടനേ സ്റ്റേഷനിൽ ചെല്ലാതെ തരമില്ലായിരുന്നു. നശിച്ച ഈ പോലീസുജീവിതത്തെ ഞാൻ മനസാ ശപിച്ചു. * * *

അഞ്ചുമിനിട്ടിനകം ഞാൻ ഹോസ്പിറ്റലിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവിടെ നേഴ്സിംഗിനു പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അധികം വിദ്യാർത്ഥിനികളും അവർക്കു ചുറ്റും ക്രൂടിനില്ക്കുന്നതുകണ്ടു ഞാൻ അതിശയിച്ചു. ഇവർക്കെല്ലാം അവളുടെമേൽ ഇത്ര താൽപര്യമെന്തെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു. ഒരുവർ പറഞ്ഞു ആ രോഗിണി അവരുടെ സഹപാഠിയാണെന്നു്.

അവളുടെ രക്ഷയേക്കുറിച്ചു് ആർക്കും വിശ്വാസമില്ലായിരുന്നു. ഡാക്ടർമാർപോലും നിരാശരായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ജ്വരം മൂർദ്ധന്യാവസ്ഥയിൽ എത്തിയിരുന്നു. അല്പനിമിഷങ്ങൾക്കുടി ആ ശ്വാസം നിന്നുപോയേക്കുമെന്നുള്ള നിലയിലായി.

അവളുടെ അന്ത്യമൊഴി വാങ്ങുകയെന്നുള്ളതായിരുന്നു അടുത്തതായി ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നതു്. അവളെ ഒരു പ്രത്യേകമുറിയിലേക്കു മാറ്റി. എന്നെ തനിച്ചുകാണുവാൻ അവളാഗ്രഹിക്കുന്നതായി വിവരം അറിയിച്ചു. എല്ലാവരും അതു സമ്മതിച്ചു. അവൾ കിടന്നിരുന്ന കട്ടിലിനുസമീപം ഒരു കസേരയിൽ ഞാൻ ഇരുന്നു. പലേ വിവരങ്ങളും എനിക്കു ചോദിച്ചറിയുവാനുണ്ടായിരുന്നു. അവൾ പറഞ്ഞ സമാധാനങ്ങൾ ഞാൻ കുറിച്ചിട്ടു. മറിയൽ നിന്നും പുറത്തിറങ്ങുവാൻ ഞാൻ എഴുന്നേറ്റു.

"ക്ഷമിക്കണം, എനിക്കു ചില വിവരങ്ങൾകൂടി അറിയിക്കുവാനുണ്ടു്" മലയാളത്തിൽ അവൾ പറഞ്ഞു.

അപ്പോഴാണു് അവളൊരു മലയാളിപ്പെൺകുട്ടിയാണെന്നുള്ള വാസ്തവം ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നതു്. ഞാനും ഒരു മലയാളിയാണെന്നവൾ മനസ്സിലാക്കിയതിൽ എനിക്കു് അത്ഭുതംതോന്നി. സ്വദേശിയായ ഒരാളെ വിശേഷിച്ചും ഒരു പെൺകുട്ടിയെ വിദേശത്തുവെച്ചു് അറസ്റ്റുചെയ്യേണ്ടിവന്നതിലും പെട്ടെന്നതന്നെ ഇത്ര ശോചനീയമായ ഒരു നിലയിൽ കാണേണ്ടിവന്നതിലും എനിക്കു ക്ലേശം തോന്നാതിരുന്നില്ല.

ഞാൻ കസേരയിൽ വീണ്ടും ഇരുന്നു. എന്റെ മുഖത്തേയ്ക്കു ദയനീയമായി അവൾ നോക്കി. അവളുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. എന്തോ പറയുവാൻ അവൾ ബദ്ധപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ നാവു ചലിക്കുന്നില്ല. കണ്ണുമിടറി അവളെന്നോടു ചോദിച്ചു. "അങ്ങെന്നെ അറിയുമോ?"

ഇതു ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന ഒരു ചോദ്യമല്ല. അന്ത്യമായി അവൾക്കു വല്ല ആഗ്രഹവും സാധിക്കുവാനുണ്ടെങ്കിൽ ചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നുള്ള താ യി രുന്നു എന്റെ ആഗ്രഹം. അവളുടെ ഭാഗ്യദോഷത്തിൽ എന്റെ ഹൃദയവും സഹതപിക്കാതിരുന്നില്ല. മനുഷ്യത്വം നിറഞ്ഞ ഒരു മനസ്സു് എനിക്കും ഉണ്ടു്.

അവളുടെ ചോദ്യത്തിനു ഞാൻ സമാധാനം പറഞ്ഞില്ല. വീണ്ടും അവൾ ചോദിച്ചു "മുൻപു് എപ്പോഴെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുള്ളതായി അങ്ങു് ഓർമ്മിക്കുന്നുവോ?" "നിമിഷംപ്രതി എത്രയോ ആളുകളെ നാം കാണുന്നു. അവരെയെല്ലാം ഓർമ്മിക്കുക സാധ്യമാണോ?" ഞാൻ തനിയേ പറഞ്ഞു. എന്നിൽനിന്നും മറുപടി ലഭിക്കയില്ലെന്നറിഞ്ഞു വീണ്ടും അവൾ ചോദിച്ചു. "അങ്ങയുടെ സഹപാഠിയായിരുന്ന ഒരു ലീലയേ ഓർമ്മിക്കുന്നുണ്ടോ?"

ഞാനറിയാതെതന്നെ ഞെട്ടിപ്പോയി. അവളുടെ മുഖത്തേക്കു ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. ശരീരമാസകലം ഒരു വിറയൽ ഉണ്ടായതുപോലെ എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടു. വിദ്യാർത്ഥിജീവിതത്തിലെ ആനന്ദമയമായ ആ അദ്ധ്യായങ്ങൾ മിന്നൽപ്പിണരുപോ

ലെ എന്റെ മനസ്സിൽക്കൂടി കടന്നുപോയി പത്തുവർഷങ്ങൾക്കുമുൻപ്—അതേ ഞാൻ ഫോർത്തുഫോമിൽ പഠിച്ചിരുന്നപ്പോൾ ഒരു ലീലയും അതേ ക്ലാസ്സിലുണ്ടായിരുന്നു. ഗ്രാമീണജീവിതത്തിന്റെ ഒരു ശരിപ്പകർപ്പായിരുന്നു അവൾ. അവൾ തന്നെയോ ഇതു്? എനിക്കു വിശ്വസിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

അവളുടെ ചരിത്രം സവിസ്തരം പറയുവാൻ അവൾ ആഗ്രഹിച്ചു. പക്ഷേ ശരീരസ്ഥിതി അതനുവദിച്ചില്ല. അവ്യക്തമായി അവൾ ചിലതെല്ലാം പറഞ്ഞു.

"സ്കൂൾഫൈനൽ പരീക്ഷയിൽ അവൾ തോറ്റുപോയി. പുറകുപാടുകൾ അവളെ പഠിക്കുവാനനുവദിച്ചില്ല. അവളുടെ അച്ഛൻ മരിച്ചു. ജോലിയന്വേഷിച്ചു പലരേയും അവൾ സമീപിച്ചു. പക്ഷേ നിരാശപ്പെട്ടു പിന്മടങ്ങേണ്ടിവന്നു. ദാരിദ്ര്യത്തിൽ പൊതിഞ്ഞ അവളുടെ സൌന്ദര്യത്തെ ആരും ബഹുമാനിച്ചില്ല. മാതാവിന്റെയും സഹോദരങ്ങളുടേയും കഷ്ടതകൾ കാണുവാൻ അവളുടെ പിഞ്ചുമനസ്സിനു കെല്പുണ്ടായിരുന്നില്ല. വയറിന്റെ പൊരിച്ചിൽ അവളെ ഇവിടേയ്ക്കു വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടുവന്നു. എന്തിനു്? പണച്ചിലവുകൂടാതെ നേഴ്സിംഗിനു പഠിക്കുവാൻ. പക്ഷേ ഗ്രാമീണജീവിതം നയിച്ച അവളുടെ മനസ്സു നാഗരീകതയിൽ വിഭ്രമിച്ചു.....പലേ വ്യതിയാനങ്ങളും സംഭവിച്ചു. ഒരു യുവാവിന്റെ മിരട്ടപണിയിൽ അവൾ മയങ്ങിപ്പോയി. താൻ ഇത്രനാളും സ്വപ്നംകണ്ടുകൊണ്ടിരുന്ന ദാമ്പത്യാരാമത്തിന്റെ മോഹനകവാടം തുറക്കപ്പെട്ട എന്നവൾ സമാശ്വസിച്ചു. അതിൽ ആനന്ദനൃത്തം ചെയ്യുവാൻ അവളുടെ മനസ്സു വെമ്പൽകൊണ്ടു. കഷ്ടതയിലും ദാരിദ്ര്യത്തിലും വളർന്ന അവൾ അതെല്ലാം വിസ്മരിച്ചു. വീട്ടുകാരേയും നാട്ടുകാരേയും അവൾ വെറുത്തു. അവർ വിദ്യാഭ്യാസമില്ലാത്തവരാണെന്നു —പരിഷ്കാരമില്ലാത്തവരാണെന്നു — ചെറുകൂടിലുകളിൽ താമസിക്കുന്നവരാണെന്നു് അവൾ പഴിച്ചു. സമുദായനീതികളെ പാടേ വലിച്ചെറിയുവാൻ അവൾ തയ്യാറായി. ജാതിയും മതവും എല്ലാം സൃഷ്ടിച്ച മതാചാര്യന്മാർ അന്ധന്മാരായിരുന്നുവെന്നു് അവൾ കുറ്റപ്പെടുത്തി.....നാളുകൾ അങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞുപോയി. ആ യുവാവിപ്പോൾ എവിടെയെന്നുപോലും അവൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അയാളെ കാണാതെയായിട്ടു മാസങ്ങൾ രണ്ടുകഴിഞ്ഞു. അഞ്ചാറുമാസംകൊണ്ടൊളിച്ചുവച്ചിരിക്കുന്ന രഹസ്യം പരസ്യമാക്കേക്കുമെന്നവൾ ഭയപ്പെട്ടു. അപവാദത്തിൽനിന്നും രക്ഷനേടുവാൻ—ലോകത്തിന്റെ മുമ്പിൽ സതീമതിയാകുവാൻ അവൾ ആഗ്രഹിച്ചു.....ആ മാംസപിണ്ഡത്തെ അവൾ കടലിൽ വലിച്ചെറിഞ്ഞു. ആരുമാരും അറിഞ്ഞില്ല എന്ന വിശ്വാസത്തിൽ അവൾ നെടുവീർപ്പിട്ടു. പക്ഷേ അവൾക്കു രക്ഷനേടുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവൾ അപരാധിനിയല്ലേ? ലോകസൃഷ്ടാവു് അതു സഹിക്കയില്ല. ജയിൽവാസവും, ഒരു രാത്രിയാണെങ്കിലും അവളനുഭവിച്ചു. സഹപാഠികളുടെ പരിഹാസം അവൾ ഏറ്റു. എല്ലാവരും അവളുടെ രഹസ്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി. പക്ഷേ അവൾക്കൊരു സമാധാനം മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നു. നാട്ടുകാർ അറിഞ്ഞില്ലെന്നും അറികയില്ലെന്നും. അന്ത്യമായി അവളെ നോടുചേക്കുമ്പോൾ അവളുടെ വൃദ്ധയായ മാതാവിനു് ഒരു കമ്പിസന്ദേശം നൽകണമെന്നു്. "ജ്വരം പിടിപെട്ടു മരിച്ചുപോയെന്നു്."

ശുഭം.

സംഗീതവും സാഹിത്യവും.

ആർട്ടിസ്റ്റ് പി. എൻ. കൊച്ചുണ്ണിമൂത്തതു്.

നാദത്തിൽക്കൂടിയുള്ള ഭാവപ്രകടനമാണു് സംഗീതം; സാഹിത്യം ഭാഷയിൽക്കൂടിയുള്ള ഭാവപ്രകടനവും. ഭാഷ വാക്കുകളുടെ ഒരു സമൂഹം; വാക്കുകൾ അക്ഷരങ്ങളുടെ ഒരു സമ്മേളനവും. അക്ഷരങ്ങളൊ നാദത്തിന്റെ വിവിധവർണ്ണങ്ങളുമാണു്. അതായതു ഭാഷയും നാദത്തിൽനിന്നുതന്നെയാണു് ഉത്ഭവിക്കുന്നതു്. സാഹിത്യവും സംഗീതത്തെപ്പോലെ നാദത്തെതന്നെയാണവലംബിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

താഴ്ന്നപടിയിലുള്ള ജീവികൾ കാമം, കോപം തുടങ്ങിയ ചില വികാരങ്ങളെ ചിലക്കൽ, ചീറ്റൽ മുതലായ ശബ്ദങ്ങളാൽ വെളിവാക്കുന്നുണ്ടു്. ഇവയേക്കാൾ പക്ഷിമൃഗാദികൾക്കു ശബ്ദസാധനമുള്ളതിനാൽ ചെറിയതും, തുടച്ചയായും, പരുപരുത്തും, മൃദുവായുമുള്ള വിവിധശബ്ദങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു് അവയുടെ മനോഗതത്തെ കൂടുതൽക്കൂടി വിശദമാക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ടു്: ശബ്ദംമൂലം ദുഃഖത്തെ (ഒരു വികാരത്തെ) വെളിവാക്കാമെന്നല്ലാതെ, ആ ദുഃഖത്തിനുള്ള കാരണത്തെ വിശദീകരിക്കുവാൻ അവക്കു കഴിയുന്നില്ല. മനുഷ്യനോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ മറ്റു ജീവികൾക്കു നാദത്തിൽക്കൂടി ആശയം മാറ്റാനുള്ള കഴിവു് ഏറ്റവും ലഘുവാണു്.

നാം ഭിന്നമായ ആശയങ്ങൾക്കും വേറെ വേറെ പ്രത്യേകം ശബ്ദങ്ങളെ നിർദ്ദേശിച്ചു വ്യവസ്ഥചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതാണു ഭാഷ. ഭാഷ മറ്റു ജീവികൾക്കില്ല. കാരണം, അക്ഷരം പുറപ്പെടുവിക്കാനുള്ള കഴിവു് മനുഷ്യനു മാത്രമേയുള്ളു. ഭാവസമൂഹമാകുന്ന നാദത്തിനു വികാസം ലഭിക്കുമ്പോൾ ഭാവങ്ങൾ വ്യക്തമായിത്തീർന്ന ചില ആകൃതിയെ പ്രാപിച്ചതാണു് അക്ഷരങ്ങൾ. നാദത്തിന്റെ വിവിധവർണ്ണങ്ങൾ തന്നെയാണു് അവ.

ഋഷികൾ നാദത്തിന്റെ വിവിധാംശങ്ങളെ കണ്ടറിഞ്ഞു് ഇരുപത്തിരണ്ടു ശ്രുതികളായി തിരിച്ചു്, ഇവയെ വീണ്ടും ഏഴായിപകുത്തു് സാധാരണക്കാർക്കു് അറിയത്തക്കവണ്ണം സ-രി-ഗ-മ-പ-ധ-നി എന്നിങ്ങനെ സ്വരങ്ങളായി തിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം സംഗീതത്തിൽ നാദത്തിന്റെ വിവിധാംശങ്ങളെ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നതു് സ-രി-മുതലായ അക്ഷരങ്ങളിൽക്കൂടിയാണു്. നാദത്തിന്റെ സ്വരൂപം—താളം—ഇപ്രകാരം അക്ഷര

ത്തിലെഴുതുമ്പോൾ മാത്രമേ വ്യക്തമാകുന്നുള്ളൂ.

രാഗത്തിൽ ലയത്തിന്റെ തീക്ഷ്ണതയാൽ അവ്യക്തമായിരിക്കുന്ന താളം വ്യക്തമാകുവാൻ സാഹിത്യമായി—ഗാനമായി—വികസിക്കുകതന്നെ വേണം. രാഗത്തേക്കാൾ ഗാനത്തിൽ ഭാവത്തിനു കുറവു വരുന്നുണ്ടെങ്കിലും വ്യക്തത വർദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്. നാദത്തേക്കാൾ ആശയത്തിനു പ്രാധാന്യം കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഒരു ഗാനംതന്നെയാണു പദ്യം. നാദത്തിനു പ്രാധാന്യം കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഒരു പദ്യംതന്നെയാണു് ഗാനം. സാഹിത്യകാരൻ ആശയത്തിലേക്കും, ഗായകൻ നാദത്തിലേക്കും ക്രുതൽ ചാഞ്ഞുകൊണ്ടാണു ഗാനത്തോടിടപെടുന്നതു്. എന്നാൽ നാദത്തിന്റെ സൌന്ദര്യത്തെക്കുറിച്ചു സജീവമായ ബോധമുള്ള ഒരു സാഹിത്യകാരൻ രചിച്ച പദ്യത്തിനേ ശ്രവണസുഖം ഉണ്ടാകയുള്ളൂ. ഇതുപോലെ സാഹിത്യപരമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസവും ലഭിക്കാത്ത ഒരു ഗായകനു ഗാനത്തിന്റെ ഭാവപരിപൂർണ്ണത വരുത്തുവാൻ കഴികയുമില്ല. സാഹിത്യവും സംഗീതവും അന്യോന്യം ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

സംഗീതസാഹിത്യങ്ങൾ ഒരുപോലെ സമ്മേളിച്ചിരുന്ന ഒരുമഹാത്മാവായിരുന്നു ശ്രീ ത്യാഗരാജസ്വാമികൾ. അദ്ദേഹം നാദത്തിന്റെ സൌന്ദര്യത്തെ അനുഭവപ്പെട്ടതിയതിനുശേഷം ഓരോ രാഗത്തേയും ചില ഗാനങ്ങൾമൂലം വിശദമാക്കിയിരിക്കയാണു്. നാദത്തിൽനിന്നും വികസിച്ച അതുല്യപുഷ്പങ്ങളാണു് ത്യാഗരാജകൃതികൾ.

ഗാനത്തിൽനിന്നും (പദ്യത്തിൽനിന്നും) ആശയത്തെ വീണ്ടും വ്യക്തമാക്കി ഉപരിതലത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നതാണു് ഗദ്യം. നാദത്തേക്കാൾ (ഭാഷയേക്കാൾ) ആശയമാണു ഗദ്യത്തിൽ മുന്നിട്ടുനില്ക്കുന്നതു്. ആശയം ക്രുതൽ വ്യക്തമാകുന്നതോടെ താളവും വികസിച്ചു്—ദൈർഘ്യംക്രുടി—അവ്യക്തമായിത്തീരുന്നു. താളം—ഭാഷയുടെ ഒഴുക്കു്—വിവിധവാചകങ്ങളുടേയും ആശയത്തിലേക്കുള്ള ലയം—അവ്യക്തമായതിനാൽ മനോഹരമായ ഒരു ഗദ്യം എഴുതുക അത്ര എളുപ്പമല്ല.

രാഗം, ഗാനം (പദ്യം), ഗദ്യം ഇങ്ങനെ ക്രമമായി വികസിച്ചു് ഉപരിതലംവരെ വന്നു് ആശയം വ്യക്തമായിരിക്കുന്നു. രാഗത്തിൽ ലയത്തിന്റെ വേഗതയാലും, ഗദ്യത്തിൽ ലയത്തിന്റെ മന്ദതയാലും, താളം അവ്യക്തമായിരിക്കുന്നു. രാഗത്തെ ആസ്വദിക്കുവാൻ എല്ലാവർക്കും കഴിയുന്നില്ല. എന്നാൽ ഭാഷയിൽക്രുടി ഒരു കാര്യം പറഞ്ഞാൽ ആർക്കും മനസ്സിലാകും. അതായതു് ഏവർക്കും ആസ്വദിക്കത്തക്കവണ്ണം വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ട സംഗീതംതന്നെയാണു സാഹിത്യം.

കുട്ടി വിങ്ങിവിങ്ങിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടു് അമ്മയുടെ അരികെവന്നു നില്ക്കുന്നു.

അമ്മ—ഇതു സൈരക്കേടായല്ലൊ. എന്തിനെടാ കരയുന്നതു്?

കുട്ടി—(വീണ്ടും കരച്ചിൽതന്നെ)-ഉം... ഉം.....

അമ്മ—എടാ നിന്റെ രാഗം നിറുത്തു്. ഇങ്ങനെ മോങ്ങിയാൽ കാര്യം മനസ്സിലാകുമോ? എന്താണെന്നു പറഞ്ഞുക്രുടേ?

കുട്ടി—(കരഞ്ഞുകൊണ്ടു്) എന്നെ..... ചേ—ട്ട...ൻ...അ...ടി...ച്ചു...ഉ...ഉ..

ആദ്യം മകനു് എന്തോ വ്യസനമുണ്ടെന്നേ അറിഞ്ഞിരുന്നുള്ളൂ. 'ചേട്ടൻ അടിച്ചു' എന്നു പറഞ്ഞതോടെ കാര്യം ഏറെക്കുറെ വ്യക്തമായി. കുട്ടിയുടെ വ്യസനത്തിന്റെ ആഴം കരച്ചിൽകൊണ്ടാണു് അമ്മയറിയുന്നതു്. ഭാഷയിൽക്രുടി ആശയ

വിനിമയംചെയ്യാനുള്ള കഴിവിരിക്കെ കുട്ടി തന്റെ വ്യസനത്തെ മുഴുവനും പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ ഭാഷയെവിട്ടു നാദത്തെതന്നെ സ്വീകരിക്കയാണു ചെയ്തതു്. അതു് അനിവാര്യമാണു്.

അമ്മ—(ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നു) ചേട്ടൻ ഇവിടെ വരട്ടെ കാണിച്ചുകൊടുക്കാം! അങ്ങിനെയുണ്ടോ ഒരു കായ്യം! കുട്ടികളെ ഉപദ്രവിക്കേ! ആട്ടേ, നിന്നെ എന്തിനാണു് ചേട്ടൻ അടിച്ചതു്?

കുട്ടി—(കരച്ചിൽനിന്നുവെങ്കിലും മുഖത്തു വ്യസനഭാവമുണ്ടു്.) ചേട്ടൻ പന്തും കൊണ്ടു രാമുവിന്റെ വീട്ടിലേക്കു കളിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടു. ഞാനും കൂടെപ്പോയി. 'പോടാ, അകത്തേക്കു്'' എന്നുപറഞ്ഞു ചേട്ടൻ എന്നോടു്. ഞാൻ പിന്നേം കൂടെപ്പോയി. എനിക്കും കളിക്കണ്ടേ? പടിക്കൽ എത്തിയപ്പോ 'പോടാ, വീട്ടിലേക്കു്'' എന്നുപറഞ്ഞു ഒരടി—കയ്യിന്മേൽ—നോക്കു.

വ്യസനം കുറഞ്ഞതോടുകൂടി കൂടുതൽ വ്യക്തമായി പറഞ്ഞു് കായ്യം മനസ്സിലാക്കി. ഇതിൽ ആദ്യത്തെ അകരച്ചിലാണു് രാഗം. കരഞ്ഞുംകൊണ്ടു് "എന്നെ ചേട്ടൻ അടിച്ചു എന്നാണു് ഗാനം. കരച്ചിൽ മാറിയെങ്കിലും അല്പം വ്യസനത്തോടെ "ചേട്ടൻ പന്തുംകൊണ്ടു്...കയ്യിന്മേൽ—നോക്കു" ഇതാണു് ഗദ്യം. വികാരം തീക്ഷ്ണമാകുമ്പോൾ ഭാഷയെ കൈവിട്ടു് ആഴത്തിലേക്കു്—നാദത്തിലേക്കു്—ചെല്ലാതെ അങ്ങിന വെളിവാക്കുവാൻ കഴികയില്ല. രാഗം ഭാവത്തിന്റെ തീക്ഷ്ണതയും, ഗാനം ഭാവത്തിന്റേറയും ആശയത്തിന്റെയും തുല്യതയും, ഗദ്യം ആശയത്തിന്റെ വ്യക്തിമയും ആകുന്നു.

നാദത്തിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങളും അക്ഷരമായും, പ്രപഞ്ചത്തിലെ ഓരോ വസ്തുവേയും പ്രതിനിധീകരിക്കത്തക്കവണ്ണം അക്ഷരങ്ങളും (ശബ്ദങ്ങളും) ഒത്തുചേർന്നു് പദങ്ങളായും വികസനം ലഭിച്ചതാകണം ഒരു ഭാഷ. എന്നാലേ ആ ഭാഷക്കു വിപുലമായ ആശയങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള കഴിവു്—ഒരു പൂർണ്ണത—ഉണ്ടാകയുള്ളു. അതായതു് ഓരോ പദവും അതിലെ ആശയത്തോടനുയോജിച്ച ശബ്ദങ്ങളും (അക്ഷരങ്ങളും) കൂടിച്ചേർന്നതുതന്നെ ആകണം. ഒരു പദത്തിന്റെ അർത്ഥവും ശബ്ദവും ഒരേ ഭാവത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കിയിരിക്കണം. ഓരോ പദത്തിന്റേറയും ശബ്ദം അതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ആശയത്തിന്റെ (സാഹിത്യത്തിന്റെ രാഗങ്ങളുംതന്നെയാകണം. സംഗീതസാഹിത്യങ്ങളും ഔചിത്യപൂർവ്വം ഓരോപദത്തിലും സമ്മേളിച്ചിരിക്കണം.)

ശാരദ
കുരുപ്പുംവീട്ടിൽ
കെ. എൻ. ഗോപാലപിള്ള
എഴുതിയ രണ്ടാംഭാഗം
വില 1 ക 4 ണ.

വ്യാഹ്ലം, ശീഘ്രം—ഈ പദങ്ങളിൽ ആശയത്തെപ്പോലെ തന്നെ ശബ്ദങ്ങളുടെ ക്രമം ഉണ്ടു് ഒരു തീക്ഷ്ണത. ഇതിനു പകരം പുലി, വേഗം എന്നായാലോ? ശബ്ദങ്ങളും തീരെ സൌമ്യമായിപ്പോയി. ഇപ്രകാരം ശബ്ദവും ആശയവും ഒന്നുചേർന്ന പദങ്ങളാണു് സംസ്കൃതത്തിൽ മിക്കതും ഓരോ വസ്തുവിലും സാമാന്യം ഏതെല്ലാം ഭാവങ്ങളുടെ വ്യക്തതയുണ്ടോ അതിനു് അത്രയും പര്യായപദങ്ങളും അമരകോശത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. എല്ലാ ഭാവത്തിന്റേറയും ഇരിപ്പിടമായ ഈശ്വരനു സഹസ്രം നാമവും ഉണ്ടു്.

എന്നാൽ മറവു പ്രാദേശികഭാഷകളിൽ ഓരോന്നിലും നാദത്തിന്റെ ഓരോ പ്രത്യേകഭാവത്തിനു പ്രാധാന്യം കൊടുത്തിരിക്കുന്നതു കാണാം. ഓരോ പ്രദേശത്തിലേയും പ്രകൃതിയിൽനിന്നും വളർന്നുവരുന്ന ശരീരത്തിൽനിന്നും പുറപ്പെടുന്ന ശബ്ദങ്ങളും ഭിന്നഭാവത്തിലായിത്തീരുക സ്വാഭാവികമാണല്ലോ. അതാതു ദേശത്തിലെ പ്രകൃതിയിൽനിന്നും ഉത്ഭവിക്കുന്ന ശബ്ദങ്ങളെ വ്യവസ്ഥചെയ്തു വളർന്നുവന്നതാണു് ഓരോ പ്രാദേശികഭാഷയും എന്നു തോന്നും. നാദത്തിന്റെ ചില അംശങ്ങൾക്കു ഭാഷ അടിമപ്പെട്ടുമ്പോൾ അശയം ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള കഴിവും പരിമിതമായിത്തീരും. എന്നാലും അതാതു പ്രദേശത്തിലെ സാധാരണക്കാരായ അതിനുകൂടുതൽ ബന്ധപ്പെട്ടവാൻ കഴിയുമെന്നതു് പ്രാദേശികഭാഷയുടെ ഒരു മെച്ചംതന്നെയാണു്.

പ്രത്യേകഭാവത്തിൽ നിന്നും നാദത്തിന്റെ വിവിധവശങ്ങളേയും ഒരുപോലെ അനുഭവിക്കത്തക്കവണ്ണം ഉയരുമ്പോൾ മാത്രമേ സംസ്കൃതഭാഷയുടെ പ്രായോഗികവശം അനുഭവപ്പെട്ടുകയുള്ളൂ. പ്രപഞ്ചത്തെ മുഴുവൻ പ്രതിഫലിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം നാദത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാവങ്ങളും ഒരുപോലെ ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു സാർവ്വലൗകികഭാഷയാണു് സംസ്കൃതം.

വിവിധഭാഗങ്ങളേയും സജീവമായി പ്രകാശിപ്പിക്കാനുള്ള സംസ്കൃതഭാഷയുടെ കഴിവു് അതിവിപുലമാണു്. രാമായണം പ്രബന്ധത്തിൽ 'അഹല്യയുടെ കേശാദിപാദം വർണ്ണന', 'ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ സീതാവിരഹദുഃഖം' ഇവയിൽ അശയത്തോടൊപ്പം ശബ്ദവും എത്രയും ഭാവപൂർണ്ണമായിരിക്കുന്നു. രാമരാവണയുദ്ധത്തിലെ ഓരോ ശ്ലോകവും ചൊല്ലുന്നതുകേട്ടാൽ മതി യുദ്ധത്തിന്റെ ഭയങ്കരത അറിയാൻ. ഇങ്ങനെ അശയവും നാദവും ഒന്നുചേർന്നു് ഒഴുകുന്നതു കാണാം.

ഭാഷയും (നാദവും) അശയവും തമ്മിൽ ഇത്രയും ബന്ധം മറെറാരു ഭാഷയിലുമില്ല. വേദം മറെറാരു ഭാഷയാൽ നിർമ്മിക്കാവുന്നതല്ല. അതിലെ ഓരോ അക്ഷരവും ഓരോ സ്വരംതന്നെയാണു്—ഭാവസമ്പൂർണ്ണമാണു്—വാക്കിനു് അതീതമായ അശയങ്ങളാണു്. അർത്ഥം പറഞ്ഞറിയിക്കാവുന്നതല്ല. ബോധപൂർവ്വം ശ്രമിച്ചു് അനുഭവപ്പെടേണ്ടതാണു്.

സംഗീതവും സാഹിത്യവും രണ്ടല്ല—ഭിന്നമല്ല. സംഗീതം വികസിച്ചു് അശയം വ്യക്തമായിത്തീരുമ്പോൾ—നാദത്തേക്കാൾ അശയം മുന്നിട്ടു പ്രകാശിക്കുമ്പോൾ—അതിനെ സാഹിത്യമെന്നു പറയുന്നുവെന്നേയുള്ളൂ.

പദ്മസുന്ദരൻ.

(അതിമനോഹരമായ ഡിറ്റക്ടീവ് നോവൽ)

തമിഴിൽ 80-ൽപരം നോവലുകൾ എഴുതിയിട്ടുള്ള ശ്രീ. എം. കോതനായകി അമ്മാളുടെ കൃതികളിൽ ഒന്നാണു് "പദ്മസുന്ദരൻ." ഈ അനഘമായ സാഹിത്യസമ്പത്തിന്റെ വൈഭവം മലയാളികൾക്കുകൂടി ആസ്വദിക്കണമെന്നുകരുതി, ഞങ്ങൾ അതു തർജ്ജിമചെയ്തു ഇതാ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

രണ്ടു വലിയഭാഗങ്ങളടങ്ങിയ ഒരു ഒന്നാന്തരം നോവൽ. ഓരോ ഭാഗത്തിനും വില രൂപാ 2.

റെഡ്യാർ പ്രസ്സ്-തിരുവനന്തപുരം.

വിശേഷം.

കേ. കുട്ടിക്കൃഷ്ണൻ

പ്രശാന്തവും ബീഭത്സവുമായ ആ സ്മശാനത്തിന്റെ പാശ്ചത്തിൽ വഷ്കാലത്തു മലവെള്ളം കുത്തിയൊലിച്ചും, ഭവനനിർമ്മാണത്തിനുകല്ലുകൾ വെട്ടിയെടുത്തും, ജനസഞ്ചാരം മുരടിച്ചിയതിനാൽ കാടുകെട്ടിയും കിടക്കുന്ന ആ ഇടുങ്ങിയ വഴിയിലേക്കു ഞാൻ തിരിച്ചു.

നായും കുറുക്കനുമായുള്ള വടംവലിയിൽ ചോലും തന്റെ അസ്തിത്വം സംരക്ഷിച്ചുപോന്ന മനുഷ്യാസ്ഥിഖണ്ഡങ്ങളും, തീച്ചൂളകളിൽ ഒഴുകിവന്ന പഴയ തലയോട്ടകളും, ചുറുചുറുപ്പാടിന്റെ ബീഭത്സതയുടെ മാറുക്കുട്ടി. കട്ടം വെയിലിൽ വിശപ്പും ദാഹവുമറിയാതെ കളിയാടിയ കുട്ടിയുടെ മുഖബിംബംപോലെ അന്തരീക്ഷം നിറംപകർന്നു. പുലച്ചുതൊട്ടുവേലചെയ്ത ക്ഷീണിച്ച കുലിക്കാരന്റെ മുഖത്തെന്നോണം ദിക്കുകളിൽ ഗ്ലാനതപരന്നു.

മഴക്കാലത്തു തെളിനീരുകെട്ടിനില്ക്കാറുള്ള കഴിക്കരികിൽ തേമാനം വന്നു ഒരലക്കുകല്ലുമാത്രം പരിസരത്തിന്റെ ആകെ പൊരുമാറ്റത്തിനു തെളിവുതരുന്നുണ്ടു്. ചൂഴവും പടുമരപ്പടപ്പുകൾ കൂട്ടിലടങ്ങുന്ന കാകന്മാരുടെ കർക്കശശബ്ദത്തിനാൽ അന്തരീക്ഷം മുഖരിതമായി.

കിഴക്കുവശത്തു തട്ടുതട്ടായുയർന്നു നില്ക്കുന്ന തെങ്ങിൻതോപ്പിന്റെ തണലിൽ ഒരു ചെറുക്കൂടിൽ അല്പാല്പമായി പുകവമിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു. തെല്ലകലേ ഒരു ഗ്രാമീണയുവതി ചുള്ളിക്കൊമ്പുകൾ പെറുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണു്. ആ പരിസരം വിരചിക്കുന്ന ഭീകരതയുടെ തെല്ലൊരയവുകൊടുക്കുന്ന രംഗം! അന്തരീക്ഷം സന്ധ്യയുടെ നിറപ്പകച്ചയാൽ പരിവർത്തിതമായ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആ പരിസരത്തിൽ നിന്നു് ഒരു മധുരാരവം ഉയർന്നുവന്നു; അന്തിയുടെ മനോഹാരിതപോലെ ഒരു കൊച്ചുകുട്ടിയുടെ കളമോഹനാലാപം.

പകലിന്റെ പാണ്ഡുരമായകതിരുകൾക്കു് അന്തിയുടെ ശീതളച്ഛായാതലം വിശ്രാന്തിയരുളുമ്പോൾ, ജീവിതത്തിന്റെ സുഖദുഃഖങ്ങൾക്കു മൃത്യുവിന്റെ ശയ്യാതലം ശാന്തിയണയുമ്പോൾ, വിഫലതയാൽ സമാവൃതമായ എന്റെ കരളിന്റെ മണിയറയിൽ വെളിച്ചവുമായി പ്രവേശിച്ച ആ ഓമനക്കുട്ടൻ എന്റെ മെയ്മനമുരുക്കിപ്പിച്ചു.

"എന്താ വിശേഷം?" ഞാൻ ചോദിച്ചു.

"ചോറുണ്ടു്!" അതു് അവനൊരു വിശേഷമായിരുന്നു!

ഇരുട്ടു് അതിന്റെ യവനികതാഴ്ത്തി. കാലം ആ രംഗത്തെ മാച്ചു. ആകാശത്തിന്റെ പഴുതിലൂടെ നക്ഷത്രപ്രകാശത്തിനൊപ്പം ആ ശബ്ദം, കരളിന്റെ കയത്തിലേക്കു് ഊളിയിട്ടു ചെന്നു "അതെ! ചോറുണ്ടു്!"

അതു് ഒരു വിശേഷമായിരുന്നു!

* * *

വിദ്യാഭ്രമിയിലെ വല്ലരികൾ.

(അഭ്യേതാക്കളോട്)

എൻ ശേഷയ്യർ, ബി. ഏ.

['രാമനക്കുട്ടൻ'— എന്ന രീതി.]

ബാലകന്മാരേ, ബാലികമാരേ,
ലീലാകൌതുകശീലരേ,
വേരുകൾ നന്നായ് നല്ലറിവേകും
പൂഴിയിലൂന്നിപ്പൊങ്ങീട്ടു.
കാലുകൾ ഇരുനാഥന്മാരായ
പന്തലിൽത്തൊത്തിക്കേറീട്ടു.
കാലത്തിൽ നല്ല കായുകൾ പെറും
വല്ലികൾ നിങ്ങളായിട്ടും
നിങ്ങൾ പെറ്റൊരു പൂവുകളെഴും
തുമണമെങ്ങും ചിന്നവേ,
പൂക്കളാലെഴും ചെണ്ടുകൾ ചൂടി
മാതൃഭ്രമിയുമാടവേ,
മറവു രാഷ്ട്രങ്ങളീയുപഹാരം
കണ്ടുകണ്ടിണ്ടൽപൂണവേ,
തേനൊലിപ്പഴം പേറിട്ടും നിങ്ങൾ
മക്കളിൻമോഹം തീർക്കവേ,
പൂങ്കയിൽപോലെ—നിങ്ങടെ കൃതി
പത്രങ്ങൾ പാടി വാഴ്ത്തവേ,
നന്മയിൽപോലെ—നന്മകളേത്തു
നല്ല മാനുഷരാടവേ,
കോൾമയിർക്കൊണ്ടു നിങ്ങളെ വിദ്യാ-
മന്ദിരം ചന്തം നോക്കിട്ടും:
ആനന്ദംകൂടി വാത്സല്യംതേടി,
ആത്മനിർവൃതി പെറീട്ടും.

ii

ബാലകന്മാരേ, ബാലികമാരേ,
ഭാസ്വരഭാവി കൈവരും;
അമ്മ തന്നൊരു ദീപികയേന്തി
ഭ്രമുഖമെങ്ങും ചെല്ലുക;
ഉഴിയിലെഴും ക്രൂരതമസ്സു-
മൊക്കവേയങ്ങുനീക്കുക;
ചെങ്കതിരേകും ഭാസ്കരൻപോലെ
തങ്കരശ്മികൾ പൂശുക;
പൊന്നൊളിതേടി ഭ്രമിമണ്ഡലം
പുഞ്ചിരിയൊന്നു തുവണം
മന്നിടമാകെ മിന്നണം പുതു-
നാകമായതു മാറണം.

iii

ഭാരതി പോലെ തുഞ്ചനെപ്പോലെ
ശാശ്വതാഗ്രർ പോലെയും
നിങ്ങളിൽച്ചിലർ കോകിലഗാനം
പാടുവാൻ ത്രാണി കണ്ടിട്ടും.
വിശ്വകർമ്മാവു നിങ്ങളിലുണ്ടാം
വിശ്വം മോഹനമാക്കുവാൻ
കാക്കക്കൂട്ടുകൾ ചെയ്ത കയ്യുക-
ളൂക്കൻകെട്ടിടം തീർത്തിട്ടും.
ഉഴിയിൽപ്പുകഴ്മലെയാക്കിയും
കീഴെ തന്നയിരെണ്ണിയും
തച്ചോളിവീട്ടിൽവീരനെപ്പോലും
തച്ചോളിവീട്ടിൽ വീരനെപ്പോലും
നിശ്ചയം നിങ്ങൾ വെന്നിട്ടും

iv

ബാലകന്മാരേ, ബാലികമാരേ
ഭാഗ്യസമ്പന്നരായോരേ,
ഭാരതഭാവി ഭാഗ്യമാം നിധി
കൊള്ളുവാൻ നിങ്ങളുള്ളവർ.

T. S. L. P.

തന്റെ മഹിളാമന്ദിരത്തിലേയ്ക്കു സഹായാർത്ഥനയുമായി ഒരു സ്ത്രീ പിശ്ശുക്കനായ ഒരു ധനികനെ സമീപിച്ചു

സ്ത്രീ—സാർ! ഞാൻ ഒരു അനാഥമഹിളാലയം സ്ഥാപിച്ചിരിക്കയാണു്. വേണ്ട സഹായംചെയ്യുതരണം.

ധനികൻ—നിശ്ചയമായും സഹായിക്കണം. നിങ്ങളുടെ ഉദ്യമം ശ്ലാഘനീയംതന്നെ. ഇതാ ഈ രണ്ടു പൈൺകുട്ടികളെ നിങ്ങളെ ഏല്പിക്കുന്നു. രക്ഷിച്ചു വളർത്തി ഇങ്ങോട്ടേല്പിച്ചാൽ മതി.

സ്ത്രീ—സാർ.....

ധനി—"വേണ്ട, വേണ്ട, നിങ്ങൾ നന്ദി പറയേണ്ട. എന്റെ കർത്തവ്യമാണു ഞാൻ നിറവേറ്റിയതു്." ഇതുകേട്ടു സ്ത്രീ പിന്നീടൊന്നും പറയാതെ മടങ്ങിപ്പോയി.

* * *

ഒരു കേസ്സിലേക്കു സാക്ഷിയായിച്ചെന്ന ഒരു വിരുതനോടു് വക്കീൽ—"നിങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി എന്താ?"

സാക്ഷി—പ്രവൃത്തി നിശ്ചയമില്ല. പകതി പറയാം.

വക്കീൽ—പ്രവൃത്തിയും പകുതിയും മറ്റുമല്ല, നിങ്ങളുടെ തൊഴിൽ എന്താണെന്നാണു ചോദ്യം

സാക്ഷി—പ്രവൃത്തി എന്താണെന്നു ചോദിച്ചതായ കൊണ്ടാണു ഞാൻ കേട്ടതു

വക്കീൽ—ആട്ടെ, നിങ്ങളുടെ തൊഴിലെന്താണു്?

സാക്ഷി—ഞാൻ ഒരു ജർണലിസ്റ്റാണു്.

വക്കീൽ—(സാക്ഷിയെ പരിഹസിക്കുന്നതിനായി) വേറെ ജോലിയും തൊഴിലും ഇല്ലാത്തവരൊക്കെ ആ ലിസ്റ്റിൽത്തന്നെയാണു്. കഷ്ടം! എത്ര നികൃഷ്ടമായ തൊഴിൽ!

സാക്ഷി—ഉവ്വ്, ഉവ്വ്! എത്ര നികൃഷ്ടമാണെങ്കിലും എന്റെ അപ്പന്റെ തൊഴിലിനേക്കാൾ ഉത്കൃഷ്ടമാണു.

വക്കീൽ—നിങ്ങളുടെ അപ്പന്റെ തൊഴിലെന്തായിരുന്നു?

സാക്ഷി—അദ്ദേഹം ഒരു വക്കീലായിരുന്നു.

* * *

ഒരു സർക്കസ്സ്കമ്പനിയിൽ മൃഗങ്ങളെ പഴക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീയുണ്ടായിരുന്നു. അവർ ഒരു കഷണം കല്ലുണ്ടു വായിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു് ഒരു വലിയ സിംഹത്തിനെക്കൊണ്ടു് അതു കടിച്ചെടുപ്പിച്ചു കാഴ്ചക്കാർ വിസ്മയഭരിതരായി. അപ്പോൾ കാഴ്ചക്കാരിൽ ഒരാളെഴുന്നേറ്റു "ഇതത്ര മഹാകൃത്യമൊന്നുമല്ല എനിക്കൊണ്ടതു സാധിക്കും."

ഉടനെ സ്ത്രീകൂടി പറയുന്നു:—"നിങ്ങൾക്കു സാധിക്കുമോ?

അപ്പോൾ മറ്റേ ആൾ—മോഹം അ സിംഹത്തിനേക്കാൾ കുറേക്കൂടി ഭംഗിയിൽ അ കൽക്കണ്ടം ഞാൻ എടുത്തുതരാൻ തയ്യാർ.

ജാതക ചിന്താമണി

(തുടർച്ച)

തകഴി, കെ. രാമവാര്യർ.

അദ്ധ്യായം വ.

ഗ്രഹങ്ങൾ ഓരോ ഭാവത്തിലും ഓരോ രാശിയിലും നില്ക്കുമ്പോൾ, ജാതന് ഉണ്ടാവുന്ന ഫലാനുഭവങ്ങളെപ്പറ്റി സാമാന്യമായി ഗ്രഹിച്ചു കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ ദോഷപ്രദങ്ങളായ ഭാവങ്ങളിൽ തന്നെ ചില ഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാലും രാശിയുടെ പ്രത്യേകതകൊണ്ട് ദോഷങ്ങൾ മഹാഗുണങ്ങളായി മാറും. ലഗ്നസ്ഥിതനായ ശനി പ്രായേണ ദോഷപ്രദനാണെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. എന്നാൽ "സോച്ചേ സ്വ ജീവഭവനേ ക്ഷിതിപാലജന്മാ" എന്ന പ്രമാണം അൻസരിക്കണം. ഉച്ചത്തിലോ, സ്വക്ഷേത്രത്തിലോ, വ്യാഴക്ഷേത്രത്തിലോ ആണ ശനിയുടെ ലഗ്നസ്ഥിതിയെങ്കിൽ ജാതനെ രാജതുല്യനാക്കുന്നതാണ്. കേന്ദ്രഭാവങ്ങളിൽ, ഉച്ചസ്വക്ഷേത്രഗതനായി നില്ക്കുന്ന ശനി പഞ്ചമഹാപുരുഷയോഗങ്ങളിൽ ഒന്നായ ശശയോഗത്തിനു കാരകനാണെന്നതും ഇവിടെസ് മത്തവ്യമാകുന്നു. കേതു രണ്ടാംഭാവത്തിൽ കഷ്ടഫലപ്രദനാണെന്നു നാം കണ്ടു. എന്നാൽ "വചഃ സംസ്കൃതംവാ ഭവേൽ സച്ഛ്രുതി സൌമ്യഗേഹേതി സൌഖ്യം" എന്ന ആചാര്യവാക്യം നോക്കണം. സ്വക്ഷേത്രമായ മേടത്തിലാണെങ്കിൽ വിശുദ്ധാവാഗ്മിയും മിഥുനത്തിലാണെങ്കിൽ സുഖിയും ആക്കും. കേതു രണ്ടിൽ നിന്നാൽ വ്യാഴം ഒമ്പതാം ഭാവത്തിൽ നിന്നാൽ മഹത്തായ ഫലാനുഭവങ്ങളും ഉണ്ടാകുമെന്നാണു നാം പഠിച്ചതു്. പക്ഷെ നീചനായി അഞ്ചാമെടത്തു അംശകത്തോടുകൂടി നിന്നാൽ 'യാചകനായി തീരുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടു ജാതകചിന്തയിൽ ഭാവബലം ശരിയായി കണ്ടു പിടിക്കുന്നതിനു് അതായതു ഭാവനാഥന്മാരുടെ ബലാബലസ്ഥിതി, അവരുടെ യോഗദായകത്വം, ഭാവസ്ഥിതന്മാരായ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ബലാബലം, അതിനു വേണ്ട അംശകനില, ദൃഷ്ടി ഇവ എല്ലാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്.

അംശകം

അംശകം നാലുവിധത്തിലാണു പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു്. നവാംശകം, ത്രിംശാംശകം, സപ്താംശകം, ദ്വാദശാംശകം, ഇവകളാണു്. ജാതകനിർമ്മാണത്തിൽ സാധാരണയായി നവാംശകത്തിനാണു പ്രാധാന്യം കൊടുത്തു കാണുന്നതു്.

ഒരു രാശി (30-നു-)യെ ഒൻപതായി ഭാഗിച്ചാൽ ഒരു ഭാഗത്തിനു 3 തിയതീയും 20 നാഴികയും വരും. ഇതിനെ നവാംശങ്ങളം എന്നു പറയും. അംശകങ്ങളം ചരരാശിയിൽ നിന്നു തുടങ്ങുകയുള്ളു. ഗ്രഹങ്ങളം നില്ക്കുന്ന രാശിയുടെ ത്രികോണരാശികളിൽ എപ്പോഴും ചരരാശിയായിരിക്കും.

മേടം	ചിങ്ങം	ധനു
ഇടവം	കന്നി	മകര
മിഥുനം	തുലാം	കുംഭം
കർക്കടകം	വൃശ്ചികം	മീനം

മേടത്തിലോ ചിങ്ങത്തിലോ ധനുവിലോ നിൽക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾക്കു് മേടത്തിൽ നിന്നു അംശകം തുടങ്ങുകയുള്ളു. ഇടവ, കന്നി, മകരങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾക്കു മകരത്തിൽ നിന്നു മാത്രമേ അംശകം തുടങ്ങൂ. മിഥുനതുലാംകുംഭം രാശികളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾക്കു തുലാത്തിൽ നിന്നും കർക്കടകം, വൃശ്ചികം, മീനം രാശികളിൽ നിൽക്കുന്നവയ്ക്കു് കർക്കടകത്തിൽ നിന്നും അംശകം തുടങ്ങുന്നു. ഇപ്രകാരമാണു് അംശകവധി.

ഉദാഹരണം 2 രാ. 10 ഭാ. 21 ക. സ്പുടം (രവി)

രാശിസ്ഥാനത്തെ സംഖ്യകൊണ്ടാണു് ഗ്രഹം ഏതു രാശിയിലാണു നില്ക്കുന്നതു് എന്നു് അറിയുന്നതു. രവിസ്ഫുടത്തിൽ രാശി സ്ഥാനത്തു രണ്ടു് ആകയാൽ മേടം മുതൽ 2 രാശി കഴിഞ്ഞു് അടുത്ത രാശിയായ മിഥുനത്തിലാണു് ഗ്രഹം നിൽക്കുന്നതു് എന്നു ധരിക്കാമല്ലോ. ബാക്കി 10 ഭാഗവും 21 കലയുമുണ്ടു്. അതിൽ 3 ഭാഗം 20 കലകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ 3 ഫലം കിട്ടുകയാൽ നാലാമത്തെ അംശകമാണു രവിക്കു് എന്നും അറിയുക.

മിഥുനം രാശിയിൽ നില്ക്കുന്നതു് ആദിത്യനാകയാൽ മിഥുനതുലാകുംഭം എന്നാണല്ലോ ത്രികോണം. ഇതിൽ ചരരാശി തുലാമാണല്ലോ. ആകയാൽ ചരരാശിമുതലേ അംശകം തുടങ്ങുകയുള്ളു എന്നും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ തന്നിമിത്തം തുലാത്തിൽ നിന്നും നാലാമത്തെ രാശിയായ മകരത്തിലാണു രവി അംശകം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു് എന്നു കണ്ടു പിടിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതാകുന്നു.

1 രാ. 17 ഭാ. 20 കല എന്നുകജസ്പുടം.

1 രാശിയാകയാൽ ഇടവത്തിലാണു കുജൻ നിൽക്കുന്നതു്.

ബാക്കി സ്പുടത്തിൽ 17 ഭാ. 20 കലയുള്ളതിനെ 3 ഭാഗ 20 കലകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ 5 ഫലം ലഭിക്കയാൽ 6-ാമത്തെ അംശകം എന്നു് സിദ്ധമായി. ഇടവത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ ത്രികോണം ഇടവകന്നിമകരം ഇതിൽ മകരമാണല്ലോ ചരരാശിയാകുന്നതു്. അവിടെ നിന്നും 6-ാമത്തെ രാശിയായ മിഥുനത്തിൽ ആണു കുജന്റെ അംശകം എന്നും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണു്.

ത്രിംശാംശകം

ഒരു രാശിയെ 30 ആയി ഭാഗിച്ചു ഭാഗത്തിനു് ത്രിംശാംശകമെന്നു പേർ പറയുന്നു. അതായതു് ഓജരാശിയിലും യുഗ്മരാശിയിലും വിപരീതക്രമത്തിൽ എടുത്തുകൊള്ളണം.

ത്രിംശാംശകാധിപന്മാർ-ചൊവ്വ, ശനി, വ്യാഴം, ബുധൻ, ശുക്രൻ ഇവരും ഓരോ രാശിയിൽ ക്രമത്താലെ 5. 5. 8. 7. 5 ഇത്ര തീയതികൾ ഇവർ ഓരോരുത്തരുടേയും ഭോഗങ്ങളാകുന്നു.

ഓജരാശിയിൽ തീയതികൾ.

ചൊവ്വയുടെ	ഭോഗം.	1.	മുതൽ 5.	വരെ.
ശനിയുടെ	,,	6	,, 10	,,
വ്യാഴത്തിന്റെ	,,	11	,, 18	,,
ബുധന്റെ	,,	19	,, 25	,,
ശുക്രന്റെ	,,	20	,, 30	,,

യുഗ്മരാശിയിൽ തീയതികൾ

ശുക്രന്റെ	ഭോഗം	1	മുതൽ 5	വരെ.
ബുധന്റെ	,,	6	,, 12	,,
വ്യാഴത്തിന്റെ	,,	13	,, 20	,,
ശനിയുടെ	,,	21	,, 25	,,
ചൊവ്വയുടെ	,,	26	,, 30	,,

ഗ്രഹങ്ങൾക്ക് ഏത രാശിയിൽ എത്ര തീയതി ചെന്നുവോ അതിൽ നിന്ന ത്രിംശാംശകം മേൽപ്രകാരം കണക്കുകൂട്ടേണ്ടതാകുന്നു.

പൂജാസ്പെഷ്യൽ

കലാനിധി പൂജാസ്പെഷ്യൽ

ആവശ്യമുള്ളവർ 1 ക. 12 ണ. വീതം മൻക്രർ അയച്ച് പേരു രജിസ്റ്റർ ചെയ്യിച്ചുകൊള്ളണമെന്നപേക്ഷ.

മാനേജർ, "കലാനിധി",
റെഡ്യാർപ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.

ദ്വാദശാംശകം.

ഒരു രാശിയെ 12 ആയി ഭാഗിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഭാഗത്തിനു ദ്വാദശാംശകം. അങ്ങിനെയുള്ള അംശകങ്ങൾ ഏതു രാശിയിൽ വരുന്നുവോ ആ രാശ്യാധിപൻ തന്നെ ആ ദ്വാദശാംശകാധിപനും ആകുന്നു. ദ്വാദശാംശം കണക്കു കൂട്ടേണ്ടതു് അതാതു ഗ്രഹങ്ങൾ നിൽക്കുന്ന രാശി മുതൽക്കാകുന്നു.

രാശിഭേദങ്ങൾ.

മേടം ഓജരാശി, ഇടവം യുഗ്മരാശി, ഇങ്ങനെ ഓജമായിട്ടും യുഗ്മമായിട്ടും രാശിചക്രത്തിലെ 12 രാശികളേയും കണക്കാക്കണം.

ഓജരാശിക്കു പുരുഷനെന്നും (ക്രൂരമെന്നും)

യുഗ്മരാശിക്കു് സ്ത്രീ എന്നും (സൌമ്യമെന്നും) പറയുന്നു.

ഓജരാശികൾ—മേടം, മിഥുനം, ചിങ്ങം, തുലാം, ധനു, കുംഭം.

യുഗ്മരാശികൾ—ഇടവം, കർക്കടകം, കന്നി, വൃശ്ചികം, മകരം, മീനം.

ചരരാശികൾ—മേടം, കർക്കടകം, തുലാം, മകരം.

സ്ഥിരരാശികൾ—ഇടവം, ചിങ്ങം, വൃശ്ചികം, കുംഭം.

ഉഭയരാശികൾ—മിഥുനം, കന്നി, ധനു, മീനം.

പകൽരാശി—ചിങ്ങം, കന്നി, തുലാം, വൃശ്ചികം, കുംഭം, മീനം.

രാത്രിരാശി—മേടം, ഇടവം, മിഥുനം, കർക്കടകം, ധനു, മകരം.

ശീർഷോദയരാശി—മിഥുനം, ചിങ്ങം, കന്നി, തുലാം, വൃശ്ചികം, കുംഭം.

പൃഷ്ഠോദയരാശി—മേടം, ഇടവം, കർക്കടകം, ധനു, മകരം.

ജലരാശി—കർക്കടകം, വൃശ്ചികം, മീനം, മകരം.

(തുടരും)

ഗ്രന്ഥശാലകൾക്കു്.

		ക.	ണ.	സ.
ലളിത	ആർ. നാരായണപ്പണിക്കർ	1	0	0
ആത്മസമർപ്പണം	,,	2	4	0
സതീശചന്ദ്രൻ	,,	3	0	0
ആശാലത	,,	2	0	0
രമ	,,	1	8	0
ദേവികാറാണി	,,	1	0	0
ബാപ്പു	,,	0	8	0
ഉമാദേവി	ജി. രാമകൃഷ്ണപിള്ള	1	14	0
യുവഹൃദയം	പാലാ ഗോപാലൻനായർ	1	0	0
റാണി മംഗളാഭായി	കുറുപ്പംപീടിൽ കെ. എൻ. ഗോപാലപിള്ള	1	4	0
പോക്കുത്തിന്റെ പിന്നിൽ	,,	1	8	0
ശാരദ II Part	,,	1	4	0
വിജയസൌധം	,,	0	12	0
കേരളമഹാചരിത്രം	,,	6	0	0
പരിചാരിക	തിരുനയിനാർക്കുറിച്ചി	1	0	0
പ്രതിഫലം	,,	0	12	0
രാത്രി	മലയാറ്റൂർ രാമകൃഷ്ണൻ	1	0	0
സരയൂബാല	എ. എൻ. ആർ നായർ	0	15	0
രാജകുമാരി	കെ. പരമുപിള്ള	0	8	0
പത്മസുന്ദരൻ	കോതനായകി അമ്മാൾ	4	0	0
ചന്ദ്രവല്ലി	കാവുങ്ങൽ	1	8	0
ഭിവാൻ നാണുപിള്ള	ഇഖങ്കുത്തു്	0	9	0
ലക്ഷ്മിഅമ്മാൾ	എസ്സ്. കോവിലപ്പൻപിള്ള	2	0	0
ഭവാനിക്കുട്ടിയുടെ ഭാഗ്യോദയം	സി. ആർ. വേലുപ്പിള്ള	1	8	0
രാധ	ചുനക്കര രാമവാര്യർ	3	0	0
ജയകേസരി	എൻ. വെങ്കിട്ടരാമനായിഡു	1	8	0
അനന്തമോഹനരാസു്	,,	1	14	0
വജ്രമാല്യം	എം. ആർ. വേലുപ്പിള്ളശാസ്ത്രി	1	8	0
ചന്ദ്രമോഹിനി	സി. കെ. നാരായണൻനായർ	1	4	0
കമ്മട്ടമ്മ	മാത്തൂർ എം. ഗോവിന്ദപ്പണിക്കർ	1	2	0
മണിഭൂഷണൻ	മേനാക്കയ്യൽ വാസുദേവനുണ്ണിത്താൻ	0	12	0
അശോകത്തണലിൽ	ഇ. എം. കോവൂർ	1	4	0
സ്ഫടികമന്ദിരം	,,	1	4	0
കൃത്തമപുത്രൻ	,,	1	0	0
മറവിൽ	പി. കേശവദേവു്	1	0	0
പ്രണയതൃഷ്ണ	വാസുദേവനുണ്ണിത്താൻ	1	4	0
ലുബ്ധൻ	മിസ്സസ് ഫൊലൻ തോമസ്	1	0	0
അനാക്കലി	കെ. കെ. വേലായുധൻപിള്ള (അച്ചടിയിൽ)	1	0	0
ജയദേവചരിതം	എൻ. കെ. പത്മനാഭപിള്ള	1	8	0
വീരബലി	വൈക്കം ചന്ദ്രശേഖരപിള്ള	1	0	0
സീതാനിർവാസം	ആർ. നാരായണപ്പണിക്കർ	1	4	0
ചിരിയും ചിന്തയും	ഇ. വി.	3	0	0

			ക.	ണ.	സ.
വീരസിംഹൻ	കെ. പരമേശ്വരൻപിള്ള	(അച്ചടിയിൽ)			
ഭഗവദ്ഗീതാ	വി. വി. ശർമ്മാ		4	0	0
ശ്രീരാമകൃഷ്ണചരിതാമൃതം	കെ. രാമൻമേനവൻ		4	0	0
ബൃഹത്സ്തോത്രരത്നാകരം	കാവുങ്ങൽ		2	4	0
ഹാലാസ്യമാഹാത്മ്യം	നാണുപിള്ളആശാൻ		2	8	0
കമ്പരാമായണകഥാമൃതം	പനങ്കുടവത്തു നാരായണൻ		1	8	0
മുകുന്ദമാല	വി. വി. ശർമ്മാ		0	6	0
ദേവീഭാഗവതം	കെ. രാമൻമേനവൻ		8	8	0
ധന്വന്തരിസംഗ്രഹം	എം. കെ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള		0	9	0
മാധവനിദാനം	വി. കേശവനാശാൻ		2	0	0
രസരത്നചിന്താമണി	ടി. എൻ. നാണുപിള്ള ആശാൻ		2	0	0
കഷ്കബന്ധു	പുളിമാത്തു രാഘവൻനായർ		0	12	0
ധന്വന്തരി I Part	കാവുങ്ങൽ		3	0	0
സർവ്വരോഗചികിത്സാരത്നം	കേളൻവൈദ്യൻ		3	0	0
ആരോഗ്യകല്പദ്രുമം (ബാലചികിത്സ)	കൈക്കുളങ്ങര		5	4	0
ആരോഗ്യദീപം			4	8	0
വൈദ്യമനോരമ			1	8	0
സഹസ്രയോഗം			1	10	0
ചക്രദത്തം	ചേപ്പാട്ട അച്യുതവാരിയർ		5	0	0
ജ്ഞാനവാസിഷ്ഠം	കാവുങ്ങൽ		3	8	0
ഫലദീപിക	,,		2	4	0
മനുഷ്യാലയമഹാചന്ദ്രിക	നീലകണ്ഠനാശാരി		2	4	0
പ്രശ്നമാർഗ്ഗപദ്ധതി	പുലിയൂർ പുരുഷോത്തമൻ നംപൂതിരി		3	0	0
ജ്യോതിഷബാലപാഠം	അംശി		0	6	0
സാരാവലി	പുരുഷോത്തമൻ നംപൂതിരി		4	0	0
ബൃഹൽജാതകപദ്ധതി	,,		2	4	0
ജാതകപാരിജാതകം	,,		2	4	0
സ്ത്രീജാതകം			0	9	0
ആര്യഭടീയം	പുരുഷോത്തമൻ നംപൂതിരി		1	8	0
ഭാഗഫലമുക്താവലി	വടയാറ്റുകോട്ട പരമേശ്വരൻപിള്ള		2	4	0
പ്രശ്നമാർഗ്ഗം (2 ഭാഗങ്ങൾ)	കെ. നീലകണ്ഠനാശാരി		4	12	0
ബാപ്പു	പി. സുഭദ്രയമ്മ		1	2	0
പറക്കുംബോംബു്	വെട്ടിക്കവല		1	0	0
വിദ്യാർത്ഥിനിഘണ്ടു	കെ. രാമൻമേനവൻ		2	4	0
നവയുഗഭാഷാനിഘണ്ടു I Part	ആർ. നാരായണപ്പണിക്കർ		7	0	0
,, II Part	(അച്ചടിയിൽ)				
അമരകോശം (ബാലപ്രിയ)	കൈക്കുളങ്ങര		2	4	0
ദേവപ്രകാശം (3 ഭാഗങ്ങൾ)	ചേപ്പാട്ട അച്യുതവാരിയർ		9	0	0

കൂടാതെ മറ്റനവധി പുസ്തകങ്ങളും ഞങ്ങളുടെ പക്കൽ വില്പനയ്ക്കു തയ്യാറുണ്ടു്.

റെഡ്യാർപ്രസ്സ് & ബുക്ക് ഡിപ്പോ,

തിരുവനന്തപുരം.

2919
M.232

കലാനിധി

വിഷയവിവരം.

	പേജ്.
ഗാന്ധിസൂക്തമാല	587
ഹൃദയാഞ്ജലി (കവിത)	591
സമ്പാദകീയം	592
തുർജിഹാൻ (കവിത)	598
മഹാത്മഭാഷണം	599
ശ്മശാനസ്ഥനായ ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ (കവിത)	601
ചണ്ഡിറാണി നെഹ്റു (ഉപന്യാസം)	602
ശപഥം (കവിത)	605
തിരിഞ്ഞു നോട്ടം (ചെറുകഥ)	606
ശിഥിലപ്രേമം (കവിത)	611
ആധ്യാത്മികാന്വേഷണം—സാകാരവും നിരാകാരവും (വേദാന്തം)	612
കാമുകൻ (കവിത)	619
ആശ്വാസകേന്ദ്രം ടി രണ്ടാം തരം (ചെറുകഥ)	620
ഗ്രാമീണകുസുമം (കവിത)	624
ഇൻഡോചൈനയിൽ	625
ഉണരൂ! വേഗം (കവിത)	628
ആശാനികേതം ടി പണമുണ്ടെങ്കിൽ (നാടകം)	629
എല്ലാം അടിയും (കവിത)	635
ഭാരതപാരമ്പര്യവും യോഗികളും	636
ചിത്രാഞ്ജൻ (കവിത)	639
ഹൃദയാഞ്ജലി (ചെറുകഥ)	640
സ്മരണകൾ (കവിത)	643
മരപ്പടിയെപ്പറ്റി	644
കുട്ടിക്കൃഷ്ണന്റെ ആട്ടത്തിരുനാൾ (കവിത)	646
സ്നേഹശൃംഖല (ചെറുകഥ)	647
അജ്ഞാതത്തെ കൊഞ്ചൽ (കവിത)	650
നായർ (ഗവേഷണം)	651
ധന്യ (കവിത)	654
രഹസ്യപേടിക (നോവൽ)	655
അത്ഭുതകലാകാരൻ (കവിത)	662
മഹാകവി ഇഖ്ബാൽ	663
പിശാചു് (ചെറുകഥ)	667
ശ്രുതിലയം (കലാപംക്തി)	672
ബാലപംക്തി	675
നിരൂപണപംക്തി	677

വരിസംഖ്യ.	ഉ. ണ. സ.
ഒരു വർഷത്തേക്കു്	6—0—0
ആറു മാസത്തേക്കു്	3—8—0
ഒറ്റ പ്രതിക്കു്	0—8—0
ഇൻഡ്യയ്ക്കു വെളിയിൽ	8—0—0

വരിസംഖ്യ എപ്പോഴും മുൻകൂർ.

മാനേജർ, കലാനിധി,
തിരുവനന്തപുരം.

Indic Digital Archive Foundation
gpura.org